CRNA GORA

DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA

DRI broj: 40111/17-011-87/152
Podgorica, 13.10.2017. godine

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

PREDLOGA ZAKONA O ZAVRŠNOM RAČUNU BUDŽETA CRNE GORE ZA 2016. GODINU

(konačan)

Podgorica, oktobar 2017. godine

MIŠLJENJE I PREPORUKE

Državna revizorska institucija, na osnovu člana 9 i člana 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji i Odluke Kolegijuma o vršenju revizije broj 40111/17-011-87 od 18.01.2017. godine izvršila je finansijsku reviziju Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu, koja obuhvata zakonski dio i obrazloženje, Izvještaj o konsolidovanoj javnoj potrošnji za 2016. godinu, Izvještaj o novčanim tokovima za 2016. godinu, iskazan po ekonomskoj klasifikaciji, Izvještaj o novčanim tokovima za 2016. godinu, iskazan po funkcionalnoj klasifikaciji, Izvještaj o neizmirenim obavezama na 31.12.2016. godine, sistem evidencije i reviziju usklađenosti poslovnih aktivnosti i finansijskih transakcija sa zakonskim i podzakonskim aktima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

U skladu s članom 39 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, ministar finansija je odgovoran za izvršenje budžeta države. Shodno članu 40 stav 4 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, za zakonito korišćenje sredstava odobrenih potrošačkoj jedinici odgovoran je budžetski izvršilac. Odgovornost uključuje osmišljavanje, realizaciju, osiguranje unutrašnjih kontrola relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja u kojima nema materijalno pogrešnog prikazivanja, bilo zbog prevare ili greške.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje o Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu i mišljenje da li su poslovne aktivnosti, finansijske transakcije i informacije date u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s važećim propisima. Revizija je sprovedena u skladu sa Zakonom o Državnoj revizorskoj instituciji, Poslovnikom Državne revizorske institucije i Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti. U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI), Državna revizorska institucija je poštovala etičke zahtjeve, planirala i vršila reviziju na način kojim je obezbijeđeno razumno uvjerenje da u izvještajima ne postoji materijalno pogrešno prikazivanje podataka.

Revizija je uključila sprovođenje postupaka kojim su pribavljeni revizorski dokazi o iznosima objelodanjenim u finansijskim izvještajima, uključujući i procjenu rizika od materijalno pogrešnog prikazivanja, nastalih bilo zbog prevare ili greške. Kod procjene rizika razmatrane su unutrašnje kontrole relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o djelotvornosti unutrašnjih kontrola. Revizijom je uključena i procjena primijenjenih računovodstvenih politika, kao i ocjena opšte prezentacije finansijskih izvještaja. Smatramo da su, revizijom pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da daju osnovu za izraženo revizorsko mišljenje.

Na bazi sprovedene revizije i utvrđenog činjeničnog stanja, Kolegijum u sastavu dr Milan Dabović, rukovodilac Kolegijuma – predsjednik Senata i Nikola Kovačević, član Kolegijuma – član Senata na sjednici održanoj 09.10.2017. godine, usvojio je:

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI PREDLOGA ZAKONA O ZAVRŠNOM RAČUNU BUDŽETA CRNE GORE ZA 2016. GODINU

A) FINANSIJSKOM REVIZIJOM Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu, koja se završava 31. decembra 2016. godine, utvrđeno je da je Predlog zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu pripremljen u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave.

Prihodi, rashodi i stanje gotovine realno i objektivno su iskazani Predlogom zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu i ne sadrže materijalno značajne greške i odstupanja. Na osnovu činjeničnog stanja utvrđenog u postupku revizije nadležni Kolegijum izražava **POZITIVNO MIŠLJENJE SA SKRETANJEM PAŽNJE.**

OSNOV ZA SKRETANJE PAŽNJE:

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I RAČUNSKA TAČNOST

1. Predlogom zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu iskazan je **deficit na gotovinskoj osnovi** u iznosu od 134.976.030,04 €. Finansiranje deficita obezbijeđeno je kroz neto pozajmice u iznosu 116.444.389,75 €, prodajom imovine u iznosu 4.219.567,51 € i iz gotovinskih depozita u iznosu od 14.312.072,78 €. Revizijom je utvrđeno da gotovinski deficit budžeta i prilive od prodaje državne imovine treba uvećati za 409.661,22 €, tako da gotovinski deficit iznosi 135.385.691,26 €, prilivi od prodaje imovine 4.629.228,73 € i stanje gotovine na dan 31.12.2016. godine 5.531.640,95 €.

2. Predlogom zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu **korigovani gotovinski deficit** iskazan je u iznosu 122.289.773,81 €, tako što je gotovinski deficit korigovan za neto promjene neizmirenih obaveza u iznosu 12.686.256,23 €. Revizijom je utvrđeno da treba umanjiti neizmirene obaveze za iznos od 400.408,81 €, tako da stanje neizmirenih obaveza na 31.12.2016. godine iznosi 63.011.860,51 €, neto promjene neizmirenih obaveza 13.086.665,04 €, dok korigovani gotovinski deficit budžeta iznosi 122.299.026,22 €.

3. Revizijom Izvještaja o neizmirenim obavezama utvrđeno je:

- da su pogrešno prikazane neizmirene obaveze u Konsolidovanom izvještaju o neizmirenim obavezama u iznosu od 400.408,00 €,
- da obaveze koje proističu iz zakonskih propisa i zaključenih ugovora nastale u 2016. godini, nijesu planirane Zakonom o budžetu za 2016. godinu. Na dan 31.12.2016. godine navedene obaveze iskazane su kao neizmirene u iznosu od 2.184.293,32 €, i
- da neizmirene obaveze, koje se odnose na ugovaranje obaveza iznad nivoa sredstava definisanih Zakonom o budžetu Crne Gore za 2016. godinu, iznose 1.874.079,54 €.

Potrebno je da Ministarstvo finansija izvrši korekciju podataka iskazanih u Izvještaju o neizmirenim obavezama u iznosu od 400.408,00 €. Neophodno je da potrošačke jedinice godišnjim zakonom o budžetu planiraju sredstva za izmirenje zakonom ustanovljenih obaveza i obaveza proisteklih iz zaključenih višegodišnjih ugovora i da se potrošačke jedinice kod ugovaranja obaveza pridržavaju limita utvrđenih godišnjim zakonom o budžetu države.

B) REVIZIJOM PRAVILNOSTI Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu utvrđeno je da potrošačke jedinice nijesu u svim materijalno značajnim aspektima uskladili poslovne aktivnosti sa zakonskim i drugim propisima koji regulišu budžetsko poslovanje u Crnoj Gori i u skladu s tim izražavamo **USLOVNO MIŠLJENJE**.

OSNOV ZA IZRAŽAVANJE USLOVNOG MIŠLJENJA:

1. **Prekoračenje budžetske potrošnje –** Od ukupno iskazanog prekoračenja budžetske potrošnje izdaci u iznosu od 252.339.402,52 € predstavljaju dozvoljena prekoračenja i to: isplate kamata i otplate glavnice duga, izdataka finansiranih kroz realizaciju međunarodnih ugovora o kreditima, izdataka finansiranih prodajom državne imovine i izdataka iskazanih kao otplata neizmirenih obaveza iz prethodnog perioda.

   Nedozvoljena prekoračenja budžetske potrošnje u iznosu od 907.910,46 € predstavljaju izdatke koji nijesu planirani Zakonom o budžetu za 2016. godinu, a odnose se na izdatke za kupovinu hartija od vrijednosti od Investiciono razvojnog fonda Crne Gore.

Potrebno je da se sredstva od otplate kredita datih od strane Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća, namijenjena kupovini hartija od vrijednosti Investiciono razvojnog fonda, planiraju godišnjim zakonom o budžetu.

2. **Poreski završni račun -** Poreski organ je sastavio Završni poreski račun za period od 01.01. do 31.12.2016. godine i aktom broj 03/1-13677/1-17 od 27.07.2017. godine dostavio Državnoj revizorskoj instituciji. Poreska uprava je bila dužna, u skladu sa članom 19 Pravilnika o poreskom knjigovodstvu, da završni poreski račun dostavi Ministarstvu finansija do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

   Revizijom za 2016. godinu, kao i u prethodnim godinama, konstatovano je da u poreskom organu, još uvijek ne funkcioniše jedinstven informacioni sistem i da početno knjigovodstveno stanje poreskog duga ne predstavlja stvarni iznos duga, ili preplate na dan 01.01.2016. godine.

   Provjerom knjigovodstvenog prometa za period 02.01. do 31.12.2016. godine utvrđeno je da zaduženje klase 3 odgovara odobrenju klase 7, dok razlika u iznosu od 7.290,30 € ne predstavlja materijalno značajnu grešku.

U skladu sa utvrđenim nalazom revizije preporučuje se Ministarstvu finansija i Poreskoj upravi da uspostave evidenciju, koja će obezbjeđivati pouzdanu informaciju o iznosu poreskog duga i da kroz izmjenu poreske regulative omoguće primjenu člana 8 Pravilnika o poreskom knjigovodstvu, koji utvrđuje načelo tačnosti.

3. **Izvještaj o odloženim poreskim i neporeskim potraživanjima -** U 2016. godini vršeno je odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja po osnovu **Uredbe o uslovima odlaganja naplate poreskih i neporeskih potraživanja** i **Uredbe o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja.** Donošenjem Zakona o reprogramu poreskog potraživanja prestaju da važe Uredba o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja i Uredba o postupku naplate poreskih i neporeskih potraživanja imovinom poreskih obveznika.

Potrebno je da Ministarstvo finansija i Poreska uprava, podnesu izvještaj o preduzetim aktivnostima u skladu sa Zakonom o reprogramu poreskog potraživanja.

PRIMICI BUDŽETA

4. **Tekući prihodi** - Za prihode evidentirane u Glavnoj knjizi državnog trezora, naplaćene preko Glavnog računa državnog trezora, nijesu sprovedene procedure propisane Uputstvom o radu državnog trezora. Raspored po vrstama u skladu sa budžetskom klasifikacijom (koji se vrši prema sadržaju bančine poruke) u svim slučajevima ne obezbjeđuje iskazivanje prihoda u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

Preporučuje se prihodnim jedinicama koje vrše naplatu prihoda preko računa propisanih Naredbom o načinu uplate javnih prihoda i Ministarstvu finansija koje vrši raspored prihoda naplaćenih preko Glavnog računa državnog trezora da prilive evidentiraju u skladu s članom 10 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

5. **Primici od prodaje imovine -** Prema nalazima Državne revizorske institucije, objavljenim u Izvještaju o reviziji - Upravljanje i raspolaganje imovinom koju koristi Ministarstvo odbrane, DRI broj 40113/17-022-55/14 od 19.06.2017. godine, dio priliva u iznosu od 57.146,45 € se odnosi na prilive po osnovu zakupa objekta, utroška vode i kanalizacije, aktiviranja činidbene garancije, tenderske dokumentacije, čišćenja piste i usluge hedžinga.

Prihodi naplaćeni preko računa propisanih Naredbom o načinu uplate javnih prihoda nijesu, u svim slučajevima, evidentirani u Glavnoj knjizi državnog trezora na odgovarajućim eko kodovima u skladu s članom 10 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

6. **Primici od pozajmica i kredita -** Ukupno uzete pozajmice i krediti i emitovane hartije od vrijednosti u 2016. godini iznose 665.239.929,04 € i to 654.962.155,77 € i 10.833.800,80 USD iskazanih po kursu Centralne banke Crne Gore na 31.12.2016. godine. U Glavnoj knjizi državnog trezora, na grupi računa 751 – Pozajmice i krediti evidentiran je priliv u iznosu od 649.560.489,92 €. Razlika u iznosu od 15.679.439,12 € odnosi se na povučena sredstva u 2016. godini koja nijesu evidentirana u Glavnoj knjizi državnog trezora i predstavljaju transferne zajmove opštinama, sredstva za projekat 1000+ stanova, povraćaj sredstava kreditoru i bankarsku proviziju.

Preporučuje se Ministarstvu finansija da za iznos transfernih zajmova opštinama uspostavi posebnu evidenciju u okviru Glavne knjige državnog trezora, kojom bi se obezbijedilo adekvatno izvještavanje i konsolidacija javnog duga na nivou države.

IZDACI BUDŽETA

7. **Tekući izdaci -** Revizijom tekućih izdataka, kod uzorkom odabranih potrošačkih jedinica, utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na neblagovremeno podnošenje IOPPD obrazaca, neopravdane isplate naknada za stanovanje i odvojen život, nenamjensku potrošnju sredstava, neblagovremeno podnošenje izvještaja sa službenih putovanja, avansno plaćanje izdataka, primjenu Zakona o javnim nabavkama i plaćanja iz blagajne.

Preporučuje se potrošačkim jedinicama da u narednom periodu otklone utvrđene nepravilnosti i da svoje aktivnosti i plaćanje izdataka vrše u skladu s Pravilnikom o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, Uredbom o naknadi troškova državnih službenika i namještenika, Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština, Uputstvom o radu Državnog trezora i Zakonom o javnim nabavkama.

8. **Prava iz oblasti socijalne zaštite** - Uvidom u zahtjeve ustanova za socijalni rad i mjesečna rješenja za plaćanja socijalnih davanja, utvrđeno je da su izvršena plaćanja u iznosu od 219.902,74 € koja se ne odnose na socijalna davanja. Na taj način su iskazani izdaci u većem iznosu i to: boračko invalidska zaštita u iznosu od 150.000,00 €, materijalno obezbjeđenje porodice u iznosu od 100,00 € i porodiljska odsustva u iznosu od 69.802,74 €.

Preporučuje se Ministarstvu rada i socijalnog staranja da plaćanje izdataka vrši u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština i da ne tereti socijalna davanja sa izdacima koji nijesu iz oblasti socijalne zaštite.

9. **Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru –** Revizijom izdataka - Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru, kod uzorkom odabranih potrošačkih jedinica, utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na avansne uplate sportskim subjektima prije donošenja Odluke o raspodjeli sredstava po osnovu Konkursa, nenamjensku potrošnju kod Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja i Ministarstva nauke.

Preporučuje se Upravi za sport da raspodjelu sredstava vrši na osnovu javnog konkursa u skladu s članom 3 Pravilnika o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava sportskim subjektima i kontrolu nad realizacijom.

Preporučuje se Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja i Ministarstvu nauke da plaćanja vrši u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština, da Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja isplate naknada vrši u skladu sa Zakonom o zaradama u javnom sektoru i Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica.

10. **Otplata obaveza iz prethodnog perioda** - Revizijom izdataka evidentiranih na grupi računa 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda utvrđeno je da se plaćeni izdaci u iznosu od 23.120.775,94€ odnose na obaveze koje dospijevaju u 2016. godini i ne predstavljaju neizmirene obaveze iz prethodnog perioda, već vanredne izdatke koji nijesu planirani godišnjim zakonom o budžetu, što nije u skladu s članom 2 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

Preporučuje se potrošačkim jedinicama da se grupa računa 463 – Otplata obaveza iz prethodnog perioda ne tereti po osnovu izdataka čija obaveza plaćanja dospijeva u tekućoj fiskalnoj godini, već da se izdaci po osnovu neizmirenih obaveza iz prethodnog perioda evidentiraju u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

IZVJEŠTAJ O IZDACIMA BUDŽETSKIH REZERVI

11. **Revizijom budžetske rezerve** utvrđeno je nedozvoljeno prekoračenje sredstava u iznosu od 2.434.937,42 € i to kod: Ministarstva saobraćaja i pomorstva 981.498,43 €, Ministarstva zdravlja 2.255,88 €, Ministarstva za ljudska i manjinska prava 29.683,40 €, Crnogorske akademije nauka i umjetnosti 213.439,36 € i Ministarstva ekonomije 1.208.060,36 €, što nije u skladu s članom 3 stav 1 Pravilnika o bližim kriterijumima za korišćenje sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve, kojim je propisano da se sredstva mogu koristiti u visini do 5% sredstava planiranih zakonom o budžetu te potrošačke jedinice.

Preporučuje se da potrošačke jedinice sredstva tekuće budžetske rezerve koriste u visini do 5% sredstava planiranih godišnjim zakonom o budžetu te potrošačke jedinice, kako je propisano članom 3 stav 1 Pravilnika o bližim kriterijumima za korišćenje sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve.

IZVJEŠTAJ O KAPITALNIM PROJEKTIMA - KAPITALNI BUDŽET

12. Revizijom Kapitalnog budžeta za 2016. godinu utvrđeno je da potrošačke jedinice, koje realizuju Kapitalni budžet, vrše isplatu pojedinih izdataka koji nijesu odobreni Zakonom o budžetu za 2016. godinu, te izvršena sredstva nijesu realizovana u skladu sa planiranim, dok neki projekti uopšte nijesu realizovani. U pojedinim slučajevima, prilikom izrade projekata nije izvršena detaljna razrada, kako bi se definisao realan rok izvođenja i okončanja radova, a prilikom kandidovanja projekata kapitalnog budžeta nije dat prioritet projektima započetim u prethodnim godinama.

Preporučuje se potrošačkim jedinicama koje izvršavaju Kapitalni budžet da se pridržavaju člana 9 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, da prilikom kandidovanja projekata realno planiraju sredstava kapitalnog budžeta po projektima, da pri izradi projektne dokumentacije vrše detaljnu razradu kako bi se definisao realan rok za izvođenje i okončanje radova i da kod planiranja budžeta daju prioritet projektima započetim u prethodnim godinama.

IMOVINA

13. Revizijom upravljanja državnom imovinom uočene su nepravilnosti, od kojih su neke utvrđene revizijom Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2013. godinu i 2014. godinu.

Preporučuje se svim potrošačkim jedinicama da se pridržavaju Zakona o imovini i podzakonskih akata.

JAVNE NABAVKE

14. Revizijom sistema javnih nabavki i usklađenosti sprovedenih postupaka javnih nabavki sa Zakonom o javnim nabavkama utvrđene su nepravilnosti koje se ponavljaju i u prethodnim godinama.

Državna revizorska institucija preporučuje da potrošačke jedinice obezbijede punu primjenu Zakona o javnim nabavkama koji reguliše postupak nabavke roba, usluga i izvođenja radova, u cilju zakonitog trošenja budžetskih sredstava.

SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA

15. Revizijom sistema unutrašnjih finansijskih kontrola, kod uzorkom odabranih potrošačkih jedinica, uočeno je da Uprava za imovinu nije organizaciono uspostavila unutrašnju reviziju niti je zaključila sporazum o obavljanju poslova unutrašnje revizije od strane jedinice unutrašnje revizije drugog subjekta i da Ministarstvo pravde nije kadrovski popunilo sistematizovana radna mjesta u Odjeljenju za unutrašnju reviziju.

Državna revizorska institucija smatra da treba i dalje sprovoditi aktivnosti na uspostavljanju funkcije finansijske kontrole i unutrašnje revizije u potrošačkim jedinicama u skladu sa Zakonom o unutrašnjoj finansijskoj kontroli u javnom sektoru i standardima interne revizije.

PREDSJEDNIK SENATA

dr Milan Dabović, rukovodilac Kolegijuma

SADRŽAJ:

MIŠLJENJE I PREPORUKE ... 3

I DIO - OPŠTI DIO ... 10

1. Pravni osnov za vršenje revizije ... 10

2. Cilj, predmet, vrsta i obuhvat revizije ... 10

3. Metode revizije ... 11

4. Sistem evidencije ... 11

II DIO – UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE ... 12

1. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I RAČUNSKA TAČNOST ... 12

1.1. Revizija usaglašenosti gotovinskih tokova ... 13

1.2. Glavna knjiga državnog trezora ... 16

1.3. Izvori finansiranja deficita ... 17

1.4. Izvještaj o neizmirenim obavezama ... 18

1.5. Prekoračenje budžetske potrošnje ... 21

2. GOTOVINSKI DEPOZITI ... 22

3. PORESKI ZAVRŠNI RAČUN ... 25

3.1. Izvještaj o odloženim poreskim i neporeskim potraživanjima: ... 26

4. PRIMICI BUDŽETA ... 28

4.1. Tekući prihodi ... 29

4.2. Primici od prodaje imovine ... 31

4.3. Primici od pozajmica i kredita ... 32

5. IZDACI BUDŽETA ... 37

5.1. Tekući izdaci ... 37

5.2. Transferi za socijalnu zaštitu ... 52

5.3. Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru ... 55

5.4. Kapitalni izdaci ... 59

5.5. Pozajmice i krediti ... 60

5.6. Otplata dugova ... 62

6. IZVJEŠTAJ O IZDACIMA BUDŽETSKIH REZERVI ... 68

7. IZVJEŠTAJ O KAPITALNIM PROJEKTIMA - KAPITALNI BUDŽET ... 74

7.1. Direkcija za saobraćaj – Kapitalni budžet ... 74

7.2. Direkcija javnih radova – Kapitalni budžet ... 83

8. IZVJEŠTAJ O JAVNOM DUGU ... 91

9. DUG LOKALNE SAMOUPRAVE ... 100

10. IZVJEŠTAJ O DATIM GARANCIJAMA ... 102

11. DRŽAVNA IMOVINA ... 102

12. JAVNE NABAVKE ... 104

13. SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA ... 118

14. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNOG IZVJEŠTAJA ... 120

15. PREGLED NEPRAVILNOSTI UTVRĐENIH FINANSIJSKOM REVIZIJOM ... 122

I DIO - OPŠTI DIO

1. Pravni osnov za vršenje revizije

Pravni osnov za vršenje revizije Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu sadržan je u:

- Ustavu Crne Gore, član 144 („Sl.list CG“ br. 01/07);
- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji, član 9 („Sl.list RCG“ br.28/04, 78/6 i „Sl. list CG“ br. 17/7, 73/10, 40/11 i 31/14);
- Godišnjem planu revizija Državne revizorske institucije za 2017. godinu (broj 06-23/16 od 14. decembra 2016. godine);
- Odluci o vršenju revizije DRI broj 40111/17-011-87 od 18.01.2017. godine.

Revizija je vršena u skladu sa:

- Poslovnikom Državne revizorske institucije („Sl.list CG“ br. 3/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl.list CG“ br.07/15);
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije i
- Međunarodnim standardima za vrhovne revizorske institucije (ISSAI).

2. Cilj, predmet, vrsta i obuhvat revizije

Cilj revizije Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu utvrđen je za finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti i to:

- **za finansijsku reviziju** izražavanje mišljenja o istinitosti i vjerodostojnosti finansijskih izvještaja, i
- **za reviziju pravilnosti** izražavanje mišljenja o pravilnosti primjene zakonskih i drugih propisa koji regulišu sistem javne potrošnje u Crnoj Gori.

Predmet revizije je Predlog zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu, dostavljen Državnoj revizorskoj instituciji dopisom broj 06-2988/1 (DRI broj 07-412/1102/17) od 15.06.2017. godine. U skladu s članom 68 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti[1] revizijom je kontrolisano: početno i završno stanje Konsolidovanog računa državnog trezora; pregled izvršenih odstupanja u odnosu na planirane iznose; izvještaj o uzetim pozajmicama; izvještaj o izdacima budžetskih rezervi; izvještaj o garancijama datim tokom fiskalne godine; izvještaj o kapitalnim projektima; izvještaj o realizaciji programskog budžeta, izvještaj o državnom dugu i izdatim garancijama; izvještaj o otpisanim poreskim i neporeskim potraživanjima iz člana 12 Zakona, izvještaj o primicima i izdacima javnih ustanova koje nijesu uključene u Konsolidovani račun državnog trezora i izvještaj o stanju neizmirenih obaveza koje nemaju karakter pozajmica u skladu s članom 14 stav 2 Zakona.

Vrsta revizije – Državna revizorska institucija je izvršila finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu, odnosno za period od 01.01. do 31.12.2016. godine. Finansijska revizija podrazumijeva kontrolu pouzdanosti i tačnosti finansijskih izvještaja. Revizija pravilnosti podrazumijeva kontrolu usklađenosti poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima koji regulišu sistem javne potrošnje u Crnoj Gori.

Obuhvat revizije - Revizijom Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu je obuhvaćen sistem planiranja, evidentiranja i izvještavanja u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti,[2] Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština[3] i Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave[4].

[1] „Sl.list CG“ br. 20/14 i 56/14
[2] "Sl. list CG", br. 020/14 , 056/14
[3] „Sl.list CG“ br. 72/16
[4] „Sl.list CG“ br. 23/14

Pored dokumentacije i izvještaja koji su kontrolisani u Ministarstvu finansija – Državnom trezoru, obuhvaćeni su i pojedinačni finansijski izvještaji, evidencija i dokumentacija po potrošačkim jedinicama. U skladu sa predmetom revizije vršena je kontrola i to:

- **Neizmirenih obaveza kod**: Tužilaštva, Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte, Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave za kadrove, Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva ekonomije, Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Agencije za zaštitu životne sredine, Uprave za inspekcijske poslove, Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja, Zavoda za zapošljavanje, Uprave za imovinu, Sudstva i Komisije za rješavanje stambenih potreba.
- **Izdataka kod:** Uprave za sport (od 2017. godine objedinjeno u Ministarstvo sporta), Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstva prosvjete, Ministarstva finansija (program: Politike, propisi i žalbe), Agencija za promociju stranih investicija, Uprave carina, Ministarstva nauke, Ministarstva održivog razvoja i turizma, Ministarstva ekonomije i Ministarstva saobraćaja i pomorstva (Direkcija za željeznice).
- **Kapitalnog budžeta kod:** Direkcije za saobraćaj i Direkcije za javne radove.
- **Javnih nabavki kod:** Ministarstva nauke, Ministarstva za ljudska i manjinska prava, Ministarstva kulture, Ministarstva ekonomije, Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva pravde, Uprave za imovinu, Ministarstva turizma i održivog razvoja, Ministarstva prosvjete, Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja i Ministarstva finansija.

3. Metode revizije

Revizija je planirana i izvršena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI), na način koji omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da li finansijski izvještaji sadrže materijalno značajne greške i da li su poslovne aktivnosti, finansijske transakcije i informacije usklađene sa zakonskim, podzakonskim aktima i drugim propisima. U pripremnoj fazi revizije izvršeno je identifikovanje i procjena rizika, kroz razumijevanje subjekta revizije i njegovog okruženja uključujući i unutrašnje kontrole. Utvrđena je materijalnost na nivou od 0,62% od ukupnih izdataka, u fazi planiranja finansijske revizije, za finansijske izvještaje kao cjelinu, odnosno procjena do kog nivoa se može tolerisati pogrešno prikazivanje podataka u finansijskim izvještajima, a da to ne utiče značajno na njihovu istinitost i objektivnost.

4. Sistem evidencije

Sistem evidencije Budžeta Crne Gore zasnovan je na gotovinskoj ili modifikovanoj gotovinskoj osnovi. Predlog zakona o završnom računu budžeta Crne Gore sačinjava se na osnovu Glavne knjige trezora koja se vodi u Ministarstvu finansija i na osnovu evidencija potrošačkih jedinica. Potrošačke jedinice pripremaju finansijske izvještaje u skladu s Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave i dostavljaju do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu na sljedećim obrascima: Izvještaj o novčanim tokovima I – ekonomska klasifikacija, Izvještaj o novčanim tokovima II – funkcionalna klasifikacija, Izvještaj o novčanim tokovima III, Izvještaj o novčanim tokovima IV, Izvještaj o neizmirenim obavezama, Konsolidovani izvještaj potrošačke jedinice koja u svom sastavu ima javne ustanove, Izvještaj o konsolidovanoj budžetskoj potrošnji, Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine i Izvještaj o načinu utroška sredstava budžetske rezerve. Prema nalazima revizije Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu, kao i u ranijim godinama, Ministarstvo finansija kroz sistem Glavne knjige državnog trezora, koja je u skladu s članom 2 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti osnovna knjiga dvojnog knjigovodstva, nije obezbijedilo potpunu evidenciju stanja i prometa na kontima propisanih klasa, pa je revizor u procesu revizije koristio pomoćne evidencije dostavljene od strane Ministarstva finansija, koje je konfirmisao sa dokumentacijom iz eksternih izvora.

Ministarstvo finansija nije obezbijedilo evidenciju u Glavnoj knjizi državnog trezora u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

II DIO – UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

1. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I RAČUNSKA TAČNOST

Revizijom Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu obuhvaćena je struktura javne potrošnje kroz njeno izvršenje, izvore finansiranja, kao i razloge nastanka gotovinskog deficita. U Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu, gotovinski deficit iskazan je u iznosu od 134.976.030,04 €, korigovani deficit u iznosu od 122.289.773,81 €, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 1: Gotovinski deficit i korigovani gotovinski deficit za 2016. godinu

	Opis	Zakon o budžetu CG za 2016. godinu	Izmjene Zakona o budžetu za 2016. godinu	Predlog zakona o završnom računu budžeta CG za 2016. godinu		Nalaz revizije			Neto promjene
				Planirano - tekući budžet	Izvršeno	Ispravka (+)	Ispravka (-)	Stanje	
1.	Gotovinski prilivi	1.458.466.803,74	1.484.086.796,94	1.484.086.796,94	1.487.051.231,24	1.230.648,57	-1.640.309,79	1.486.641.570,02	-409.661,22
	Tekući prihodi	1.421.832.852,72	1.465.417.741,24	1.465.417.741,24	1.470.808.839,11	1.087.959,40	-1.640.309,79	1.470.256.488,72	-552.350,39
1.1	Porezi	848.250.392,05	876.060.391,86	876.060.391,86	886.526.735,73			886.526.735,73	-
1.2	Doprinosi za socijalnu zaštitu	483.156.218,10	464.323.028,42	464.323.028,42	462.885.204,29			462.885.204,29	-
1.3	Takse	14.387.847,31	13.522.498,47	13.522.498,47	12.985.556,88			12.985.556,88	-
1.4	Naknade	17.309.607,55	72.510.640,92	72.510.640,92	73.964.486,60	1.087.959,40		75.052.446,00	1.087.959,40
1.5	Ostali prihodi	58.728.787,71	39.001.181,57	39.001.181,57	34.446.855,61		-1.640.309,79	32.806.545,82	-1.640.309,79
1.6	Primici od otplate kredita	7.378.737,69	5.225.932,21	5.225.932,21	4.662.620,91	142.689,17		4.805.310,08	142.689,17
1.7	Donacije i transferi	29.255.213,33	13.443.123,49	13.443.123,49	11.579.771,22			11.579.771,22	-
2.	Gotovinska plaćanja	1.771.767.248,69	1.677.687.654,70	1.677.687.654,72	1.622.027.261,28	24.081.101,29	-24.081.101,29	1.622.027.261,28	-
2.1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	415.834.795,04	434.731.752,68	430.890.160,58	422.490.767,02	544.304,39		423.035.071,41	544.304,39
2.2	Ostala lična primanja	10.286.494,26	10.676.188,82	12.245.558,52	10.906.112,04	65.883,83		10.971.995,87	65.883,83
2.3	Rashodi za materijal	30.919.063,87	32.947.986,21	32.803.352,95	31.256.924,51	114.047,86	-3.314,06	31.367.658,31	110.733,80
2.4	Rashodi za usluge	59.631.417,64	60.046.437,36	60.679.864,77	59.881.017,56	893.381,10	-22.265,53	60.752.133,13	871.115,57
2.5	Rashodi za tekuće održavanje	21.351.280,92	23.261.057,44	21.008.306,77	20.452.287,48	31.608,95	-1.399,40	20.482.497,03	30.209,55
2.6	Kamate	76.488.356,20	76.599.356,20	70.926.728,85	81.576.080,65	67,29	-726.786,67	80.849.361,27	-726.719,38
2.7	Renta	8.124.458,53	9.282.623,35	9.749.894,29	9.216.029,33			9.216.029,33	-
2.8	Subvencije	20.493.800,00	26.757.997,61	27.685.764,71	27.120.821,13			27.120.821,13	-
2.9	Ostali izdaci	36.664.478,08	37.200.717,98	40.266.074,28	34.388.227,02	495.655,00	-50,00	34.883.832,02	495.605,00
2.10	Transferi za socijalnu zaštitu	532.392.220,37	575.382.853,78	574.374.707,88	554.983.220,35	2.781.278,05		557.764.498,40	2.781.278,05
2.11	Transferiinstitucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	146.359.540,05	170.991.948,05	171.460.012,67	171.815.385,72	18.970.475,42	-84.950,33	190.700.910,81	18.885.525,09
2.12	Kapitalni izdaci	357.067.310,50	134.587.499,74	135.005.470,52	106.908.718,07	184.399,40	-17.531,28	107.075.586,19	166.868,12
2.13	Pozajmice i krediti	2.350.000,00	2.550.000,00	2.978.000,00	2.868.099,30		-104.028,08	2.764.071,22	-104.028,08
2.14	Otplata garancija	-		-	-			-	-
2.15	Otplata oabveza iz prethodnog perioda	39.374.755,37	64.001.957,62	64.451.853,40	69.265.707,13		-23.120.775,94	46.144.931,19	-23.120.775,94
2.16	Rezerve	14.429.277,86	18.669.277,86	23.161.904,53	18.897.863,97			18.897.863,97	-
3	Gotovinski deficit (1-2)	-313.300.444,95	-193.600.857,76	-193.600.857,78	-134.976.030,04	-22.850.452,72	22.440.791,50	-135.385.691,26	-409.661,22
4	Primarni deficit	-236.812.088,75	-117.001.501,56	-122.674.128,93	-53.399.949,39	-22.850.385,43	21.714.004,83	-54.536.329,99	-1.136.380,60
5	Izvori finansiranja gotovinskog deficita	313.300.444,89	193.600.857,78	193.600.857,76	134.976.030,04	22.850.452,72	-22.440.791,50	135.385.691,26	409.661,22
6	Neto pozajmljivanje	313.300.444,92	191.100.857,77	191.100.857,77	116.444.389,75	-	-	116.444.389,75	-
6.1	Pozajmice i krediti iz domaćih i inostranih izvora	667.149.073,06	544.949.485,91	544.949.485,91	649.560.576,06			649.560.576,06	-
6.2	Otplata duga	353.848.628,14	353.848.628,14	353.848.628,14	533.116.186,31			533.116.186,31	-
7	Prodaja imovine	-	2.500.000,00	2.500.000,00	4.219.567,51	409.661,22		4.629.228,73	409.661,22
8	Neto promjena gotovina	-0,03	0,01	-0,01	-14.312.072,78	-22.440.791,50	22.440.791,50	-14.312.072,78	-
9	Neto povećenje smanjenje obaveza (9.1 - 9.2)	-	-	-	-12.686.256,23	-	-400.408,81	-13.086.665,04	-400.408,81
9.1	Stanje obaveza na dan 31.12.2016. godine (tekuća)	-	-	-	63.412.269,32	-	-400.408,81	63.011.860,51	-400.408,81
9.2	Stanje obaveza na dan31.12. 2015. godine (prethodna)	-	-	-	76.098.525,55	-		76.098.525,55	-
10	Korigovani izdaci (2.+9)	1.771.767.248,69	1.677.687.654,70	1.677.687.654,72	1.609.341.005,05	24.081.101,29	-24.481.510,10	1.608.940.596,24	-400.408,81
11	Gotovinski prilivi (1.)	1.458.466.803,74	1.484.086.796,94	1.484.086.796,94	1.487.051.231,24	1.230.648,57	-1.640.309,79	1.486.641.570,02	-409.661,22
12	Modifikovani gotovinski deficit (11 - 10)	-313.300.444,95	-193.600.857,76	-193.600.857,78	-122.289.773,81	-22.850.452,72	22.841.200,31	-122.299.026,22	-9.252,41
13	Izvori finansiranja deficita	313.300.444,95	193.600.857,77	193.600.857,78	122.289.773,81	22.850.452,72	-22.841.200,31	122.299.026,22	9.252,41
13.1	Neto pozajmljivanje	313.300.444,92	191.100.857,77	191.100.857,77	116.444.389,75	-	-	116.444.389,75	-
13.2	Prodaja imovine	-	2.500.000,00	2.500.000,00	4.219.567,51	409.661,22	-	4.629.228,73	409.661,22
13.3	Donacije							-	-
13.4	Obaveze prema dobavljačima	-	-	-	-12.686.256,23	-	-400.408,81	-13.086.665,04	-400.408,81
14	Neto promjena gotovine	-0,03		-0,01	-14.312.072,78	-22.440.791,50	22.440.791,50	-14.312.072,78	-

Revizijom Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu izvršene su korekcije primitaka i izdataka, koje nijesu materijalno značajne, a odnose se na javne prihode, javne izdatke, izvore finansiranja i korekciju neizmirenih obaveza.

- **Korekcija javnih prihoda** u neto iznosu od 409.661,22 € proizilazi iz:
  - **Uvećanja javnih prihoda** u iznosu od 1.230.648,57 € i to: naknada u iznosu od 1.087.959,40 € i primitaka od otplate kredita u iznosu od 142.689,17 €.
  - **Umanjenje javnih prihoda** u iznosu od 1.640.309,79 € koje se odnosi na ostale prihode.

- **Korekcija javnih izdataka** odnosi se na nenamjensku potrošnju sredstava, koja proizilazi iz:
  - **Uvećanja izdataka u iznosu od 24.081.101,29 €** i to: izdataka za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca u iznosu od 544.304,39 €, izdataka za ostala lična primanja u iznosu od 65.883,83 €, rashoda za materijal u iznosu od 114.047,86 €, rashoda za usluge u iznosu od 893.381,10 €, rashoda za tekuće održavanje u iznosu od 31.608,95 €, kamata u iznosu od 67,29 €, ostalih izdataka u iznosu od 495.655,00 €, transfera za socijalnu zaštitu u iznosu od 2.781.278,05 €, transfera institucijama, pojedincima i nevladinom sektoru u iznosu od 18.970.475,42 € i kapitalnih izdataka u iznosu od 184.399,40 €.
  - **Umanjenja izdataka u iznosu od 24.081.101,29 € i to:** rashoda za materijal u iznosu od 3.314,06 €, rashoda za usluge u iznosu od 22.265,53 €, rashoda za tekuće održavanje u iznosu od 1.399,40 €, kamata u iznosu od 726.786,67 €, ostalih izdataka u iznosu od 50,00 €, transfera institucijama, pojedincima i nevladinom sektoru u iznosu 84.950,33 €, kapitalnih izdataka u iznosu od 17.531,28 €, pozajmica i kredita u iznosu od 104.028,08 € i otplate obaveza iz prethodnog perioda u iznosu od 23.120.775,94 €.
- **Korekcija izvora finansiranja javne potrošnje** se odnosi na uvećanje primitaka od prodaje državne imovine u iznosu od 409.661,22 €.
- **Korekcija neizmirenih obaveza** iskazanih u Konsolidovanom izvještaju o neizmirenim obavezama odnosi se na umanjenje stanja neizmirenih obaveza na 31.12.2016. godine u iznosu od 400.408,81 €.

1.1. Revizija usaglašenosti gotovinskih tokova

Prikupljanje javnih prihoda - Državna revizorska institucija je izvršila provjeru usaglašenosti budžetskih prihoda i rashoda, kao i transakcija finansiranja sa podacima iskazanim u Centralnoj banci Crne Gore putem provjere gotovinskih priliva i odliva preko računa koji su namijenjeni za prikupljanje i raspored javnih prihoda. Uplata javnih prihoda u Crnoj Gori uređena je Naredbom o načinu uplate javnih prihoda i u skladu s njom otvoreni su uplatni računi za prenos sredstava na Centralni račun državnog trezora od strane prihodnih jedinica. Uplatni računi, namijenjeni uplati i transferu javnih prihoda na Centralni račun, su sljedeći: Uprava carina broj 90700000008050150 (identifikacioni broj 805), Poreska uprava broj 90700000008200112 (identifikacioni broj 820), Ministarstvo unutrašnjih poslova broj 907000000008250164 (identifikacioni broj 825) i Uprava policije broj 907000000008400126 (identifikacioni broj 840). Uplate javnih prihoda na obračunske račune po prihodnim jedinicama, prema podacima Centralne banke Crne Gore i njihov prenos na Centralni račun državnog trezora, dati su u narednoj tabeli:

Tabela 2: Naplata javnih prihoda prihodnih jedinica

Opis	OBRAČUNSKI RAČUNI					
	Stanje 01.01.2016	Priliv	Odliv	Stanje 31.12.2016	Prenos na Centralni račun	Razlika
Uprava carina Crne Gore	-	596.937.543,58	596.937.543,58	-	588.620.078,20	8.317.465,38
Poreska uprava Crne Gore	-	935.380.703,78	935.380.703,78	-	916.793.240,30	18.587.463,48
Ministarstvo unutrašnjih poslova	-	10.577.600,83	10.577.600,83	-	10.569.123,93	8.476,90
Uprava policije	-	4.556.672,11	4.556.672,11	-	4.542.029,09	14.643,02
Ukupno	-	**1.547.452.520,30**	**1.547.452.520,30**	**-**	**1.520.524.471,52**	**26.928.048,78**
Računi ministarstava i drugih organa		93.641.732,06	93.641.732,06		93.641.732,06	-
Ukupno		**1.641.094.252,36**	**1.641.094.252,36**		**1.614.166.203,58**	**26.928.048,78**

Prema podacima Centralne banke Crne Gore u 2016. godini, ukupni prilivi kao i odlivi sredstava na obračunskim računima prihodnih jedinica iznose 1.641.094.252,36 €. Prenešena sredstva na Centralni račun državnog trezora iznose 1.614.166.203,58 €. Razlika između odliva sredstava sa obračunskih računa i priliva sredstava na Centralni račun državnog trezora iznosi 26.928.048,78 € i odnosi se na:

- **Upravu carina** u iznosu od 8.317.465,38 €, na ime povraćaja pogrešnih uplata, povraćaja više uplaćenih sredstava i preusmjeravanja sredstava između potrošačkih jedinica naplatioca prihoda,

po zahtjevu stranke, a na osnovu donešenih rješenja Ministarstva finansija – Uprave carina. U navedenom periodu izvršen je:

- prenos sredstava u iznosu od 7.690.333,42 € na bankovne račune stranaka, po osnovu više uplaćenih sredstava, pogrešnih uplata, plaćene akcize ili dijela plaćene akcize.
- prenos sredstava u iznosu od 627.131,98 € na uplatne račune Poreske uprave, odnosno preusmjeravanje sredstava radi izmirenja poreskih obaveza.

- **Poresku upravu** u iznosu 18.587.463,48 €, na ime povraćaja pogrešnih uplata, povraćaja više uplaćenih sredstava poreskim obveznicima po osnovu PDV kredita.
- **Ministarstvo unutrašnjih poslova** u iznosu od 8.476,90 €, na ime povraćaja pogrešnih uplata ili više uplaćenih sredstava po zahtjevima stranaka, a na osnovu rješenja Ministarstva unutrašnjih poslova, nakon izvršene provjere osnovanosti zahtjeva.
- **Upravu policije** u iznosu 14.643,02 €, na ime povraćaja pogrešnih uplata ili više uplaćenih sredstava po zahtjevima stranaka, a na osnovu rješenja Ministarstva unutrašnjih poslova, nakon izvršene provjere osnovanosti zahtjeva.

Priliv sredstava na Centralnom računu državnog trezora u 2016. godini iznosi 1.614.166.203,58 € i odnosi se na priliv od prihodnih jedinica u iznosu 1.520.524.471,52 €, dok je priliv u iznosu od 93.446.465,20 € prikupljen preko računa 832 – Račun ministarstava drugih organa i pravosuđa, kao i na ostale prilive u iznosu 195.265,20 €. U narednoj tabeli dat je pregled priliva i odliva sredstava sa Centralnog računa državnog trezora:

Tabela 3: Prikupljanje i raspored sredstava sa Centralnog računa državnog trezora

CENTRALNI RAČUN DRŽAVNOG TREZORA			
	Priliv	**Odliv**	
Uprava carina Crne Gore	588.620.078,18	1.470.541.527,05	Glavni račun državnog trezora
Poreska uprava Crne Gore	916.793.240,28	43.232.304,27	Opštine
Ministarstvo unutrašnjih poslova	10.569.123,93	207.579,96	Veterinarska komora i veterinarske ambulante
Uprava policije	4.542.029,09	28.933.891,70	Egalizacioni fond
I Prilivi od prihodnih jedinica	**1.520.524.471,52**	4.291.846,60	JU Morsko dobro
Računi ministarstava i drugih organa	93.446.465,20	392.310,67	Zajednica opština
Ostalo	195.265,20	66.390.841,08	Prenos na druge račune
II Ukupni prilivi	**1.614.166.203,54**	**1.614.166.203,56**	**Ukupni odlivi**

Ukupan priliv sredstava sa Centralnog računa državnog trezora u iznosu od 1.614.166.203,54 € usmjeren je na: Glavni račun državnog trezora u iznosu od 1.470.541.527,05 €, opštinama u iznosu od 43.232.304,27 €, Veterinarskoj komori i veterinarskim ambulantama 207.579,96 €, Egalizacionom fondu 28.933.891,70 €, JU Morsko dobro 4.291.846,60 €, Zajednici opština u iznosu od 392.310,67 € i iznos od 66.390.841,08 € prenešen na druge račune po osnovu povraćaja sredstava i pogrešnih uplata.

Glavni račun državnog trezora – Pregled stanja i prometa sredstava na računu broj 90700000083001-19 – Glavni račun državnog trezora, preko kojeg se vrše uplate i isplate državnog novca za potrebe korisnika budžeta, dat je u narednoj tabeli:

Tabela 4: Priliv i odliv sredstava sa Glavnog računa državnog trezora

GLAVNI RAČUN DRŽAVNOG TREZORA			
Početno stanje gotovine	3.911.766,31	1.811.578.683,92	Odlivi sa računa u 2016. godini
Prilivi sa Centralnog računa	1.470.541.527,05	858.805,62	Krajnje stanje gotovine
Ostali prilivi	337.984.196,18		
Ukupno	**1.812.437.489,54**	**1.812.437.489,54**	**Ukupno**

Prilivi sredstava na Glavni račun državnog trezora iznose 1.808.525.723,23 € (bez početnog stanja gotovine). Sa Centralnog računa državnog trezora na Glavni račun državnog trezora prenešena su sredstva u iznosu od 1.470.541.527,05 €, dok su sredstva u iznosu od 337.984.196,18 € prenešena sa državnih računa/partija otvorenih u Centralnoj banci i u poslovnim bankama. Prenos sredstava sa

Centralnog računa državnog trezora u iznosu od 1.470.541.527,05 € vršen je kroz sistem Prihodnog modula u iznosu od 1.470.498.087,14 € i direktnom uplatom (na dan 31.12.2015. godine) u iznosu od 43.439,91 €. Ostali prilivi sredstava na Glavni račun državnog trezora u iznosu 337.984.196,18 € odnose se na direktne uplate na Glavni račun državnog trezora i evidentirane su u okviru klase 7 na osnovu bančine poruke MT 103.

Priliv na Glavni račun državnog trezora u iznosu od 4.162.723,73 € nije evidentiran u Glavnoj knjizi trezora, a odnosi se na priliv po osnovu povraćaja datih pozajmica Egalizacionom fondu, prilive po osnovu povraćaja više prenešenih sredstava Centralnoj banci radi izmirenja kreditnih obaveza prema ino kreditoru, prilive po osnovu pogrešnih uplata na Glavni račun državnog trezora i prilive po osnovu povraćaja sredstava sa državnih bankovnih računa za koje se vrši storniranje izdataka u Glavnoj knjizi trezora.

Sredstva prenešena opštinama – U skladu sa zakonskim rješenjima sredstva u iznosu od 43.232.304,27 € prenešena su opštinama, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 5: Prenos sredstava sa Centralnog računa državnog trezora opštinama

Izvještaj o dodijeljenim prihodima sa Centralnog računa državnog trezora za period od 01.01-31.12.2016. godine		
302	Podgorica	11.629.132,20
310	Cetinje	825.785,39
329	Danilovgrad	825.786,65
400	Nikšić	2.990.277,89
418	Šavnik	75.687,51
426	Plužine	772.330,40
507	Pljevlja	2.886.452,35
515	Žabljak	623.820,64
604	Berane	1.113.733,72
612	Plav	189.555,75
620	Rožaje	1.052674,45
639	Andrijevica	219.679,76
647	Petnjica	51.701,92
701	Bijelo Polje	1.598.706,37
710	Mojkovac	378.786,93
728	Kolašin	788.301,91
809	Bar	3.493.241,96
817	Budva	5.007.757,64
825	Ulcinj	1.456.226,46
906	Herceg Novi	2.711.676,96
914	Tivat	2.193.902,83
922	Kotor	2.347.084,58
	Ukupno	**43.232.304,27**

Sredstva Veterinarske komore i veterinarskih ambulanti – Raspored sredstava, sa Centralnog računa državnog trezora, Veterinarskoj komori i veterinarskim ambulantama je izvršen u iznosu od 207.579,96 € u skladu sa Odlukom o iznosu naknade za izvršene veterinarsko-sanitarne preglede u unutrašnjem prometu[5].

Egalizacioni fond – Prema podacima Centralne banke, stanje sredstava na 01.01.2016. godine na računu Egalizacionog fonda broj 907-83301-89 iznosi 476.111,86 €. Priliv sredstava u 2016. godini iznosio je 31.243.994,89 €, a odliv sredstava 30.844.104,13 €, tako da je stanje na 31.12.2016. godine iznosilo 876.002,62 €. Sredstva na računu Egalizacionog fonda u iznosu od 31.243.994,89 € obezbijeđena su sa Centralnog računa državnog trezora, kao redovna raspodjela prikupljenih javnih prihoda u iznosu 28.933.891,70 € i iz drugih izvora u iznosu od 2.310.103,19 €.

JU Morskom dobru je sa Centralnog računa državnog trezora izvršen prenos sredstava u iznosu od 4.291.846,60 €.

[5] „Sl.list CG“ br.06/11

Zajednici opština je sa Centralnog računa državnog trezora izvršen prenos sredstava u iznosu od 3.392.310,67 €.

Povraćaj i preusmjeravanje sredstava – Revizijom je utvrđeno da se odliv sredstava sa Centralnog računa državnog trezora u iznosu od 66.390.841,08 € odnosi na prenos sredstava sa Centralnog računa državnog trezora po rješenjima Ministarstva finansija donešenih na osnovu rješenja Poreske uprave, odnosno rješenja područnih jedinica Poreske uprave. Odliv sredstava se odnosi na:

- Prenos sredstava u iznosu od 43.462.326,64 € pravnim licima na ime povraćaja PDV- e kredita.
- Preusmjeravanje sredstava u iznosu od 22.928.514,44 € i to: na račune Uprave carina u iznosu od 2.846.805,35 € za izmirenje obaveza po osnovu PDV-a pri uvozu i na račune Poreske uprave u iznosu od 20.081.709,09 € (na Jedinstveni račun poreza i doprinosa 820-30000-74 u iznosu od 19.815.357,30 € i iznos od 266.351,79 € radi izmirenja obaveza po osnovu poreza i doprinosa na lična primanja).

1.2. Glavna knjiga državnog trezora

Glavna knjiga državnog trezora - Stanje sredstava iskazano u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu na 01.01.2016. godine iznosi 19.843.713,75 €. Primici iskazani u Glavnoj knjizi državnog trezora iznose 2.140.831.374,80 €, evidentirane isplate 2.155.143.447,59 €, dok je gotovina na kraju obračunskog perioda iskazana u iznosu od 5.531.640,95 €, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 6: Prilivi i odlivi sredstava evidentirani u Glavnoj knjizi državnog trezora

GLAVNA KNJIGA DRŽAVNOG TREZORA			
Početno stanje sredstava	**19,843,713.75**	422,490,767.02	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca
Porezi	886,526,735.73	10,906,112.04	Ostala lična primanaj
Doprinosi	462,885,204.29	31,256,924.51	Rashodi za materijal
Takse	12,985,556.88	59,881,017.56	Rashodi za usluge
Naknade	73,964,486.60	20,452,287.48	Rashodi za tekuće održavanje
Ostali prihodi	34,446,855.61	81,576,080.65	Kamate
Primici od prodaje imovine	4,219,567.51	9,216,029.33	Renta
Primici od otplate kredita	4,662,620.91	27,120,821.13	Subvencije
Donacije i transferi	11,579,771.22	34,388,227.02	Ostali izdaci
Ppozajmice i krediti	649,560,576.06	114,054,928.72	Prava iz oblasti socijalne zaštite
		22,568,289.63	Sredstva za tehnološke viškove
		390,815,475.43	Prava iz oblasti PIO
		16,279,750.00	ostala prava iz oblasti zdravstevne zaštite
		11,264,776.57	Ostala prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja
		170,621,786.50	Transferi institucijama, pojedincima nevladinom i javnom sektoru
		1,193,599.22	Ostali transferi
		106,908,718.07	Kapitalni izdaci
		2,868,099.30	Pozajmice i krediti
		533,116,186.31	Otplata duga
		69,265,707.13	Otplata obaveza iz prethodnog perioda
		18,897,863.97	Budžetska rezerva
Ukupno prilivi	**2,140,831,374.81**	**2,155,143,447.59**	**Ukupni odlivi**
		5,531,640.97	**Krajnje stanje sredstava**
Ukupno priliv + početno stanje sredtava	**2,160,675,088.56**	**2,160,675,088.56**	**Ukupno odlivi+krajnje stanje sredstava**

Ukupno iskazani primici i izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi državnog trezora odgovaraju primicima i izdacima iskazanim u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu. Stanje sredstava na 01.01.2016. godine i na kraju obračunskog perioda iskazano u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu ne odgovaraju evidenciji u Glavnoj knjizi trezora na klasi 1 – Finansijska imovina, kako je prikazano u narednoj tabeli i to:

Tabela 7: Evidencija u Glavnoj knjizi državnog trezora na klasi 1- Finansijska imovina

Konto	Naziv konta	Stanje sredstava na 01.01.2016. godine	Stanje sredstava na 31.12.2016. godine
1111110000	Žiro račun		2.151.714.883,82
1111111000	Prelazni račun		- 2.155.143.447,59
1111120000	Žiro račun – depoziti		375.600,65
1111150002	Podgorička banka - Depozit	7.421,70	-
1111150003	Crnogorska komercijalna banka - Depozit	423.452,22	210.125,35
1111150005	Montenegro banka - Depozit	10.150,79	10.000,00
1111150006	Atlasmont banka - Depozit	114.264,39	142.956,00
1111150007	Centralna banka - ostali depoziti	-	-
1111150010	Depozit Ambasada Crne Gore	307.815,33	865.256,51
1111150014	Depozit Prva banka	69.983,93	-
1111150015	Oportunity banka - depozit	3.000.000,00	3.000.000,00
1111150017	Depozit - Ustanove kulture	639,97	-
1111150019	Agencija za mala i srednja preduzeća- Depozit	907.910,38	379.674,16
1111150020	Depozit CBCG - Eurobond obveznice	10.726.328,16	- 0,02
1111150027	Depozit Centar savremene umjetnosti	0,09	0,09
1111150028	Depozit Centar za konzervaciju i arheologiju	7.919,39	-
1111150030	CBCG - Stara devizna štednja	60.645,71	42.454,47
1111150031	Depozit Ministarstva održivog razvoja i turizma	290.146,07	848,66
1111150032	Depozit - JU Muzički centar	60,40	-
1111150033	Depozit - Ministarstvo poljoprivrede	5.206,53	-
1111150034	Depozit CBCG-Domaće obveznice		-
1111150035	Depozit-Fakultet za crnogorski jezik		555,88
1111150036	Depozit - CBCG RLK		20.964,30
	Ukupno	**15.931.945,06**	**1.619.872,28**

Evidentirano stanje sredstava u Glavnoj knjizi državnog trezora na klasi 1 na dan 31.12.2016. godine iznosi 1.619.872,26 €, a iskazano stanje sredstava u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu iznosi 5.531.641,03 €.

1.3. Izvori finansiranja deficita

Izvori finansiranja deficita iskazani su za gotovinski i modifikovani gotovinski deficit. Izvori finansiranja gotovinskog deficita iskazan je kroz neto pozajmice i prilive od prodaje imovine, dok je finansiranje korigovanog gotovinskog deficita uvećano za neto promjenu neizmirenih obaveza prema dobavljačima. Struktura izvora finansiranja deficita na gotovinskoj i korigovanoj osnovi prikazana je u narednoj tabeli:

Tabela 8: Struktura finansiranja gotovinskog i korigovanog deficita u 2016. godini

OPIS	IZNOSI		
	Predlog zakona o završnom računu za 2016. godinu	Korekcije	Utvrđeno revizijom
Gotovinski deficit budžeta	-134.976.030,04	-409.661,22	-135.385.691,26
Smanjenje depozita	14.312.072,78	0,00	14.312.072,78
UKUPNO	**-120.663.957,26**	**-409.661,22**	**-121.073.618,48**
Domaći izvori finansiranja	92.337.680,02	0,00	92.337.680,02
Inostrani izvori finansiranja	24.106.709,73	0,00	24.106.709,73
Prodaja imovine	4.219.567,51	409.661,22	4.629.228,73
UKUPNO	**120.663.957,26**	**409.661,22**	**121.073.618,48**
Korigovani gotovinski deficit budžeta	-122.289.773,81	-9.252,41	-122.299.026,22
Smanjenje depozita	14.312.072,78	0,00	14.312.072,78
UKUPNO	**-107.977.701,03**	**-9.252,41**	**-107.986.953,44**
Domaći izvori finansiranja	92.337.680,02	0,00	92.337.680,02
Inostrani izvori finansiranja	24.106.709,73	0,00	24.106.709,73
Prodaja imovine	4.219.567,51	409.661,22	4.629.228,73
Neto promjena neizmirenih obaveza	-12.686.256,23	-400.408,81	-13.086.665,04
UKUPNO	**107.977.701,03**	**9.252,41**	**107.986.953,44**

Prema podacima iz Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu iskazan je deficit na gotovinskoj osnovi u iznosu od 134.976.030,04 € i finansiran je smanjenjem depozita u

iznosu od 14.312.072,78 €, neto pozajmljivanjem u iznosu 116.444.389,75 € i prodajom imovine u iznosu 4.219.567,51 €.

Nakon izvršene revizije, utvrđeno je da gotovinski deficit budžeta treba uvećati za 409.661,22 € i prilive od prodaje imovine za 409.661,22 €. Ovom korekcijom gotovinski deficit iskazuje se u iznosu od 135.385.691,26 € i prilivi od prodaje imovine u iznosu od 4.629.228,73 €.

Korigovani gotovinski deficit iskazan u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu iznosi 122.289.773,81 €. Nakon izvršene revizije, umanjene su neizmirene obaveze za iznos od 400.408,81 €, tako da neto promjene neizmirenih obaveza iznose 13.086.665,04 €, a korigovani deficit 122.299.026,22 €.

1.4. Izvještaj o neizmirenim obavezama

U Glavnoj knjizi trezora nije obezbijeđena evidencija obaveza, odnosno stanje neizmirenih obaveza u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

Neizmirene tekuće obaveze budžeta Crne Gore na 31.12.2016. godine, nakon korekcije početnog stanja na osnovu preporuke Državne revizorske institucije u iznosu od 1.021.777,33 € i konsolidacije tekućih obaveza u 2016. godini u iznosu 109.795.044,19 €, iznose 63.412.269,71 € kako je prikazano u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu.

Tabela 9: Stanje neizmirenih obaveza na 31.12.2016. godine

r.b.	OPIS	Stanje obaveza na dan 31.12.2015	Korekcija stanja po Izvještaju o reviziji za 2015. godinu	Stanje obaveza na dan 31.12.2016	Neto promjena neizmirenih obaveza
1	Obaveze za tekuće izdatke (1.1+1.2+1.3)	11.570.913,00	11.557.894,48	14.066.747,59	2.508.853,11
1.1	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca	33.661,00	33.658,33	92.350,35	58.692,02
1.2	Obaveze za ostala lična primanja	1.676.073,00	1.676.072,78	376.225,24	-1.299.847,54
1.3	Obaveze za ostale tekuće izdatke	9.861.179,00	9.848.163,37	13.598.172,00	3.750.008,63
2	Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu	55.661.688,00	55.661.688,34	46.855.868,72	-8.805.819,62
3	Obaveze za transfere institucijama, pojedincima i kreditima	8.902.321,00	7.893.559,19	864.783,99	-7.028.775,20
4	Obaveze za kapitalne izdatke	482.308,00	482.309,95	1.126.943,97	644.634,02
5	Obaveze po pozajmicama i kreditima	7.151,00	7.151,30	400.408,00	393.256,70
6	Obaveze po osnovu otplate dugova	495.922,00	495.922,00	97.517,44	-398.404,56
7	Obaveze iz rezervi				
8	**Stanje obaveza na kraju godine (1+2+3+4+5+6+7)**	**77.120.303,00**	**76.098.525,26**	**63.412.269,71**	**- 12.686.255,55**

Stanje neizmirenih obaveza iskazano po ekonomskoj klasifikaciji i neto promjene neizmirenih obaveza po godinama dato je u narednoj tabeli i to:

Tabela 10: Neto promjene neizmirenih obaveza za period 2011-2016. godina

r.b.	OPIS	Stanje obaveza na dan 31.12.2011	Razlika	Stanje obaveza na dan 31.12.2012	Razlika	Stanje obaveza na dan 31.12.2013	Razlika	Stanje obaveza na dan 31.12.2014	Razlika	Stanje obaveza na dan 31.12.2015	Korekcija stanja po Izvještaju o reviziji za 2015. godinu	Razlika	Stanje obaveza na dan 31.12.2016
1	2	3	4=5-3	5	6=7-5	7	8=9-7	9	10=11-9	11	12	13=14-12	14
1	Obaveze za tekuće izdatke (1.1+1.2+1.3)	13.356.757,00	3.765.974,00	17.122.731,00	- 1.193.119,68	15.929.611,32	- 1.538.705,32	14.390.905,00	- 2.819.992,00	11.570.913,00	11.557.894,48	2.508.853,11	14.066.747,59
1.1	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca	487.009,00	1.423.859,00	1.910.868,00	- 338.627,81	1.572.240,19	- 1.559.513,19	12.727,00	20.934,00	33.661,00	33.658,33	58.692,02	92.350,35
1.2	Obaveze za ostala lična primanja	486.652,00	514.112,00	1.000.764,00	356.832,31	1.357.596,31	- 256.897,31	1.100.699,00	575.374,00	1.676.073,00	1.676.072,78	- 1.299.847,54	376.225,24
1.3	Obaveze za ostale tekuće izdatke	12.383.096,00	1.828.003,00	14.211.099,00	- 1.211.324,18	12.999.774,82	277.705,18	13.277.480,00	- 3.416.301,00	9.861.179,00	9.848.163,37	3.750.008,63	13.598.172,00
2	Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu	41.426.322,00	6.679.359,00	48.105.681,00	7.600.397,99	55.706.078,99	1.818.447,01	57.524.526,00	- 1.862.838,00	55.661.688,00	55.661.688,34	- 8.805.819,62	46.855.868,72
3	Obaveze za transfere institucijama, pojedincima i kreditir	5.664.403,00	1.623.578,00	7.287.981,00	7.127.819,67	14.415.800,67	5.092.112,33	19.507.913,00	-10.605.592,00	8.902.321,00	7.893.559,19	- 7.028.775,20	864.783,99
4	Obaveze za kapitalne izdatke	400.079,00	249.678,00	649.757,00	- 285.495,15	364.261,85	- 37.965,85	326.296,00	156.012,00	482.308,00	482.309,95	644.634,02	1.126.943,97
5	Obaveze po pozajmicama i kreditima	563.979,00	- 5.259,00	558.720,00	- 555.719,00	3.001,00	27.623,00	30.624,00	- 23.473,00	7.151,00	7.151,30	393.256,70	400.408,00
6	Obaveze po osnovu otplate dugova	477.856,00	- 477.856,00		1.670.043,00	1.670.043,00	- 1.196.058,00	473.985,00	21.937,00	495.922,00	495.922,00	- 398.404,56	97.517,44
7	Obaveze iz rezervi		-		-		-		-				
8	Stanje obaveza na kraju godine (1+2+3+4+5+6+7)	61.889.396,00	11.835.474,00	73.724.870,00	14.363.926,83	88.088.796,83	4.165.453,17	92.254.249,00	-15.133.946,00	77.120.303,00	76.098.525,26	-12.686.255,55	63.412.269,71

Članom 40 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti utvrđeno je da su potrošačke jedinice dužne da sredstva koriste u granicama utvrđenim godišnjim zakonom o budžetu države, dok je članom 5 Zakona o budžetu Crne Gore za 2016. godinu utvrđeno da potrošačka jedinica može ugovarati obaveze do iznosa sredstava koja su planom potrošnje odobrena od strane Ministarstva finansija.

U skladu s tačkom 19 Uputstva o radu Državnog trezora, potrošačke organizacije sačinjavaju pregled svih neizvršenih obaveza da bi utvrdile one obaveze koje će se isplatiti u sljedećoj fiskalnoj godini. Tačkom 20 Uputstva o radu Državnog trezora utvrđeno je da se neizmirenim obavezama smatraju obaveze za izdatke koji su planirani godišnjim zakonom o budžetu, a nijesu plaćene u roku dospijeća i da se otplata neizmirenih obaveza može vršiti samo za one obaveze koje su prethodno evidentirane kao neizmirene obaveze. Pregled neizmirenih obaveza na 31.12.2016. godine po potrošačkim jedinicama dat je u narednoj tabeli i to:

Tabela 11: Neizmirene obaveze po potrošačkim jedinicama

	Naziv potrošačke jedinice	Stanje obaveza na 31.12.2015. godine	Neizmirene obaveze iz 2015. i ranijih godina koje su na dan 31.12.2016. godine ostale neizmirene	Neizmirene obaveze formirane u 2016. godini dospjele za plaćanje do 31.12.2016.	Neizmirene obaveze formirane u 2016. godini dospjele za plaćanje nakon 31.12.2016.	Ukupno stanje obaveza 2016
10101	Predsjednik Crne Gore	31.025,59	0	1.058,15	13.557,19	14.615,34
20101	Skupština Crne Gore	66.153,44	0	5.509,40	24.556,89	30.066,29
20102	Državna izborna komisija	404,19	0	0	307,95	307,95
30101	Ustavni sud Crne Gore	15.320,87	0	82	280,33	362,33
30102	Sudstvo	709.472,46	184.317,47	172.661,71	68.818,29	425.797,47
30103	Tužilaštva	434.490,04	0	195.761,58	49.126,39	244.887,97
30104	Centar za obuku u sudstvu i tužilaštvu		0	491,6	0	491,6
40101	Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore	132.009,49	1.023,30	10.150,90	54.737,75	65.911,95
40103	Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte	0	0	1.382.778,14	0	1.382.778,14
40108	Agencija Crne Gore za promociju stranih investicija	0			4.158,07	4.158,07
40110	Sredstva za rješavanje stambenih potreba	5.000,00	0	0	400.408,00	400.408,00
40115	Komisija za kontrolu postupka javnih nabavki	812,04	0	83,3	1.106,41	1.189,71
40121	Sekretarijat za razvojne projekte	0	0	0	1.208,33	1.208,33
40201	Ministarstvo pravde	292.537,39	0	82.481,71	0	82.481,71
40301	Ministarstvo unutrašnjih poslova	684.447,92	0	2.028.906,55	267.400,96	2.296.307,51
40306	Uprava za kadrove	91.802,22	0	75.466,83	0	75.466,83
40401	Ministarstvo odbrane	695.472,36	79.473,77	69.377,58	642.367,07	791.218,42
40402	Direkcija za zaštitu tajnih podataka	363,77	0	0	279,36	279,36
40501	Ministarstvo finansija	3.228.422,87	299.592,54	172.640,81	68.738,72	540.972,07
40507	Uprava za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma	6.635,00	0	4.755,92	3.391,72	8.147,64
40508	Uprava za imovinu	0	0	1.794.554,17	0	1.794.554,17
40509	Uprava za javne nabavke	93,3	0	155,83	0	155,83
40510	Zavod za statistiku	2.687,57	0	548,1	2.334,66	2.882,76
40515	Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa Crne Gore	2.083,76	0	0	2.200,08	2.200,08
40601	Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija	215.959,43	0	17.519,33	14.954,27	32.473,60
40701	Ministarstvo prosvjete	1.043.123,00	0	35.768,00	274.100,00	309.868,00
40704	Zavod za školstvo	4.036,38	100	579,66	3.625,40	4.305,06
40705	Ispitni centar	6.229,77	0	13.500,00	4.603,35	18.103,35
40706	Uprava za mlade i sport	0	0	0	491,31	491,31
40708	Fakultet za crnogorski jezik i književnost	8.658,57	0	1.025,57	6.560,77	7.586,35
40709	Centar za stručno obrazovanje	70.443,00	60.443,00	1.498,17	0	61.941,17
40801	Ministarstvo kulture	466.021,67	267.011,13	11.130,98	9.547,47	287.689,58
40802	Državni arhiv	6.524,40	0	0	2.683,64	2.683,64
40803	Crnogorsko narodno pozorište	117.914,14	9.200,00	35.964,94	7.056,05	52.220,99
40804	Kraljevsko pozorište "Zetski dom"	52.218,70	0	0	39.763,38	39.763,38
40805	Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević"	7.394,64	64,3	19.321,33	40,23	19.425,86
40808	Prirodnjački muzej Crne Gore	6.529,12	0	2.423,34	2.117,85	4.541,19
40809	Crnogorska kinoteka	7.990,70	0	0	4.294,45	4.294,45
40810	Muzički centar Crne Gore	28.922,08	0	11.679,27	6.920,59	18.599,86
40811	Biblioteka za slijepe Crne Gore	537,99	0	175,97	7.390,05	7.566,02
40813	JU Narodni muzej Crne Gore	27.354,35	0	0	45.547,65	45.547,65
40814	Pomorski muzej Crne Gore	2.052,25	0	0	2.462,62	2.462,62
40816	Centar savremene umjetnosti Crne Gore	3.168,14	3.151,14	0	579,34	3.730,48
40818	Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore	9.135,36	0	63.473,64	15.693,38	79.167,02
40901	Ministarstvo ekonomije	65.953,06	41.647,10	73.370,37	21.811,68	136.829,15
40904	Zavod za metrologiju	552,02	0	4.515,52	2.248,27	6.763,79
40910	Zavod za intelektualnu svojinu	3.591,33	99,6	218,96	640,28	958,84
40914	Uprava za ugljovodonike		0	0	152,64	152,64
41001	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	718.697,57	0	301.871,31	22.731,26	324.602,57
41007	Komisija za istraživanje nesreća	0	0	0	356,84	356,84
41101	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	201.781,59	64.143,87	87.635,20	41.406,65	193.185,72
41301	Ministarstvo zdravlja	229.466,47	0	0	6.114,87	6.114,87
41401	Ministartsvo za ljudska i manjinska prava	105.724,66	0	0	0,00	0,00
41402	Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava	3.472,74	0	0	1.496,41	1.496,41
41405	Centar za razvoj i očuvanje kulture manjina Crne Gore	15.210,95	0	0	11.406,73	11.406,73
41501	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	51.107,33	0	146.168,66	47.301,49	193.470,15
41504	Agencija za zaštitu životne sredine	0	0	12.339,48	3.923,96	16.263,44
41509	Nacionalna turistička organizacija Crne Gore	235.001,50	36.573,74	1	722,3	37.297,04
41510	Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju	34.468,00	0	1.333,97	2.027,11	3.361,08
41601	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	5.919.670,16	99.170,70	689.139,74	10.762.499,74	11.550.810,19
41604	Zavod za socijalnu i djeciju zastitu		0	0	291,16	291,16
41701	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije	281.341,32	0	52,74	18.676,80	18.729,54
41901	Ministarstvo nauke	383.495,62	202,3	6.592,42	2.040,91	8.835,63
50201	Zaštitnik ljudskih prava i sloboda	0	9,98	387,54	0	397,52
50301	Državna revizorska institucija	5.538,95	0	1.753,49	5.096,43	6.849,92
50401	Crnogorska akademija nauka i umjetnosti	1.204.574,01	66.416,80	0	7.145,95	73.562,75
50901	Agencija za nacionalnu bezbjednost	64.652,37	0	2.624,61	24.220,90	26.845,51
51001	Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama	38.336,47	0	16.059,38	147,69	16.207,07
51301	Agencija za mirno rješavanje radnih sporova	2.520,01	0	323,2	0	323,2
51601	Revizorsko tijelo	954,15	60	0	817,05	877,05
51701	Uprava za inspekcijske poslove	60.713,91	0	35.745,27	43.306,60	79.051,87
52001	Agencija za sprječavanje korupcije		0	0	6.527,81	6.527,81
60101	Fond penzijskog i invalidskog osiguranja	32.411.064,18	56.621,86	9.601,41	32.996.864,46	33.063.087,73
60201	Fond za zdravstveno osiguranje	19.630.520,68	175.937,97	1.544.803,16	5.235.238,01	6.955.979,14
60301	Zavod za zapošljavanje	209.064,58	14.124,06	109.581,20	65.506,36	189.211,62
60601	Fond rada	5.737.603,65	26.964,00	1.284.642,00	1.505,62	1.313.111,62
	Ukupno	**76.098.525,26**	**1.486.348,64**	**10.540.285,12**	**51.385.635,96**	**63.412.269,72**

Kontrolom neizmirenih obaveza kod potrošačkih jedinica na odabranom uzorku utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na:

a) Pogrešno prikazivanje neizmirenih obaveza u Konsolidovanom izvještaju o neizmirenim obavezama

- Pogrešno iskazivanje neizmirenih obaveza u vezi sa rješavanjem stambenih potreba na poziciji 4515 – Ostale pozajmice i krediti u iznosu od 400.408,00 €.
  Ministarstvo finansija je u Glavnoj knjizi trezora evidentiralo izdatke u iznosu 1.107.999,33 € koji su namijenjeni rješavanju stambenih potreba u skladu s tačkom 98 Uputstva o radu državnog trezora[6]. Ovaj iznos sredstava prikazan je i kao izdatak u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu. Ova sredstva usmjerena su na transakcioni račun 510-0895-05 otvoren u Crnogorskoj komercijalnoj banci, kao i sredstva iz budžeta Ministarstva poljoprivrede u iznosu od 26.000,00 €. Uvidom u podatke Crnogorske komercijalne banke i u analitičku karticu Uprave za imovinu, stanje na navedenom računu na dan 31.12.2015. godine iznosilo je 13.875,81 €, priliv sredstava u 2016. godini 1.135.454,49 €, odliv sredstava 748.921,49 € i stanje sredstava na 31.12.2016. godine u iznosu od 400.408,81€. Ministarstvo je iznos od 400.408,81 € istovremeno evidentiralo kao neizmirenu obavezu i izdatak, te je revizijom izvršena korekcija neizmirenih obaveza za isti iznos.

Potrebno je da Ministarstvo finansija izvrši korekciju podataka iskazanih u Izvještaju o neizmirenim obavezama u iznosu od 400.408,00 € i da informiše Vladu Crne Gore i Državnu revizorsku instituciju o tome, da li su sredstva isplaćena za utvrđene namjene i u skladu sa odlukama nadležne komisije.

b) Jedan dio zakonskih obaveza i obaveza po osnovu zaključenih ugovora nastalih u 2016. godini, nijesu planirane Zakonom o budžetu Crne Gore za 2016. godinu. Na dan 31.12.2016. godine navedene obaveze iskazane su kao neizmirene u iznosu od 2.184.293,32 € i to:

- Obaveze prikazane na ime dnevnica zaposlenih za prisustvovanje suđenjima i obukama kod Tužilaštva na poziciji 4141 – Službena putovanja u iznosu od 6.840,01 €.
- Obaveze kod Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte na poziciji 4146 – Advokatske, notarske i pravne usluge nastale na osnovu Ugovora o pružanju usluga za pravno savjetovanje u arbitražnim postupcima pred inostranim sudovima potpisanim 07.04.2014. godine i Aneks Ugovora od 10.11.2015. godine, između Vlade Crne Gore i inostrane advokatske kancelarije u iznosu od 1.382.778,14 €.
- Obaveze Ministarstva unutrašnjih poslova prema Policijskoj akademiji za obuke policijskog kadra prikazane na poziciji 4148 – Usluge stručnog usavršavanja u iznosu od 22.724,60 €.
- Obaveze prikazane kod Ministarstva unutrašnjih poslova za višegodišnje obaveze za servisiranje informacionog sistema prikazane na poziciji 4193-Izrada i održavanje softvera u iznosu od 34.090,00 €.
- Obaveze prikazane kod Ministarstva unutrašnjih poslova za isplatu jednokratnih pomoći povodom smrti člana uže porodice u skladu sa Zakonom o unutrašnjim poslovima[7] prikazane na poziciji 4316 - Transferi za jednokratne socijalne pomoći u iznosu od 57.678,60 €.
- Obaveze prikazane kod Uprave za kadrove za plaćanje udjela u budžetu Regionalne škole za državnu upravu u iznosu od 40.000,00 €, u skladu sa Ugovorom između Vlade Crne Gore i Regionalne škole za državnu upravu o sjedištu i funkcionisanju RESPA u zemlji domaćina i Odluke upravnog odbora RESPA NGB-ML R/01-2015.
- Obaveze za višegodišnje izdatke po osnovu poštanskih usluga Pošte Crne Gore za Ministarstvo rada i socijalnog staranja pri čemu je prikazana obaveza na kraju perioda u iznosu od 640.181,97 €.

[6] "Sl. list CG", br. 053/14 i 072/15
[7] "Sl. list CG" br. 1/15

Potrebno je da potrošačke jedinice godišnjim zakonom o budžetu planiraju sredstva za izmirenje zakonom ustanovljenih obaveza i obaveza proisteklih iz zaključenih višegodišnjih ugovora u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i Uputstvom o radu Državnog trezora.

c) Neizmirene obaveze koje se odnose na ugovaranje obaveza iznad nivoa sredstava definisanih Zakonom o budžetu Crne Gore za 2016. godinu u iznosu od 1.874.079,54 € i to:

- Obaveze za reprezentaciju (4142), zakup poslovnog prostora (4171) i izdatke za ugovore o djelu (4191) prikazane kod potrošačke jedinice Sudstvo, pri čemu je došlo do ugovaranja obaveza iznad odobrenog nivoa u neto iznosu od 53.448,01 €**.**
- Obaveze za tekuće održavanje vozila (4153) i osiguranje (4194) prikazane kod potrošačke jedinice Tužilaštvo pri čemu je došlo do ugovaranja obaveza iznad odobrenog nivoa u neto iznosu od 4.293,06 €.
- Obaveze za nabavku administrativnog materijala (4131), materijala za posebne namjene (4133), ostalih usluga (4199), tekućeg održavanja građevinskih objekata (4152), tekućeg održavanja opreme (4153), osiguranje (4194) i nabavku opreme (4415) kod Ministarstva unutrašnjih poslova pri čemu je došlo do ugovaranja obaveza iznad odobrenog nivoa u neto iznosu od 1.465.982,57 €.
- Obaveze po osnovu zaključenih ugovora sa predavačima kod Uprave za kadrove prikazane na 4148 **–** Usluge stručnog usavršavanja, pri čemu je došlo do ugovaranja obaveza iznad odobrenog nivoa u neto iznosu od 2.254,99 €.
- Obaveze za poreze i doprinose pojedincima sa kojim su zaključeni ugovori o djelu i obaveze za sanitarne usluge prikazane kod Uprave za imovinu na poziciji 4191 – Izdaci po osnovu isplata ugovora o djelu, pri čemu je došlo do ugovaranja obaveza iznad odobrenog nivoa u neto iznosu od 306.427,54 €.
- Obaveze za reprezentaciju (4142) prikazane kod Ministarstva ekonomije pri čemu je došlo do ugovaranja obaveza iznad odobrenog nivoa u neto iznosu od 18.305,56 €.
- Obaveze za tekuće održavanje opreme (4153) prikazane kod Uprave za inspekcijske poslove pri čemu je došlo do ugovaranja obaveza iznad odobrenog nivoa u neto iznosu od 20.666,92 €.
- Obaveze za službena putovanja (4141) prikazane kod Zavoda za zapošljavanje Crne Gore pri čemu je došlo do ugovaranja obaveza iznad odobrenog nivoa u neto iznosu od 2.700,89 €.

Potrebno je da se potrošačke jedinice, prilikom ugovaranja obaveza, pridržavaju limita utvrđenih godišnjim zakonima o budžetu u skladu sa članom 40 stavom 5 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, kojim je propisano da „ugovorene obaveze potrošačke jedinice moraju biti u skladu sa planiranim i odobrenim sredstvima".

1.5 Prekoračenje budžetske potrošnje

Revizijom je utvrđeno da je u 2016. godini budžetska potrošnja prekoračena u iznosu od 253.247.312,98 €, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 12: Prekoračenja budžetske potrošnje

OPIS	IZNOS
UKUPAN IZNOS PREKORAČENJA	**253.247.312,98**
Dozvoljena prekoračenja	**252.339.402,52**
Dozvoljena prekoračenja - kamate	10.591.148,24
Dozvoljena prekoračenja - otplata glavnice duga	180.771.437,34
Dozvoljena prekoračenja - međunarodni ugovori	32.963.947,86
Dozvoljena prekoračenja - izdaci finansirani prodajom državne imovine	959.690,66
Otplata neizmirenih obaveza	616,41
Izdaci po osnovu sudskih izvršenja	27.052.562,01
Nedozvoljena prekoračenja	**907.910,46**
Izdaci za kupovinu hartija od vrijednosti	907.910,46

Od ukupno iskazanog prekoračenja budžetske potrošnje izdaci u iznosu od 252.339.402,52 € predstavljaju dozvoljena prekoračenja i to kod isplate kamata i otplate glavnice duga, izdataka

finansiranih kroz realizaciju međunarodnih ugovora o kreditima, izdataka finansiranih prodajom državne imovine i izdataka iskazanih kao otplata neizmirenih obaveza iz prethodnog perioda.

Dozvoljena budžetska prekoračenja su u skladu:

- sa članom 60 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, kojim je utvrđeno da Vlada ima neograničeno ovlašćenje da kamate i glavnice po osnovu duga države i garancija koje daje država isplaćuje iz sredstava koja se vode na konsolidovanom računu trezora, u skladu sa uslovima i rokovima koje je ugovorila Vlada.
- sa članovima 7, 8, 11 i 12 Zakona o budžetu za 2016. godinu kojim je definisano da će se izdaci potrošačkih jedinica u Tekućem budžetu koji se finansiraju iz kredita i donacija izvršavati u visini njihovog ostvarenja.

Izdaci u iznosu od 27.052.562,01 € ostvareni su po osnovu sudskih odluka na teret 36 potrošačkih jedinica koje su uzrokovale sudske troškove i po osnovu Rješenja za mirno rješavanje radnih sporova broj 1-3653 od 30.12.2015. godine.

Nedozvoljena prekoračenja budžetske potrošnje u iznosu od 907.910,46 € predstavljaju izdatke koji nijesu planirani Zakonom o budžetu za 2016. godinu, a odnose se na izdatke za kupovinu hartija od vrijednosti od Investiciono razvojnog fonda Crne Gore. Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća, u skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-1240 od 05.05.2016. godine, obavijestila je Investiciono razvojni fond o raspoloživim sredstvima od naplate kredita iz ranijeg perioda, koja u skladu sa Zakonom o investiciono razvojnom fondu treba investirati u kapital Fonda.

Potrebno je da se sredstva od otplate kredita datih od strane Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća, namijenjena kupovini hartija od vrijednosti Investiciono razvojnog fonda, planiraju godišnjim zakonom o budžetu države. Naime, stavom 4 člana 9 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti „zabranjena je isplata izdataka sa konsolidovanog računa trezora, ako nijesu odobrena zakonom o budžetu države za fiskalnu godinu“.

2. GOTOVINSKI DEPOZITI

Državna revizorska institucija je konfirmisala gotovinske depozite na računima koji su otvoreni kod Centralne banke Crne Gore i poslovnih banaka. Gotovina iskazana u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu konfirmisana je na osnovu podataka i dokumentacije dostavljene od Ministarstva finansija i Izvoda otvorenih stavki (u daljem tekstu IOS) dostavljenih od Centralne banke i poslovnih banaka. Predlogom zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu na 144 strani iskazano je stanje depozita na dan 31.12.2016. godine u iznosu od 5,53 mil. eura i 38.477,69 unci zlata po tržišnoj cijeni od 41,83 mil. eura, što ukupno iznosi 47,36 mil. eura. U narednoj tabeli dat je pregled stanja depozita na 31.12.2016. godine iskazan u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu i to:

Tabela 13: Stanje depozita na dan 31.12.2016. godine

Banka	Računi Ministarstva finansija		Sredstva na računima državnih fondova	Neutrošena sredstva budžetskih korisnika	Ukupno valuta euro
	valuta 978 euro	valuta 840 USD			
Centralna banka Crne Gore	922.224,39				922.224,39
Crnogorska komercijalna banka			210.125,35		210.125,35
NLB Montenegrobanka			10.000,00		10.000,00
Erste banka	3.000.000,00				3.000.000,00
Atlas banka		150.689,89			142.955,97
Neutrošena sredstva budžetskih korisnika				1.246.335,32	1.246.335,32
Ukupno	**3.922.224,39**	**150.689,89**	**220.125,35**	**1.246.335,32**	**5.531.641,03**

Sredstva depozita iskazana u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu u iznosu od 5.531.641,03 € odnose se na:

a) **Sredstva na računima Ministarstva finansija** - Stanje sredstava na dan 31.12.2016. godine na računima Ministarstva finansija iznose 4.065.180,36 € i to kod sljedećih banaka:

- **Centralne banke Crne Gore u** iznosu od 922.224,39 €, a odnose se na:
  - Glavni račun državnog trezora broj 907-8300119 u iznosu od 858.805,62 €.
  - Račun likvidnosti broj 907-8310110 u iznosu od 20.964,30 €.
  - Partija broj 35131/Obaveze iz poslovnih odnosa, stara devizna štednja u iznosu od 42.454,47 €.
- **Erste banke** u iznosu 3.000.000,00 €. Sredstva se odnose na namjenski oročeni depozit Vlade Crne Gore po Ugovoru o oročenom depozitu broj 540-559059/8500001436, zaključen dana 11.04.2016. godine između Erste banke AD Podgorica i Ministarstva finansija, a na ime obezbjeđenja kredita odobrenih od Erste banke Austrije.
- **Atlas banke** u iznosu od 150.689,89 USD ili 142.955,97 €, koji je evidentiran Rješenjem Ministarstva finansija broj 06-470/1 od 20.01.2017. godine po kursu Centralne banke Crne Gore na dan 31.12.2016. godine, a predstavlja devizni depozit po viđenju povraćen od strane ino dobavljača.

b) Sredstva na računima državnih fondova - Stanje sredstava na dan 31.12.2016. godine, koja su na računima državnih fondova iznose 220.125,35 € i to kod sljedećih banaka:

- **Crnogorske komercijalne banke** u iznosu od 210.125,35 €, a odnose se na:
  - **Fond penzijskog i invalidskog osiguranja** / kolateral - partija 88989008 u iznosu od 121.691,32€, na ime deponovanih novčanih sredstava za odobrenje kredita radnicima Fonda PIO po Ugovoru o namjenskom depozitu zaključenom između Republičkog fonda penzijskog i invalidskog osiguranja broj 01-3492/2 od 11.08.2006. godine i Crnogorske komercijalne banke broj 11729 od 09.08.2006. godine.
  - **Fond za zdravstveno osiguranje** / kolateral - partija 8898141435 u iznosu od 17.038,71 € na ime deponovanih novčanih sredstava po Ugovoru o namjenskom depozitu zaključenom između Republičkog fonda za zdravstvo broj 3678 od 20.11.2009. godine i Crnogorske komercijalne banke broj 434 od 19.11.2009. godine. Fond za zdravstveno osiguranje / kolateral - partija 88984308 u iznosu 41.395,32 €, kao namjenski depozit po Ugovoru o oročenom depozitu zaključenom između Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje broj 03-1710 od 04.08.2004. godine i Crnogorske komercijalne banke broj 7127 od 03.08.2004. godine i Aneks broj 1 Ugovora o oročenom depozitu zaveden kod Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje pod brojem 3679 dana 20.11.2009. godine i kod Crnogorske komercijalne banke (pod brojem 433 od 19.11.2009. godine). Fond za zdravstveno osiguranje / kolateral - partija 889810417 u iznosu od 30.000,00 €, kao namjenski depozit po Ugovoru o oročenom depozitu broj 01-18 od 11.01.2007. godine, zaključenom između Republičkog fonda za zdravstvo i Crnogorske komercijalne banke i tri Aneksa ugovora.
- **NLB Montenegrobanke -** partija 04-432-03150599 u iznosu od 10.000,00 €, a odnosi se na Fond penzijskog i invalidskog osiguranja / kolateral po Ugovoru o namjenskom depozitu DP 2009/15 zaključen između NLB Montenegrobanke broj 01-740 od 08.06.2009. godine i Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja broj 01-2029 od 01.07.2009. godine.

c) Neutrošena sredstva budžetskih korisnika - U Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu iskazano stanje neutrošenih sredstava budžetskih korisnika na 31.12.2016. godine iznosi 1.246.335,32 € i odnosi se na:

- Depozite Ambasada u iznosu od 347.776,10 €, koja su rješenjima Ministarstva finansija evidentirani kao priliv u Glavnoj knjizi trezora, a na osnovu dokumentacije Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija i Izvještaja o ostvarenim prihodima po osnovu naplate konzularnih taksi i pozitivne kamate.
- Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija u iznosu od 517.480,17 €, koja se odnose na neutrošena budžetska sredstva na 31.01.2017. godine po Obrazcu 8 - Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine.
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma u iznosu od 848,66 €, koja se odnose na neutrošena budžetska sredstva na 31.01.2017. godine po Obrazcu 8 - Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine.

- Direkciju za razvoj malih i srednjih preduzeća u iznosu od 379.674,24 €, koja se odnose na otplatu datih kredita i nalaze se na računima kod poslovnih banaka. Rješenjem Ministarstva finansija broj 06-746/1 od 15.02.2017. godine navedeni iznos je evidentiran kao povećanje depozita i priliv na poziciji 7311 – Primici od otplate kredita.
- Fakultet za crnogorski jezik i književnost u iznosu od 555,88 €, koja se odnose na neutrošena budžetska sredstva na 31.01.2017. godine po Obrazcu 8 - Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine.

Stanje sredstava na državnim računima/partijama potrošačkih jedinica i državnih fondova, prema IOS-u banaka, dostavljenim Ministarstvu finansija, na dan 31.12.2016. godine iznosili su: 77.963.511,31 €; 171.263,13 USD; 2.500,41 CHF; 37,00 DDK; 6.316,14 GBP; 0,03 SEK i 401,00 CDA, kako je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 14: Stanje depozita kod poslovnih banaka na dan 31.12.2016. godine

Banka	Stanje novčanih sredstva na računima kod poslovnih banaka							Iskazano u Predlogu zakona o završnom računu na 31.12.2016. godine			Nije iskazano u Predlogu zakona o završnom računu na 31.12.2016. godine
	978 - euro	840 - USD	756 - CHF	208 - DDK	828 - GBP	752 - SEK	124 - Cda	978 - euro	840 - USD	Ukupno u eurima	
Centralna banka Crne Gore	12.527.659,74							922.224,39		922.224,39	11.605.435,35
Crnogorska komercijalna banka	30.930.953,22	19.740,74	2.500,41		5.856,14	0,03		210.125,35		210.125,35	30.720.827,87
NLB Montenegrobanka	9.254.505,26	832,50			460,00			10.000,00		10.000,00	9.244.505,26
Prva banka Crne Gore	10.005.608,43									-	10.005.608,43
Erste banka	7.238.128,14							3.000.000,00		3.000.000,00	4.238.128,14
Podgorička banka - societe Genei	5.158.691,67			37,00			401,00			-	5.158.691,67
Komercijalna banka AD Budva	458.828,41									-	458.828,41
Hypo Alpe Adria banka	1.793.791,66									-	1.793.791,66
Hipotekarna banka	217.056,24									-	217.056,24
Atlas banka	46.365,39	150.689,89							150.689,89	142.955,97	46.365,39
Invest banka Monetenegro	769,79									-	769,79
Lovćen banka	331.153,36									-	331.153,36
Ukupno	**77.963.511,31**	**171.263,13**	**2.500,41**	**37,00**	**6.316,14**	**0,03**	**401,00**	**4.142.349,74**	**150.689,89**	**4.285.305,71**	**73.821.161,57**

Ministarstvo finansija je dopisom broj 06-4914/1 od 29.09.2017. godine (DRI: broj 011-40111/17/877139-3 od 03.10.2017. godine) dalo **procjenu osnovnih stavki** koje su uključene u iznos od 73.821.161,57 €, a na osnovu svrhe otvaranja računa koja je navedena u zahtjevima za otvaranja računa od strane budžetskih korisnika i to:

Tabela 15: Stanje sredstava na državnim računima /partijama prema podacima Ministarstva finansija

OPIS	IZNOS		
	EURO	USD	CHF
Stanje na računima koji su otvoreni za potrebe donacija i IPA sredstava	29.050.078,14	18.872,13	2.500,00
Stanje na računim akoji su otvoreni za potrebe kredita	13.772.481,00		
Date pozajmice za Projekat "100+" stanova[8]	14.074.966,68		
Stanje na računima javnih ustanova	2.324.197,15		
Stanja na računima koji su otvoreni za potrebe plaćanja prema inostranstvu	1.530.066,97		
Stanje na računu za Egalizacioni fond	876.002,62		
Stanje na računima/partijama za potrebe eksproprijacije	7.883.712,35		
Stanje na računima koji su otvoreni za potrebe specifične naplate javnih prihoda[9]	1.522.944,19		
Stanja na računima potrošačkih jedinica koji su otvoreni za potrebe stambenog fonda i stambene izgradnje	1.361.510,98		
UKUPNO	72.395.960,08	18.872,13	2.500,00

Ministarstvo finansija se nije precizno izjasnilo o sredstvima koja se nalaze na računima kod Centralne banke i kod poslovnih banaka, uz obrazloženje da za upravljanje i način korišćenja sredstava koja se vode na računima su odgovorni resorni organi i njihove starješine, što je definisano i Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

[8] Sredstva po osnovu Projekta 100+ nijesu trebala da se uključe u stanje sredstava na računima, iz razloga što su sredstva plasirana krajnjim korisnicima.

[9] Sa ovih računa je predviđeno da se sredstva nakon ocjene nadležnih organa prenose (djelimično ili u cjelosti) u Budžet Crne Gore.

3. PORESKI ZAVRŠNI RAČUN

Poreski organ je sastavio Završni poreski račun za period od 01.01. do 31.12.2016. godine i aktom broj 03/1-13677/1-17 od 27.07.2017. godine dostavio Državnoj revizorskoj instituciji. Poreska uprava je imala obavezu, u skladu s članom 19 Pravilnika o poreskom knjigovodstvu, da završni poreski račun dostavi Ministarstvu finansija do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu. Treba napomenuti da je Poreska uprava dostavila Ministarstvu finansija predlog za izmjenu poreske regulative, kao i Pravilnika o poreskom knjigovodstvu, posebno člana 10, kako bi se uskladilo sa navedenim načinom evidentiranja i članom 8 Pravilnika o poreskom knjigovodstvu[10], kojim je utvrđeno načelo tačnosti.

Revizijom za 2016. godinu, kao i u prethodnim godinama, konstatovano je da u poreskom organu, još uvijek ne funkcioniše jedinstven informcioni sistem. Iz ovog razloga revizijom je posebno provjeravana računska tačnost podataka iskazanih u „starom“ i „novom“ informacionom sistemu, pri čemu su podaci u vezi sa početnim stanjem, prometom i krajnjim stanjem preuzeti iz poreske evidencije. Početno stanje na 01.01.2016. godine iskazano je u narednoj tabeli:

Tabela 16: Tabela početnog stanja

Početno stanje na dan 01.01.2016								
Opis		Porezi	Doprinosi	Takse	Naknade	Ostali prihodi	Ostalo	Ukupno
Klasa 3	duguje	322,481,692.31	295,533,889.52	651,786.63	20,636,220.31	49,008,784.42	23,279,817.30	711,592,190.49
	potrazuje	321,325,121.31	83,206,036.52	217,610.46	1,635,841.10	1,365,762.10	391,317.95	408,141,689.44
Klasa 7	duguje	126,952,817.61	30,054,116.57	27,467.78	5,271,889.87	295,723.55	57,374.07	162,659,389.45
	potrazuje	183,965,000.59	179,100,644.86	461,643.95	24,272,882.63	55,277,953.89	23,031,764.58	466,109,890.50

Grupa konta koja su navedena pod stavkom “ostalo” iskazana u iznosu od 23.279.817,30 €, ne posjeduju kod ekonomske klasifikacije prihoda, kao ni uplatne račune, a odnose se na:

- konta 319171, 371111, 391300 i 319171 - Obaveze i kamata na obaveze po reprogramu iz 2004. godine koje nemaju uplatne račune i plaćanja se vrše direktno na Glavni račun trezora, a knjigovodstveno su iskazana u ukupnom iznosu od 23.277.589,70 €;
- konto 311171 - Prirez porezu na dohodak fizičkih lica iz 2003. godine, koji je samo u toj godini posjedovao eko kod, a čije stanje knjigovodstvenih obaveza iznosi 1.614,05 €;
- konto 341129 - Obveznici naknada za korišćenje puteva koja se plaća u tranzitu za naftne derivate koji je bio aktivan u ranijem periodu, a koji nema prihodni eko kod, sa stanjem obaveza u iznosu od 613,55 €;
- konto 391000 - Depoziti poreza i doprinosa od samostalne djelatnosti koji je bio aktivan u 2003. godini i u 2004. godini, sa iskazanim knjigovodstvenim stanjem obaveza 0,00 €.

Početno knjigovodstveno stanje poreskog duga iskazano je u iznosu od 711.592.190,49 €, dok je početno knjigovodstveno stanje preplate po osnovu poreskog duga iskazano u iznosu od 408.141.689,44 €. Početno knjigovodstveno stanje poreskog duga ne predstavlja stvarni iznos duga, ili preplate na navedeni datum zbog:

- nesređene evidencije na analitičkim računima državnih organa, koja ne omogućava da se sa sigurnošću utvrdi iznos duga ili preplate;
- evidentiranog duga „Reprograma“ iz 2004. godine, prikazanog na kontima poreske grupe 371 i 319 koja za svoja sintetička konta ne posjeduju kod ekonomske klasifikacije prihoda, već se uplata vrši direktno na Glavni račun trezora van sistema Poreske uprave;
- nerealizovanih odloženih plaćanja po rješenjima Ministarstva finansija i rješenjima o preusmjeravanju sredstava koja nijesu realizovana;

[10] "Sl. list CG", br. 081/06

- reprogramiranih obaveza opština za koje u analitičkim karticama nije pomjerena ročnost, zbog čega je dug koji dospijeva u budućem periodu evidentiran kao dug perioda.

Promet na računima klase 3, 1 i 7 u 2016. godine prikazan je u narednoj tabeli:

Tabela 17: Tabela prometa

Promet od 02.01 do 31.12.2016. godine								
Opis		Porezi	Doprinosi	Takse	Naknade	Ostali prihodi	Ostalo	Ukupno
Klasa 3	duguje	335,216,761.24	485,834,365.61	799,552.79	31,532,233.31	4,716,576.44	-419,628.77	857,679,860.62
	potrazuje	332,998,269.29	487,018,146.36	700,773.45	29,693,821.15	954,083.06	42.91	851,365,136.22
Klasa 1	duguje	851,372,426.52						851,372,426.52
	potrazuje	851,372,426.52						851,372,426.52
Klasa 7	duguje	356,266,135.24	463,618,800.30	700,773.45	29,693,821.15	1,085,563.17	42.91	851,365,136.22
	potrazuje	334,714,249.56	485,834,365.61	799,552.79	31,532,233.31	5,219,088.12	-419,628.77	857,679,860.62

Ukupno zaduženje klase 3 odgovara odobrenju klase 7 u iznosu od 857.679.860,62 €, dok razlika između odobrenja na klasi 3 i zaduženja na klasi 1 iznosi 7.290,30 € (851.365.136,22 – 851.372.426,52), kolika je i razlika kod odobenja na klasi 1 i zaduženja na klasi 7 (851.372.426,52 – 851.365.136,22).

Iz gore prezentirane tabele (uzimajući u obzir početna stanja na sintetičkim kontima) utvrđeno je da su se kod evidentiranja prometa prikazanog u Završnom poreskom računu za 2016. godinu poštovala knjigovodstvena pravila propisana Pravilnikom o poreskom knjigovodstvu. Odstupanja su evidentna kod starog sistema u iznosu od 7.290,30 €.

Krajnje stanje računa na 31.12.2016. godine iskazano je u narednoj tabeli:

Tabela 18: Tabela krajnjeg stanja

Krajnje stanje na dan 31.12.2016.godine								
Opis		Porezi	Doprinosi	Takse	Naknade	Ostali prihodi	Ostalo	Ukupno
Klasa 3	duguje	331,469,711.32	293,367,881.40	789,616.87	21,715,079.62	52,728,725.84	22,855,424.23	722,926,439.28
	potrazuje	328,094,648.37	82,100,898.72	256,661.36	876,288.25	1,446,120.57	386,596.56	413,161,213.83
Klasa 7	duguje	141,233,152.60	32,182,392.21	57,459.35	4,755,008.83	263,618.42	57,374.07	178,549,005.48
	potrazuje	176,693,449.90	203,444,485.81	590,414.86	25,594,413.75	59,379,373.71	22,612,092.90	488,314,230.93

Knjigovodstveno stanje poreskog duga na 01.01.2017. godine prikazano je u iznosu od 722.926.439,28 €, dok je knjigovodstveno stanje preplate po osnovu poreskog duga na 01.01.2017. godine iskazano u iznosu od 413.161.213,83 €. Ukoliko se uporedi knjigovodstveno stanje duga na 31.12.2016. godine u odnosu na knjigovodstveno stanje duga na 01.01.2016. godine dolazi se do zaključka da je knjigovodstveno stanje poreskog duga u 2016. godini povećano za 11.334.248,79 €, a knjigovodstveno stanje preplate povećano za iznos 5.019.524,39 €.

U skladu sa utvrđenim nalazom revizije preporučuje se Ministarstvu finansija i Poreskoj upravi da uspostave evidenciju, koja će obezbjeđivati pouzdanu informaciju o iznosu poreskog duga i da kroz izmjenu poreske regulative omoguće primjenu člana 8 Pravilnika o poreskom knjigovodstvu, koji utvrđuje načelo tačnosti.

3.1. Izvještaj o odloženim poreskim i neporeskim potraživanjima – U 2016. godini vršeno je odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja po osnovu:

a) **Uredbe o uslovima odlaganja naplate poreskih i neporeskih potraživanja** [11]. Prema dostavljenoj dokumentaciji od strane Ministarstva finansija, donešeno je 12 rješenja za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja u periodu od 01.01.2016. godine do 07.04.2016. godine, kada

[11] „Sl.list CG“ br. 67/09; 53/13

je navedena Uredba ukinuta Odlukom Ustavnog suda Crne Gore, objavljena u Službenom listu broj 24 od 08.04.2016. godine. Na osnovu dopisa Ministarstva finansija od 15.04.2016. godine, upućenog Poreskoj upravi, utvrđeno je da je nakon ukidanja Uredbe bilo aktivno 30 rješenja, po kojima nije istekao rok odloženih poreskih obaveza, koja su u skladu s članom 66 Zakona o Ustavnom sudu stavljena van snage.

b) **Uredbe o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja**[12], koja je ukinuta Zakonom o reprogramu poreskog duga donešenim 31.12.2016. godine. Prema članu 7 navedene Uredbe, dužnik kojem je odobreno odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja, dužan je da se pridržava rokova za plaćanje poreskih potraživanja i da, u periodu odlaganja, redovno izmiruje tekuće obaveze po osnovu javnih prihoda. Ako dužnik ne postupa u skladu sa stavom 1 ovog člana, poreski, odnosno carinski organ će po službenoj dužnosti poreska i neporeska potraživanja naplatiti iz instrumenata osiguranja i o tome obavijestiti Ministarstvo finansija i dužnika.

Aktom broj 04-1094871 od 06.07.2016. godine formirana je Komisija za praćenje realizacije odloženih plaćanja poreskih i neporeskih potraživanja. Prema Izvještaju o izvršavanju rješenja o odloženom plaćanju poreskih i neporeskih potraživanja utvrđeno je da se po osnovu 34 rješenja dužnik nije pridržavao odredbi propisanih članom 7 Uredbe o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja. Poreski organ je u 8 slučajeva pokrenuo neki od postupaka prinudne naplate.

Zakonom o reprogramu poreskog potraživanja[13], čija je primjena u 2017. godini, prestaje da važi Uredba o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja i Uredba o postupku naplate poreskih i neporeskih potraživanja imovinom poreskih obveznika[14]. Članom 17 Zakona o reprogramu poreskog potraživanja utvrđeno je da će se zahtjevi za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja, koji su podnijeti u skladu s Uredbom o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja, okončati u skladu sa navedenom Uredbom, ako je to povoljnije za stranku. Poreski dužnik, kojem je donijeto rješenje o odobravanju odlaganja naplate poreskih i neporeskih potraživanja u skladu sa Uredbom o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja, može da reprogramira poresko potraživanje u skladu sa Zakonom o reprogramu poreskog potraživanja, pod uslovom da podnese zahtjev Ministarstvu za ukidanje rješenja, odnosno da odustaje od zahtjeva za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja.

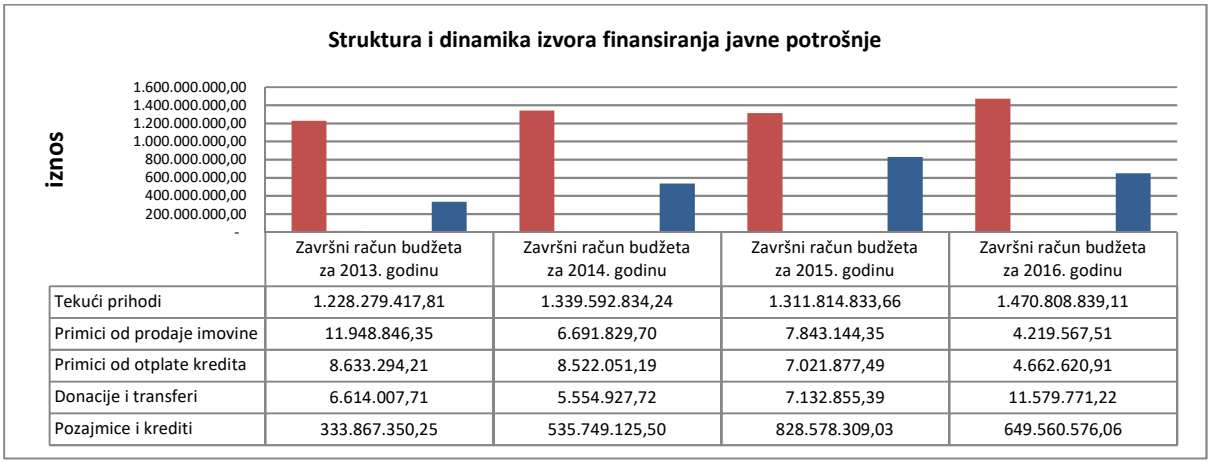
Potrebno je da Ministarstvo finansija, Poreska uprava, podnese izvještaj o preduzetim aktivnostima u skladu sa Zakonom o reprogramu poreskog potraživanja.

[12] „Sl.list CG“ br. 33/16
[13] „Sl.list CG“ br. 83/16
[14] „Sl.list CG“ br. 12/16

4. PRIMICI BUDŽETA

Primici budžeta iskazani po godinama, u skladu s članom 5 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, dati su u narednom pregledu:

Grafikon 1: Tabela primitaka budžeta po godinama

	Završni račun budžeta za 2013. godinu	Završni račun budžeta za 2014. godinu	Završni račun budžeta za 2015. godinu	Završni račun budžeta za 2016. godinu
Tekući prihodi	1.228.279.417,81	1.339.592.834,24	1.311.814.833,66	1.470.808.839,11
Primici od prodaje imovine	11.948.846,35	6.691.829,70	7.843.144,35	4.219.567,51
Primici od otplate kredita	8.633.294,21	8.522.051,19	7.021.877,49	4.662.620,91
Donacije i transferi	6.614.007,71	5.554.927,72	7.132.855,39	11.579.771,22
Pozajmice i krediti	333.867.350,25	535.749.125,50	828.578.309,03	649.560.576,06

U narednoj tabeli dat je pregled ostvarenih primitaka evidentiranih u Glavnoj knjizi trezora, u skladu sa načinom prikupljanja, i to:

Tabela 19: Pregled primitaka budžeta iskaznih u skladu sa načinom prikupljanja javnih prihoda

Ekonomska klasifikacija		Završni račun budžeta za 2016. godinu	Način naplate prihoda		
			Prihodni modul	Direktne uplate na Glavni račun trezora	Evidentirano rješenjem Ministartsva finansija
71	Tekući prihodi	1,470,808,839.11	1,465,226,657.35	5,583,285.35	(1,103.58)
72	Primici od prodaje imovine	4,219,567.51	4,219,567.51		
73	Primici od otplate kredita	4,662,620.91	1,051,762.64	3,610,858.27	
74	Donacije i transferi	11,579,771.22	13.50	11,579,757.72	
75	Pozajmice i krediti	649,560,576.06	86.14	642,998,014.45	6,562,475.47
	Ukupno	**2,140,831,374.81**	1,470,498,087.14	663,771,915.79	6,561,371.89

Naplaćeni prihodi u iznosu od 2.140.831.374,81 € pokazuju da struktura naplate po prihodnim jedinicama odgovara sredstvima evidentiranim u Glavnoj knjizi trezora kako je prikazano i to:

Tabela 20: Struktura prihoda po prihodnim jedinicama

Ek. kl.	Opis	izvršenje	Poreska uprava	Uprava carina	MUP	Uprava policije	Ministarstvo i ostali organi uprave
7	**Primici**	**2.140.831.374,81**	**842.043.969,47**	**522.495.588,89**	**8.839.114,24**	**4.542.029,09**	**762.910.673,12**
	Izvorni prihodi	**1.475.471.460,02**	**842.043.969,47**	**522.495.588,89**	**8.839.114,24**	**4.542.029,09**	**97.550.758,33**
71	**Tekući prihodi**	**1.470.808.839,11**	**842.043.969,47**	**522.495.588,89**	**8.839.114,24**	**4.542.029,09**	**92.888.137,42**
711	Porezi	886.526.735,73	364.111.736,13	522.414.999,60			
712	Doprinosi	462.885.204,29	462.885.204,29				
713	Takse	12.985.556,88	700.773,45	42.650,52	3.145.831,03	170.071,06	8.926.230,82
714	Naknade	73.964.486,60	13.249.203,51		8.168,85		60.707.114,24
715	Ostali prihodi	34.446.855,61	1.097.052,09	37.938,77	5.685.114,36	4.371.958,03	23.254.792,36
72	Primici od prodaje imovine	**4.219.567,51**					**4.219.567,51**
73	Primici od otplate kredita	**4.662.620,91**					**4.662.620,91**
74	Donacije i transferi	**11.579.771,22**					**11.579.771,22**
75	Pozajmice i krediti	**649.560.576,06**					**649.560.576,06**
	Ukupno	**2.140.831.374,81**	**842.043.969,47**	**522.495.588,89**	**8.839.114,24**	**4.542.029,09**	**762.910.673,12**

4.1. Tekući prihodi

Prema podacima iskazanim u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu tekući prihodi su ostvareni u iznosu 1.470.808.839,11 € i to: Porezi u iznosu od 886.526.735,73 €, Doprinosi u iznosu od 462.885.204,29 €, Takse u iznosu od 12.985.556,88 €, Naknade u iznosu od 73.964.486,60 € i Ostali prihodi u iznosu od 34.446.855,61 €.

Ostali prihodi - Revizijom tekućih prihoda obuhvaćeni su ostali prihodi koji su evidentirani na grupi računa 715, a koji su Zakonom o izmjenama zakona o budžetu za 2016. godinu planirani u iznosu od 39.001.181,57 €, a ostvareni u iznosu od 34.446.855,61 €, kako je iskazano u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu. Struktura pozicije 715 - Ostali prihodi u skladu s načinom prikupljanja prihoda data je u narednoj tabeli:

Tabela 21: Struktura grupe računa 715 - Ostali prihodi u skladu s načinom prikupljanja prihoda

	Naziv	Prihodni modul	Direktne uplate	Rješenja	Ukupno
7151	Prihod od kapitala	3.214.997,36	526.833,68	580.811,80	4.322.642,84
7152	Novčane kazne i oduzeta imovinska korist	13.847.163,93	385.180,20		14.232.344,13
7153	Prihodi od samostalne djelatnosti	4.729.306,28			4.729.306,28
7155	Ostali prihodi	7.664.764,82	3.408.977,17	88.820,37	11.162.562,36
	Ukupno	**29.456.232,39**	**4.320.991,05**	**669.632,17**	**34.446.855,61**

Priliv sredstava u iznosu od 29.456.232,39 € naplaćen je preko transakcionih računa otvorenih u skladu sa Naredbom o načinu uplate javnih prihoda. Priliv sredstava u iznosu od 4.320.991,05 € evidentiran je po osnovu priliva na Glavni račun državnog trezora. Uvidom u izvode Glavnog računa državnog trezora može se konstatovati da se evidentiranje uplaćenih prihoda, u cilju rasporeda po vrstama prihoda, vrši na način što se identifikuje uplata na Glavni račun državnog trezora na osnovu sadržaja bančine poruke. U većini slučajeva nijesu raspoložive informacije na bazi kojih je moguće pouzdano utvrditi osnov priliva odnosno pouzdano odrediti eko kod i takve uplate se evidentiraju na eko kodu 715 – Ostali prilivi. Priliv u iznosu 669.632,17 € evidentiran je po rješenjima Ministarstva finansija.

Naplata javnih prihoda preko transakcionih računa (Prihodni modul) - Prilivi u iznosu od 29.456.232,39 € naplaćeni su preko 123 transakciona računa, otvorena u skladu sa Naredbom o načinu uplate javnih prihoda i evidentirani u Glavnoj knjizi trezora u okviru grupe računa 715–Ostali prihodi. Metodom slučajnog izbora transakcionog računa, propisanog važećom Naredbom o naplati javnih prihoda, izvršena je kontrola prihoda na nivou sintetike (4 koda) i utvrđeno je da je dio prihoda, naplaćnih preko računa evidentiran u Glavnoj knjizi državnog trezora na neodgovarajućem eko kodu i to:

- Priliv na računu 832-7071-33 - Naknada za otkup tenderske dokumentacije Ministarstva održivog razvoja i turizma u iznosu od 100.311,84 € evidentiran je na eko kodu 7152 – Novčane kazne i oduzete imovinske koristi.
- Priliv na računu 832-6142-07 - Naknada za izvršene veterinarsko-sanitarne preglede Veterinarske inspekcije u prometu preko granice, Uprava za inspekcijske poslove u iznosu od 752.559,36 € evidentiran je na eko kodu 7152 - Novčane kazne i oduzete imovinske koristi.
- Priliv na računu 832-181-42 - Prihodi po osnovu otkupa stanova, Uprava za imovinu u iznosu od 281.780,31 € evidentiran je na eko kodu 7155 - Ostali prihodi.
- Priliv na računu 832-182-39 - Prihodi po osnovu otkupa stanova, Ministarstvo odbrane u iznosu od 247.507,35 € evidentiran je na eko kodu 7155 - Ostali prihodi.
- Priliv na računu 832-206-64 - Prihodi od otplate stambenih kredita zaposlenih u Fondu PIO u iznosu od 73.124,07 € evidentiran je na eko kodu 7155 - Ostali prihodi.
- Priliv na računu 832-186-27 - Prihodi od otplate stambenih kredita datih zaposlenim u zdravstvu, Fond zdravstva u iznosu od 30.160,56 € evidentiran je na eko kodu 7155 - Ostali prihodi.

- Priliv na računu 832-1201-86 - Prihodi od izdavanja odobrenja za priređivanje igara na sreću, Ministarstvo finansija u iznosu od 25.710,00 € evidentiran je na eko kodu 7155 - Ostali prihodi.
- Priliv na računu 832-2047-70 - Prihodi od izdavanja dozvola u drumskom saobraćaju, Direkcija za saobraćaj u iznosu od 209.378,20 € evidentiran je na eko kodu 7155 - Ostali prihodi.
- Priliv na računu 832-3204-91 - Prihodi od otplate stambenih kredita zaposlenih u Zavodu za zapošljavanje Crne Gore u iznosu od 30.360,57 € evidentiran je na eko kodu 7155 - Ostali prihodi.
- Priliv na računu 832-207-61 - Prihodi od otplate stambenih kredita datih penzionerima, Fond penzijsko invalidskog osiguranja Crne Gore u iznosu od 9.043,97 € evidentiran je na eko kodu 7155 - Ostali prihodi.

Državna revizorska institucija izvršila je korekciju tekućih prihoda u iznosu od 1.640.309,79 € u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

Procedure naplate javnih prihoda sprovode se u prihodnim jedinicama, Poreskoj upravi za račune 820, Upravi carina za račune 805, Ministarstvu unutrašnjih poslova za račune 825 i Upravi policije za račune 840. Za račune 832 – Računi ministarstava, drugih organa uprave i pravosuđa, procedure rasporeda prihoda se sprovode u Direktoratu državnog trezora.

Za prihode evidentirane u Glavnoj knjizi državnog trezora, naplaćene preko Glavnog računa državnog trezora, nijesu sprovedene procedure propisane Uputstvom o radu državnog trezora. Raspored po vrstama u skladu sa budžetskom klasifikacijom (koji se vrši prema sadržaju bančine poruke) u svim slučajevima ne obezbjeđuje iskazivanje prihoda u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

Preporučuje se prihodnim jedinicama koje vrše naplatu prihoda preko računa propisanih Naredbom o načinu uplate javnih prihoda i Ministarstvu finansija koje vrši raspored prihoda naplaćenih preko Glavnog računa državnog trezora da prilive evidentiraju u skladu s članom 10 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

4.1.1. Prihodi od kapitala – Ostvareni prihodi od kapitala u 2016. godini iznose 4.322.642,84 € i naplaćeni su preko uplatnih računa u iznosu od 3.214.997,36 €, direktnom uplatom na Glavni račun trezora u iznosu od 526.833,68 € i rješenjem Ministarstva finansija u iznosu od 580.811,89 €. Na kontrolisanom uzorku transakcija evidentiranih u Glavnoj knjizi trezora utvrđeno je:

- Da je priliv u iznosu od 332.396,87 € prenešen sa računa broj 2345011-71-02010658 kod Crnogorske komercijalne banke, namijenjen za praćenje projekta "Zakup zemljišta na poluostrvu Luštica", na Glavni račun državnog trezora. Pregledom analitičke kartice računa utvrđeno je da postoji saldo na računu od 18.11.2013. godine u iznosu od 333.063,00 €. U 2016. godini Ministarstvo finansija, aktom broj 06-1422/1 od 16.03.2016. godine, vrši prenos sredstava na Glavni račun državnog trezora, umanjen za bankarsku proviziju. Iznos od 332.396,87 € evidentiran je u Glavnoj knjizi trezora po izvodu sa Glavnog računa državnog trezora kao prihod od kapitala. Bankarska provizija u iznosu od 666,13 € nije evidentirana u Glavnoj knjizi državnog trezora ni kao priliv ni kao odliv sredstava.
- Rješenjem Ministarstva finansija broj 1917/2 od 19.04.2016. godine evidentiran je priliv sredstava u iznosu od 578.319,06 € na ime pripadajuće dobiti po završnom računu Centralne banke Crne Gore za 2015. godinu u skladu s članom 69 Zakona o Centralnoj banci Crne Gore i Odluci o raspodjeli dobiti Centralne banke Crne Gore broj 0101-4014/85-3 od 07.04.2016. godine.

4.1.2. Novčane kazne i oduzete imovinske koristi - Na kontrolisanom uzorku transakcija evidentiranih u Glavnoj knjizi trezora utvrđeno je da se priliv u iznosu od 385.180,20 €, uplaćen na Glavni račun trezora, odnosi na presudu Višeg suda u Podgorici KVS 56/16 od 29.08.2016. godine za oduzetu imovinsku korist pribavljenu izvršenjem krivičnog djela.

4.1.3. Ostali prihodi evidentirani u Glavnoj knjizi trezora iznose 11.162.562,36 €. Prihodi u iznosu od 7.664.764,82 € naplaćeni su preko uplatnih računa, prihodi u iznosu od 3.408.977,17 € direktnom uplatom na Glavni račun trezora, a prihodi u iznosu 88.820,37 € evidentirani su u Glavnoj knjizi trezora rješenjem Ministarstva finansija. Na kontrolisanom uzorku transakcija evidentiranih u Glavnoj knjizi trezora utvrđeno je:

- Da su sredstva u iznosu od 67.262,95 € uplaćena na Glavni račun državnog trezora, sa deviznog računa broj 00-522-0005039.8 otvorenog kod NLB Montenegrobanke AD Podgorica za potrebe Projekta "EBRD –Kontejnerski terminal„ i da se odnose na sredstva povučena od ino kreditora po Ugovoru o zajmu za finansiranje nabavke opreme za rukovanje kontejnerima i programa zbrinjavanja tehnološkog viška za potrebe AD Kontejnerski terminal i generalni terete Bar. Pregledom analitičke kartice računa utvrđeno je da postoji saldo na računu od 12.08.2011. godine u iznosu od 66.696,84 €, odnosno u iznosu od 67.330,28 € na 31.12.2015. godine (do uvećanja je došlo po osnovu pripisivanja pozitivne kamate). U 2016. godini Ministarstvo finansija, aktom broj 06-5925/2 od 30.12.2016. godine, vrši prenos sredstava na Glavni račun državnog trezora, nakon naplate bankarske provizije. Iznos od 67.262,95 € evidentiran u Glavnoj knjizi trezora po izvodu sa Glavnog računa državnog trezora kao ostali prihodi (67.330,28 € uplate umanjene za 67,33 € bančine provizije). Bankarska provizija u iznosu od 67,33 € nije evidentirana u Glavnoj knjizi državnog trezora ni kao priliv ni kao odliv sredstava.
- Da se priliv sredstava u iznosu od 700.000,00 €, evidentiran u Glavnoj knjizi trezora kao ostali prihodi po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-275 od 11.02.2016. godine, odnosi na uplate od strane Crnogorske plovidbe AD Kotor u cilju smanjenja obaveza po osnovu izvršene isplate iz tekuće budžetske reserve.
- Da je priliv sredstava u iznosu od 1.212.391,70 € evidentiran u Glavnoj knjizi trezora kao "Ostali prilivi", ali se nije mogao utvrditi osnov navedenog priliva na Glavni račun trezora.
- Da je Rješenjem Ministarstva finansija broj 06-711/1 od 13.02.2017. godine evidentiran priliv u iznosu od 88.820,37 € po osnovu prihoda na devizni račun kod Societe Generale Montenegro banke a.d. Podgorica.

4.2. Primici od prodaje imovine

Zakonom o izmjenama zakona o budžetu Crne Gore za 2016. godinu planirani primici od prodaje imovine iznose 2.500.000,00 € i u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu iskazani su u iznosu od 4.219.567,51 €. Primici od prodaje imovine, evidentirani u okviru kategorije 72 u iznosu od 4.219.567,51 € odnose se na primitke od prodaje nefinansijske imovine u iznosu od 4.219.563,01€ i primitke od prodaje finansijske imovine u iznosu od 4,50 €. Pregledom dokumentacije utvrđeno je da su evidentirani primici od prodaje imovine naplaćeni preko računa propisanih Naredbom o uplati javnih prihoda i to:

- Račun 832-52006-58 - Prihodi od prodate imovine Ministarstva finansija, evidentirani na eko kodu 721 - Primici od prodaje nefinansijske imovine u iznosu od 293.312,57 €.
- Račun 832-214-40 - Fond za obeštećenje, evidentirani na eko kodu 721 - Primici od prodaje nefinansijske imovine u iznosu od 2.701.237,80 €.
- Račun 832-211-49 - Prihodi od pružanja usluga i prodaje rashodovanih sredstava Ministarstva odbrane, evidentirani na eko kodu 721 - Primici od prodaje nefinansijske imovine u iznosu od 1.894,74 €.
- Račun 832-213-43 **-** Prihodi od prodaje naoružanja, vojne opreme i pružanja usluga, koji služe za finansiranje realizacije partnerskih ciljeva i opremanje Vojske u skladu sa NATO

standardima Ministarstva odbrane, evidentirani na eko kodu 721 - Primici od prodaje nefinansijske imovine u iznosu od 1.223.117,90 €.

- Račun 832-202-76 - Prihodi po osnovu prodaje akcija Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore, evidentirani na eko kodu 722 – Primici od prodaje finansijske imovine u iznosu od 4,50 €.

Prema nalazima Državne revizorske institucije, objavljenim u Izvještaju o reviziji - Upravljanje i raspolaganje imovinom koju koristi Ministarstvo odbrane, DRI broj 40113/17-022-55/14 od 19.06.2017. godine, dio priliva u iznosu od 57.146,45 € odnosi se na prilive po osnovu zakupa objekta, utroška vode i kanalizacije, aktiviranja činidbene garancije, tenderske dokumentacije, čišćenja piste i usluge hedžinga.

Prihodi naplaćeni preko računa propisanih Naredbom o načinu uplate javnih prihoda nijesu, u svim slučajevima, evidentirani u Glavnoj knjizi državnog trezora na odgovarajućim eko kodovima u skladu s članom 10 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

4.3. Primici od pozajmica i kredita

Zakonom o budžetu za 2016. godinu planirani su prilivi po osnovu pozajmica i kredita u iznosu od 667.149.073,06 €, dok je rebalansom budžeta plan umanjen i iznosi 544.949.485,91 €. Ostvareni prilivi od pozajmica i kredita u 2016. godini iznose 649.560.576,06 €, kako je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 22: Primici od pozajmica i kredita

	Opis	Pozajmice i krediti iz domaćih izvora	Pozajmice i krediti iz inostranih izvora	Ukupno
1	Zakon o budžetu za 2016. godinu	10.000.000,00	657.149.073,06	667.149.073,06
2	Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu za 2016. godinu	100.000.000,00	444.949.485,91	544.949.485,91
3	Ostvareni prilivi	317.784.300,00	331.776.276,06	649.560.576,06
4	Ostvareno/planirano x100	317,78	74,56	119,20

U narednoj tabeli dat je pregled povučenih sredstava po osnovu pozajmica i kredita i njihova evidencija u Glavnoj knjizi državnog trezora i to:

Tabela 23: Povučena i evidentirana sredstva u Glavnoj knjizi trezora

	Opis	Povučena sredstva	Glavna knjiga trezora	Razlika
7511	**Pozajmice i krediti iz domaćih izvora**	**317.784.300,00**	**317.784.300,00**	**-**
	Po ugovorima sa domaćim kreditorima	52.890.000,00	52.890.000,00	-
	Emisija HOV na domaćem tržištu	264.894.300,00	264.894.300,00	-
7512	**Pozajmice i krediti iz inostranih izvora**	**347.455.629,04**	**331.776.189,92**	**15.679.439,12**
	Po ugovorima sa inostranim kreditorima	47.455.629,04	31.776.189,92	15.679.439,12
	Emisija HOV na inostranom tržištu	300.000.000,00	300.000.000,00	-
	Ukupno	**665.239.929,04**	**649.560.489,92**	**15.679.439,12**

Ukupno uzete pozajmice i krediti i emitovane hartije od vrijednosti u 2016. godini iznose 665.239.929,04 € i to 654.962.155,77 € i 10.833.800,80 USD iskazanih po kursu Centralne banke Crne Gore na 31.12.2016. godine. U Glavnoj knjizi trezora, na grupi računa 751 – Pozajmice i krediti evidentiran je priliv u iznosu od 649.560.489,92 €. Razlika u iznosu od 15.679.439,12 € odnosi se na povučena sredstva u 2016. godini koja nijesu evidentirana u Glavnoj knjizi trezora.

Ministarstvo finansija, u cilju pojašnjenja datog nalaza, je dopisom broj 06-4914/1 od 29.09.2017. godine (DRI: broj 011-40111/17/877139-3 od 03.10.2017. godine) navelo da se ne mogu uzeti u obzir samo povlačenja u 2016. godini, već se moraju uzeti u obzir sredstva koja su se nalazila na računima kod komercijalnih banaka na dan 01.01.2016. godine. Ministarstvo finansija je navelo da su ukupno raspoloživa sredstva u 2016. godini, po osnovu kredita 360,38 mil. eura (15,31 mil. eura je početno

stanje na računima na 01.01.2016. godine, koje ne uključuje sredstva na računu za Poljski kredit koji služi za otplatu kredita, a ne za povlačenje sredstava iz kredita i 345,07 mil. eura po osnovu povlačenja u 2016. godini).

Od navedenog iznosa u budžet su povučena sredstva u ukupnom iznosu od 331,77 mil. eura, po podkreditnim ugovorima, opštinama je prenijeto 10,27 mil. eura, za realizaciju Projekta 1000+ stanova bankama je prenijeto 4,99 mil. eura, izvršen je povraćaj sredstava kreditoru u iznosu od 0,051 mil. eura i naplaćene su bankarske provizije u iznosu od 0,01 mil. eura, koje nijesu evidentirane u Glavnoj knjizi Trezora. Stanje sredstava na računima kod komercijalnih banaka na 31.12.2016. godine je 13,27 mil. eura koje ne uključuje sredstva na računu za Poljski kredit, iz razloga kako smo prethodno naveli.

Preporučuje se Ministarstvu finansija da za iznos transfernih zajmova uspostavi posebnu evidenciju u okviru Glavne knjige trezora, kojom bi se obezbijedilo adekvatno izvještavanje i konsolidacija javnog duga na nivou države.

Pozajmice i krediti iz domaćih izvora – Prilivi od pozajmica i kredita iz domaćih izvora u 2016. godini prikazan je u narednoj tabeli i to:

Tabela 24: Pozajmice i krediti iz domaćih izvora

I	Pozajmice i krediti	Iznos
7511100002	NLB Montenegrobanka	20.000.000,00
7511100005	Hipotekarna banka	10.000.000,00
7511100007	Prva banka Crne Gore	6.000.000,00
7511100008	Ziraat banka	11.890.000,00
7511100009	Universal banka	5.000.000,00
	Ukupno	**52.890.000,00**
II	**Hartije od vrijednosti**	
751140000	Emitovane hartije od vrijednosti	184.484.300,00
751140000	Emitovane hartije od vrijednosti	80.410.000,00
	Ukupno	**264.894.300,00**
III		**317.784.300,00**

Ukupno povlačenje sredstava po osnovu uzetih kredita iz domaćih izvora iznosi 317.784.300,00 €, koliko je i evidentirani priliv na grupi računa 7511 - Pozajmice i krediti iz domaćih izvora. Evidentirani prilivi od uzetih kredita kod komercijalnih banaka koje posluju na domaćem tržištu iznosi 52.890.000,00 €, a evidentirani prilivi od emitovanih hartija od vrijednosti rezidentima (državni zapisi i domaće obveznice) iznosi 264.894.300,00 €.

NLB Montenegrobanka u iznosu od 20.000.000,00 € i to:

- Po Ugovoru o kreditu broj KR2016/7978, partija 00-420-0304574.3 od 27.06.2016. godine, zaveden u Ministarstvu finansija pod brojem 06-3273/1 od 12.07.2016. godine. Iznos kredita je 5.000.000,00 €, kamatna stopa 3,5% godišnje, s rokom vraćanja 20.12.2016. godine. Namjena kredita je obezbjeđenje likvidnosti.
- Po Ugovoru o revolving kreditu KR2016/7999, partija 00-420-0800386.0 od 27.06.2016, zaveden u Ministarstvu finansija pod brojem 06-3272/1 od 17.07.2016. godine**.** Iznos kredita je 5.000.000,00 €, kamatna stopa 3,5% godišnje, s rokom vraćanja od 12 mjeseci. Namjena kredita je obezbjeđenje likvidnosti.
- Po Ugovoru o revolving kreditu KR2016/16273, partija 00-420-0800388.7 od 28.12.2016, zaveden u Ministarstvu finansija 06-6090/1 od 29.12.2016. godine. Iznos kredita je 10.000.000,00 €, kamatna stopa 3,5% godišnje sa rokom vraćanja od 12 mjeseci. Namjena kredita je održavanje tekuće likvidnosti.

Hipotekarna banka u iznosu od 10.000.000,00 € i to:

- Po Ugovoru o revolving kreditu broj 100-2-2034/2, partija 520560000000290235, od 26.12.2016. godine, zaveden u Ministarstvu finansija pod brojem 06-6074/1 od 28.12.2016. godine na iznos 3.000.000,00 €, sa rokom korišćenja sredstava do 26.12.2017. godine, redovna kamatna stopa 3,50 % na godišnjem nivou, zatezna kamata – redovna kamata uvećana za 50%, sa namjenom za obezbjeđenje tekuće likvidnosti.
- Po Ugovoru o revolving kreditu 100-2-2060/2, partija 520560000000290623 od 28.12.2016. godine, zaveden u Ministarstvu finansija pod brojem 06-6105/1 od 29.12.2016. godine na iznos od 1.000.000,00 €, sa rokom otplate 11 mjeseci i 27 dana, redovna kamatna stopa 3,50 % na godišnjem nivou, zatezna kamata – redovna kamata uvećana za 50%, sa namjenom za tekuću likvidnost.
- Po Ugovoru o revolving kreditu broj 100-2-2085/2, partija 5205600000000290817 od 30.12.2016. godine, zaveden u Ministarstvu finansija pod brojem 06-6138/1 dana 30.12.2016 godine, odobren iznos 6.000.000,00 €, rok otplate 11 mjeseci i 25 dana, redovna kamatna stopa 3,50 % na godišnjem nivou, zatezna kamata – redovna kamata uvećana za 50%, sa namjenom za tekuću likvidnost.

Prva banka Crne Gore u iznosu od 6.000.000,00 i to:

- Po Ugovoru o kratkoročnom revolving kreditu broj 04-420-3000003.2 od 05.04.2016. godine, zaveden u Ministarstvu finansija pod brojem 06-2225/1 od 27.04.2016 i Aneksu I broj 17-01-4355 Ugovoru o kratkoročnom revolving kreditu broj 04-420-3000003.2 od 23.12.2016. godine. Odobreni iznos kredita (po ugovoru, uključujući i aneks) 6.000.000,00 €, redovna kamata 3,86% na godišnjem nivou, provizija puštanja kredita 5.000,00 €, zatezna kamatna stopa iznosi 2% mjesečno, rok otplate kredita 05.04.2017. godine. Namjena kredita za obrtna sredstva.

Ziraat banka Montenegro AD u iznosu od 11.890.000.00 € i to:

- Po Ugovoru o kratkoročnom revolving kreditu broj 00-410-0200003.0 od 26.04.2016. godine, zaveden u Ministarstvu finansija pod brojem 06-2243/1 dana 04.05.2016. godine. Odobreni iznos kredita 10.000.000,00 €, redovna kamatna stopa 3,50% fiksno, provizija puštanja kredita 0,10%, efektivna kamatna stopa 3,66 %, zatezna kamata iznosi redovna kamatna stopa uvećana za 50%. Dinamika plasiranja kredita je u tranšama po pisanom zahtjevu korisnika. Namjena kredita je obezbjeđenje likvidnosti.
- Po Ugovoru o dugoročnom kreditu broj 00-410-0300008.5 od 15.12.2016. godine, zaveden u Ministarstvu finansija pod brojem 06-598/1 26.12.2016. godine. Odobreni iznos kredita 1.890.000,00 €. Redovna kamatna stopa fiksno 4%, provizija puštanja kredita 0,10%, zatezna kamatna stopa – redovna kamatna stopa uvećana za 50%. Namjena kredita finansiranje osnovnih sredstava.

Universal Capital banke u iznosu od 5.000.000,00 € po Ugovoru o kratkoročnom kreditu KR2016/128 zaveden u banci pod brojem 3908/16 od 27.05.2016. godine, u Ministarstvu finansija pod brojem 06-27171 od 06.06.2016. godine i Aneksu I Ugovora o kreditu broj 9722/16-2 od 28.12.2016. godine, zaveden u Ministarstvu finansija pod brojem 06-6107/1 dana 29.12.2016. godine. Kredit odobren na iznos od 5.000.000,00 €, redovna kamatna stopa 3,7% na godišnjem nivou, zatezna kamata – redovna kamatna stopa uvećana za 50%, provizija puštanja kredita (po ugovoru i po aneksu) u iznosu od 1.500.00,00 € jednokratno. Namjena kredita je za obrtna sredstva.

Evidentirani iznos priliva u Glavnoj knjizi trezora odgovara iznosu odobrenih sredstava od poslovnih banaka po zaključenim ugovorima.

Izdate hartije od vrijednosti rezidentima i to:

- Evidentirani iznos od 184.484.300,00 € odnosi se na pozajmice po osnovu 8 aukcija emisije državnih zapisa.
- Evidentirani iznos od 80.410.000,00 € odnosi se na pozajmice po osnovu jedne emisije državnih obveznica.

Odlukom o emisiji državnih obveznica[15] emitovane su državne obveznice, u cilju obezbjeđivanja sredstava za finansiranje deficita, kapitalnog budžeta, servisiranje duga i stvaranja fiskalne rezerve budžeta za 2016. godinu. Osnovni elementi emitovanih obveznica su: Emitent obveznice - Crna Gora; Datum emitovanja obveznica je 14.11.2016. godine; Iznos emisije je 100.000.000,00 € (sto miliona eura); Uspješnost emisije - Emisija se smatra uspješnom ukoliko se realizuje 40% od iznosa emisije; Vrsta obveznice - Dužničke dugoročne obveznice, jednokratna otplata glavnice na dan dospijeća, godišnja isplata kamata; Serija- GB1-2016; Nominalna vrijednost jedne obveznice je 10.000,00 €; Obveznice imaju prinos po fiksnoj kamatnoj stopi od 4,0% godišnje; Obveznice se emituju u ukupnoj količini od 10.000 sa rokom dospijeća 15.11.2020. godine; Isplata vlasnicima obveznica izvršiće se prema amortizacionom planu zaključno sa 16.11.2020. godine. Prema Rješenju Komisije za hartije od vrijednosti o utvrđivanju uspješnosti emisije državnih obveznica, broj 02/1-1/6-16 od 18.11.2016. godine, emitent Vlada Crna Gore – Ministarstvo finansija prodalo je u propisanom roku državnih obveznica u ukupnoj vrijednosti od 80.410.000,00 €.

Pozajmice i krediti iz inostranih izvora - Prilivi od pozajmica i kredita iz inostranih izvora u 2016. godini prikazan je u narednoj tabeli i to:

Tabela 25: Prilivi od pozajmica i kredita iz inostranih izvora

I	**Uzete pozajmice i krediti iz inostranih izvora**	**31.776.189,92**
7512000000	Pozajmice i krediti iz inostranih izvora	17.784.563,70
7512000004	Ministarstvo poljoprivrede - kredit - MIDAS	1.517.142,65
7512000005	Ministarstvo uređenja prostora - kredit LAMP	886.113,16
7512000006	Ministarstvo ekonomije - kredit Projekat energetske efikasnosti	7.211.192,03
7512000007	Agencija za zaštitu životne sredine	130.972,60
7512000008	Ministarstvo prosvjete - WB- HERIC	828.108,87
7512000009	Ministarstvo nauke - WB- HERIC	2.527.725,01
7512000011	Ministarstvo prosvjete- kredit CEB	740.371,90
7512000012	Ministarstvo održivog razvoja - CEB	150.000,00
II	**Emitovane hartije od vrijednosti nerezidentima**	**300.000.000,00**
7612300000	Izdate hartije od vrijednosti nerezidentima	300.000.000,00
III	**Ostali prilivi**	**86,14**
7512060101	Prihodi po osnovu kamate - Fond PIO	80,00
7512060201	Prihodi po osnovu kamate - Fond zdravstva	6,14
I+II+III	**Pozajmice i krediti iz inostranih izvora**	**331.776.276,06**

Ukupno povlačenje sredstava po osnovu uzetih kredita iz inostranih izvora iznosi 347.455.629,04 €, a evidentirani priliv na grupi računa 7512 - Pozajmice i krediti iznosi 331.776.189,92 €. Evidentirani prilivi od uzetih kredita iz inostranstva iznose 31.776.189,92 €, a evidentirani prilivi od emitovanih hartija od vrijednosti nerezidentima iznosi 300.000.000,00 €. Na navedenoj grupi računa evidentiran je priliv od kamata u iznosu 86,14 € što nije u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

Pozajmice i krediti u iznosu od 17.784.563,70 € evidentirani u Glavnoj knjizi trezora i odnose se na sljedeće banke i to:

- **Evropsku banku za obnovu i razvoj (EBRD)** u iznosu 3.719.480,44 € po Ugovoru broj 43060– Local roads reconstructionn & upgrade od 28. juna 2013. godine i po Ugovoru broj 48169 – Montenegro local roads reconstruction and upgrade project-loan 2 od 11.12.2015. godine. Prema raspoloživoj dokumentaciji po osnovu navedena dva ugovora, povučeni iznos kredita u 2016. godini iznosi 3.719.480,44 €, koliko je evidentirano u Glavnoj knjizi trezora.

[15] „Sl. list CG" br. 70/16

- **Evropsku Investicionu Banku (EIB)** u iznosu od 1.218.825,33 € za Projekat „ Hitne mjere za prevenciju i sanaciju posledica od poplava“. Prema raspoloživoj dokumentaciji nije bilo povlačenja od ino kreditora u 2016. godini, a u Glavnoj knjizi trezora evidentiran je priliv u navedenom iznosu.
- **Evropsku Investicionu Banku (EIB)** u iznosu od 4.948.750,42 €, po Ugovoru 82134-Road rehabilitation and city bypass od 27.06.2014. godine, koliko je i evidentirano u Glavnoj knjizi trezora, dok su sredstva povučena u iznosu od 7.000.000,00 €.
- **Kineske Exim banke u iznosu od** 7.897.507,51 €, po Ugovoru potpisanom 30.10.2014. godine, oznaka kredita 01-828/1, 827/1 USD. Po osnovu navedenog ugovora, izvršeno povlačenje (tri povlačenja) u iznosu od 10.833.800,80 USD odnosno 10.277.773,27 €, po kursu Centralne banke Crne Gore na 31.12.2016. godine.

Ministarstvo poljoprivrede – kredit Midas u iznosu od 1.517.142,65 € i odnosi se na pozajmice i kredite od Međunarodne banke za obnovu i razvoj IBRD (kredit Midas) za Projekat “Institucionalnog razvoja i jačanje kapaciteta poljoprivrede Crne Gore“. Po osnovu navedenog projekta u 2016. godini izvršeno je povlačenje sredstava po osnovu Ugovora 77160 ME i Ugovora 76430 ME, u ukupnom iznosu od 936.333,69 €.

Ministarstvo uređenja prostora - kredit u iznosu od 886.113,16 €**,** a odnosi se na pozajmice i kredite od Međunarodne banke za obnovu i razvoj IBRD - kredit Lamp za finansiranje Projekta „Rukovođenje i upravljanje zemljišnom administracijom“. Po osnovu navedenog projekta u 2016. godini izvršeno je povlačenje sredstava, po ugovoru broj 76470 ME, u iznosu od 878.486,32 €.

Ministarstvo ekonomije u iznosu 7.211.192,03 €, a odnosi se na pozajmice i kredite od Njemačke banke za razvoj KFW i od Međunarodne banke za obnovu i razvoj – IBRD Loan 83420 ME Projekat-P107992- Energy Efficiency:

- Od Međunarodne banke za obnovu i razvoj IBRD Loan 83420 ME u iznosu od 898.716,56 €, za Projekat P107992 - Energy Efficiency, a povučena sredstava u 2016. godini iznose 1.041.748,53 €.
- Od Njemačke banke za razvoj - KFW u iznosu od 6.312.475,47 €, dok su sredstva povučena u iznosu od 15.366.936,34 €.

Agencija za zaštitu životne sredine u iznosu od 130.972,60 € kredit Svjetske banke od Međunarodne banke za obnovu i razvoj – IBRD. Prema raspoloživoj dokumentaciji, po osnovu navedenog ugovora, nije bilo povlačenja sredstava u 2016. godini.

Ministarstvo prosvjete u iznosu od 828.108,87 € - WB-HERIC, a odnosi se na pozajmice i kredite od Međunarodne banke za obnovu i razvoj IBRD, Loan 81180 ME za Projekat P122785 - Higher Education Research for Innovation and Competitiveness.

Ministarstvo nauke u iznosu od 2.527.725,01 € - WB-HERIC**,** a odnosi se na pozajmice i kredite od Međunarodne banke za obnovu i razvoj–IBRD, Loan 81180 ME za Projekat P122785 - Higher Education Research for Innovation and Competitiveness. Prema raspoloživoj dokumentaciji po Ugovoru IBRD Loan 81180 ME, Projekat - P122785-Higher Education Research for Innovation and Competitiveness, izvršeno je povlačenje sredstava u iznosu od 3.084.870,45 €.

Ministarstvo prosvjete iznos od 740.371,90 € – Kredit CEB i odnosi se na pozajmice i kredite od Razvojne banke Savjeta Evrope CEB - Kredit izgradnja i rekonstrukcija predškolskih ustanova. Prema raspoloživoj dokumentaciji po navedenom ugovoru nije bilo povlačenja sredstava u 2016. godini.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma u iznosu od 150.000,00 € - kredit CEB i odnosi se na projekat „Rješavanje stambenih pitanja po povoljnim uslovima „Projekat 1000+“. Prema raspoloživoj dokumentaciji po Ugovoru LD 1871 iz 2015. godine - Socijalno stanovanje za osobe sa niskim primanjima, izvršeno je povlačenje sredstava u iznosu od 5.150.000,00 €.

Izdate hartije od vrijednosti nerezidentima u iznosu 300.000.000,00 € i odnosi se na prilive po osnovu emisije Eurobond obveznica za opšte namjene državnog budžeta, finansiranje kapitalnog budžeta, otplatu zaduženja i djelimično finansiranje izgradnje autoputa.

5. IZDACI BUDŽETA

Izdaci budžeta iskazani u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu iznose 2.155.143.447,59 €. U narednoj tabeli dat je pregled ostvarenih izdataka u 2016. godini po strukturi izdataka i to:

Tabela 26: Pregled ostvarenih izdataka u 2016. godini

EK	Opis	Zakon o budžetu	Rebalans	preusmjerenja +	preusmjerenja -	Tekući budžet	Izvršenje
41	Tekući izdaci	679,794,144.54	711,504,117.65	24,732,727.62	29,981,139.57	706,255,705.70	697,288,266.74
42	Transferi za socijalnu zaštitu	532,392,220.37	575,382,853.78	47,659,932.21	48,668,078.11	574,374,707.88	554,983,220.35
43	Transferi institucijama, pojedincima nevladinom i javnom sektoru	146,359,540.05	170,991,948.05	5,583,449.18	5,115,384.56	171,460,012.67	171,815,385.72
44	Kapitalni izdaci	357,067,310.50	134,587,499.74	4,356,577.99	3,938,607.21	135,005,470.52	106,908,718.07
45	Pozajmice i krediti	2,350,000.00	2,550,000.00	428,000.00	-	2,978,000.00	2,868,099.30
46	Otplata duga	393,223,383.51	417,850,585.76	474,895.78	25,000.00	418,300,481.54	602,381,893.44
47	Rezerve	14,429,277.86	18,669,277.86	9,077,732.93	4,585,106.26	23,161,904.53	18,897,863.97
	Ukupno	**2,125,615,876.83**	**2,031,536,282.84**	**92,313,315.71**	**92,313,315.71**	**2,031,536,282.84**	**2,155,143,447.59**

Struktura ostvarenih izdataka je sljedeća: tekući izdaci učestvuju sa 32,35%; transferi za socijalnu zaštitu sa 25,75%; transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru sa 7,97%; kapitalni izdaci sa 4,96%; pozajmice i krediti sa 0,13%; otplata dugova sa 27,95% i rezerve sa 0,88%. Budžetski izdaci u 2016. godini izvršeni su u iznosu od 2.155.143.447,59 € i veći su u odnosu na raspoloživa sredstva iskazana tekućim budžetom za 6,08%, a u odnosu na ostvarene izdatke u 2015. godini manji su za 4.555.222,57 € ili za 0,21%.

5.1. Tekući izdaci

Zakonom o budžetu za 2016. godinu sredstva za tekuće izdatke planirana su u iznosu od 679.794.144,54 €, a rebalansom budžeta 711.504.117,65 €, odnosno uvećana su za 31.709.973,11 €. Preusmjeravanjem sredstava plan je umanjen za 5.248.411,95 €, tako da raspoloživa sredstva iskazana planom tekućeg budžeta iznose 706.255.705,70 €. Ostvareni tekući izdaci iskazani u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu iznose 697.288.266,74 €, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 27: Pregled tekućih izdataka

Ek. Kl.	Opis	2016				
		Zakon o budžetu	Rebalans	Preusmjeravanja	Tekući budžet	Izvršenje
411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	415.834.795,04	434.731.752,68	- 3.841.592,11	430.890.160,58	422.490.767,02
412	Ostala lična primanja	10.286.494,26	10.676.188,82	1.569.369,70	12.245.558,52	10.906.112,04
413	Rashodi za materijal	30.919.063,87	32.947.986,21	- 144.633,27	32.803.352,95	31.256.924,51
414	Rashodi za usluge	59.631.417,64	60.046.437,36	633.427,41	60.679.864,77	59.881.017,56
415	Rashodi za tekuće održavanje	21.351.280,92	23.261.057,44	- 2.252.750,67	21.008.306,77	20.452.287,48
416	Kamate	76.488.356,20	76.599.356,20	- 5.672.627,35	70.926.728,85	81.576.080,65
417	Renta	8.124.458,53	9.282.623,35	467.270,94	9.749.894,29	9.216.029,33
418	Subvencije	20.493.800,00	26.757.997,61	927.767,10	27.685.764,71	27.120.821,13
419	Ostali izdaci	36.664.478,08	37.200.717,98	3.065.356,30	40.266.074,28	34.388.227,02
	Ukupno	**679.794.144,54**	**711.504.117,65**	**- 5.248.411,95**	**706.255.705,72**	**697.288.266,74**

5.1.1. Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca (411) – U Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu ostvareni izdaci na grupi računa 411-Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca iznose 422.490.767,02 €. Kontrola izdataka, kod uzorkom odabranih potrošačkih jedinica, vršena je na osnovu uvida u obračune zarada po mjesecima, spiskove zaposlenih i IOPPD obrazce i utvrđeno je:

Ministarstvo finansija – Program: Politika, propisi i žalbe - Raspoloživa budžetska sredstva za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca iznose 765.492,23 €, a ostvareni izdaci 754.648,73 €. Izdaci sa

ove grupe računa odnose se na neto zarade u iznosu od 445.715,07 €, poreze na zarade u iznosu od 65.368,31 €, doprinose iz i na lična primanja u iznosu od 233.759,91 € i opštinski prirez u iznosu od 9.805,44 €. Obračun zarada u Ministarstvu finansija vrši se na osnovu Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru i ustanovljenih procedura aktom „Interne procedure procesa obračuna i isplate zarada". Revizijom dosijea, na odabranom uzorku, utvrđeno je da je obračun minulog rada u skladu sa Opštim kolektivnim ugovorom.

Uprava za mlade i sport - Raspoloživa budžetska sredstva za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca iznose 159.298,37 €, a ostvareni izdaci 97.900,75 €. Izdaci sa ove grupe računa odnose se na neto zarade u iznosu od 58.275,99 €, poreze na zarade u iznosu od 8.265,65 €, doprinose iz i na lična primanja u iznosu od 30.179,29 € i opštinski prirez na obračunati porez na zarade u iznosu od 1.239,82 €. Obračun zarada u Upravi za mlade i sport vrši se na osnovu Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru. Revizijom dosijea, na odabranom uzorku, utvrđeno je da je obračun minulog rada u skladu sa Opštim kolektivnim ugovorom.

Uprava carina - Raspoloživa budžetska sredstva za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca iznose 5.683.902,16 €, a ostvareni izdaci 5.412.249,60 € i to: neto zarade u iznosu od 3.196.514,29 € porez na zarade u iznosu od 447.521,74 €, doprinosi iz i na lična primanja u iznosu od 1.645.181,47€, ostali doprinosi u iznosu od 43.380,00 €, sindikalna članarina u iznosu od 8.170,00 €, doprinos Fondu rada 9.590,96 € i opštinski prirez u iznosu od 61.891,14 €. Razlika između obračunatih i isplaćenih zarada u iznosu od 1.483,45 € odnosi se na obustave od zarada po osnovu disciplinskih kazni, koje se, prema instrukcijama Ministarstva finansija, ne obračunavaju preko sistema za obračun zarada već ostaju na račun Državnog trezora.

- **Ostali doprinosi** u iznosu od 43.380,00 € odnose se na doprinose za profesionalnu rehabilitaciju u skladu s članom 21 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom[16]. U obračunskim listama ovaj doprinos nije iskazan već je naknadno obračunat i isplaćen. Uprava carina se pismeno obratila Direktoratu za budžet za otpuštanje sredstava za isplatu doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom.
- **Doprinosi za sindikat** iznose 8.170 €. Aktom broj 03-66801/1 od juna 2011. godine, Ministarstvo finansija obavijestilo je Upravu carina da ubuduće neće obračunavati 0,2% na zaradu zaposlenog i da je potrebno da poslodavac, čiji zaposleni su članovi sindikata, samostalno obračunava navedeni iznos i dostavlja Ministarstvu finansija zahtjev za otpuštanje, kao i zahtjev za plaćanje. Uprava carina se pismeno obratila Direktoratu za budžet za otpuštanje sredstava za isplatu doprinosa za sindikat. Sredstva su uplaćena na žiro račun Saveza sindikata broj 510-105-16.
- **Varijabilni dio zarade** u iznosu od 149.520 €, isplaćen je na osnovu Odluke direktora Uprave carina o ispunjavanju uslova za ostvarivanje prava na varijabilni dio zarade broj 1/1-497/1 od 18.01.2016. godine, a u skladu s članom 14 stav 1 i članom 15 stav 3 Zakona o zaradama državnih službenika i namještenika[17], članovima 2, 3 i 4 Odluke o kriterijumima i načinu određivanja varijabilnog dijela zarade državnih službenika i namještenika[18] i rješenja o varijabilnom dijelu zarade potpisanih od strane Ministarstva finansija.

Ministarstvo nauke - Raspoloživa budžetska sredstva za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca iznose 338.502,99 €, a ostvareni izdaci 315.995,00 €. Za bruto zarade zaposlenih u Ministarstvu nauke isplaćeno je 285.558,94 €, a za program Tehnopolis 30.436,06 €. Za program Nauka, koji obuhvata zaposlene u Ministarstvu nauke, obračun zarada vrši Ministarstvo finansija, a za program Tehnopolis, sredstva za zarade prenose se na žiro račun Tehnopolisa, koji vrši obračun i isplatu zarada.

Izdaci za bruto zarade Tehnopolisa iskazani su u iznosu od 30.436,06 € i to: neto zarade u iznosu od 19.697,56 €, porez na zarade u iznosu od 2.451,02 €, doprinosi na teret zaposlenog u iznosu od

[16] »Sl. list CG" br. 49/08, 73/10 i 39/11
[17] „Sl.list CG"br.14/12
[18] „Sl. List CG", br. 25/11

5.557,18 €, doprinosi na teret poslodavca u iznosu od 2.177.97 € i opštinski prirez na porez u iznosu od 552,33 €.

Varijabilni dio zarade isplaćen je za februar mjesec 2016. godine za 11 zaposlenih na osnovu Odluke Ministarke nauke broj 01-552 od 25.02.2016. godine i Rješenja Ministarstva finansija broj 01-1742/1 od 25.03.2016. godine. U decembru isplaćen je varijabilni dio zarade za jun, jul i septembar 2016. godine za 16 zaposlenih po Rješenju Ministarke nauke broj 01-2895/2 od 01.12.2016. godine, uz saglasnost Ministarstva finansija broj 03-19622 od 20.12.2016. godine, a na osnovu člana 21 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru i članova 3 i 5 Odluke o varijabilnom dijelu zarade.

Revizijom je utvrđeno da Ministarstvo nauke nije IOPPD obrasce podnosilo nadležnom poreskom organu do 15-og u mjesecu za prethodni obračunski period (mjesec), što nije u skladu s članom 5 Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.

5.1.2. Ostala lična primanja (412) - U Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu ostvareni izdaci na grupi računa 412-Ostala lična primanja iskazani su u iznosu od 10.906.112,04 €. Kontrolom navedenih izdataka kod potrošačkih jedinica utvrđeno je:

Ministarstvo finansija – **Program: Politika propisi i žalbe -** Raspoloživa budžetska sredstva planirana za ostala lična primanja iznose 6.000,00 € koja nijesu izvršena u 2016. godini.

Uprava za mlade i sport - Raspoloživa budžetska sredstava planirana za ostala lična primanja iznose 12.004,00 €, a ostvareni izdaci 9.478,60 €. Plaćanja, sa ove grupe računa, odnose se na jubilarne nagrade, otpremnine po osnovu sporazumnog prekida radnog odnosa i pomoći zaposlenim, u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

Uprava carina - Raspoloživa budžetska sredstva planirana za ostala lična primanja iznose 90.980,00€, a ostvareni su u iznosu od 76.017,61 € i to za naknade za stanovanje i odvojen život u iznosu od 8.777,00 €, jubilarne nagrade u iznosu od 1.188,00 €, otpremnine u iznosu od 810,00 € i ostale naknade u iznosu od 65.242,61 €.

- **Naknade za stanovanje i odvojen život** u iznosu od 8.777,00 €, isplaćene su po rješenjima Ministra finansija u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima i članom 30 Uredbe o naknadi troškova državnim službenicima i namještenicima[19], kojim je propisano da službeniku koji je po nalogu starješine organa raspoređen da radi van mjesta prebivališta i odvojen je od svoje porodice pripada naknada za odvojen život od porodice u visini od 110,00 € i da se službeniku isplaćuju troškovi prevoza radi posjete užoj porodici od koje živi odvojeno u visini troškova prevoza javnim prevozom za četiri putovanja mjesečno.
- **Jubilarne nagrade** u iznosu od 1.188,00 € za 10, 20 i 40 godina neprekidnog rada u Upravi carina za pet zaposlenih službenika na osnovu Odluka direktora Uprave carina broj D-4212/1 i D-4213/1, a u skladu s članom 134 Zakona o državnim službenicima i namještenicima, članom 35 stav 2 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru i članom 19 Granskog kolektivnog ugovora za oblast uprave i pravosuđa[20].
- **Otpremnine u iznosu** 810,00 € isplaćene su na osnovu rješenja o isplati otpremnine direktora Uprave carina za jednog zaposlenog po osnovu prestanka radnog odnosa po sili zakona zbog odlaska u penziju. Isplata otpremnine zbog prestanka radnog odnosa po sili zakona zbog odlaska u penziju isplaćena je u skladu s članom 22 Granskog kolektivnog ugovora za oblast uprave i pravosuđa, kojim je propisano da starješina državnog organa isplaćuje zaposlenom otpremninu prilikom odlaska u penziju u visini od najmanje devet obračunskih vrijednosti koeficijenta.

[19] "Sl.list CG", br.26/12
[20] "Sl.list CG", br.18/15

- **Ostale naknade** u iznosu od 65.242,61 € isplaćene su na ime:
  - Pomoći zbog smrti člana uže porodice u iznosu od 12.150,00 €, na osnovu donijetih rješenja, a na osnovu člana 23 stav 1 Granskog kolektivnog ugovora za oblast uprave i pravosuđa.
  - Pomoći zbog teže bolesti zaposlenih u iznosu od 9.900,00 € i po osnovu pomoći zbog teže bolesti člana uže porodice zaposlenog, na osnovu Odluke direktora Uprave carina i rješenja Ministarstva finansija, a u skladu s članom 24 Granskog kolektivnog ugovora za oblast uprave i pravosuđa.
  - Troškova sahrane zaposlenog u iznosu od 2.965,00 € isplaćenih na osnovu rješenja Ministarstva finansija, a u skladu s članom 81 stav 3 Zakona o carinskoj službi[21].
  - Naknade povodom 8 marta, Međunarodnog praznika žena, u iznosu 16.800,00 €, na osnovu Odluke direktora Uprave carina broj 06-br.D-2910/1. Porez i doprinosi obračunati su i isplaćeni u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica u iznosu od 11.735,52 € i prirez na porez u iznosu od 423,94 €.
  - Sredstva u iznosu od 3.121,07 € isplaćena su članovima komisija i to:
    - ✓ Sredstva u iznosu od 375,00 € isplaćena su članu Radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj Uniji za oblast pravne tekovine Evropske Unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 24 - Pravda, sloboda i bezbjednost, na osnovu Rješenja broj 01-3102/1, a u skladu s članovima 1, 3 i 9 Odluke o kriterijumu za utvrđivanje visine naknade za rad člana radnog tijela ili drugog oblika rada.
    - ✓ Sredstva u iznosu od 978,89 € isplaćena su članu Nacionalnog odbora za olakšice u vazdušnom saobraćaju po Rješenju broj 01-1476/1, a na osnovu članova 1,2,3,4 i 9 Odluke o kriterijumu za utvrđivanje visine naknade za rad člana radnog tijela ili drugog oblika rada i člana 6 Odluke o osnivanju Nacionalnog odbora za olakšice u vazdušnom saobraćaju[22].
    - ✓ Sredstva u iznosu od 589,06 € isplaćena su članu Komisije za obavljanje poslova razgraničenja i utvrđivanja državne granice, određivanje graničnih prelaza, utvrđivanje režima pograničnog saobraćaja sa susjednim državama i sprovođenje strategije integrisanog upravljanja granicom na osnovu Rješenja Ministarstva finansija broj 01-0658/1 i na osnovu članova 1, 4 i 9 Odluke o kriterijumu za utvrđivanje visine naknade za rad člana radnog tijela ili drugog oblika rada.
    - ✓ Sredstva u iznosu od 589,06 € članu Interresorne komisije za članstvo Crne Gore u NATO po Rješenju Ministra finansija broj 01-1659/1, a na osnovu članova 1, 4 i 9 Odluke o kriterijumu za utvrđivanje visine naknade za rad člana radnog tijela ili drugog oblika rada i tačke 7 i 8 Odluke o obrazovanju Interresorne komisije za članstvo Crne Gore u NATO.
    - ✓ Sredstva u iznosu od 589,06 € članu Koordinacionog tijela za sprovođenje akcionog plana za sprovođenje rezolucije Savjeta bezbjednosti UN 1540 (2014-2018), na osnovu Rješenja Ministra finansija broj 01-1660/1, a na osnovu članova 1, 2 i 9 Odluke o kriterijumu za utvrđivanje visine naknade za rad člana radnog tijela ili drugog oblika rada i tačke 4 Odluke o obrazovanju koordinacionog tijela za sprovođenje akcionog plana i za sprovođenje Rezolucije Savjeta bezbjednosti UN 1540[23]. Porez i doprinosi obračunati su i isplaćeni u iznosu od 2.135,07 €, a prirez na porez obračunat je i isplaćen u iznosu od 74,09 €.
    - ✓ Sredstva u neto iznosu od 1.641,15 € isplaćena su na ime naknade za rad predsjedniku, članovima i sekretaru Ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za sticanje licence za obavljanje poslova zastupanja pred carinskim organom, za popravni dio ispita, koja je obrazovana Rješenjima Uprave carina broj 8624/1 od 03.07.2013. godine i broj 8624/2

[21] „Sl.list CG“,br.03/16
[22] „Sl.list CG“, br.62/15
[23] „Sl.list CG“, br. 11/15

od 22.08.2016. godine. Porez i doprinosi obračunati su i plaćeni u iznosu od 1.149,40 € i opštinski prirez u iznosu od 41,68 €.

- ✓ Sredstva u iznosu od 1.800,00 € isplaćena su na osnovu Rješenja Ministra finansija članovima Disciplinske komisije u disciplinskom postupku pokrenutim protiv službenika Uprave carina, zaključcima direktora Uprave carina broj D-10272/2 od 14.10.2015. godine, D-16320/2 od 19.12.2015, D-10271/2 od 29.10.2015. godine i D-14154/1 od 27.11.2014. godine i Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-3086/4 od 10.01.2014. godine. Formirane su četiri komisije za vođenje disciplinskog postupka.
- ✓ Sredstva u iznosu od 1.260,00 € isplaćena su na ime poreza i doprinosa i 45,69 € na ime opštinskog prireza.

Ministarstvo nauke - Raspoloživa budžetska sredstva planirana za ostala lična primanja iznose 9.100,00 €, a ostvareni su u iznosu od 6.383,38 € i to za naknade za stanovanje i odvojen život u iznosu od 3.356,03 € i ostale naknade u iznosu od 3.027,35 €.

- **Naknade za stanovanje i odvojen život** u iznosu od 3.356,03 € isplaćene su za četiri zaposlena lica u Ministarstvu nauke na osnovu Rješenja broj 01-2449/2 od 23.02.2016. godine, broj 01-249 od 03.02.2016. godine i 01-2388/3 od 20.07.2016. godine. Imajući u vidu da službena lica u Ministarstva nauke nijesu raspoređena da rade van mjesta prebivališta navedena isplata nije u skladu s Uredbom o naknadi troškova državnih službenika i namještenika.
- **Ostale naknade** u iznosu od 3.027,35 € odnose se na naknade i to:
  - Sredstva u neto iznosu od 589,12 € isplaćena članu Komisije za evropske integracije, na osnovu Odluke o obrazovanju Komisije za evropske integracije broj 08-526/4 od 06.03.2014. godine, po Rješenju Ministarstva finansija broj 01-1301/1 od 26.02.2016. godine.
  - Sredstva u neto iznosu od 591,62 € isplaćena su članu operativnog tima za sprovođenje strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj Uniji (2014-2018), a na osnovu člana 20 Zakona o zaradama državnih službenika i namjestenika i člana 2 Odluke o kriterijumima za utvrđivanje visine naknade za rad člana radnog tijela ili drugog oblika rada.
  - Sredstva u neto iznosu od 589,05 € isplaćena su članu Savjeta za naučno istraživačku djelatnost, u skladu s članom 20 Zakona o državnim službenicima i namještenicima i članom 2 Odluke o kriterijumima za utvrđivanje visine naknade za rad člana radnog tijela ili drugog oblika rada, a u skladu s Odlukom o obrazovanju Savjeta za naučno istraživacku djelatnost.
  - Sredstva u iznosu od 1.257,56 € isplaćena su na ime obračunatog poreza, doprinosa i opštinskog prireza, i iskazana su u IOPPD obrascima za obračunski period (01.01.2016. do 16.03.2016. godine).

5.1.3. Rashodi za materijal (413) - U Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu ostvareni izdaci na grupi računa 413-Rashodi za materijal iskazani su u iznosu od 31.256.924,51 €. Kontrolom navedenih izdataka kod potrošačkih jedinica utvrđeno je:

Ministarstvo finansija – **Program: Politika propisi i žalbe -** Raspoloživa budžetska sredstva planirana za rashode za materijal iznose 17.050,00 €, a ostvareni izdaci 11.620,96 € i odnose se na troškove za administrativni materijal u iznosu 8.306,90 € i usluge štampe i kopiranja u iznosu od 3.314,06 €.

- **Administrativni materijal** je nabavljen u iznosu od 8.306,90 €. Od početka godine do aprila mjeseca nabavka je vršena od nekoliko dobavljača s obzirom na problem sprovođenja postupka javnih nabavki. Uprava za javne nabavke dala je Ministarstvu finansija, Rješenjem broj 01-2531/1 od 14.03.2016. godine, saglasnost za pregovarački postupak te je prema tenderskoj dokumentaciji broj 08-5242/1 od 30.03.2016. godine, kao najpovoljniji ponuđač izabran dobavljač "Kastex" sa kojim su potpisana tri Ugovora i to:
  - Ugovor o nabavci i isporuci tonera broj 08-6132 od 13.04.2016. godine.

- Ugovor o nabavci kancelarijskog materijala i štampane robe broj 08-6133 od 13.04.2016. godine.
- Ugovor o nabavci kancelarijskog materijala broj 08-6134 od 13.04.2016. godine.

Nakon okončanog postupka javnih nabavki potpisani su ugovori sa dobavljačima "Stratus doo" - Ugovor o nabavci i isporuci tonera broj 08-9453/1 od 14.06.2016. godine i sa dobavljačem "Raster office" - Ugovor o nabavci kancelarijskog materijala broj 08-9452/1 od 14.06.2016. godine.

Za usluge kopiranja plaćeno je 3.314,06 € i to: po računu broj 247/16 od 23.12.2016. godine 2.721,28€, po računu broj 240/16 od 14.12.2016. godine 557,36 € i po računu broj 116/16 od 22.06.2016. godine 35,42 €, što nije u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

Zahtjevi za plaćanje uredno su potpisani od strane službenika za odobravanje i službenika za ovjeravanje u skladu sa Uputstvom o radu Državnog trezora. Ministarstvo finansija donijelo je interni akt „Interna procedura procesa evidentiranja i plaćanja ulaznih faktura" zaveden pod brojem 08-7178/1 od 10.06.2016. godine kojim je uređena procedura od prijema robe do kreiranja naloga za plaćanje.

Uprava za mlade i sport - Raspoloživa budžetska sredstva planirana za rashode za materijal iznose 11.025,00 €, a ostvareni izdaci 7.870,46 € i odnose se na izdatke za kancelarijski materijal i za isporučeno gorivo. Zahtjevi za plaćanja potpisani su od strane službenika za odobravanje i službenika za ovjeravanje u skladu sa Uputstvom o radu Državnog trezora, a evidentiranje izdataka vršeno je u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

Uprava carina - Raspoloživa budžetska sredstva planirana za rashode za materijal iznose 397.945,50€, a ostvareni izdaci 376.467,86 € i odnose se na: administrativni materijal u iznosu 266.209,79 €, materijal za posebne namjene u iznosu od 27.135,85 €, rashode za gorivo u iznosu od 82.475,92 € i na ostale rashode za materijal u iznosu od 646,30 €.

- **Administrativni materijal** u iznosu 266.209,79 €, na odabranom uzorku od 80,65% izdataka, utvrđeno je da su sredstva u iznosu od 214.714,08 € uplaćena po ispostavljenim fakturama broj 001/30, 014/16 i 013/16, a na osnovu zaključenog Ugovora broj 08-17615/1 od 22.12.2015. godine, Ugovora broj 08-17616/1 od 22.12.2015. godine i Aneksa 1 Ugovora o isporuci robe-carinskih košulja broj 08-17615 od 22.12.2015. godine, za nabavku radne odjeće za carinske službenike. Nabavci robe prethodio je postupak javnih nabavki, Rješenje direktora Uprave carina broj 282/1 i zapisnik o prijemu robe.
- **Rashodi za gorivo** - Sredstva u iznosu od 82.475,92 € odnose se za nabavku goriva u iznosu od 80.120,54 € po zaključenom Ugovoru o nabavci naftnih derivata, goriva i lož ulja broj 08-1683/1 od 34.02.2016. godine i po mjesečno ispostavljenim nalozima za plaćanje za utrošeno gorivo sa detaljnom specifikacijom potrošnje goriva u skladu sa Odlukom o limitima i instrukciji za korišćenje vozila i načinu potrošnje goriva. Sredstva u iznosu od 678,30 € odnose se za nabavku ogrijeva-drva za Carinsku ispostavu Šćepan Polje, a iznos od 1.677,08 € na gotovinske isplate za utrošeno gorivo po dostavljenim fiskalnim računima.

Ministarstvo nauke - Raspoloživa budžetska sredstva planirana za rashode za materijal iznose 21.843,40 €, a ostvareni izdaci 21.927,77 € i odnose se na: administrativni materijal u iznosu od 12.758,98 €, materijal za posebne namjene u iznosu od 1.500,00 €, rashode za energiju u iznosu od 1.081,14 € i rashode za gorivo u iznosu od 6.587,65 €.

- **Materijal za posebne namjene** – Sredstva u iznosu 1.500,00 € odnose se na plaćanja po fakturama u iznosu od 1.152,63 € za pretplatu dnevne štampe, po fakturi broj 16-04-250 od 01.04.2016. godine u iznosu od 97,37 € za usluge SMS kliping i po fakturi broj 16/03 u iznosu od 250,00€ za nabavku suvenira.

- **Rashodi za gorivo** – Sredstva u iznosu od 6.587,65 € odnose se na nabavku goriva od Jugopetrola AD Kotor, za period decembar 2015. - novembar 2016. godine, u iznosu od 2.434,01 € po Ugovoru o odloženom plaćanju broj 1432, a po ispostavljenim mjesečnim računima. Ugovorom broj 230-7-1872-93 zaključenim između Crnogorske komercijalne banke i Ministarstva nauke izvršen je prenos sredstava u iznosu od 3.446,64 € za gorivo po dostavljenim mjesečnim izvještajima za februar, jun, avgust, septembar, oktobar i novembar mjesec.

5.1.4. Rashodi za usluge (414) - U Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu ostvareni izdaci na grupi računa 414-Rashodi za usluge iskazani su u iznosu od 59.881.017,56€. Kontrolom navedenih izdataka kod potrošačkih jedinica utvrđeno je:

Ministarstvo finansija – Program: Politika propisi i žalbe - Raspoloživa budžetska sredstva planirana za rashode za usluge iznose 72.355,00 €, a ostvareni izdaci 55.674,53 € i odnose se na izdatke za: službena putovanja u iznosu od 9.739,96 €, komunikacione usluge u iznosu od 17.321,75 €, advokatske, notarske i pravne usluge u iznosu od 5.945,57 €, konsultantske usluge, projekti i studije u iznosu od 871,97 € i ostale usluge u iznosu od 21.795,28 €.

- **Službena putovanja** - U okviru izdataka za službena putovanja evidentirano je podizanje gotovine za potrebe blagajne i za izmirenje troškova za službena putovanja. Kontrolom je utvrđeno da nijesu redovno podnošeni izvještaji sa službenih putovanja, kako u zemlji tako i u inostranstvu, što nije u skladu s članom 9 i članom 19 Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru[24] i procedurom o blagajničkom poslovanju ustanovljenoj internim aktom Ministarstva finansija.
- **Advokatske, notarske i pravne usluge** - Kontrolom izdataka utvrđeno je da je plaćen račun broj 26/01 od 26.01.2016. godine za pružene advokatske usluge, u kome je naveden iznos bez obrazloženja o pruženim uslugama.
- **Konsultantske usluge, projekti i studije** – Kontrolom navedenih izdataka utvrđeno je da je iznos od 757,00 € plaćen po predračunu od 11.08.2016. godine.
- **Ostale usluge** - Kontrolom izdataka za ostale usluge utvrđeno je da je vršeno plaćanje po osnovu predračuna u iznosu od 1.077,41 €, kao i plaćanje tekućeg održavanja u iznosu od 2.404,99 €.
- **Ostala plaćanja** vršena su u skladu sa Upustvom o radu Državnog trezora, procedurom ustanovljenom aktom „Interne procedure procesa evidentiranja i plaćanja ulaznih faktura“ i Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

Uprava za mlade i sport - Raspoloživa budžetska sredstva planirana za rashode za usluge iznose 129.020,00 €, a ostvareni izdaci 104.938,22 € i odnose se na izdatke za: službena putovanja u iznosu od 13.331,02 €, reprezentaciju u iznosu od 417,55 €, komunikacione usluge u iznosu od 6.501,95 €, konsultantske usluge, projekti i studije u iznosu od 500,00 €, usluge stručnog usavršavanja u iznosu od 1.500,00 € i ostale usluge u iznosu od 82.687,70 €.

- **Službena putovanja** - Izdaci za službena putovanja odnose se na podizanja gotovine za potrebe blagajne i za troškove za službena putovanja. Revizijom je utvrđeno da se izvještaji sa službenog putovanja nijesu podnosili u skladu s članom 9 i članom 19 Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.
- **Izdaci za komunikacione usluge** u iznosu od 6.501,95 € odnose se na troškove fiksne i mobilne telefonije na osnovu zaključenog Ugovora broj 01-1254 od 25.06.2015. godine. U okviru izdataka za ostale usluge plaćeni su računi agencijama za privremeno zapošljavanje u iznosu od 69.194,49€, koje u skladu s članom 3 Zakona o javnim nabavkama, ne podliježu javnim nabavkama.

[24] "Sl.list CG", br. 040/16

Ministarstvo nauke (račun 414)- Raspoloživa budžetska sredstva planirana za rashode za usluge iznose 1.129.657,73 €, a ostvareni izdaci 1.271.578,76 € i odnose se na izdatke za: službena putovanja u iznosu od 44.018,10 €, reprezentaciju u iznosu od 9.642,10 €, komunikacione usluge u iznosu od 11.998,54 €, bankarske usluge i negativne kursne razlike u iznosu od 1.313,00 €, usluge prevoza u iznosu od 334,55 €, konsultantske usluge projekti i studije u iznosu od 1.136.064,41 €, usluge stručnog usavršavanja u iznosu od 6.783,34 € i ostale usluge u iznosu od 85.814,68 €.

Rashodi za službena putovanja iznose 44.018,10 €, a kontrolisano 96,29% izvršenih izdataka. Na ime rashoda za službena putovanja iz blagajne isplaćeno je 11.861,61 €, koji su objašnjeni u dijelu „Blagajna". Uvidom u putne naloge utvrđeno je da je uz putni nalog priložena prateća dokumentacija (pozivno pismo, agenda, izvještaj sa službenog putovanja, elektronska karta) i da je obračun i isplata dnevnica, kao i isplata ostalih troškova službenog puta vršena u skladu s Uredbom o naknadi troškova državnih službenika i namještenika.

Iznos od 12.522,38 € odnosi se na potrošnju za usluge avio karata putem neposrednog sporazuma. Subjekat revizije je dijelio predmet javne nabavke koja predstavlja jedinstvenu cjelinu što nije u skladu s članom 21 i članom 44 Zakona o javnim nabavkama.

- **Blagajna** - Ministarka nauke je, aktom broj 01-101/2 i broj 01-101 od 20.01.2016. godine, ovlastila lice za podizanje gotovine iz Državnog trezora. U toku 2016. godine podignuto je gotovine 20.390,00 € i to kao stalni avans 17.890,00€ i vanredni avans 2,500,00 €. Utrošena sredstva iznose 18.631,50 €, a neutrošena sredstva u iznosu od 1.758,50 € su 31.12.2006. godine vraćena Državnom trezoru.

  Iz sredstava gotovine isplaćeno je za: dnevnice za službena putovanja u zemlji 3.160,80 €, dnevnice za službena putovanja u inostranstvu 5.126,09 €, vizu i diplomatski pasoš 205,43 €, gradski prevoz u zemlji (taxi i javni prevoz) 162,50 €, prevoz u inostranstvu 319,24 € (taxi i javni prevoz), ostale usluge 4.904,20 €, usluge smještaja u inostranstvu 2.331,75 €, reprezentaciju u inostranstvu 977,77 €, reprezentaciju u zemlji 73,34 €, opremu 75,00 €, gorivo 739,58 € i avio prevoz 555,80 €.

  Od utrošenih 18.631,50 €, utvrđena je nenamjenska potrošnja u iznosu od 6.769,81 €. Izdatke u navedenom iznosu trebalo je evidentirati na izdacima i to: 4149-Ostale usluge u iznosu od 4.904,20 €, 4142-Reprezentacija u iznosu od 1.051,11€, 4415-Oprema u iznosu od 75,00 € i 4135-Rashodi za gorivo u iznosu od 739,50 €.

  - **Rashodi za komunikacione usluge (4143)** iznose 10.998,58 €. Revizijom je kontrolisano 86% evidentiranih izdataka i utvrđeno je da se izdaci odnose na usluge za mobilnu telefoniju u iznosu od 7.633,77 €, usluge za fiksnu telefoniju u iznosu od 1.605,78 € gdje su uključene obaveze iz 2016. godine i dug iz prethodnog perioda, usluge transporta, dodatka na transport i dodatka na sigurnost pošiljki u iznosu od 215,89 € na poštanske usluge u iznosu 26,42 € i na kupovinu markica od Crvenog krsta u iznosu od 50,00 €. Uplata po profakturi broj 16211013-732 odnosi se za nabavku mobilnog telefona u iznosu od 789,60 €, koju je trebalo izvršiti sa grupe računa 4415-Izdaci za opremu.
  - **Rashodi za konsultantske usluge, projekti i studije (4147)** iznose 1.136.064,41 €. Revizijom, na odabranom uzorku, utvrđeno je da se izdaci odnose na: Sufinansiranje mobilnosti istraživačkih timova u 2015. 2016. i 2017. godini angažovanih u naučno istraživačkim projektima i po raspisanom konkursu Ministarstva nauke objavljenog na sajtu Ministarstva nauke 29.02.2016. godine. Sufinansiranje je vršeno po rješenjima Ministarstva nauke, a na osnovu člana 196 stav 1 Zakona o opštem upravnom postupku[25] i sporazumima potpisanim između Ministarstva nauke i nosioca istraživanja u skladu sa limitima i uslovima iz Konkursa za sufinansiranje naučno-istraživačke djelatnosti. Nosioci istraživanja dostavljali su mješovitoj komisiji o naučnoj i tehnološkoj saradnji između Crne Gore i zemalja potpisnica sporazuma izvještaje o realizovanim aktivnostima.

[25] „Sl.list CG", br. 60/03 i 32/11

- **Izdaci za stručno usavršavanja zaposlenih (4148)** iznose 6.783,34 € i odnose se na izdatke za polaganje ECDL-a, pohađanje kursa francuskog jezika i za sufinansiranje magistarskih studija u iznosu od 2.344,50 € i na sufinansiranje dijela školarine za magistarske i doktorske studije u iznosu od 3.938,84 €. Plaćanje je vršeno po dostavljenim fakturama i zahtjevima zaposlenih.

Uprava carina - Raspoloživa budžetska sredstva planirana za rashode za usluge iznose 145.016,35 €, a ostvareni izdaci 157.081,17 € i odnose se na izdatke za: službena putovanja u iznosu od 43.126,58€, reprezentaciju u iznosu od 1.770,67 €, komunalne usluge u iznosu od 42.024,84 €, bankarske usluge i negativne kursne razlike u iznosu od 1.871,03 €, advokatske, notarske i pravne usluge u iznosu od 2.860,00 €, konsultantske usluge projekti i studije u iznosu od 49.554,42 €, usluge stručnog usavršavanja u iznosu od 2.232,10 € i ostale usluge u iznosu od 13.641,53 €.

Ministarstvo finansija ima otvoren devizni račun kod Crnogorske komercijalne banke, za potrebe Uprave carina, pod nazivom »CUSTOMS 2013« u svrhu realizacije Customs projekta finansiranog iz donacije. Korišćenje sredstava sa navedenog računa vrši se na način što se, u skladu sa Vodičem radnih posjeta (koji je dostavila Evropska Komisija), Uprava carina obraća Ministarstvu finansija, Direktoratu Državnog trezora, zahtjevom za prenos potrebnih sredstava sa deviznog računa na Glavni račun državnog trezora. Za realizaciju projekta CUSTOMS podignuto je gotovine, u iznosu od 2.000,00 € iz sredstava donacije. Od navedenog iznosa utrošeno je za realizaciju projekta CUSTOMS 1.854,76 €, a neutrošena sredstava u iznosu od 145,24 € uplaćena su na Glavni racun trezora 29.12.2016. godine.

- **Blagajna –** Direktor Uprave carina je, aktom broj 82/1 od 11.01 2016. godine, ovlastio službenicu da obavlja dužnost i snosi odgovornost u svojstvu blagajnika, a Ministar finansija je aktom broj 01-204/1 od 14.01.2016. godine ovlastio da podiže sredstva za potrebe blagajne i vrši isplate i uplate gotovinskih sredstava. Gotovina iz blagajne je isplaćivana u skladu s Uredbom o naknadi troškova državnim službenicima i namještenicima[26]. U knjigovodstvenoj evidenciji Uprava carina ima obezbijeđeno i elektronsko evidentiranje blagajničkih transakcija (podizanje gotovine i isplate iz blagajne), koje je dokumentovano Nalogom blagajne za uplatu i Nalogom blagajne za isplatu. Blagajnički dnevnik se dnevno ažurira, odnosno obuhvata sve novčane tokove hronološkim redom.

  Uprava carina je u 2016. godini podigla gotovinu u iznosu od 37.630,50 €, i to stalni avans u iznosu od 33.530,50 € i vanredni avans u iznosu od 4.100,00 €. U toku 2016. godine za gotovinska plaćanja utrošeno je 36.960,66 €, dok je 31.12.2016. godine iznos od 669,84 € vraćen Državnom trezoru. Rješenjem broj 15239/1 od 30.11.2016. godine imenovana je Komisija za popis gotovog novca i hartija od vrijednosti koja je sačinila Zapisnik broj 16677/1 od 30.12.2016. godine i konstatovala da je stanje gotovine u blagajni 0,00 €. Isplate iz blagajne odnose se na troškove službenih putovanja u zemlji i inostranstvu, troškove goriva (koje prati fiskalni račun uz putni nalog) i ostalih materijalnih troškova. Akontacije se isplaćuju za službena putovanja na osnovu putnog naloga, pozivnog pisma i rješenja o službenom putovanju u skladu s Uredbom o naknadi troškova državnim službenicima i namještenicima. Naloge za službena putovanja prati potrebna dokumentacija i to: pozivno pismo za službeni put u inostranstvo, rješenje o upućivanju službenika na službeni put, boarding pass na kojem se jasno vidi vrijeme polaska i povratka na/sa službenog puta ili elektronska avio karta i ostala prateća dokumentacija (računi za međugradski prevoz, vozne karte, računi za taxi i slično).

Utvrđeno je da i izdaci u iznosu od 3.358,12 € nijesu evidentirani u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština, te iz tog razloga potrebno je izvršiti reklasifikaciju sredstava to sa 4141- Izdaci za službena putovanja na: 4131-Administrativni materijal u iznosu od 174,00 €, 4135-Rashodi za gorivo u iznosu

[26] »Sl.list CG« br.26/12

od 3.094,42 €, 4194-Osiguranje u iznosu od 10,50 € i 4149-Ostale usluge u iznosu od 10,50 € i sa 4198-Takse na 4141-Službena putovanja u iznosu 50,00 €.

5.1.5. Rashodi za tekuće održavanje (415) – U Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu ostvareni izdaci na grupi računa 415-Rashodi za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 20.452.287,48 €. Kontrolom navedenih izdataka kod potrošačkih jedinica utvrđeno je:

Ministarstvo nauke - Raspoloživa budžetska sredstva planirana za rashode za tekuće održavanje iznose 5.300,00 €, a ostvareni izdaci 5.386,40 €. Plaćanja su vršena na ime registracije vozila i kasko osiguranja, održavanja računarske opreme, usluga servisiranja auta, zamjene guma, popravke i održavanja voznog parka. Kontrolom ispostavljenih faktura utvrđeno je da uz pojedine fakture nije priložena specifikacija izvršene usluge niti fiskalni račun o nabavljenoj robi odnosno izvršenoj usluzi, kao i nenamjenska potrošnja u iznosu od 2.712,22 €, što nije u skladu sa Uputstvom o radu Državnog trezora.

Uprava carina - Raspoloživa budžetska sredstva planirana za rashode za tekuće održavanje iznose 135.806,20 €, a ostvareni izdaci 59.115,89 € i odnose se na tekuće održavanje građevinskih objekata u iznosu od 2.333,23 € i na tekuće održavanje opreme u iznosu 57.782,76 €.

- **Tekuće održavanje opreme** u iznosu od 57.782,76 € odnosi se na izdatke i to:
  - Iznos od 28.818,98 € za servisiranje i održavanje službenih vozila, po Ugovoru broj 01-4-01-64 od 17.04.2016. godine i Ugovoru broj 01-4-01-62 od 17.04.2016. godine, prema tenderskoj dokumentaciji za nabavku usluga broj 08-15151 od 19.11.2015. godine i Odluci o izboru najpovoljnije ponude broj 08-456/1 od 24.03.2016. godine.
  - Iznos od 16.871,96 € za servisiranje i održavanje kolskih vaga po Ugovoru broj 08-13672 od 02.09.2016. godine, prema tenderskoj dokumentaciji broj 08-10335/1 od 28.06.2016. godine i Rješenju o izboru najpovoljnije ponude broj 08-12522 od 03.08.2016. godine.
  - Iznos od 5.353,97 € za servisiranje i održavanje službenih vozila, po Ugovoru broj 08-4758/1 od 23.03.2016. godine.
  - Iznos od 6.737,85 € za tekuće popravke i održavanje voznog parka po prethodno dostavljenim računima sa detaljnom specifikacijom naziva proizvoda ili izvršene usluge, količine i cijene.

5.1.6. Izdaci za kamate (416) - Zakonom o budžetu za 2016. godinu planirana sredstva za isplatu kamata iznose 76.488.356,20 €, rebalansom budžeta plan je uvećan za 111.000,00 €, a preusmjeravanjem sredstava uvećan za 3.918,05 € i umanjen za 5.676.545,40 €, tako da raspoloživa sredstva tekućim budžetom iznose 70.926.728,85 €. Izdaci za kamatu ostvareni su u iznosu od 81.576.080,65 € što je više 15,01% od iznosa raspoloživih sredstava tekućim budžetom, kako je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 28: Izdaci za kamate

	Opis	Kamata rezidentima 4161	Kamata nerezidentima 4162	Ukupno
1	Utvrđeno Zakonom o budžetu za 2016. godinu	3.057.443,53	73.430.912,67	76.488.356,20
2	Uvećanje sredstava rebalansom budžeta	-	111.000,00	111.000,00
3	Promjene putem preusmjeravanja (plus)	3.918,05	-	3.918,05
4	Promjene putem preusmjeravanja(minus)	31.794,79	5.644.750,61	5.676.545,40
5	Tekući budžet	3.029.566,79	67.897.162,06	70.926.728,85
6	Izvršenje u 2016. godini	4.946.850,71	76.629.229,94	81.576.080,65
7	Izvršeno / tekući budžet	163,29	112,86	115,01

Otplata kamata rezidentima – Izdaci za kamate rezidentima izvršeni su u iznosu od 4.946.850,71 €, ili 63,29% više u odnosu na raspoloživa sredstva tekućim budžetom. Izdaci za kamate evidentirani su kod Ministarstva finansija u iznosu od 4.736.023,89 €, Ministarstva odbrane u iznosu od 252,27 €, Ministarstva ekonomije u iznosu od 103.043,54 €, Ministarstva održivog razvoja i turizma u iznosu od 9.163,26 €, Fonda za zdravstveno osiguranje u iznosu od 19.394,60 € i Zavoda za zapošljavanje u iznosu od 78.973,15 €. Izdaci Ministarstva finansija po osnovu plaćenih kamata odnose se na:

- Izdatke za kamate po kreditima kod komercijalnih banaka u iznosu od 1.875.122,97 €;
- Izdatke za kamate po Državnim zapisima u iznosu od 1.426.790,70 €;
- Izdatke za kamate po obveznicama Fonda rada u iznosu od 185.189,39 €;
- Izdatke za kamate po Državnim obveznicama GB14 u iznosu od 1.248.920,83 €.

Otplata kamata nerezidentima - Izdaci za otplatu kamata nerezidentima iznose 76.629.229,94 €, što je za 12,86% više u odnosu na raspoloživa sredstva tekućim budžetom. Pregled izdataka za kamate dat je sa pregledom izdataka za otplatu hartija od vrijednosti i kredita nerezidentima.

5.1.7. Izdaci za subvencije – Raspoloživa sredstva za subvencije iznose 27.685.764,71 €, a ostvareni su u iznosu od 27.120.821,16 € kod potrošačkih jedinica kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 29: Izdaci za subvencije

	Potrošačka jedinica	Zakon o budžetu	Rebalans	Prausmjeravanje	Tekući budžet	Izvršenje
40121	Sekretarijat za razvojne projekte	620.000,00	61.335,00	-	681.335,00	681.333,30
40901	Ministarstvo ekonomije	2.355.000,00	2.502.862,61	- 49.000,00	4.808.862,61	4.517.198,49
41001	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	4.800.000,00	2.700.000,00	1.580.105,00	9.080.105,00	9.080.105,00
41101	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	11.100.000,00	1.000.000,00	- 693.337,90	11.406.662,10	11.133.584,43
41501	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	1.164.200,00		90.000,00	1.254.200,00	1.253.999,95
60101	Fond PIO	454.600,00			454.600,00	454.599,99
	Ukupno	**20.493.800,00**	**6.264.197,61**	**927.767,10**	**27.685.764,71**	**27.120.821,16**

Ministarstvo ekonomije je ostvarilo izdatke za subvencije u iznosu od 4.517.198,49 €. Na uzorku od 3.070.645,44 € ili 68% utvrđeno je da su sredstva korišćena za:

- Subvenciju za utrošenu električnu energiju za socijalno najugroženije kategorije stanovništva, po Zaključcima Vlade Crne Gore broj 08-886 od 21.04.2016. godine i broj 08-1834 od 20.08.2015. godine za period jul - decembar 2015. godine u iznosu od 1.446.719,95 € i za period januar - novembar 2016. godine u iznosu od 2.996.142,76 €.
- Subvenciju za realizaciju Programa podsticaja razvoja klastera u Crnoj Gori u iznosu od 24.083,51€. Subvencije su dodijeljene u skladu sa raspisanim javnim pozivom, zapisnikom Komisije nadležnom za realizaciju Programa podsticaja razvoja klastera u Crnoj Gori i zaključenim ugovorima o dodjeli subvencija sa korisnicima subvencija.
- Finansijsku pomoć u iznosu od 9.500,00 €, odnosno 20% ukupne investicije, a u skladu s članom 6 Protokola o saradnji za realizaciju „Pilot programa podrške za modernizaciju industrije“, zaključenog sa Investiciono razvojnim fondom Crne Gore A.D.
- Subvenciju kamatne stope u iznosu od 7.247,40 €, u skladu sa Sporazumom o subvenciji kamatne stope broj 0101-2185/1 od 06.07.2012. godine, zaključenim između Ministarstva ekonomije i Investicionog razvojnog fonda Crne Gore A.D, po Programu Vlade Crne Gore za podsticaj razvoja konkurentnosti preduzetnika, mikro, malih i srednjih preduzeća u sjevernom regionu Crne Gore.
- Finansijsku pomoć u iznosu od 4.512,00 € na osnovu Rješenja broj 1101-1238/1 od 31.05.2016. godine i broj 1101-1238/2 od 03.11.2016. godine, a u skladu s članom 4 Odluke Vlade Crne Gore o preuzimanju osnivačkih prava i udjela u osnivačkom kapitalu D.O.O „Centar za razvoj durmitorskog područja“.
- Finansijsku pomoć u iznosu od 2.450,00 € po Rješenju broj 0801-1182/29 od 24.11.2016. godine, na ime sufinansiranja dijela troškova angažovanja eksternog konsultanta za izradu tehničke dokumentacije za poboljšanje procesa proizvodnje.
  - Finansijsku pomoć privrednim društvima u iznosu od 3.070.645,44 €, na osnovu programa državne pomoći i podrške malim i srednjim preduzećima za 2015. godinu pod nazivom „Program povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa međunarodnim standardima poslovanja za period 2014-2016. godina“ i Javnim pozivom Ministarstva ekonomije raspisanog 01.04.2015. godine.

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je ostvarilo izdatke za subvencije u iznosu od 9.080.105,00 € koji se odnose na:

- Prenos sredstava privrednom društvu AD „Željeznički prevoz Crne Gore“ Podgorica u iznosu od 5.500.000,00 €, na osnovu Ugovora o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa broj 115/16 od 29.03.2016. godine zaključenog između Direkcije za željeznice i AD „Željeznički prevoz Crne Gore“ i na osnovu Zaključka Vlade Crne Gore broj 08-3275 od 15.12.2016. godine broj 08-3315 od 22.12.2016. godine.
- Prenos sredstava u iznosu od 1.751.600,96 € privrednim društvima i to:
  - AD „Željeznički prevoz Crne Gore“ Podgorica u iznosu od 594.573,74 € za plaćanje dospjele rate kredita Evropskoj banci za obnovu i razvoj i
  - AD „Željeznička infrastruktura Crne Gore“ Podgorica u iznosu 1.157.027,22 € za plaćanja dospjelih rata po kreditima i to: Češkoj eksportnoj banci u iznosu od 283.937,43 €, Evropskoj banci za obnovu i razvoj u iznosu od 832.945,62 € i Evropskoj investicionoj banci u iznosu od 40.144,17 €.
- Prenos sredstava u iznosu od 1.828.504,04 € privrednim društvima i to:
  - AD „Željeznički prevoz Crne Gore“ Podgorica u iznosu od 584.089,85 € za plaćanje dospjele rate kredita Evropskoj banci za obnovu i razvoj i
  - AD „Željeznička infrastruktura Crne Gore“ Podgorica u iznosu 1.244.414,19 € za plaćanja dospjelih rata po kreditima i to: Češkoj eksportnoj banci u iznosu od 279.013,51 €, Evropskoj banci za obnovu i razvoj u iznosu od 911.888,31 € i Evropskoj investicionoj banci u iznosu od 53.512,37 €.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma je ostvarilo izdatke za subvencije u iznosu od 1.253.999,95 € koji se odnose na:

- Program životna sredina i komunalni razvoj u iznosu od 703.999,95 € i to za:
  - Isplatu subvencija JP Nacionalni parkovi Crne Gore u iznosu od 613.999,95 €, u skladu s članom 31 Zakona o nacionalnim parkovima kojim je propisano da se sredstva za rad privrednog društva, pored ostalih prihoda, obezbjeđuju iz budžeta Crne Gore.
  - Isplatu subvencija JP Nacionalni parkovi Crne Gore u iznosu od 80.000,00 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-2341 od 08.09.2016. godine za finansiranje troškova upravljanja Solanom do kraja 2016. godine.

- Program turistička djelatnost u iznosu od 550.000,00 € i to za:
  - Isplatu subvencija Nacionalnoj turističkoj organizaciji u iznosu od 500.000,00 € za izmirenje obaveza prema niskotarifnim avio kompanijama.
  - Isplatu subvencija u iznosu od 50.000,00 € u skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-2628 od 11.11.2016. godine, kroz Program podsticajnih mjera (član 129 Zakona o turizmu), na osnovu Javnog poziva Ministarstva održivog razvoja i turizma i Investiciono razvojnog fonda AD i Izvještaja Komisije broj 102-1298/34 od 14.12.2016. godine i Odluke broj 101-1298/35 od 15.12.2016. godine o subvencionisanju kamatne stope na kredite odobrene privrednim društvima i preduzetnicima iz oblasti turizma i ugostiteljstva za 2016. godinu. Prenos sredstava izvršen je na osnovu potpisanih ugovora između Ministarstva održivog razvoja i turizma i korisnika sredstava.

Fond penzijskog i invalidskog osiguranja ostvarilo je izdatke za subvencije u iznosu od 454.600,00 €. Sredstva su prenešena DOO „PIO“ Ulcinj, čiji je osnivač Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore, u skladu s Odlukom Upravnog odbora Fonda PIO broj 25 od 26.02.2016. godine. Društvo posluje kao samostalno društvo koje obavlja socijalno humanitarnu aktivnost odmora i oporavka penzionerske populacije u svojim objektima Hotel „PIO“ Ulcinj i Hotel „Gorske oči“ Žabljak.

5.1.8. Ostali izdaci (419) - U Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu ostvareni izdaci evidentirani na grupi računa 419-Ostali izdaci iskazani su u iznosu od 34.388.227,02€. Kontrolom navedenih izdataka kod potrošačkih jedinica utvrđeno je:

Ministarstvo finansija – Program: Politika, propisi i žalbe - Raspoloživa budžetska sredstva planirana za ostale izdatke iznose 1.744.555,19 €, a ostvareni izdaci 493.579,96 € i odnose se na:

- Sredstva u iznosu od 429.943,46 €, uplaćena Rješenjem Ministarstva finansija broj 01-14544/1 od 19.09.2016. godine, na poseban račun broj 535-4990-47 u cilju otpočinjanja postupka eksproprijacije.
- Sredstva u iznosu od 28.483,65 €, uplaćena Rješenjem Ministarstva finansija broj 01-1072/1 od 28.01.2016. godine, na račun Centralne banke Crne Gore broj 907-92001-82, na ime pokrića dijela troškova rada Savjeta za finansijsku stabilnost. Troškove rada Savjeta za finansijsku stabilnost, u skladu s Odlukom o visini i načinu pokrića troškova rada Savjeta za finansijsku stabilnost, snose Centralna banka Crne Gore, Ministarstvo finansija, Agencija za nadzor osiguranja i Komisija za hartije od vrijednosti**.**
- Sredstva u iznosu od 7.973,00 € po osnovu ispostavljenih faktura za izradu elaborata preklapanja (preuzimanje zvaničnih podataka digitalnog modela i listova nepokretnosti), bez prethodno objavljenog postupka javnih nabavki što nije u skladu s članom 21 Zakona o javnim nabavkama.
- Ostali izdaci sa ove grupe odnose se na isplate ugovora o djelu u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

Uprava za mlade i sport - Raspoloživa budžetska sredstva planirana za ostale izdatke iznose 24.000,00 €, a ostvareni izdaci 20.000,00 € i odnose se na uplate kontribucije Savjetu Evrope, koje plaća Ministarstvo prosvjete za „Fond za mlade“.

Ministarstvo nauke - Raspoloživa budžetska sredstva planirana za ostale izdatke iznose 1.160.040,15€, a ostvareni izdaci 1.161.209,69 € i odnose se na: izdatke po osnovu isplata ugovora o djelu u iznosu od 9.189,17 € i na izdatke po osnovu kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim institucijama u iznosu od 1.150.020,55 €. Izdaci sa pozicije 4193 – Izrada i održavanje softvera ostvareni su u iznosu od 1.999,97 € i nijesu bili dio uzorka.

- **Izdaci po osnovu isplata ugovora o djelu** iznose 9.189,17 €. Revizijom na uzorku od 87% evidentiranih izdataka utvrđeno je:
  - Da su zaključeni posebni ugovori o radu sa članovima delegacije Crne Gore, pozivajući se na član 164 Zakona o radu, i da im je isplaćeno u bruto iznosu 1.080,27 €, na ime dnevnica za vrijeme boravka u zvaničnoj posjeti AREA naučno tehnološkom parku u Trstu.
  - Da su isplaćene naknade u bruto iznosu od 1.866,93 €, po zaključenim ugovorima o djelu, pozivajući se na član 669 Zakona o obligacionim odnosima[27], članovima delegacije Crne Gore po osnovu učešća na biletaralnim sastancima sa ciljem unapređenja saradnje u oblasti nauke i tehnologije održanim u Valeti Republika Malta, članovima delegacije Crne Gore za učešće na radionici u Splitu, predstavniku Crne Gore za učešće na seminaru u Kini i za učešće na naučnom kongresu u Kotoru.
  - Da su isplaćene dnevnice u bruto iznosu od 277,19 €, po Ugovoru o djelu broj 01362 od 16.02.2016. godine, zaključenim na osnovu člana 669 Zakona o obligacionim odnosima između Ministarstva nauke i predstavnika Crne Gore za učestvovanje na radionici na temu „Pametne specijalizacije“ u Kišinjevu Moldavija.
  - Da je isplaćena naknada u bruto iznosu od 1.466,63 € po zaključenom Ugovoru o djelu broj 01-1274 od 20.05.2016. godine i Ugovoru o djelu broj 01-457/3 od 02.03.2016. godine, za vršenje poslova konvertovanja fajlova za slanje IOPPD obrazaca i vršenja poslova javnih nabavki.
  - Da je isplaćena naknada u bruto iznosu od 1.604,47 € po ugovorima o djelu za pružanje usluga stručne i tehničke pomoći za šestu manifestaciju Otvoreni dani nauke.
  - Da je isplaćena naknada u iznosu od 861,60 € po Ugovoru o pružanju intelektualnih usluga, praćenja postupka pridruživanja Evropskoj Uniji iz oblasti nauke i istraživanja.

[27] „Sl.list CG“ br. 47/08, 04711 i 22/17

- Da je plaćen iznos od 53,86 € po posebnom ugovoru o radu za online usluge za kviz „Koliko poznaješ nauku“.

- I**zdaci za kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama (4195)** iznose 1.050.020,55 €, a odnose se na članarine u međunarodnim organizacijama i to:
  - Sredstva u iznosu od 3.841,75 € po osnovu plaćanja troškova članstva Crne Gore u Međunarodnu organizaciju za atomsku energiju(IAEA) za stavku regularni budžet u iznosima od 1.013,75 USD i 1.772,00 USD za Fond tehničke saradnje. Obaveza kontribucije prema Evropskoj Komisiji u iznosu od 1.129,27 € plaćena je sa izdatka 4147-Konsultantske usluge, projekti i studije, a trebalo je iz sredstava planiranih na grupi računa 4195-Kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama.
  - Sredstva u iznosu od 143.482,22 € za članstvo u Evropskoj komisiji po osnovu finansijskog učešća Crne Gore za 2016. godinu u Okvirnom programu Evropske Unije za istraživanje i inovacije Horizont 2020, a po osnovu Debit note NR 3241601095. Evropska komisija je, shodno zaključenom sporazumu, u obavezi da izvrši prenos sredstava u iznosu od 819.967,39 € sa računa MF-NF IPA CAP 2014 broj 907-0000000086101-31 na Glavni račun trezora, po osnovu refundacije dijela kontribucije za učešće u programima Evropske Unije, koja su tokom 2016. godine uplaćena od strane Ministarstva finansija (Uprava carina i Poreska uprava), Ministarstva ekonomije, Ministarstva kulture, Ministarstva prosvjete, Ministarstva rada i socijalnog staranja i Ministarstva nauke. Ministarstvo nauke u cjelosti je uplatilo iznos kontribucije HORIZONT 2020 za 2016. godinu, od čega je 50% (571.741,11 €) od navedenog iznosa Evropska komisija bila u obavezi da refundira Državnom trezoru po osnovu dijela kontribucije za učešće u Programima Evropske Unije za 2016. godinu.

Uprava carina - Raspoloživa budžetska sredstva planirana za ostale izdatke iznose 405.352,45 €, a ostvareni izdaci 227.886,95 € i odnose se na izdatke po osnovu isplata ugovora o djelu u iznosu od 17.641,79 €, izrada i održavanje softvera u iznosu od 114.542,16 €, osiguranje u iznosu od 23.478,85€ i na izdatke za kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim institucijama u iznosu od 70.637,16 €.

- **Izdaci za izradu i održavanje softvera** (4193) iznose 114.524,16 €. Revizijom na kontrolisanom uzorku od 94% evidentiranih izdataka utvrđeno je:
  - Da je isplaćen iznos od 55.485,53 € po Ugovoru o javnoj nabavci za nabavku usluga održavanja, nadogradnje i operativnog obezbjeđenja rada postojećih aplikativnih rješenja carinskog informacionog sistema broj 08-13675 od 02.09.2016. godine i u skladu s Rješenjem o izboru najpovoljnije ponude broj 08-9637 od 16.06.2016. godine.
  - Da je isplaćen iznos od 45.955,06 € po Ugovoru o pružanju usluga broj 08-18432/1 od 30.12.2015. godine. Predmet Ugovora je pružanje usluga održavanja, nadogradnja i operativno obezbjeđenje rada postojećih sistemskih rješenja Carinskog informacionog sistema, prema specifikaciji usluga i Tenderskoj dokumentaciji za izbor najpovoljnije ponude za nabavku usluga broj 08-147337/1 od 12.11.2015. godine.
  - Da je isplaćen iznos od 3.493,85 € po Ugovoru o pružanju usluga, produženje menadžment licenci (Panel 1 Cloud Linux) broj 08-14216 od 02.11.2015. godine, a prema tenderskoj dokumentaciji za postupak javne nabavke šoping metodom i Rješenjem o izboru najpovoljnije ponude broj 08-11840/1 od 17.09.2015. godine.
  - Da je isplaćen iznos od 2.995,83 € po Ugovoru o pružanju usluga broj 08-15762/1 od 27.11.2015. godine. Predmet Ugovora je nabavka usluge, softvera za antivirusnu zaštitu Desktop radnih stranica i Servera za 250 licenci, prema specifikaciji usluge iz tenderske dokumentacije za izbor najpovoljnije ponude.
- **Izdaci za osiguranje vozila iznose** 23.478,76 € po Ugovoru o pružanju usluga osiguranja motornih vozila broj 08-1226/1 od 29.01.2016. godine, u skladu sa Tenderskom dokumentacijom broj 08-16731/1 i Odlukom o izboru najpovoljnije ponude broj 08-995/1 od 27.01.2016. godine.

- **Izdaci za kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama (4195)** iznose 70.637,16 €, a odnose se na:
  - Godišnju članarinu za učešće u Programu CUSTOMS 2020 koja je plaćena po fakturi broj 3241606830 na iznos od 45.000,00 €, u skladu sa potpisanim Sporazumom između Crne Gore i Evropske Unije.
  - Iznos od 25.637,16 € plaćen je na ime finansijskog doprinosa Uprave carina i to: iznos od 23.887,16 € na ime statutarne članarine Svjetskoj carinskoj organizaciji i iznos od 1.750,00 € na ime doprinosa Regionalnoj kancelariji za izgradnju kapaciteta (ROCB) Bakuu Azerbejdžan.

Revizijom tekućih izdataka, kod uzorkom odabranih potrošačkih jedinica, utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na:

- **Neblagovremeno podnošenje IOPPD obrazaca** - Ministarstvo nauke nije IOPPD obrasce podnosilo nadležnom poreskom organu do 15-og u mjesecu za prethodni obračunski period (mjesec), što nije u skladu s članom 5 Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.
- **Naknade za stanovanje i odvojen život** - Ministarstvo nauke je naknade za stanovanje i odvojen život isplatilo službenim licima koja nijesu raspoređena da rade van mjesta prebivališta, što nije u skladu s Uredbom o naknadi troškova državnih službenika i namještenika.
- **Nenamjensku potrošnju sredstava** i to: Ministarstvo finansija – Program: Politika, propisi i žalbe u iznosu od 557,36 €, Ministarstvo nauke je vršilo nenamjensku potrošnju sredstava u iznosu od 6.769,81 € i Uprava carina 3.358,12 €, što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.
- **Podnošenje izvještaja sa službenih putovanja** - Ministarstvo finansija – Program: Politika, propisi i žalbe i Uprava za mlade i sport nijesu redovno podnosili izvještaje sa službenih putovanja, kako u zemlji tako i u inostranstvu, što nije u skladu s članom 9 i članom 19 Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru i proceduri o blagajničkom poslovanju ustanovljenoj internim aktom Ministarstva finansija.
- **Avansna plaćanja izdataka -** Ministarstvo finansija – Program: Politika, propisi i žalbe vršilo je plaćanja na osnovu profaktura, a Ministarstvo nauke je vršilo plaćanja na osnovu ispostavljenih faktura uz koje nije priložena specifikacija izvršene usluge niti fiskalni račun o nabavljenoj robi odnosno izvršenoj usluzi, što nije u skladu sa Uputstvom o radu Državnog trezora.
- **Zakon o javnim nabavkama** - Ministarstvo nauke je dijelilo predmet javne nabavke koja predstavlja jedinstvenu cjelinu što nije u skladu s članom 21 i članom 44 Zakona o javnim nabavkama.
- **Plaćanja iz blagajne** - Ministarstvo nauke je iz sredstava blagajne vršilo plaćanja koja se mogu obavljati preko uobičajenog sistema plaćanja trezora u skladu s tačkom 127 Uputstva o radu Državnog trezora.

Preporučuje se potrošačkim jedinicama da u narednom periodu svoje aktivnosti u vezi sa izvršenjem budžetom odobrenih sredstava, usklade sa zakonima i podzakonskim aktima.

5.2. Transferi za socijalnu zaštitu

Zakonom o budžetu za 2016. godinu izdaci za transfere za socijalnu zaštitu planirani su u iznosu od 532.392.220,37 €, raspoloživa sredstva iskazana planom tekućeg budžeta iznose 574.374.707,88 €, a ostvareni izdaci 554.983.220,35 €, kako je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 30: Plan i izvršenje sredstava namijenjenih za transfere za socijalnu zaštitu

	Opis	Transferi za socijalnu zaštitu
1	Utvrđeno Zakonom o budžetu za 2016. godinu	532.392.220,37
2	Uvećanje sredstava rebalansom budžeta	43.840.633,41
3	Umanjenje sredstava rebalansom budžeta	850.000,00
4	Promjene putem preusmjeravanja (plus)	47.659.932,21
5	Promjene putem preusmjeravanja(minus)	48.668.078,11
6	Tekući budžet	574.374.707,88
7	Izvršenje u 2016. godini	554.983.220,35
8	Izvršeno / tekući budžet	96,62

Izdaci za transfere za socijalnu zaštitu odnose se na: prava iz oblasti socijalne zaštite u iznosu od 114.054.928,72 €, sredstva za tehnološke viškove u iznosu od 22.568.289,63 €, prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja u iznosu od 390.815.475,43 €, ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite u iznosu od 16.279.750,00 € i ostala prava iz zdravstvenog osiguranja u iznosu od 11.264.776,57 €.

5.2.1. Prava iz oblasti socijalne zaštite - Zakonom o budžetu za 2016. godinu planirana sredstva namijenjena za transfere za socijalnu zaštitu (pozicija 421) iznose 72.605.625,00 €, dok raspoloživa sredstva iskazana tekućim budžetom iznose 118.624.069,74 €. U 2016. godini ostvareni izdaci iznose 114.054.928,72 €, kako je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 31: Plan i izvršenje sredstava namijenjenih za prava iz oblasti socijalne zaštite

	OPIS	Prava iz oblasti socijalne zaštite
1	Utvrđeno Zakonom o budžetu za 2016. godinu	72.605.625,00
2	Uvećanje sredstava rebalansom budžeta	14.700.000,00
3	Umanjenje sredstava rebalansom budžeta	850.000,00
4	Promjene putem preusmjeravanja (plus)	36.700.000,00
5	Promjene putem preusmjeravanja(minus)	4.531.555,26
6	Tekući budžet	118.624.069,74
7	Izvršenje u 2016. godini	114.054.928,72
8	Izvršeno / tekući budžet	96,15

Ostvareni izdaci po osnovu prava iz oblasti socijalne zaštite u iznosu od 114.054.928,72 € isplaćeni su iz budžeta Ministarstva rada i socijalnog staranja u iznosu od 113.704.928,72 € i Ministarstva kulture u iznosu od 350.000,00 €. Izdaci po osnovu prava iz oblasti socijane zaštite kod Ministarstva rada i socijalnog staranja u iznosu od 113.704.928,72 € po vrsti izdataka dati su u narednoj tabeli i to:

Tabela 32: Ministarstvo rada i socijalnog staranja - Prava iz oblasti socijalne zaštite

Eko. klas.	Opis	Zakon o budžetu za 2016. godinu	Tekući budžet	Izvršenje
421	**Prava iz oblasti socijalne zaštite**	**72.225.000,00**	**118.243.444,74**	**113.704.928,72**
4211	Dječiji dodaci	4.800.000,00	4.250.871,00	3.239.636,79
4212	Boračko invalidska zaštita	7.800.000,00	7.544.200,00	6.779.957,31
4213	Materijalno obezbjeđenje porodice	16.200.000,00	12.823.373,74	11.058.811,86
4214	Porodiljska odsustva	17.000.000,00	15.800.000,00	15.584.197,61
4215	Tuđa njega i pomoć	10.300.000,00	19.000.000,00	18.661.932,90
4216	Ishrana djece u predškolskim ustanovama	925.000,00	925.000,00	611.355,54
4217	Izdržavanje štićenika u domovima	3.200.000,00	3.750.000,00	3.747.816,54
4218	Ostala prava iz oblasti socijalne zaštite	12.000.000,00	54.150.000,00	54.021.220,17

Od ukupnog iznosa evidentiranih izdataka izvršena je kontrola tokova gotovine kod Ministarstva rada i socijalnog staranja i kod Centra za socijalni rad Podgorica, Tuzi, Golubovci i Danilovgrad[28] i Centra za socijalni rad Nikšić, Šavnik i Plužine. U narednoj tabeli dat je „osnov“ za plaćanja u 2016. godini:

[28] Centar za socijalni rad Danilovgrad se administrativno osamostalio od Centra za socijalni rad Podgorica u novembru 2016. godine.

Tabela 33: Prava iz oblasti socijalne zaštite - Ministarstvo rada i socijalnog staranja

Pozicija	Naziv pozicije	Naziv socijalnog davanja	Plaćanja po Socijalnom kartonu od decembra 2015 - novembra 2016. godine	Plaćanja koja nijesu obuhvaćena socijalnim kartonom od decembra 2015 - novembra 2016. godine	Prenešeno centrima, domovima, kao i drugim ustanovama u 2016. godini	Ukupni izdaci
4211	Dječji dodaci	Dodatak za djecu	3.239.636,79	0	0	3.239.636,79
Ukupno			**3.239.636,79**	**0**	**0**	**3.239.636,79**
4212	Boračko-invalidska zaštita	Lična i porodična invalidnina	3.801.252,91			3.801.252,91
		Materijalno obezbjeđenje boraca	2.769.270,79			2.769.270,79
		Naknade za troškove sahrane korisnika boračko- invalidske zaštite		59.433,54	59.433,54	59.433,54
		Pomoć za rješavanje stambenog pitanja Saveza udrženja penzionera e u skladu sa Zaključkom Vlade CG 08-236			60.000,00	60.000,00
		Plaćanje Opštini Mojkovac za sufinansiranje izgradnje sedam stambenih jedinica za potrebe pojedinaca i porodica čija je imovina izgorjela u požaru (Anex I Memoranduma br 023-83/16-2 od 11.02.2016)			90.000,00	90.000,00
Ukupno			**6.570.523,70**	**59.433,54**	**209.433,54**	**6.779.957,24**
4213	Materijalno obezbjeđenje porodice	Pravo na troškove prevoza djece i mladih sa posebnim	191.257,22			191.257,22
		Naknade za materijalno obezbjeđenje	9.805.194,69			9.805.194,69
		Naknade za troškove sahrane korisnika materijalnog	173.894,95	20.978,43	20.978,43	194.873,38
		Pravo na povlasticu na putovanje lica sa invaliditetom	828.962,30	5.354,45	5.354,45	834.316,75
		Naknade za raseljena i interno raseljena lica iz bivših republika i naknade u skladu sa zakonom o azilu		23.068,27	23.168,27	23.168,27
		Ostalo		10.001,55	10.001,55	10.001,55
Ukupno			**10.999.309,16**	**59.402,70**	**59.502,70**	**11.058.811,86**
4214	Porodiljska odsustva	Naknada po osnovu rođenja djeteta	2.931.885,57			2.931.885,57
		Naknada za novorođeno djete	788.849,89			788.849,89
		Refundacije za porodiljsko odsustvo i refundacija naknade zarada za rad sa polovinom punog radnog vremena		11.792.456,81	11.792.456,81	11.792.456,81
		Naknade za raseljena lica koja ispunjavaju uslove za ostvarivanje prava iz porodiljskog odsustva		1.202,60	1.202,60	1.202,60
		Plaćanje za materijalne troškove centrima za socijalni rad			69.802,74	69.802,74
Ukupno			**3.720.735,46**	**11.793.659,41**	**11.863.462,15**	**15.584.197,61**
4215	Tuđa njega i pomoć	Lična invalidnina	3.016.670,23			3.016.670,23
		Dodatak za njegu i pomoć	11.965.774,01			11.965.774,01
		Naknada roditelju ili staratelju - njegovatelju lica koje je korisnik	3.678.590,42			3.678.590,42
		Dodatak za njegu i pomoć raseljenom licu		898,24	898,24	898,24
Ukupno			**18.661.034,66**	**898,24**	**898,24**	**18.661.932,90**
4216	Ishrana djece u predškolskim ustanovama	Naknade za ishranu djece u predškolskim ustanovama		251.814,33	251.814,33	251.814,33
		Naknada za za vaspitače koji su boravili sa djecom u toku odmora		9.550,00	9.550,00	9.550,00
		Naknada JU Lovćen Bečići za boravak djece korisnika		347.653,22	347.653,22	347.653,22
		Naknada Institutu Simo Milošević za rehabilitaciju djece korisnika dodatka za njegu i pomoć i ličnu invalidninu		2.337,99	2.337,99	2.337,99
Ukupno			**0**	**611.355,54**	**611.355,54**	**611.355,54**
4217	Izdržavanje štićenika u domovima	Izdržavanje štićenika u ustanovama van Crne Gore		225.254,53	225.254,53	225.254,53
		Naknada za pružanje usluga za porodični smještaj i hraniteljstvo		1.460.229,61	1.460.229,61	1.460.229,61
		Naknade za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci za ustanovu Kakaritska gora		33.205,00	33.205,00	33.205,00
		Izdržavanje štićenika u domovima socijalne i dječje zaštite po pristiglim fakturama		1.660.646,61	1.660.646,61	1.660.646,61
		Naknade za boravak štićenika u dnevnim centrima po pristiglim		268.341,27	268.341,27	268.341,27
		Naknada za manifestacije štićenika u DD Bijela		3.530,00	3.530,00	3.530,00
		Naknada za multidisciplinarni centar PAMARK		86.362,45	86.362,45	86.362,45
		Ostalo		10.247,07	10.247,07	10.247,07
Ukupnou			**0**	**3.747.816,54**	**3.747.816,54**	**3.747.816,54**
4218	Ostala prava	Naknada majkama po osnovu rođenja troje ili više djece	54.021.220,17			54.021.220,17
Ukupno			**54.021.220,17**	**0**	**0**	**54.021.220,17**
UKUPNO			**97.212.459,94**	**16.272.565,97**	**16.492.468,71**	**113.704.928,65**

Ministarstvo rada i socijalnog staranja vršilo je plaćanja u iznosu od 97.212.459,94 €, ili 85,5% ukupnih socijalnih davanja, na osnovu podataka iz „socijalnog kartona“. Podaci iz socijalnih kartona popunjenih od strane centara za socijalni rad sumiraju se u mjesečne rekapitulacije po vrsti prava, na osnovu kojih Ministarstvo rada i socijalnog staranja sačinjava rješenja za rezervaciju sredstava po vrstama socijalnih davanja i vrši prenos sredstava na prelazne bankarske račune, odnosno korisnicima socijalnih davanja. Uvidom u mjesečne rekapitulacije izvedene iz sistema „socijalni karton“ za period decembar 2015. – decembar 2016. godine, utvrđeno je da su sva prava socijalnih davanja plaćena sa Glavnog računa trezora po vrsti prava i to:

Tabela 34: Obaveze po socijalnom kartonu, po vrsti prava, za period decembar 2015. novembar 2016. godine

Pozicija	Vrsta prava	Socijalni karton	Izvršeno
4211	Dječji dodaci	3.239.636,79	3.239.636,79
4212	Boračko invalidska zaštita	6.570.523,70	6.570.523,70
4213	Materijalno obezbjeđenje porodice	10.999.309,16	10.999.309,16
4214	Porodiljska odsustva	3.720.735,46	3.720.735,46
4215	Tuđa njega i pomoć	18.661.034,66	18.661.034,66
4216	Ishrana djece u predškolskim ustanovama	0	0
4217	Izdržavanje štićenika u domovima	0	0
4218	Ostala prava iz oblasti socijalnih davanja	54.021.220,17	54.021.220,17
	Ukupno	**97.212.459,94**	**97.212.459,94**

Sredstva u iznosu od 16.492.468,71 €, odnose se na prenos sredstava centrima za socijalni rad, domovima socijalne i dječje zaštite i dnevnim centrima, na ime isplate prava socijalne i dječje zaštite. Centri za socijalni rad, domovi socijalne i dječje zaštite i dnevni centri, kao i druge ustanove šalju mjesečne zahtjeve po vrstama prava socijalnih davanja Ministarstvu rada i socijalnog staranja, koje sačinjava rješenja za prenos sredstava. Sredstva isplaćena na teret pozicije 421-Prava iz oblasti socijalne zaštite, koja nijesu obuhvaćena socijalnim kartonom, data su u narednoj tabeli po vrsti socijalnih davanja i to:

Tabela 35: **Isplaćena sredstva za socijalna davanja koja nijesu obuhvaćena socijalnim kartonom**

Pozicija	Vrsta prava	Plaćanja koja nijesu obuhvaćena socijalnim kartomom
4211	Dječji dodaci	0
4212	Boračko invalidska zaštita	209.433,54
4213	Materijalno obezbjeđenje porodice	59.502,70
4214	Porodiljska odsustva	11.863.462,15
4215	Tuđa njega i pomoć	898,24
4216	Ishrana djece u predškolskim ustanovama	611.355,54
4217	Izdržavanje štićenika u domovima	3.747.816,54
4218	Ostala prava iz oblasti socijalnih davanja	0
	UKUPNO	**16.492.468,71**

Uvidom u zahtjeve ustanova za socijalni rad i mjesečna rješenja za plaćanja socijalnih davanja utvrđeno je da su izvršena plaćanja u iznosu od 219.902,74 € koja se ne odnose na socijalna davanja već na:

- sredstva u iznosu od 60.000,00 € prenešena su naime pomoći Savezu udruženja penzionera Crne Gore za rješavanje stambenog pitanja, u skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-236 i teretila su poziciju 4212-Boračko invalidska zaštita.
- sredstva u iznosu od 90.000,00 € prenešena su Opštini Mojkovac za sufinansiranje izgradnje sedam stambenih jedinica za potrebe pojedinaca i porodica čija je imovina izgorjela u požaru (Anex I Memoranduma broj 023-83/16-2 od 11.02.2016. godine) sa pozicije 4212-Boračko invalidska zaštita.
- sredstva u iznosu od 69.802,74 € namijenjena za materijalne troškove centrima za socijalni rad Podgorica, Nikšić i Bar prenešena su sa pozicije 4214–Porodiljska odsustva.

Na taj način su iskazani izdaci u većem iznosu i to: Boračko invalidska zaštita u iznosu od 150.000,00€, Materijalno obezbjeđenje porodice u iznosu od 100,00 € i Porodiljska odsustva u iznosu od 69.802,74 €.

Centri za socijalni rad - Kao što je navedeno, pored kontrole izdataka za socijalna davanja kod Ministarstva rada i socijalnog staranja, izvršena je kontrola tokova gotovine kod Centra za socijalni rad Podgorica, Tuzi, Golubovci i Danilovgrad[29] i Centra za socijalni rad Nikšić, Šavnik i Plužine. Centri za socijalni rad, pored vođenja socijalnog kartona, dostavljaju Ministarstvu rada i socijalnog staranja mjesečne zahtjeve za isplatu prava socijalnih za rad sa polovinom punog radnog vremena i zahtjeve za materijalne troškove. Na kraju perioda centrima je po ovom osnovu prenijeto više sredstava od zahtijevanih u iznosu od 53.000,00 €. Navedena sredstva su teretila poziciju 4214-Porodiljska odsustva umjesto izdatke za materijalne troškove, što nije u skladu s članom 9 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština. davanja koja nijesu obuhvaćena socijalnim kartonom i zahtjeve za materijalne troškove za rad centara. Na osnovu zahtjeva centara za socijalni rad Ministarstvo rada i socijalnog staranja sačinjava rješenja i prenosi sredstva centrima, koji ih evidentiraju u svojim poslovnim knjigama.

Revizijom je obuhvaćena kontrola izdataka kod centara za socijalni rad upoređujući plaćanja po liniji izdataka od strane Ministarstva rada i socijalnog staranja sa evidencijom kod centara za socijalni rad. Uvidom u mjesečne zahtjeve Centra za socijalni rad Podgorica i Nikšić za socijalno pravo 4214 – Porodiljsko odsustvo (koje obuhvata refundaciju naknade zarada za porodiljsko odsustvo i

[29] Centar za socijalni rad Danilovgrad se administrativno osamostalio od Centra za socijalni rad Podgorica u novembru 2016. godine.

refundaciju naknade zarada za rad sa polovinom punog radnog vremena) i rješenja Ministarstva rada i socijalnog staranja za plaćanja sa Glavnog računa trezora, odnosno prenos sredstava centrima, kao i knjiženja u njihovim glavnim knjigama, utvrđeno je da je Ministarstvo rada i socijalnog staranja spajalo zahtjeve za refundaciju naknada zarada za porodiljsko odsustvo i refundaciju naknada zarada

Preporučuje se Ministarstvu rada i socijalnog staranja da plaćanje izdataka vrši u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština i da ne terete socijalna davanja sa izdacima koji nijesu iz oblasti socijalne zaštite.

5.2.2. Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja - U narednoj tabeli dati su ostvareni izdaci po osnovu prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja za 2015. i 2016. godinu i to:

Tabela 36: Pregled izdataka po osnovu prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja

Opis	2015	2016
	Ostvareni izdaci	Ostvareni izdaci
Starosna penzija	222.428.711,02	227.282.267,59
Invalidska penzija	67.308.144,72	65.847.351,38
Porodične penzije	76.132.211,80	76.832.229,84
Naknade	9.434.280,43	9.038.078,89
Dodaci	2.268.163,00	2.160.700,30
Ostala prava	9.467.385,68	9.654.847,43
Ukupno	**387.038.896,65**	**390.815.475,43**

5.3. Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru

Zakonom o budžetu za 2016. godinu sredstva za transfere institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru planirana su u iznosu od 146.359.540,05 €, a rebalansom budžeta 170.991.948,05 €. Preusmjeravanjem sredstava plan je uvećan za 468.064,62 €, tako da raspoloživa sredstva iskazana planom tekućeg budžeta iznose 171.460.012,67 €. Ostvareni izdaci iskazani u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu iznose 171.815.385,72 €. Kontrolom navedenih izdataka, kod uzorkom odabranih potrošačkih jedinica, utvrđeno je:

Uprava za mlade i sport (431) - Raspoloživa budžetska sredstava planirana za transfere institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru iznose 8.653.596,00 €, a ostvareni izdaci 8.107.455,95 € i odnose se na:

- **Transfere institucijama kulture i sporta (4313) –** Izdaci u iznosu 7.450.460,00 € odnose se na isplate sportskim subjektima po osnovu Konkursa za sufinansiranje sportskih subjekata kao i isplate po osnovu rješenja potpisanih od strane ministra, a na osnovu zahtjeva sportskih ogranizacija. Uvidom u rad Komisije za raspodjelu sredstava sportskim subjektima utvrđeno je da Komisija nije donijela Poslovnik o radu što je bila u obavezi shodno članu 5 Pravilnika o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava sportskim subjektima[30]. Po osnovu Konkursa o sufinansiranju programa sportskih subjekata za 2016. godinu i Predloga odluke o sufinansiranju programa sportskih subjekata za 2016. godinu isplaćeno je 3.913.150,00€. Sredstava u iznosu od 3.537.310,00 € dodijeljena su na osnovu rješenja potpisanih od strane ministra, a na osnovu zahtjeva sportskih klubova za pomoć u finansiranju za potrebe međunarodnih takmičenja. Uprava je vršila avansne uplate sportskim subjektima u iznosu od 581.500,00 € prije donošenja Odluke o raspodjeli sredstava sportskim subjektima po osnovu Konkursa. Uprava za sport vršila je plaćanja za usluge organizacije konferencije i participacije za konferencije sa grupe računa 431- Transferi institucijama, a trebala je sa grupe 414 – Rashodi za usluge, dok je plaćanja za održavanje objekata trebala vršiti sa grupe 415 – Rashodi za tekuće održavanje.

[30] „Sl.list CG“ br.16/14

- **Ostale transfere pojedincima (4318) -** Izdaci u iznosu od 605.800,00 € odnose se na isplate naknada za 56 lica kao vrhunski sportisti i isplate naknada za 8 lica na ime sportskih invalidnina.
- **Ostale transfere institucijama (4319) -** Izdaci u iznosu 51.195,95 € odnose se na uplate institucijama. Sa ove grupe računa plaćeni su i računi dobavljačima i to: račun broj 1062/2016 od 31.12.2016. godine na iznos od 3.975,95 € za usluge organizacije konferencije, račun broj 30/6 od 13.06.2016. godine u iznosu od 2.000,00 € na ime participacije konferencije i račun broj 76/2016 od 17.06.2016. godine u iznosu od 1.428,00 €. Usluge organizovanja konferencije trebalo je platiti sa grupe računa 414–Rashodi za usluge, dok usluge održavanje objekata sa grupe računa 415–Rashodi za tekuće održavanje.

Preporučuje se Upravi za sport da raspodjelu sredstava vrši na osnovu javnog konkursa u skladu s članom 3 Pravilnika o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava sportskim subjektima i kontrolu nad realizacijom, kao i da plaćanje izdataka vrši u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja - Raspoloživa budžetska sredstva planirana za transfere institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru iznose 7.101.857,36 €, a ostvareni izdaci 7.099.365,70 € i odnose se na:

- **Ostale transfere pojedincima (4318)** u iznosu od 2.644.440,33 € i to za:
  - Staračke naknade u iznosu od 2.517.423,60 €.
  - Poštanske usluge u iznosu od 53.590,61 €, što nije u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.
  - Naknade za rad za zaposlena i nezaposlena lica u iznosu od 25.140,60 €. Revizijom je utvrđeno da su naknade za rad isplaćene za 37 lica od kojih je 19 zaposleno u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja, dok je 18 lica radilo kao volonteri sa kojima nije potpisan ugovor o volonterskom radu, što nije u skladu s članom 12 Zakona o volonterskom radu[31] . Na navedene uplate zaposlenim licima nijesu plaćeni porezi, kako je predviđeno članom 14 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.
  - Isplate zaposlenim i nezaposlenim licima na ime podrške za poboljšanje uslova življenja u iznosu od 11.000,00 €. Revizijom je utvrđeno da je Rješenjem broj 120-6/16-2 od 13.05.2016. godine na ime podrške za poboljšanje uslova življenja za 15 osoba isplaćeno 11.000,00 €. Uvidom u IOPPD obrasce utvrđeno je da je 13 lica bilo zaposleno u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja i isplaćeno im je 10.400,00€, a licima koja nijesu zaposlena u Ministarstvu (volonterima) isplaćeno 600,00 €. Na navedene uplate nijesu plaćeni porezi, što nije u skladu sa članom 14 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.
  - Jednokratne socijalne pomoći u iznosu od 9.000,00 €.
  - Isplate sindikalnoj organizaciji u iznosu od 6.050,00 € i
  - Izdaci u iznosu od 22.235,52 € koji nijesu bili predmet kontrole.
- **Ostale transfere institucijama (4319)** u iznosu od 4.454.925,37 € i to za:
  - Plaćanje poreza i doprinosa za socijalno osiguranje u iznosu od 4.148.283,92 €, kao obavezu Vlade Crne Gore prema Duvanskom kombinatu AD u stečaju, utvrđenu Zaključkom broj 08-705 od 09.04.2015. godine.
  - Izmirivanja preostalih potraživanja u iznosu od 169.817,47 € Duvanskom kombinatu na osnovu date Saglasnosti Privrednog suda (St.br.115/10 od 14.03.2016. godine). Navedeni iznos bio je namijenjen Upravi carina na ime preuzimanja akciznih markica za potrebe stečajnog dužnika. Kako do realizacije ove obaveze nije došlo, a stečajni upravnik je u skladu sa zakonom predao proizvodno tehnološku opremu novom kupcu i time je prestala potreba za preuzimanjem markica, Privredni sud je dao saglasnost da se ova sredstva preusmjere na račun Duvanskog kombinata.

[31] "Sl.list CG", br. 026/10, 31/10, 14/12, 48/15

- Za rješavanje zaostalog dijela zarada za 65 lica zaposlenih u Mljekari "Nika" doo, u iznosu od 136.823,98 €, a na osnovu Zaključka Vlade Crne Gore broj 08-105 od 22.04.2016. godine.

Ministarstvo nauke (431) - Raspoloživa budžetska sredstva planirana za transfere institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru iznose 9.000,00 €, a ostvareni izdaci 2.388.500,00 € i odnose se na: transfere obrazovanju u iznosu od 2.231.923,00 € i ostale transfere pojedincima u iznosu od 156.577,00 €.

- **Transferi obrazovanju (4312) -** Sredstva u iznosu 8.966,67 € isplaćena su po rješenjima Ministarstva nauke, a na osnovu člana 196 stav 1 Zakona o opštem upravnom postupku[32] za sufinansiranje dijela troškova odlaska na doktorske i magistarske studije, za pokriće dijela troškova školarine za specijalističke studije, studije na prestižnim univerzitetima, naučno istraživačke kampove, učešće na evropskom događaju za mlade, studentsko takmičenje u Beču, pomoć za štampanje knjige, takmičare za osvojene nagrade, objavljivanje studijske knjige i druge projekte. Uvidom u zahtjeve za plaćanja utvrđena je nenamjenska potrošnja u iznosu od 2.033,33 €.
- Izdaci u iznosu od 2.222.956,46 € nijesu planirani Zakonom o budžetu za 2016. godinu, a ostvareni izdaci finansirani su iz kredita po Ugovoru o zajmu koji je zaključen između Crne Gore i Međunarodne banke za obnovu i razvoj 22.02.2012. godine, za finansiranje projekta Visoko obrazovanje i istraživanje za inovacije i konkurentnost HERIC. Ministarstvo finansija, za potrebe Ministarstva nauke, otvorilo je kod Crnogorske komercijalne banke devizni račun broj 2345011-156-02010658 preko kojeg su vršena plaćanja i to:
  - Sredstva u iznosu od 188.177,38 € prenešena su Biotehničkom fakultetu za projekat Valorizacija crnogorskih katuna kroz održivi razvoj poljoprivrede i turizma po Ugovoru broj 01-648 od 30.03.2015. godine i po Odluci Ministarstva nauke o dodjeli naučno istraživačkog granta za realizaciju projekta istraživanja i razvoja broj 01-646 od 30.03.2015. godine.
  - Sredstva u iznosu od 163.481,91 € prenešena su Univerzitetu Crne Gore, Biotehničkom fakultetu za realizaciju Projekta istraživanja, razvoja i nadzor nad invazivnim i domaćim vrstama komaraca i patogenima koji se mogu prenijeti u Crnoj Gori, po Ugovoru broj 01-1077 od 30.05.2014. godine i po Odluci Ministarstva nauke o dodjeli naučno istraživačkog granta za realizaciju projekta.
  - Sredstva u iznosu 82.964,09 € prenešena su Elektrotehničkom fakultetu za realizaciju projekta istraživanja i razvoja „NOVI ITC TRENDOVI" zasnovani na značajno manjem broju podataka/mjerenja i njihova primjena u multi medijama, biomedicini i komunikacijama (CS-ICT), po Ugovoru broj 01-1076 od 30.05.2014. godine i Odluci Ministarstva nauke o dodjeli naučno istraživačkog granta za realizaciju projekta istraživanja i razvoja broj 01-1002 od 15.05.2014. godine.
  - Sredstva u iznosu od 1.263.650,02 € prenešena su Elektrotehničkom fakultetu za realizaciju projekta istraživanja i razvoja „Novi ITC TRENDOVI" zasnovani na značajno manjem broju podataka/mjerenja i njihova primjena u multi medijima, biomedicini i komunikacijama (CS-ICT), po Ugovoru broj 01-1076 od 30.05.2014. godine i po Odluci Ministarstva nauke o dodjeli naučno istraživačkog granta za realizaciju projekta istraživanja i razvoja broj 01-1002 od 15.05.2014. godine.
  - Sredstva u iznosu 70.419,86 € prenešena su Elektrotehničkom fakultetu za realizaciju naučno istraživačkog projekta „CENTAR USPJEŠNOSTI U BIO INFORMATICI-BIOICT", po Ugovoru broj 01-1091 od 30.05.2014. godine i po Odluci Ministarstva nauke o dodjeli statusa CENTRA USPJEŠNOSTI broj 01-1001 od 15.05.2014. godine.
  - Sredstva u iznosu od 186.684,46 € prenešena su Univerzitetu Mediteran - Fakultetu za informacione tehnologije za realizaciju projekta istraživanja i razvoja „Izgradnja mjerne stanice za istraživanje atmosferskih pražnjenja na planini Lovćen" (LAMS) po Odluci

[32] „Sl.list CG" br.60/03 i 32/11

Ministarstva nauke o dodjeli naučno istraživačkog granta za realizaciju projekta istraživanje i razvoj broj 01-647 od 30.03.2015. godine.

- Sredstva u iznosu od 199.985,05 € prenešena su Kliničkom centru Crne Gore za implementaciju projekta HLA tipizacija i HLA laboratorija u Crnoj Gori (HLA-MNE) po Ugovoru broj 2322/2 od 05.10.2015. godine zaključenom između Ministarstva nauke, Ministarstva zdravlja i Kliničkog centra Crne Gore po Odluci Ministarstva nauke i Ministarstva zdravlja o dodjeli naučno istraživačkog granta za realizaciju projekta istraživanja i razvoja broj 01-2322 i broj 01-404-144/2015 od 02.10.2015. godine.
- Sredstva u iznosu od 67.593,59 € prenešena su Pomorskom fakultetu iz Kotora po Ugovoru broj 01-1084 od 30.05.2014. godine zaključenom između Ministarstva nauke i Univerziteta Crne Gore, Fakultet za pomorstvo. Predmet Ugovora je realizacija projekta istraživanja i razvoja, primjena i promocija koncepta održivog razvoja na AD MARINA BAR (SUST-MARINA), koji se finansira u okviru projekta „Visoko obrazovanje i istraživanje za inovacije i konkurentnost“ po Odluci Ministarstva nauke broj 01-1062 od 29.05.2014. godine o dodjeli naučno istraživačkog granta za realizaciju projekta istraživanja i razvoja.

- **Ostali transferi (4318)** iznose 156.577,00 € i isplaćeni su iz sredstava kredita Ministarstva nauke za realizacija „Projekta visoko obrazovanje i istraživanje za inovacije i konkurentnost“(HERIC), na ime odobrenih stipendija. Stipendije odobrene do 2.400,00 € isplaćene su u neto iznosu, a na iznose preko 2.400,00 € obračunat je pripadajući porez u iznosu od 5.831,25 € i opštinski prirez u iznosu od 874,70 €. Stipendije su isplaćivane u ratama uz prethodno dostavljene zahtjeve za plaćanje od strane Visokog obrazovanja i istraživanja za inovacije i konkurentnost (INVO).

Revizijom izdataka Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru, kod uzorkom odabranih potrošačkih jedinica, utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na:

- Nenamjensku potrošnju kod Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja u iznosu od 53.590,61 € i Ministarstva nauke u iznosu 2.033,33 €, što nije u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština. Uvidom u IOPPD obrasce, za mjesece u kojima su vršena plaćanja, utvrđeno je da je od navedenih 37 lica, 19 zaposleno u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja, dok je 18 lica nezaposleno i angažovani su kao volonteri. Za 19 lica, zaposlenih u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja isplaćeno je 11.540,40 € i za iste ne postoji dokaz o povećanom obimu posla ili neki drugi dokaz kao osnov za isplaćene naknade za rad. Navedene naknade trebalo je isplatiti sa grupe računa 412–Ostala lična primanja. Na navedene uplate zaposlenim licima nijesu plaćeni porezi, kako je predviđeno članom 14 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.
- Ministarstvo poljoprivrede nije potpisalo ugovor o volonterskom radu sa 18 lica koji su radili kao volonteri, što nije u skladu s članom 12 Zakona o volonterskom radu.
- Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja je Rješenjem broj 120-6/16-2 od 13.05.2016. godine, na ime podrške za poboljšanje uslova življenja za 15 osoba isplatilo 11.000,00 €. Uvidom u IOPPD obrasce utvrđeno je da je 13 lica bilo zaposleno u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja i da im je isplaćeno 10.400,00 €, a licima koja nijesu zaposlena u Ministarstvu (volonterima) isplaćeno je 600,00€.

Preporučuje se Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja i Ministarstvu nauke da plaćanja vrše u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština, da Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja isplate naknada vrši u skladu sa Zakonom o zaradama u javnom sektoru i Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica i da sa volonterima potpisuje ugovor o volonterskom radu u skladu s članom 12 Zakona o volonterskom radu. Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja je u obavezi da raspodjelu sredstava zaposlenim po osnovu poboljšanja uslova življenja isključivo vrši na osnovu zakonom utvrđenih procedura.

Ministarstvo prosvjete - Raspoloživa budžetska sredstva planirana za transfere institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru iznose 12.990.500,00 €, a ostvareni izdaci 12.282.323,76 €. Na kontrolisanom uzorku od 33,77% utvrđeno je da su vršena sljedeća plaćanja i to za:

- Zarade za zaposlene po osnovu Vladinog programa za stručno osposobljavanje, smještaj studenata i gostujućih profesora Univerziteta Crne Gore u iznosu od 502.667,28 €.
- Stipendije za talentovane učenike i djecu poginulih i povrijeđenih u nesreći na Bioču u iznosu od 407.823,66 €.
- Plaćanje udžbenika Zavodu za udžbenike i nastavna sredstva u iznosu od 269.483,32 €.
- Jednokratne socijalne pomoći u iznosu od 108.575,00 €.
- Prevoz učenika u iznosu od 58.817,87 €.
- Isplatu otpremnine u iznosu od 10.382,04 €.
- Ostalo u iznosu od 61.116,68 €.

Agencija za promociju stranih investicija - Raspoloživa budžetska sredstva planirana za transfere institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru iznose 120.000,00 €, koliko iznose i ostvareni izdaci. Sredstva u iznosu od 120.000,00 € prenešena su Agenciji za promociju stranih ulaganja za pokrivanje troškova u skladu sa Zakonom o budžetu za 2016. godinu.

5.4. Kapitalni izdaci

Ministarstvo finansija - Raspoloživa budžetska sredstva planirana za kapitalne izdatke iznose 3.000,00 €, a ostvareni izdaci 1.426,00 € i odnose se na izdatke za opremu. Zahtjevi za plaćanja uredno su potpisani od strane službenika za odobravanje i službenika za ovjeravanje u skladu sa procedurom ustanovljenom pravilnikom „Interna procedura procesa evidentiranja i plaćanja ulaznih faktura“ i Upustvom o radu državnog trezora.

Uprava za mlade i sport - Raspoloživa budžetska sredstva planirana za kapitalne izdatke iznose 12.000,00 €, a ostvareni izdaci 3.390,13 € i odnose se na kupovinu kancelarijskog namještaja i sistema za identifikaciju zaposlenih. Nalozi za plaćanje potpisani su od strane službenika za odobravanje i službenika za ovjeravanje, a izdaci su plaćeni u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja - Raspoloživa budžetska sredstva planirana za kapitalne izdatke iznose 1.761.000,00 €, a ostvareni izdaci 1.740.117,99 €. Revizijom je kontrolisan uzorak od 40,50% ostvarenih izdataka i utvrđeno je:

- Da je na ime finansijske podrške izgradnji vodovoda na seoskim područjima uplaćeno 115.687,84€ i to 70.000,00€ na osnovu Programa podsticanja projekata u vodoprivredi za 2016. godinu, koji je donešen u februaru mjesecu 2016. godine i 45.687,84 € na osnovu dopisa mjesnih zajednica ili opština.
- Da je u okviru Programa podsticanja projekata u vodoprivredi za 2016. godinu izvršena avansna uplata sredstava u iznosu od 40.000,00 € dobavljaču Eco Aqua Consulting za izradu Plana izgradnje irigacionih sistema sa kojim je zaključen Ugovor broj 73/16 od 21.11.2016. godine. Članom 4 Ugovora utvrđena je vrijednost u iznosu od 40.000,00 €, dok je članom 6 ugovoren način plaćanja i to da Naručilac posla uplati avansno 30% ugovorene vrijednosti po potpisivanju ugovora, 60% nakon završetka predmetne usluge i 10% nakon dobijene potvrde o validnosti posla od strane Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja. Ministarstvo je izvršilo avansnu uplatu u iznosu od 40.000,00 €, što nije u skladu s članom 6 Ugovora i s tačkom 25 Uputstva o radu Državnog trezora.
- Da su iz sredstava Agrobudžeta za 2016. godinu isplaćena sredstva u iznosu od 80.837,29 €, na ime podrške za održivo korišćenje planinskih pašnjaka i podrške za upravljanje stajskim đubrivom.
- Da je isplaćen iznos od 150.000,00 € na osnovu dopisa mjesnih zajednica i opština na ime finansijske podrške za izgradnju i obnavljanje lokalne infrastrukture.
- Da je iznos sredstava od 72.400,00 € utrošen za adaptaciju i održavanje građevinskih objekata.

- Da je iznos od 13.177,60 € za nabavku računarske opreme, sa kojim je zaključen Ugovor o nabavci računara i računarske opreme broj 406-23/16-6 od 08.11.2016. godine.
- Da je, na osnovu Sporazuma o saradnji iz decembra 2016. godine sa DOO Inovaciono preduzetnički centar Tehnopolis, uplaćeno 20.000,00 € na ime opremanja biohemijske laboratorije.
- Da je za ostale troškove plaćeno 40.269,94 € u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

Ministarstvo nauke - Raspoloživa budžetska sredstva planirana za kapitalne izdatke iznose 100.920,00 €, a ostvareni izdaci 100.965,05 € i odnose se na izdatke za opremu. Revizijom, na odabranom uzorku, utvrđeno je da je iznos od 90.000,00 € plaćen za nabavku opreme za potrebe Tehnopolisa iz Nikšića, a odnosi se na finansiranje zajedničkog projekta koji je finansiran iz sredstava Ministarstva nauke u iznosu od 90.000,00 €, Ministarstva poljoprivrede u iznosu od 25.000,00 €, Opštine Nikšić u iznosu od 12.000,00 €, Investiciono razvojnog fonda u iznosu od 10.000,00 € i Tehnopolisa u iznosu od 1.300,00 €.

Uprava carina - Raspoloživa budžetska sredstva planirana za kapitalne izdatke iznose 83.693,67 €, a ostvareni izdaci 55.996,20 € i odnose se na: izdatke za opremu u iznosu od 53.771,40 € i na izdatke za investiciono održavanje u iznosu od 2.224,80 €.

- Izdaci za opremu u iznosu od 53.771,40 € odnose se na:
  - Nabavku kompjuterske, kancelarijske, telekomunikacione i ostale opreme u iznosu od 33.490,49 € u skladu sa Ugovorom o javnoj nabavci broj 08-10706 od 04.07.2016. godine. Plaćanje je vršeno po računu broj 1722/2016 od 12.09. 2016. godine i na osnovu sačinjenog Zapisnika o primopredaji robe broj 500/62 od 09.09.2016. godine. Predmet ugovora je nabavka desktopa, laptopa, računara, štampača, memorije i procesora prema tenderskoj dokumentaciji za otvoreni postupak za nabavku računarske opreme broj 08-9667od 14.06.2016. godine i Odluci o izboru najpovoljnije ponude.
  - Nabavku telekomunikacione opreme u iznosu od 14.469,21 €, prema tenderskoj dokumentaciji za otvoreni postupak za nabavku računarske opreme broj 08-8108 od 18.05.2016. godine i Odluci o izboru najpovoljnije ponude broj 08-9567 od 14.06.2016. godine i prema Ponudi broj 08-9223 od 10.06.2016. godine na osnovu Ugovora broj 07-10705 od 04.07.2016. godine.
  - Nabavku sistema za video-nadzor u iznosu od 2.293,59 €, po računu broj 0173 od 27.12.2016. godine i na osnovu Zapisnika o primopredaji broj 06-D-383/1.
  - Nabavku neposrednim sporazumom kancelarijske opreme u iznosu od 2.112,72 €, koji je plaćen po dostavljenim računima i prethodno sačinjenim zapisnicima o primopredaji robe.
  - Nabavku kopir aparata, skenera i štampača u iznosu od 1.382,00 €, koji je plaćen po ispostavljenom računu broj 16-311-000082 od 31.12.2016. godine, sa izdatka 4199- Ostalo, a trebalo je sa grupe računa 4415- Izdaci za opremu.
  - Nabavku radijatora u iznosu od 204,00 € po ispostavljenoj fakturi broj 2521 od 30.12.2016. godine sa izdatka 4199-0stalo, a trebalo je sa grupe računa 4415- Izdaci za opremu.

Uprava carina je nabavku opreme u iznosu od 1.586,00 € plaćala sa grupe računa 4199-Ostalo, a trebalo je sa grupe računa 4415- Izdaci za opremu u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

5.5. Pozajmice i kredit

Raspoloživa sredstva tekućim budžetom planirana za Pozajmice i kredite iznose 2.978.000,00 €, a ostvarena su u iznosu 2.868.099,30 €, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 37: Plan i izvršenje sredstava namijenjenih za izdatke - Pozajmice i kredite

	Opis	Iznos
1	Zakon o budžetu za 2016. godinu	2.350.000,00
2	Uvećanje Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu za 2016. godinu	200.000,00
3	Umanjenje Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu za 2016. godinu	-
4	Uvećanje putem preusmjeravanja	428.000,00
5	Umanjenje putem preusmjeravanja	-
6	Raspoloživa sredstva tekućim budžetom	2.978.000,00
7	Izvršeno	2.868.099,30
8	Izvršeno/planirano x100	96,31

Ostvareni izdaci odnose se na pozajmice i kredite pojedincima u iznosu od 1.517.202,00 € i na ostale pozajmice i kredite u iznosu od 1.350.897,30 €. Izdaci iskazani na poziciju 4515 – Ostale pozajmice i krediti u iznosu od 1.350.897,30 €, odnose se na izdatke nastale kod potrošačkih jedinica: Sredstva za rješavanje stambenih potreba u iznosu od 1.107.999,33 €, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore u iznosu od 160.000,00 € i Državne revizorske institucije u iznosu od 82.897,97 €.

Sredstva za rješavanje stambenih potreba - Sredstva za rješavanje stambenih potreba izvršena su preko Uprave za imovinu u iznosu od 1.107.999,30 € i odnose se na isplate po odlukama Komisije za stambena pitanja, date kredite za poboljšanje uslova stanovanja, plaćanja po osnovu zakupa službenih stanova i ostale troškove vezane za rješavanje stambenih potreba. U skladu sa odlukama Komisije za stambena pitanja, sa korisnicima sredstava kredita za poboljšanje uslova stanovanja zaključeni su ugovori o vraćanju kredita. Komisija za stambena pitanja Zaključkom broj 08-004-1361 od 22.07.2015. godine, utvrdila je da se sredstva kredita koja su odobrena za poboljšanje uslova stanovanja u iznosima od 4.000,00 € mogu dodijeliti bez obaveze kreditnog zaduženja. Na osnovu Odluke o načinu i kriterijumima za rješavanje stambenih potreba funkcionera, u skladu sa Uredbom o uslovima i načinu korišćenja stanova za službene potrebe u svojini Crne Gore, Komisija za rješavanje stambenih potreba donijela je zaključke kojim je zadužila Upravu za imovinu da u skladu sa svojim nadležnostima zaključi ugovore o zakupu stana radi davanja na korišćenje za službene potrebe. Sredstva isplaćena po osnovu zakupa stanova za službene potrebe, na osnovu zaključenog ugovora o zakupu stana i aneksa osnovnog ugovora, evidentirana su kao izdatak u iznosu od 32.900,00 €.

Uprava za imovinu, na osnovu odluka Komisije za stambena pitanja, sukcesivno prenosi sredstva sa Glavnog računa trezora na poseban račun Uprave za imovinu broj 510-8095-05 otvoren kod Crnogorske komercijalne banke, sa kojeg vrši isplatu sredstava. Stanje sredstava na 31.12.2015. godine iznosilo je 13.875,81 €, priliv sredstava u 2016. godini 1.107.999,30 €, odliv sredstava 721.466,30 € i stanje sredstava na 31.12.2016 godine 400.408,81 €.

U skladu s tačkom 98 Uputstva o radu državnog trezora[33] sredstva koja se nalaze na prolaznim računima za rješavanje stambenih potreba državnih službenika i namještenika, a evidentirana su u Glavnoj knjizi trezora kao izdatak i smatraju se izdatkom zbog trajanja normativno pravne procedure dodjele ovih sredstava krajnjim korisnicima.

Zavod za zapošljavanje ostvario je izdatke po osnovu ostalih pozajmica i kredita u iznosu od 160.000,00 €. Izdaci su nastali na osnovu odluka Upravnog odbora o odobravanju kredita iz inoviranog programa za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori i to:

- Odlukom broj 01-3457 od 31.03.2016. godine odobrena su kreditna sredstva u iznosu od 65.000,00 € za realizaciju 8 kredita,
- Odlukom broj 01-4876 od 10.05.2016. godine odobrena su kreditna sredstva u iznosu od 30.000,00 € za realizaciju 6 kredita i
- Odlukom broj 01-14620 od 27.12.2016. godine odobrena su kreditna sredstva u iznosu od 65.000,00 € za realizaciju 9 kredita.

[33] Sl. list CG", br.53/14 i 72/15

Realizacija Inoviranog programa za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori putem dodjele kredita čiji je nosilac Zavod za zapošljavanje vrši se preko Atlasmont banke A.D. Podgorica i Prve banke Crne Gore na osnovu Ugovora o komisionom plasmanu kredita i to:

- Ugovor o komisionom plasmanu kredita broj 02-6059 od 08.09.2008. godine, žiro račun broj 505-7500-75, zaključen izmedju Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i Atlasmont Banke A.D. Podgorica.
- Ugovor o komisionom plasmanu kredita broj 02-6203 od 12.09.2008. godine, žiro račun broj 535-1-76, zaključen između Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i Prve banke Crne Gore A.D. Podgorica.

Upravni odbor Zavoda za zapošljavanje donosi pojedinačne odluke koje glase na nosica odobrenog kredita. Sredstva se prenose na račun ovlašćene banke nakon što banka zaključi ugovor sa korisnikom kredita i dostavi Zavodu zahtjev za prenos sredstava u skladu sa odlukom i zaključenim ugovorom.

5.6. Otplata dugova

Otplata dugova obuhvata izdatke za otplatu duga po osnovu hartija od vrijednosti i kredita rezidentima i nerezidentima, otplatu garancija u zemlji i inostranstvu i otplatu obaveza iz prethodnog perioda. Zakonom o budžetu za 2016. godinu izdaci za otplatu dugova planirani su u iznosu od 393.223.383,51 €, rebalansom budžeta plan je uvećan za 24.627.202,25 €, preusmjeravanjem sredstava za 474.895,78 € i umanjen za 25.000,00 €, tako da raspoloživa sredstva iskazana tekućim budžetom iznose 418.300.481,54 €. Izdaci za otplatu dugova iskazani u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu iznose 602.381.893,44 €, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 38: Izdaci za otplatu dugova

	Opis	Iznos
1	Utvrđeno Zakonom o budžetu za 2016. godinu	393.223.383,51
2	Uvećanje sredstava rebalansom budžeta	24.627.202,25
3	Promjene putem preusmjeravanja (plus)	474.895,78
4	Promjene putem preusmjeravanja(minus)	25.000,00
5	Tekući budžet	418.300.481,54
6	Izvršenje u 2016. godini	602.381.893,44
7	Izvršeno / tekući budžet	144,01

5.6.1. Otpata duga (461) – Zakonom o budžetu za 2016. godinu na ime izdataka za otplatu duga planirana su sredstva u iznosu od 353.848.628,14 €, a ostvareni izdaci iznose 533.116.186,31 €, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 39: Izdaci za otplatu duga

	Opis	Otplata hartija od vrijednosti i kredita rezidentima 4611	Otplata hartija od vrijednosti i kredita nerezidentima 4612	Ukupno
1	Utvrđeno Zakonom o budžetu za 2016. godinu	44.675.182,64	309.173.445,50	353.848.628,14
2	Uvećanje sredstava rebalansom budžeta	-	-	-
3	Promjene putem preusmjeravanja (plus)	-	-	-
4	Promjene putem preusmjeravanja (minus)	-	-	-
5	Tekući budžet	44.675.182,64	309.173.445,50	353.848.628,14
6	Izvršenje u 2016. godini	225.446.619,98	307.669.566,33	533.116.186,31
7	Izvršeno / tekući budžet	504,64	99,51	150,66

Otplata hartija od vrijednosti i kredita rezidentima (4611) - Zakonom o budžetu za 2016. godinu na ime izdataka za otplatu hartija od vrijednosti i kredita rezidentima planirana su sredstva u iznosu od 44.675.182,64 €, a iskazani izdaci u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu iznose 225.446.619,98 €. Struktura izdataka evidentiranih kod Ministarstva finansija po osnovu izdataka za otplatu kamate i glavnice hartija od vrijednosti i kredita rezidentima data je u narednoj tabeli:

Tabela 40: Otplata i kamata hartija od vrijednosti i kredita rezidentima

Redni broj	Opis	Kamata rezidentima	Otplata hartija od vrijednosti i kredita rezidentima
1	**Izdaci za kamatu i glavnicu po kreditima kod komercijalnih banaka**	**1.875.122,97**	**28.912.832,72**
	Erste banka	931.879,21	12.119.608,99
	Societe Generale banka	406.462,06	4.065.947,73
	Crnogorska komercijalna abanka	185.503,38	7.727.276,00
	NLB banka	126.095,86	5.000.000,00
	Zirat banka	148.224,04	-
	Prva banka Crne Gore	31.027,50	-
	Universal capital banka	45.930,92	-
2	**Izdaci za kamatu i glavnicu po Državnim zapisima**	**1.426.790,70**	**184.484.300,00**
3	**Izdaci za kamatu i glavnicu po obveznicama Fonda rada**	**185.189,39**	**1.278.019,56**
4	**Izdaci za kamatu i glavnicu po Državnim obveznicama**	**1.248.920,83**	**10.771.467,70**
	Ukupno	**4.736.023,89**	**225.446.619,98**

Izdaci za otplatu glavnice rezidentima u iznosu od 225.446.619,98 € odnose se na:

- izdatke za otplatu kredita komercijalnim bankama u iznosu od 28.912.832,72 €;
- izdatke za otplatu duga po Državnim zapisima u iznosu od 184.484.300,00 €.
- izdatke za otplatu glavnice u iznosu od 1.278.019,56 €, po obveznicama Fonda rada, oznake OBFR, u skladu s Odlukom o emisiji obveznica Crne Gore za isplatu neisplaćenih potraživanja zaposlenih za čijim radom je prestala potreba.
- izdatke u iznosu od 10.771.467,70 €, nastali su po osnovu otplate glavnice po državnim obveznicama GB14.

Otplata hartija od vrijednosti i kredita nerezidentima (4612) - Zakonom o budžetu za 2016. godinu na ime izdataka za otplatu hartija od vrijednosti i kredita nerezidentima planirana su sredstva u iznosu od 309.173.445,50 €, a iskazani izdaci u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu iznose 307.669.566,33 €. U narednoj tabeli dat je pregled izdataka na ime otplate glavnice duga i kamate po uzetim kreditima i hartijama od vrijednosti u inostranstvu i to:

Tabela 41: Otplata glavnice i kamate po kreditima i hartijama od vrijednosti nerezidentima

Kreditor	Ugovorena valuta	Otplata hartija od vrijednosti i kredita rezidentima		Kamata nerezidentima	
		Iznos plaćene glavnice u originalnoj valuti	Iznos plaćene glavnice u €	Iznos plaćene kamate u originalnoj valuti	Iznos plaćene kamate u €
Razvojna banka Savjeta Evrope (CEB)	€	302.638,66	302.638,66	108.535,24	108.535,24
Credit Suisse	€	38.000.000,00	38.000.000,00	8.619.333,33	8.619.333,33
Češka Exim banka	€	5.122.369,86	5.122.369,86	118.621,19	118.621,19
Deutsche banka	€	30.000.000,00	30.000.000,00	1.468.575,00	1.468.575,00
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	€	1.802.386,82	1.802.386,82	369.660,26	369.660,26
Evropska Zajednica/Komisija	€	1.100.000,00	1.100.000,00	139.233,00	139.233,00
Evropska investiciona banka (EIB)	€	6.980.805,73	6.980.805,73	2.337.756,37	2.337.756,37
Erste banka	€	7.214.433,36	7.214.433,36	816.508,80	816.508,80
EUROFIMA	CHF	2.500.000,00	2.283.939,34	597.400,00	540.891,94
Exim China -Autoput	$	0	0	3.838.898,71	3.482.355,28
Vlada Mađarske	€	1.262.413,54	1.262.413,54	53.435,36	53.435,36
Međunarodna banka za obnovu i razvoj (IBRD)	€	15.834.013,94	15.834.013,94	2.438.461,43	2.438.461,43
Španski kredit (ICO)	€	452.885,54	452.885,54	42.583,82	42.583,82
Međunarodna organizacija za razvoj (IDA)	SDR	4.192.354,42	5.256.430,41	319.322,49	400.184,34
Kreditna banka za obnovu - Njemačka (KFW)	€	6.781.334,00	6.781.334,00	934.572,83	934.572,83
NATIXIS	€	847.104,00	847.104,00	55.786,43	55.786,43
Steiermarkische Sparkassen	€	2.200.170,96	2.200.170,96	273.167,95	273.167,95
Zemlje članice Pariskog kluba kreditora	€	2.684.605,16	2.684.605,16	1.831.610,08	1.863.923,00
Zemlje članice Pariskog kluba kreditora	CHF	119.298,83	105.608,44	8.889,17	8.137,92
Zemlje članice Pariskog kluba kreditora	NOK	21.775,79	2.249,74	5.390,76	583,27
Zemlje članice Pariskog kluba kreditora	$	1.329.701,70	1.188.873,53	923.253,03	770.702,26
Poljski kredit - Bank Gospodarstwa Krajowego	€	347.275,20	347.275,20	28.016,80	28.016,80
Ukupno			**129.769.538,23**		**24.871.025,82**
EUROBOND	€	177.796.000,00	177.796.000,00	49.198.497,00	49.198.497,00
Ukupno			**307.565.538,23**		**74.069.522,81**
Bankarske naknade i kamate na nepovučena sredstva			104.028,08		2.559.707,15
Ukupno			**307.669.566,31**		**76.629.229,96**

Izdaci za otplatu glavnice po ino kreditima iznose 129.769.538,23 €, a po osnovu plaćene kamate 24.871.025,81 €. Izdaci za otplatu glavnice po osnovu Eurobond obveznica u iznosu od 177.796.000,00 € i kamate u iznosu od 49.198.497,00 € dati su narednoj tabeli i to:

Tabela 42: Eurobond obveznice

Eurobond obveznice	Valuta	Izdaci za otplatu glavnice	Izdaci za kamatu
Joint Lead Manager and Bookrunner	€	141.796.000,00	10.280.210,00
Morgan Stanley	€	36.000.000,00	1.334.287,00
Citigroup Global Markets Limited, Deutsche Bank, Erste Group Bank	€		15.050.000,00
Deutsche Bank, Citi bank, Societe General i Erste bank	€		19.375.000,00
Credit Suisse Securities limited, Deutsche Bank AG, London Branch i Erste Group Bank	€		3.159.000,00
Ukupno		**177.796.000,00**	**49.198.497,00**

Na osnovu međudržavnog Sporazuma Republike Poljske i Crne Gore, na ime finansiranja investicionih projekata u oblasti modernizacije poljoprivrednog sektora, posebno povećanje konkurentnosti i podizanje higijenskih standarda poljoprivredne proizvodnje, Vlada Crne Gore – Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je zaključilo Sporazum o komisionom poslu 20.10.2006. godine (Aneks broj 1 od 09.03.2007. godine) u ukupnom iznosu 6.127.736,56 €, radi davanja kredita za poljoprivredu. Sporazumom je predviđeno da će Crnogorska komercijalna banka u ime i za račun Ministarstva poljoprivrede obavljati sve bankarske poslove u postupku sprovođenja Sporazuma. Crnogorska komercijalna banka je sa Poljskom bankom Bank Gospodarswa Krajowego istovremeno zaključila poseban bankarski aranžman za sprovođenje navedenog Sporazuma na osnovu kojeg će ove banke u svojim poslovnim knjigama otvoriti kreditne račune u eurima. Sporazumom se predviđa da je Ministarstvo poljoprivrede dužno da raspiše konkurs o dodjeli kreditnih sredstava krajnjim korisnicima pravnim i fizičkim licima u iznosu od 2.454.280,00 €. U procesu revizije, utvrđeno je i da je iz navedenih sredstava Ministarstvo poljoprivrede finansiralo nabavku hladnjače (kredit broj 871-88-3/2008) za potrebe Preduzeća AD "Plodovi Crne Gore" Mataguži u iznosu 435.006,64 €.

U procesu revizije Ministarstvo finansija je dostavilo revizoru obavještenja Crnogorske komercijalne banke (CKB broj 20125-16 od 19.05.2016. godine i CKB broj 38491-16 od 29.11.2016. godine) o dospjelim iznosima glavnice i kamate za plaćanja u 2016. godini, u ukupnom iznosu od 375.292,00 € (347.275,20 € glavnice i 28.016,80 € kamate). U dopisima je navedeno da će se plaćanje navedenih dospjelih obaveza vršiti sa računa Ministarstva finansija otvorenog u Crnogorskoj komercijalnoj banci broj 2345011-47-02010658. Takođe, obavještenjem Crnogorske komercijalne banke od 29.11.2016. godine napomenuto je da je prijevremeno plaćena glavnica i kamata u iznosu od 469.423,38€ i da će navedeni iznos biti prenešen na račun poljske banke za plaćanje dospjelih obaveza.

Uvidom u analitičku karticu bankarskog računa Ministarstva finansija 2345011-47-02010658, u periodu od 01.01.2016. godine do 31.12.2016. godine na navedeni bankarski račun ostvaren je priliv u iznosu od 1.344.001,08 € i odliv 844.830,95 €, pri čemu priliv uključuje i sredstva u iznosu od 40.575,58 € koja se odnose na uplatu Ministarstva poljoprivrede sa pozicije 4181-Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga. Stanje i promet sredstava na računu broj 2345011-47-02010658, otvorenom kod Crnogorske komercijalne banke dato je u narednoj tabeli:

Tabela 43: Stanje i promet sredstava na računu broj 2345011-47-02010658 kod CKB

Opis	Stanje na 31.12.2015. godine	Prilivi	Odlivi	Stanje na 31.12.2016. godine
Stanje na 31.12.2015. godine	264.803.38			
Uplate po zaključenim kreditnim ugovorima		527.822,90		
Povraćaj od strane poljske banke zbog prenosa prijevremeno uplaćenih sredstava od strane CKB-a		465.799,22		
Uplate Ministarstva poljoprivrede		40.575,58		
Prenos poljskoj banci dospjele glavnice i kamate u 2016. godini			379.031,73	
Prenos poljskoj banci prijevremeno uplaćenih sredstava po osnovu otplate kamate i glavnice od strane zajmoprimaca			465.799,22	
Stanje na 31.12.2016. godine				4.99170,13
Ukupno	**264.803,38**	**1.079.197,70**	**844.830,95**	**499.170,13**

Ministarstvo finansija je vršilo plaćanja u iznosu od 830.814,75 € koja nijesu u skladu s članom 9 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština i to:

- sa pozicije 4612- Otplata hartija od vrijednosti i kredita nerezidentima na ime kontribucije za budžet Savjeta Evrope za 2016. godinu i na ime naknade za uvećanje kvote održavanja minimalnog salda na MMF računu broj 1 u iznosu od 104.028,08 €.
- sa pozicije 4162-Kamata nerezidentima na ime naknade za održavanje računa za zlato, naknade za troškove pravnih usluga i roadshow i ostale bankarske naknade u iznosu od 726.786,67 €.

Potrebno je da se tekući izdaci i bankarske naknade plaćaju sa grupe računa u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

5.6.2. Otplata obaveza iz prethodnog perioda (463) - Zakonom o budžetu za 2016. godinu izdaci za otplatu obaveza iz prethodnog perioda planirani su u iznosu od 39.374.755,37 €, Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o budžetu za 2016. godinu u iznosu od 64.001.957,62 €, dok su raspoloživa sredstva, poslije preusmjeravanja, iznosila 64.451.853,40 €. U 2016. godini izdaci po osnovu otplate obaveza iz prethodnog perioda iznose 69.265.707,13 €, ili 7,47% više od planom predviđenih sredstava, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 44: Izdaci za otplatu obaveza iz prethodnog perioda

	OPIS	IZNOS
1	Utvrđeno Zakonom o budžetu za 2016. godinu	39.374.755,37
2	Uvećanje sredstava rebalansom budžeta	24.627.202,25
3	Promjene putem preusmjeravanja (plus)	474.895,78
4	Promjene putem preusmjeravanja(minus)	25.000,00
5	Tekući budžet	64.451.853,40
6	Izvršenje u 2016. godini	69.265.707,13
7	Izvršeno / tekući budžet	107,47

Ostvareni izdaci u iznosu od 69.265.707,13 €, odnose se na obaveze po osnovu sudskih odluka u iznosu od 28.372.596,10 € i na ostale obaveze u iznosu od 40.893.111,03 €. Izdaci po osnovu sudskih odluka u iznosu od 28.372.596,10 € izvršeni su na teret potrošačkih jedinica koje su uzrokovale te troškove i to:

Tabela 45: Izdaci po osnovu sudskih odluka iskazani po potrošačkim jdinicama

Potrošačka jedinica	Iznos	Potrošačka jedinica	Iznos
Sudstvo	6.066.940,81	Agencija za zaštitu konkurencije	1.310,60
Tužilaštvo	277.251,27	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	1.027.971,58
Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore	16.964,63	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	619.908,12
Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte	8.809,63	Ministarstvo zdravlja	48.149,33
Komisija za kontrolu postupka javnih nabavki	10.845,33	Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava	620,28
Komisija za koncesije	181,4	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	647.780,28
Ministarstvo pravde	385.350,02	Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju	7.988,22
Ministarstvo unutrašnjih poslova	13.423.370,44	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	242.217,06
Uprava za kadrove	38.504,90	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije	263.293,01
Ministarstvo odbrane	2.512.516,43	Ministarstvo nauke	1.099,00
Ministarstvo finansija	1.352.051,16	Agencija za nacionalnu bezbjednost	174,52
Uprava za imovinu	594.891,87	Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama	26.287,51
Zavod za statistiku	461,29	Uprava za inspekcijske poslove	5.413,18
Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija	24.098,04	Agencija za sprječavanje korupcije	5.110,91
Ministarstvo prosvjete	88.259,20	Fond penzijskog i invalidskog osiguranja	342.944,90
Ministarstvo kulture	2.945,00	Fond za zdravstveno osiguranje	73.279,90
Državni arhiv	6.652,39	Zavod za zapošljavanje	48.702,63
Ministarstvo ekonomije	140.066,22	Fond za obeštećenje	60.185,04
Ukupno			**28.372.596,10**

Potrošačke jedinice ne vode evidenciju o sporovima koji se vode protiv njih pred sudovima i/ili drugim nadležnim organima, a koja bi trebalo da omogući tačne i blagovremene podatke o vrijednosti spora, statusu predmeta, fazi u kojoj se spor nalazi i odgovornom licu.

Izdaci plaćeni sa pozicije 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda u iznosu od 40.893.111,03 € odnose se na:

- **Ministarstvo finansija** u iznosu od 17.114.529,68 €, od kojeg je kontrolisano 17.113.972,23 € i utvrđeno da se izvršena plaćanja odnose na izdatke i to:
  - Po osnovu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje u iznosu od 2.517.280,65 €, za radnike Rudnika boksita a.d. Nikšić, na osnovu Zaključka Vlade Crne Gore broj 08-47 od 10.03.2016. godine i Rješenja Ministarstva finansija broj 06-13/23 od 10.03.2016. godine;
  - Po osnovu stare devizne štednje u iznosu od 13.958.876,13 €;
  - Po osnovu preuzetog duga vodovoda Glavnog grada Podgorica u iznosu od 187.971,53 €, na osnovu Zaključka Vlade Crne Gore broj 08-48 od 25.04.2016. godine i Rješenja Ministarstva finansija broj 06-2237/1 od 28.04.2016. godine;
  - Po osnovu troškova kancelarije UNDPA-a za 2015. godinu u iznosu od 367.131,17 €, na osnovu Zaključka Vlade Crne Gore broj 08-201 od 18.02.2016. godine i Rješenja Ministarstva finansija broj 06-1769/1 od 26.04.2016. godine;
  - Po osnovu sudskih presuda i troškova sudskih postupaka pred Evropskim sudom za ljudska prava iz 2016. godine u iznosu od 79.912,75 €, na osnovu rješenja Ministarstva finansija;
  - Po osnovu sudskih postupaka za presude iz 2016. godine u iznosu od 2.800,00 €, a na osnovu rješenja Ministarstva finansija.

Kontrolom izdataka 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda kod potrošačke jedinice Ministarstvo finansija utvrđeno je da se navedeni izdaci odnose na obaveze koje dospijevaju u 2016. godini i ne predstavljaju neizmirene obaveze iz prethodnog perioda.

- **Ministarstvo odbrane** u iznosu od 456.993,93 € i utvrđeno je da se izvršena plaćanja odnose na:

Tabela 46: Izdaci za otplatu obaveza iz prethodnog perioda Ministarstva odbrane

Opis	Plaćeno
Dodatak za obilazak porodice - ostala licna primanja	254,00
Komunalne naknade	14.999,82
Komunikacione usluge	9.846,13
Nabavka goriva	16.166,57
Nabavka hrane	2.782,67
Nabavka kancelarijskog materijala	186,23
Nabavka materijala posebne namjene	1.414,71
Nabavka opreme	104.105,85
Nadoknada prevoznih karti kadetima za raspust	358,72
Ostale usluge	593,70
Plaćanje izrade promotivnog materijala	7.500,00
Plaćanje dospjele mjesečne rente pojedincima po sudskim presudama	3.042,04
Plaćene otpremnine po rješenjima Ministarstva odbrane iz 2015. godine	6.879,21
Plaćene otpremnine po rješenjima Ministarstva odbrane iz 2016. godine.	6.384,94
Plaćanje računa za struju	66.724,12
Plaćanje terenskog dodatka	2.616,85
Plaćanje zdravstvenih usluga	50.781,22
Plaćena kamata	29,63
Plaćene bruto zarade za raniji period po osnovu rješenja Agencije za mirno rješavanje radnih sporova iz 2015. godine.	3.178,80
Plaćene bruto zarade za raniji period po osnovu rješenja Agencije za mirno rješavanje radnih sporova iz 2016. godine.	85.698,06
Plaćene naknade zarade, naknade toplog obroka i regresa, kao i doprinosa za raniji period po osnovu rješenja Agencije za mirno rješavanje radnih sporova iz 2016. godine.	10.361,90
Plaćene zaostale naknade za prevoz zaposlenim za 2010. godinu.	4.692,63
Plaćeni doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje koji se odnose na raniji period po rješenjima Ministarstva odbrane iz 2016. godine.	18.213,44
Plaćeni porezi i doprinosi za otpremnine čije je plaćanje dospjelo u 2015. godini	613,77
Plaćene pomoći za smrt člana porodice	1.620,00
Reprezentacija	1.642,60
Tekuće održavanje	28.280,32
Troškovi službenog puta	7.859,40
Usluge marketinga	47,60
Usluge prevođenja	119,00
Ukupno	**456.993,93**

Kontrolom izdataka 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perida kod potrošačke jedinice Ministarstvo odbrane utvrđeno je da se izdaci u iznosu od 398.064,19 € odnose na obaveze koje dospijevaju u 2016. godini i ne predstavljaju neizmirene obaveze iz prethodnog perioda.

- **Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore** u iznosu od 148.036,77 € i utvrđeno je da se izdaci u iznosu od 64.605,94 € odnose na obaveze koje dospijevaju u 2016. godini i ne predstavljaju neizmirene obaveze iz prethodnog perioda.

- **Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore** u iznosu od 190.725,25 €. Kontrolom je utvrđeno da je navedeni iznos 31.12.2016. godine uplaćen na račun Centra za konzervaciju i arheologiju Crne Gore broj 535-12293-60. Uplata je izvršena na osnovu Rješenja o izvršenju broj I.br.448/16 31.05.2016. godine Javnog izvršitelja, po osnovu izvršne presude Osnovnog suda u Ulcinju P.br.391/12 od 09.08.2013. godine, presude Višeg suda u Podgorici Gž.br.1902/2014 od 07.04.2015. godine i presude Vrhovnog suda Crne Gore Rev.br.1136/15 od 04.11.2015. godine, kojim se blokiraju računi Centra za konzervaciju i arheologiju Crne Gore u korist računa Javnog izvršitelja, na iznos 454.707,00 €. Javni izvršitelj je sa bankarskih računa 535-12293-60 i 530-21567-11, kojim upravlja Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore prinudno naplatio 300.481,16 €. Vlada Crne Gore je Zaključkom broj 08-3366 od 30.12.2016. godine usvojila informaciju o blokadi računa Centra za konzervaciju i arheologiju Crne Gore i zadužila Ministarstvo kulture da sredstva u iznosu od 190.724,25 € preusmjeri na poziciju 4630–Otplata obaveza iz prethodnog perioda i prenese na bankarski račun Centra za konzervaciju i arheologiju Crne Gore na ime izmirenja preostalih obaveza po osnovu sudske presude u iznosu od 154.240,24 €, dok je iznos od 36.484,01 € iskorišćen za plaćanje drugih izdataka.

- **Agenciju za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama** u iznosu od 40.111,98 € i utvrđeno je da se izdaci u iznosu od 32.824,77 € odnose na obaveze koje dospijevaju u 2016. godini i ne predstavljaju neizmirene obaveze iz prethodnog perioda.

- **Fond za zdravstveno osiguranje** u iznosu 20.642.713,65 € i utvrđeno je da se izvršena plaćanja odnose na izdatke i to:
  - Po osnovu neizmirenih obaveza na 31.12.2015. godine u iznosu od 3.500.000,00 € ZU Apoteka Crne Gore Montefarm po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-2593 od 30.09.2016. godine, koje su plaćene iz kreditnih sredstava.
  - Po osnovu neizmirenih obaveza na 31.12.2015. godine javnim zdravstvenim ustanovama u iznosu od 1.800.000,00 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-2593 od 30.09.2016. godine, koje su plaćene iz kreditnih sredstava.
  - Po osnovu neizmirenih obaveza prema ustanovi Rudo Montenegro za medicinsko tehnička pomagala na 31.12.2015. godine u iznosu od 200.000,00 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-2593 od 30.09.2016. godine, koje su plaćene iz kreditnih sredstava.
  - Po osnovu neizmirenih obaveza iz ranijih godina za poreze i doprinose javnim zdravstvenim ustanovama u iznosu od 6.250.031,17 €.
  - Po osnovu refundacije bolovanja u iznosu od 8.892.682,48 €, dok je iznos od 500.000,00 € plaćen iz kreditnih sredstava.

Fond za zdravstveno osiguranje je neizmirene obaveze u iznosu od 6.000.000,00 € platilo iz kreditnih sredstava u skladu s članom 11 Zakona o budžetu za 2016. godinu, kojim je utvrđeno da se Vlada Crne Gore može zadužiti za potrebe izmirenja obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje i javnih zdravstvenih ustanova u iznosu od 6.000.000,00 €.

Kontrolom izdataka 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda kod potrošačke jedinice Fond za zdravstveno osiguranje utvrđeno je da se izdaci u iznosu od 3.211.309,04 € odnose na obaveze koje dospijevaju u 2016. godini i ne predstavljaju neizmirene obaveze iz prethodnog perioda.

- **Fond za obeštećenje** u iznosu od 2.299.999,77 € i utvrđeno je da se izdaci odnose na obaveze po osnovu isplate za obeštećenja bivšim vlasnicima oduzetih imovinskih prava u skladu s rješenjima Komisije za obeštećenje i odlukama o isplati Fonda za obeštećenje.

Kontrolom izdataka 463-Otplata obaveza iz prethodnog perioda kod potrošačke jedinice Fond za obeštećenje utvrđeno je da se izdaci u iznosu od 2.299.999,77 € odnose na obaveze koje dospijevaju u 2016. godini i ne predstavljaju neizmirene obaveze iz prethodnog perioda, te plaćanja sa ove pozicije nije u skladu s članom 9 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

Revizijom izdataka evidentiranih na grupi računa 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda utvrđeno je da se plaćeni izdaci u iznosu od 23.120.775,94 € odnose na obaveze koje dospijevaju u 2016. godini i ne predstavljaju neizmirene obaveze iz prethodnog perioda, već vanredne izdatke koji nijesu planirani godišnjim zakonom o budžetu, što nije u skladu s članom 2 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, kojim su definisane neizmirene obaveze iz prethodnog perioda kao „budžetske obaveze koje nijesu plaćene na dan dospijeća i čija obaveza je nastala na osnovu zakona i u skladu sa zakonom i ugovorom".

Članom 48 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti definisano je da „neplaćene ugovorene obaveze u tekućoj fiskalnoj godini se realizuju iz sredstava odobrenih za narednu fiskalnu godinu" i da „neplaćene ugovorene obaveze iz prethodne fiskalne godine imaju prioritet u plaćanju obaveza potrošačke jedinice".

Preporučuje se potrošačkim jedinicama da se grupa računa 463 – Otplata obaveza iz prethodnog perioda ne tereti po osnovu izdataka čija obaveza plaćanja dospijeva u tekućoj fiskalnoj godini, već da se izdaci po osnovu neizmirenih obaveza iz prethodnog perioda evidentiraju u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

6. IZVJEŠTAJ O IZDACIMA BUDŽETSKIH REZERVI

Članom 43 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti propisano je da se sredstva tekuće i stalne budžetske rezerve koriste za neplanirane i nedovoljno planirane izdatke tokom fiskalne godine. Pravilnikom o bližim kriterijumima za korišćenje sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve propisani su kriterijumi za korišćenje sredstava tekuće i stalne rezerve[34]. Sredstva tekuće budžetske rezerve koriste se za: obezbjeđenje nedostajućih sredstava za finansiranje redovne djelatnosti potrošačkih jedinica, pomoć pravnim licima za finansiranje djelatnosti, pomoć fizičkim licima za liječenje, školovanje i za poboljšanje materijalne situacije i za ostale namjene u skladu sa Zakonom. Zakonom o budžetu za 2016. godinu planirana sredstva za potrebe budžetske rezerve iznose 14.429.277,86 €, a Zakonom o izmjenama zakona o budžetu za 2016. godinu 18.669.277,86 €. Preusmjeravanjem sredstava budžet rezervi je uvećan za 9.077.732,93 € i umanjen za 4.585.106,26€, tako da raspoloživa sredstva za potrošnju iznose 23.161.904,53 €. Realizovana sredstva za tekuću budžetsku rezervu iznose 18.897.863,97 € ili 81,59% od raspoloživih sredstava, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 47: Pregled izdataka tekuće budžetske rezerve

	Opis	Iznos
1	Zakon o budžetu za 2016. godinu	14.429.277,86
2	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu za 2016. godinu	18.669.277,86
3	Uvećanje putem preusmjeravanja	9.077.732,93
4	Umanjenje putem preusmjeravanja	4.585.106,26
5	Raspoloživa sredstva tekućim budžetom	23.161.904,53
6	Izvršeno	18.897.863,97
7	Izvršeno/planirano x100	81,59

[34] „Sl.list CG" br.23/09

Potrošnja sredstava tekuće budžetske rezerve odobravana odlukama Vlade Crne Gore i odlukama Užeg kabineta Vlade iznosi 16.625.913,97 €, a odlukama Komisije za raspodjelu dijela sredstava budžetske rezerve 2.217.950,00 €.

A) **Sredstva odobrena odlukama Vlade Crne Gore i Užeg kabineta Vlade**, evidentirana su kao izdatak tekuće budžetske rezerve u iznosu od 16.625.913,97 € i odnose se na:
- izdatke potrošačkih jedinica u iznosu od 11.060.636,02 €;
- pomoć pravnim licima za finansiranje djelatnosti u iznosu od 3.773.968,45 €;
- pomoć fizičkim licima za liječenje u iznosu od 420.717,50 €;
- pomoć za poboljšanje materijalne situacije u iznosu od 621.850,00 €;
- pomoć za školovanje u iznosu od 45.250,00 € i
- ostale isplate u iznosu od 703.492,00 €.

B) **Sredstva odobrena odlukama Komisije za raspodjelu dijela sredstava budžetske rezerve** u iznosu od 2.271.950,00 € odnose se na:
- pomoć pravnim licima za finansiranje djelatnosti u iznosu od 97.850,00 €;
- pomoć fizičkim licima za liječenje u iznosu od 43.100,00 €;
- pomoć za poboljšanje materijalne situacije u iznosu od 2.089.000,00 €;
- pomoć za školovanje u iznosu od 22.200,00 € i
- ostale vidove pomoći u iznosu od 19.800,00 €.

Izdaci potrošačkih jedinica iz tekuće rezerve za neplanirane i nedovoljno planirane izdatke iznose 11.060.636,02 €, kako je dato u narednoj tabeli i to:

Tabela 48: Pregled izdataka tekuće budžetske rezerve državnih organa

Potrošačka jedinica	Tekući budžet za 2016. godinu	Predlog zakona o završnom računu budžeta- rezerve	Dozvoljena potrošnja	Prekoračeno
Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore	7.015.703,40	110.150,00	350.785,17	
Ministarstvo unutrašnjih poslova	80.889.605,00	165.025,49	4.044.480,25	
Ministarstvo održivog razvoja	59.574.573,17	94.481,80	2.978.728,66	
Ministarstvo kulture	6.757.794,58	220.000,00	337.689,73	
Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	93.190.732,67	5.641.035,06	4.659.536,63	981.498,43
Ministarstvo vanjskih poslova	18.305.244,08	377.520,38	915.262,20	
Ministarstvo zdravlja	1.914.882,48	98.000,00	95.744,12	2.255,88
Ministarstvo prosvjete	148.742.319,41	30.000,00	7.437.115,97	
Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	1.006.331,99	80.000,00	50.316,60	29.683,40
Regionalni centar za podvodno demineriranje i obuku ronilaca	321.420,96	10.000,00	16.071,05	
Crnogorska akademija nauka i umjetnosti	1.271.212,83	277.000,00	63.560,64	213.439,36
Ministarstvo ekonomije	8.227.013,74	1.619.411,05	411.350,69	1.208.060,36
Ministarstvo rada i socijalnog staranja	132.439.678,52	1.473.737,71	6.621.983,93	
Fond za obeštećenje	2.441.263,08	86.389,56	122.063,15	
Ministarstvo finansija	539.979.899,61	316.441,97	26.998.994,98	
Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	29.516.568,86	461.443,00	1.475.828,44	
Ukupno	**1.131.594.244,38**	**11.060.636,02**	**56.579.512,21**	**2.434.937,43**

Prema navedenim podacima prekoračena je dozvoljena potrošnja sredstava iz rezervi u iznosu od 2.434.937,42 € i to: Ministarstvo saobraćaja i pomorstva 981.498,43 €, Ministarstvo zdravlja 2.255,88 €, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava 29.683,40 €, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti 213.439,36 € i Ministarstvo ekonomije 1.208.060,36 €, što nije u skladu s članom 3 stav 1 Pravilnika o bližim kriterijumima za korišćenje sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve, kojim je propisano da se sredstva mogu koristiti u visini do 5% sredstava planiranih zakonom o budžetu te potrošačke jedinice.

Preporučuje se da potrošačke jedinice sredstva tekuće budžetske rezerve koriste u visini do 5% sredstava planiranih godišnjim zakonom o budžetu te potrošačke jedinice, kako je propisano članom 3 stav 1 Pravilnika o bližim kriterijumima za korišćenje sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve.

Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore koristio je sredstva rezervi u iznosu od 110.150,00 € i to:

- Sredstva prenešena po Zaključku Vlade CG broj 08-3399 od 23.12.2016. godine JU Centru za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju "Tisa" Bijelo Polje u iznosu od 5.000,00 € i JU Dnevnom centru za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Berane u iznosu od 5.000,00 €.
- Za članstvo Crne Gore u Regionalnoj mreži za certifikaciju povoljnog poslovnog okruženja zemalja Jugoistočne Evrope u iznosu od 50.000,00 € u skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-285 od 11.02.2016. godine i za bankarsku proviziju u iznosu 150,00 €.
- Sredstva u iznosu od 50.000,00 € odobrena Atlantskom Savjetu za organizaciju "To be secure (2BS)" foruma po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-349 od 03.03.2016. godine.

Ministarstvo unutrašnjih poslova koristilo je sredstva rezervi u iznosu od 165.025,49 € i to:

- Na osnovu Zaključka Vlade Crne Gore broj 08-3196 od 21.01.2016. godine isplaćeno je 11.561,22€ na ime naknada za predsjednika i članove Arbitražne komisije za teritorijalno razgraničenje opština Berane i Petnjica.
- Na osnovu Zaključka Vlade Crne Gore broj 08-2482 od 22.09.2016. godine isplaćeno je 11.903,05€ na ime naknada za predsjednika i članove Arbitražne komisije za podjelu imovine i obaveza opština Berane i Petnjica.
- Na osnovu Zaključka Vlade Crne Gore broj 08-3196 od 21.01.2016. godine isplaćeno je 11.561,22€ na ime naknada za predsjednika i članove Arbitražne komisije za teritorijalno razgraničenje opština Plav i Gusinje.
- Na osnovu Zaključka Vlade Crne Gore broj 08-247 od 30.12.2015. godine isplaćeno je vansudsko poravnanje između Milorada Martinovića i Države Crne Gore, Ministarstva unutrašnjih poslova u iznosu 130.000,00 € za pretrpljenu materijalnu i nematerijalnu štetu.

Ministarstvo održivog razvoja – Direkcija javnih radova koristilo je sredstva rezervi u iznosu od 94.481,80 € za izvedene radove, po prvoj privremenoj situaciji, na adaptaciji policijskih objekata Kremza i Zoganj koji je isplaćen izvođaču radova "Artek" d.o.o po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-2273 od 25.09.2015. godine.

Ministarstvo kulture koristilo je sredstva rezervi u iznosu od 220.000,00 € po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-2299 od 01.10.2016. godine na ime učešća Crne Gore u projektu "Herceg Novi– Evropska prijestonica kulture za 2021. godinu".

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva koristilo je sredstva rezervi u iznosu od 5.641.035,06 € i to:

- Izvršeno je plaćanje u iznosu od 97.880,21 € za dospjela potraživanja pravnog savjetnika u arbitražnom postupku za AD "Marina" Bar po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-210 od 29.10.2016. godine.
- Druga rata kredita prema EXIM banci u iznosu od 2.531.758,01 € za gradnju dva broda "Crnogorske plovidbe" AD Kotor na osnovu Zaključka Vlade Crne Gore broj 08-275 od 11.02.2016. godine.
- Treća rata kredita prema EXIM banci u iznosu od 2.744.750,61 € za gradnju dva broda "Crnogorske plovidbe" AD Kotor na osnovu Zaključka Vlade Crne Gore broj 08-166 od 29.07.2016. godine.
- Uplaćeni su doprinosi za 65 bivših radnika "Jadranskog brodogradilišta" AD Bijela u iznosu od 266.646,23 € na osnovu Zaključka Vlade Crne Gore broj 08-43 od 10.03.2016. godine.

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija koristilo je sredstva rezervi u iznosu od 377.520,38 € na osnovu Zaključka Vlade Crne Gore broj 08-201 od 18.02.2016. godine, na ime izmirenja rate za projekat sa UNDP.

Ministarstvo zdravlja koristilo je sredstva rezervi u iznosu od 98.000,00 € koja su prenešena Stambenoj zadruzi zdravstvenih radnika Crne Gore "Zdravstvo" po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-3447 od 30.12.2016. godine.

Ministarstvo prosvjete koristilo je sredstva rezervi u iznosu od 30.000,00 € na ime finansijske pomoći i za izmirenje komunalnih troškova i troškova ishrane učenika u Srednjoj vjerskoj školi Medresi "Mehmed Faith" po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-3486 od 30.12.2016. godine.

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava koristilo je sredstva rezervi u iznosu od 80.000,00 € na ime isplate Romskom obrazovnom centru po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-2053 od 28.07.2016. godine.

Regionalni ronilački centar za podvodno deminiranje i obuku ronilaca koristio je sredstva rezervi u iznosu od 10.000,00 € za izmirenje obaveza za otpremnine po osnovu tehnološkog viška po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-557 od 31.03.2016. godine.

Crnogorska akademija nauka koristila je sredstva rezervi u iznosu od 277.000,00 € za finansiranje rada Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, kojoj je odobreno 25.000,00 € po Zaključku Vlade Crne Gore broj 01-2019 od 09.05.2016. godine i 252.000,00 € po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-188 od 16.12.2016. godine.

Ministarstvo ekonomije koristilo je sredstva rezervi u iznosu od 1.619.411,05 € na osnovu Zaključka Vlade Crne Gore broj 08-205 od 30.12.2016. godine, kojim se preuzima dug po osnovu poreza i doprinosa na zarade radnika koji su radno angažovani nakon uvođenja stečaja u Željezari AD Nikšić.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja koristilo je sredstva rezervi u iznosu od 1.473.737,71 € i to:

- Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-3414 od 30.12.2016. godine odobrena su sredstva za isplatu neisplaćenih troškova prevoza za period 01.01.2010–25.02.2015. godine po pravosnažnim rješenjima Agencije za mirno rješavanje radnih sporova i to za: JU Dječji dom "Mladost" Bijela u iznosu od 22.022,00 €, JU Dom starih Bijelo Polje u iznosu od 1.196,00 € i JU "Lovćen– Bečići" Cetinje u iznosu od 13.611,00 €.
- Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-1136 od 22.04.2016. godine odobrena su sredstva za isplatu na ime neisplaćenih troškova prevoza za period 01.01.2010–25.02.2015. godine po pravosnažnim rješenjima Agencije za mirno rješavanje radnih sporova i to za: JU Centar za socijalni rad za opštine Plav i Gusinje u iznosu od 9.269,00 €, JU Centar za socijalni rad za opštinu Rožaje u iznosu od 6.383,00 €, JU Centar za socijalni rad za opštine Bar i Ulcinj u iznosu od 15.730,19 €, JU Centar za socijalni rad za opštine Kotor, Budva i Tivat u iznosu od 14.727,83 €, JU Centar za socijalni rad za opštinu Herceg Novi u iznosu od 8.606,00 €, JU Centar za socijalni rad za opštine Berane, Andrijevica i Petnjica u iznosu od 15.899,00 €, JU Centar za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak u iznosu od 12.961,40 €, JU Centar za socijalni rad za opštine Bijelo Polje, Mojkovac i Kolašin u iznosu od 19.591,00 €, JU Centar "Ljubović" u iznosu od 25.168,00 €, JU Dom starih "Grabovac" Risan u iznosu od 53.447,74 €, JU Dječji dom "Mladost" Bijela u iznosu od 40.664,00€, JU Dom starih Bijelo Polje u iznosu od 23.937,77 € i JU Zavod "Komanski most" u iznosu od 42.149,88 €.
- Zaključkom Vlade Crne Gore br. 08-883 od 08.04.2016. godine odobrena su sredstva za isplatu neisplaćenih troškova prevoza za zaposlene u ustanovama socijalne i dječije zaštite za period 01.01.2010–25.02.2015. godine po pravosnažnim rješenjima Agencije za mirno rješavanje radnih sporova i to za: JU Centar za socijalni rad za Glavni grad Podgorica, gradske opštine Golubovci i Tuzi i opštinu Danilovgrad u iznosu od 65.891,78 €, JU Centar za socijalni rad za opštine Nikšić, Plužine, Šavnik i Rožaje u iznosu od 28.028,00 €, JU Zavod "Komanski most" u iznosu od 4.011,96€ i JU Dom starih "Grabovac" Risan u iznosu od 14.708,21 €.
- Isplate za potraživanja po osnovu radnog odnosa radnika "Koni konfekcije" Nikšić u iznosu od 224.147,52 € po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-122 od 05.05.2016. godine.
- Isplate u iznosu od 100.000,00 € po Zaključku Vlade CG broj 08-2553 od 29.09.2016. godine, u cilju uspostavljanja stimulativne cijene otkupa sezonskih viškova jagnjadi za proizvođače i povoljne cijene za penzionere.
- Isplatu potraživanja Saveza sindikata Crne Gore po osnovu Memoranduma o načinu i dinamici isplate otpremnina licima za čijim radom je prestala potreba u periodu jul 2000–decembar

2007. godine u iznosu od 711.586,43 € po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-3481 od 30.12.2016. godine.

Fond za obeštećenje koristio je sredstva rezervi u iznosu od 86.389,56 € na ime isplata godišnje rate obeštećenja u slučajevima restitucije za 2016. godinu po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-2216 od 01.09.2016. godine.

Ministarstvo finansija u iznosu od 316.441,97 € i to:

- Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-103 od 19.02.2015. godine usvojen je Treći izvještaj o realizaciji projekta "Uključivanje građana u borbu protiv sive ekonomije". Odobrena su sredstva iz tekuće budžetske rezerve u iznosu do 50.000,00 € po pojedinačnoj investiciji odnosno u ukupnom iznosu do 50% vrijednosti novčanih kazni izrečenih po prijavama građana u 2014. godini. Dana 07.12.2015. godine zaključeni su ugovori o donaciji između Ministarstva finansija i institucija i to: Kliničkog centra Crne Gore na iznos od 48.688,90 €, ZU Specijalna bolnica za psihijatriju "Dobrota" Kotor na iznos od 50.000,00 €, Dnevnog centra za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju na iznos od 14.985,67 €, Centra za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju "Tisa" Bijelo Polje na iznos od 17.377,57 € i Dnevnog centra za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Mojkovac na iznos od 12.000,00 €.

  Sredstva koja su predmet donacije prikupljena su u okviru projekta "Uključivanje građana u borbu protiv sive ekonomije". Zaključkom Vlade CG broj 08-168 od 18.02.2016. godine usvojen je Izvještaj o realizaciji projekta "Uključivanje građana u borbu protiv sive ekonomije" i zaduženo Ministarstvo finansija da nastavi realizaciju aktivnosti na navedenom projektu.

- Izdaci u iznosu od 173.389,83 € su isplaćeni po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-2440 od 08.09.2016. godine, na ime zarada predstavnicima opozicije u organima lokalne uprave nadležnim za poslove finansija, organima upravljanja u privrednim društvima u kojima je država većinski vlasnik, organima upravljanja u privrednim društvima koja vrše javna ovlašćenja i čiji je osnivač lokalna samouprava, kao i licima sa posebnim ovlašćenjima. Sredstva po ovom osnovu su isplaćena u cilju implementacije Zakona o primjeni sporazuma o stvaranju uslova za slobodne i fer izbore (Sl. list CG, br. 32/16).

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja u iznosu od 461.443,00 € po Zaključcima Vlade Crne Gore broj 08-1771 od 21.07.2016. godine i broj 08-2164/2 od 05.08.2016. godine kojima su odobrena sredstva u cilju preduzimanja hitnih mjera za suzbijanje i iskorjenjivanje bolesti kvrgave kože goveda na teritoriji Crne Gore.

Sredstva odobrena odlukama Užeg kabineta Vlade i Komisije za raspodjelu sredstava budžetske rezerve - U narednoj tabeli dat je pregled izdataka tekuće budžetske rezerve odobrene odlukama Užeg kabineta Vlade i odlukama Komisije za raspodjelu dijela sredstava rezervi u ukupnom iznosu od 7.837.227,95 € i to:

Tabela 49: Pregled izdataka tekuće budžetske rezerve odobrene odlukama Užeg kabineta

Odluke Užeg kabineta Vlade	Iznos	Odluke Komisije za raspodjelu sredstava rezervi	Iznos	Ukupno
Pomoć pravnim licima	3.773.968,45	Pomoć pravnim licima	97.850,00	3.871.818,45
Pomoć fizičkim licima za liječenje	420.717,50	Pomoć fizičkim licima za liječenje	43.100,00	463.817,50
Pomoć za poboljšanje materijalne situacije	621.850,00	Pomoć za poboljšanje materijalne situacije	2.089.000,00	2.710.850,00
Pomoć za školovanje	45.250,00	Pomoć za školovanje	22.200,00	67.450,00
Ostale pomoći	703.492,00	Ostale pomoći	19.800,00	723.292,00
Ukupno	**5.565.277,95**		**2.271.950,00**	**7.837.227,95**

Pomoć pravnim licima isplaćena je iz sredstava rezervi u iznosu od 3.871.818,45 € i to sredstva u iznosu od 3.773.968,45 € odobrena su odlukama Užeg kabineta Vlade, a sredstva u iznosu od 97.850,00 € odlukama Komisije za raspodjelu dijela sredstava budžetske rezerve.

Sredstva u iznosu od 3.773.968,45 € odobrena odlukama Užeg kabineta Vlade odnose se na isplate:

- Političkim partijama u iznosu od 1.586.668,45 € za finansiranje troškova izborne kampanje za izbor poslanika u Skupštini Crne Gore u 2016. godini, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-2597 od 20.10.2016. godine. Rješenjem Ministarstva finansija broj 08-15074/1 od 30.09.2016. godine i Rješenjem broj 08-15074/2 od 05.10.2016. godine raspoređena su sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje na način što je za 17 političkih subjekata odobren iznos od 22.702,73€ za svaki politički subjekt pojedinačno.

  Srazmjerno broju osvojenih mandata na izborima održanim 16.10.2016. godine, Rješenjem broj 08-18729 od 07.12.2016. godine, raspodijeljena su budžetska sredstva političkim partijama i to: Forca – DUA – AA (1 mandat) u iznosu od 19.059,08 €, SDP – Ranko Krivokapić (4 mandata) u iznosu od 76.236,32 €, DPS – Milo Đukanović (36 mandata) u iznosu od 686.126,88 €, HGI (1 mandat) u iznosu od 19.059,08 €, Mr Aleksa Bečić – Demokrate (8 mandata) u iznosu od 152.472,64 €, Ključ (9 mandata) u iznosu od 171.531,72 €, Bošnjačka stranka–Rafet Husović (2 mandata) u iznosu od 38.118,16 € i Socijaldemokrate Crne Gore–Ivan Brajović (2 mandata) u iznosu od 38.118,16 €.
- Opštinama u iznosu od 1.248.000,00 € i to:
  - Opštini Bijelo Polje plaćene su obaveze za kolektor u iznosu od 338.000,00 € po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-3470 od 30.12.2016. godine;
  - Opštini Ulcinj na ime eksproprijacije zemljišta za projekat izgradnje kanalizacionog sistema u iznosu od 280.000,00 € po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-195 od 23.12.2016. godine;
  - Opštini Nikšić za sanaciju deponije Mislov u iznosu od 200.000,00 €;
  - Opštini Rožaje u iznosu od 150.000,00 € po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-195 od 23.12.2016. godine;
  - Opštini Danilovgrad u iznosu od 130.000,00 € po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-195 od 23.12.2016. godine;
  - Opštini Plav u iznosu od 100.000,00 € po Zaključku Vlade Crne Gore br. 08-195 od 23.12.2016. godine i
  - Opštini Plav u iznosu od 50.000,00 €, koji je uplaćen DOO "Komunalne djelatnosti" Plav, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-195 od 23.12.2016. godine.
- Sportskim organizacijama u iznosu od 692.000,00 € po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-207 od 30.12.2016. godine i Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-195 od 23.12.2016. godine i to:
  - Košarkaškom klubu "Budućnost" u iznosu od 100.000,00 €;
  - Ženskom rukometnom klubu "Budućnost" u iznosu od 400.000,00 €;
  - Rukometnom Savezu Crne Gore u iznosu od 112.000,00 €;
  - Džudo klubu "Ibar" Rožaje u iznosu od 10.000,00 €;
  - Košarkaškom klubu "Ibar" Rožaje u iznosu od 20.000,00 € i
  - Košarkaškom klubu "Sutjeska" Nikšić u iznosu od 50.000,00 €.
- Nevladinim organizacijama, kulturnim, humanitarnim i drugim organizacijama, po zaključcima Vlade Crne Gore u iznosu od 247.300,00 € i to:
  - Savezu udruženja NOR-a u iznosu 15.000,00 €;
  - Savezu radio amatera Crne Gore u iznosu 20.000,00 €;
  - Za sufinansiranje projekta "Blago starih bokeljskih književnika" u iznosu od 12.000,00 €;
  - Republici Makedoniji za saniranje posljedica poplava u iznosu 100.000,00 €;
  - Mešihatu islamske zajednice u Crnoj Gori u iznosu od 50.000,00 €;
  - Ekumenskom centru "Don Branko Sbutega" 40.000,00 €, kao i drugim organizacijama i subjektima u iznosu od 10.300,00 €.

Pomoć fizičkim licima za liječenje u iznosu od 463.817,50 € isplaćene su po odlukama Užeg kabineta Vlade u iznosu od 420.717,50 € i po odlukama Komisije za raspodjelu dijela sredstava rezervi u iznosu od 43.100,00 €.

Pomoć za poboljšanje materijalne situacije u iznosu od 2.710.850,00 € isplaćene su po odlukama Užeg kabineta Vlade u iznosu od 621.850,00 € i po odlukama Komisije za raspodjelu dijela sredstava budžetske rezerve u iznosu od 2.089.000,00 €.

Pomoć za školovanje u iznosu od 67.450,00 € isplaćene su po odlukama Užeg kabineta Vlade u iznosu od 45.250,00 € i po odlukama Komisije za raspodjelu dijela sredstava budžetske rezerve u iznosu od 22.200,00 €.

Ostale pomoći u iznosu od 723.292,00 € isplaćene su po odlukama Užeg kabineta Vlade u iznosu od 703.492,00 € i po odlukama Komisije za raspodjelu dijela sredstava budžetske rezerve u iznosu od 19.800,00 €. Sredstva u iznosu od 703.492,00 € odobrena odlukama Užeg kabineta Vlade odnose se na isplate:

- Naknade štete od elementarnih nepogoda u iznosu od 490.800,00 €, a na osnovu izvještaja Komisije za procjenu štete od elementarnih nepogoda. Sredstva su prenešena na račun Ministarstva finansija broj 550-5520-13 kod Societe Generale banke - sredstva solidarnosti sa koga su vršene isplate domaćinstvima i opštinama.
- U iznosu od 212.692,00 € na ime pomoći građanima za rješavanje stambenih potreba, izdavanje knjiga i ostale pomoći.

7. IZVJEŠTAJ O KAPITALNIM PROJEKTIMA - KAPITALNI BUDŽET

Zakonom o budžetu za 2016. godinu, Kapitalni budžet planiran je u iznosu od 334.857.800,00 €. Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o budžetu za 2016. godinu uvećan je za 3.995.250,00 € i umanjen za 223.121.904,24 €, dok je preusmjeravanjem sredstava budžet uvećan i umanjen za isti iznos od 1.608.100,00 €, tako da raspoloživa sredstva za potrošnju iznose 115.731.145,76 €. Realizovana sredstva za Kapitalni budžet iznose 77.280.250,62 € ili 66,78% od raspoloživih sredstava, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 50: Kapitalni budžet

	Opis	Direkcija za saobraćaj	Direkcija javnih radova	Ukupno
1	Zakon o budžetu za 2016. godinu	282.081.000,00	52.776.800,00	334.857.800,00
2	Uvećanje rebalansom budžeta	-	3.995.250,00	3.995.250,00
3	Umanjenje rebalansom budžeta	219.126.654,24	3.995.250,00	223.121.904,24
4	Uvećanje putem preusmjeravanja	1.523.000,00	85.100,00	1.608.100,00
5	Umanjenje putem preusmjeravanja	1.523.000,00	85.100,00	1.608.100,00
6	Raspoloživa sredstva tekućim budžetom	62.954.345,76	52.776.800,00	115.731.145,76
7	Izvršeno	47.251.589,46	30.028.661,16	77.280.250,62
8	Izvršeno/planirano x100	75,06	56,90	66,78

7.1. Direkcija za saobraćaj – Kapitalni budžet

Planiranje Kapitalnog budžeta - Kapitalnom budžetom za 2016. godinu planirani su projekti koji su započeti u prethodnoj godini (ili godinama), kao i projekti koji će biti realizovani u toku budžetske godine ili u narednim godinama. Planiranje budžetskih sredstava otpočinje u aprilu tekuće za narednu godinu, a konačan predlog prema Ministarstvu finansija prosleđuje se najkasnije u oktobru mjesecu tekuće godine. Utvrđeno je da u Obrazloženju Prijedloga zakona o Budžetu Crne Gore za 2016. godinu nijesu navedeni svi projekti koji se planiraju izvesti u okviru programa Kapitalnog budžeta.

Realizacija kapitalnog budžeta u 2016. godini - Kapitalni budžet Direkcije za saobraćaj planiran je u iznosu od 282.081.000,00 €. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu za 2016. godinu planirani iznos je umanjen za 219.126.654,24 €. Nakon izvršenih preusmjerenja u iznosu od 1.523.000,00 €, raspoloživa sredstva tekućim budžetom iznose 62.954.345,76 €, a ostvareni su izdaci u iznosu od 47.251.589,46 € ili 75,06% od raspoloživih sredstava tekućim budžetom. Od ukupnog iznosa realizovanih sredstava 47.251.589,46 € na tekuće izdatke odnosi se 9.463.650,74 € ili 20.03%, a na kapitalne izdatke 37.787.938,72 € ili 79,97%. Kapitalni budžet Direkcija za saobraćaj finansirala

je iz opštih prihoda u iznosu od 30.935.851,09 € ili 65,47%, a iz sredstava kredita u iznosu od 16.315.738,37 € ili 34,53%, kako je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 51: Kapitalni budžet Direkcije za saobraćaj

R.br.	Šifra	Naziv projekta	Izvori finansiranja		Izvršenje
			budžet	kredit	
1	761	Rekonstrukcija regionalnih i magistralnih puteva u Crnoj Gori	15.507.872,53	3.469.480,44	18.977.352,97
2	762	Rekonstrukcija i sanacija kritičnih tačaka			
3	764	Auto put Bar-Boljari, dionica od Smokovca do Mateševa	7.910.830,08	7.897.507,51	15.808.337,59
4	765	Putni prelazi	146.634,79		146.634,79
5	766	Program rekonstrukcije raskrsnica	431.322,01		431.322,01
6	767	Sanacija mostova, klizišta i kosina na magistralnim i regionalnim putevima	815.240,43		815.240,43
7	771	Rješavanje uskih grla na saobraćajnoj mreži Crne Gore	927.705,36	2.780.716,49	3.708.421,85
8	772	Investiciono presvlačenje magistralnih i regionalnih puteva	2.272.091,75		2.272.091,75
9	773	Investiciono održavanje regionalnih i magistralnih puteva, nadzor, projektovanje, eksproprijacija, revizija	2.512.227,71		2.512.227,71
10	775	Izgradnja trećih traka	411.926,43	2.168.033,93	2.579.960,36
UKUPNO:			**30.935.851,09**	**16.315.738,37**	**47.251.589,46**

Projekti finansirani iz kreditnih sredstava odnose se na:

- kredit Evropske investicione banke (EIB) za Projekat „Sanacija puteva i zaobilaznica oko gradova";
- kredit Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) za Projekat "Unapređenje lokalnih puteva";
- kineska EXIM banka za Projekat "Izgradnja autoputa Bar-Boljari, prioritetna dionica Smokovac-Uvač-Mateševo".

Neutrošena sredstva kapitalnog budžeta - Od planiranog iznosa Kapitalnog budžeta Direkcije za saobraćaj za 2016. godinu u iznosu od 62.954.345,76 € (10 programa) realizovano je 47.251.589,46 € (10 programa[35]). Po riječima odgovornog lica preostala planirana sredstva u iznosu od 15.702.756,30 € (24,94%) nijesu realizovana zbog:

- kašnjenja izrade projektne dokumentacije, što izaziva kašnjenje u realizaciji izvođačkih projekata, tako i nerealizaciju budžeta u dijelu plaćanja obaveza prema projektantima;
- kašnjenja i dugih trajanja tenderskih procedura (žalbe ponuđača prije i nakon otvaranja tendera);
- sporo rješavanje imovinsko-pravnih odnosa;
- nerješavanje obaveza lokalnih uprava za projekte koji se realizuju u saradnji sa lokalnom upravom (Izgradnja Bulevara od aerodroma Golubovci do kružnog toka Golubovci);
- čekanja na potpisivanje ugovora sa Evropskom investicionom bankom (EIB) i Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD), za realizaciju projekata po programu rekonstrukcije magistralnih puteva u Crnoj Gori 2016-2019. godine.

Izvještavanje - Finansijski podaci Direkcije za saobraćaj iskazani su kroz konsolidovani izvještaj Ministarstva saobraćaja i pomorstva. Direkcija za saobraćaj dostavila je Ministarstvu finansija godišnji Izvještaj o radu „Izvještaj o realizaciji Kapitalnog budžeta za period od 01.01. do 31.12.2016. godine". Direkcija za saobraćaj kroz izještaje o realizaciji kapitalnog budžeta informiše Ministarstvo finansija o stepenu realizacije pojedinih projekata i visini utrošenih sredstava. U narednoj tabeli dat je pregled završenih projekata u 2016. godini, koji obuhvata samo radove a ne i usluge, i to:

[35] Program 765 Putni prelazi realizuje Direkcija za željeznice

Tabela 52: Projekti koji su završeni u 2016. godini

Program	Završeni projekti u 2016. godini	Ugovor		Ukupno realizovano	Realizovano u 2015. godini	Realizovano u 2016. godini
		Datum	Vrijednost			
761	Rek.puta PG-CT,lokalitet Barutana	11.11.2015.	1.296.801,79	1.296.653,69	129.680,17	1.166.973,52
	Rek.puta CT-BD,lokalitet Obzovica-Brajići	28.10.2015.	2.686.096,28	2.685.969,94	795.881,02	1.890.088,92
	Rek.puta Nikšić-Vilusi,lok. Trubjela	04.11.2015.	889.292,00	877.810,57	88.929,20	788.881,37
	Rek.puta PG-CT,lok. Ulići	16.10.2015.	2.149.812,50	2.149.796,72	643.183,81	1.506.612,91
	Rek.puta Tuzi-Pljoče	08.02.2016.	876.529,47	875.072,53		875.072,53
766	Rek.raskrsnice u Bijelom Polju	09.07.2015.	218.511,78	218.510,56	181.500,42	37.010,14
	Rek.raskr. M-2 I ul. J. Vukotića-Ulaz u Mojkovac	09.07.2015.	238.680,90	238.678,81	214.810,92	23.867,89
	Rekonstrukcija raskrsnice Sutomore	27.04.2015.	916.855,79	916.854,36	546.410,38	370.443,98
767	Sanacija klizišta Frutak	22.10.2015.	177.979,23	164.308,46	95.248,25	69.060,21
	Sanacija klizišta Baošići	22.10.2015.	248.894,14	248.894,07	24.889,41	224.004,66
771	Rek. dva bul. od Budve do Bečića, sa rek.rask.	04.05.2015.	3.679.585,65	3.677.011,19	367.958,56	3.309.052,63
772	Inves. presv. asfalta (radovi po sekc. -5 ugovora)	5.2016	2.272.091,75	2.272.091,75		2.272.091,75
773	Rekonstr.puta ulaz u Žabljak	12.10.2015.	287.919,24	287.140,92		287.140,92
	Sanacija klizišta Dobrilovina I i II	26.10.2015.	231.270,94	231.266,81	170.582,70	60.684,11
775	Rek.puta CT-Bd,lokalitet Markovići	22.10.2015	3.288.946,60	3.288.490,79	708.530,42	2.579.960,36
	UKUPNO:		**19.459.268,06**	**19.428.551,17**	**3.967.605,26**	**15.460.945,90**

U narednoj tabeli dat je pregled nezavršenih projekata (za radove) na 31.12.2016. godine, a koji će se realizovati u narednom periodu i to:

Tabela 53: Projekti koji nijesu završeni do 31.12.2016. godine

Program	Nezavršeni projekti u 2016.godini	Ugovor		Ukupno realizovano	Realizovano u 2015. godini	Realizovano u 2016. godini
		Datum	Vrijednost			
761	Rekonstrukcija puta I izgr.tunela na dion.puta Lubnice-Jezerine	02.12.2016.	34.694.804,35	3.469.480,44		3.469.480,44
	Rekonstrukcija puta Cetinje-Njeguši	12.10.2015.	9.548.292,71	3.114.080,42	954.829,27	2.159.251,15
	Rekonstrukcija puta Crkvice-Vrulja	27.10.2015.	4.766.552,00	1.342.748,20	476.655,20	866.093,00
	Rekonstrukcija puta PG-CT-tunel Mekavac	27.01.2016.	2.007.923,84	660.617,71		660.617,71
	Rekonstrukcija puta CT-BD.lok.Ugnji-Obzovica	12.05.2016.	1.346.296,79	367.647,31		367.647,31
	Rekonstrukcija puta CT-BD,lok.Brajići- Lapčići	26.05.2016.	7.599.999,99	2.755.937,40		2.755.937,40
	Rekonstrukcija puta Petrovići-Vraćenovići	26.05.2016.	3.588.000,00	409.815,63		409.815.63
	Rekonstrukcija puta dion.Ulići-Kružni tok CT-Ugnji	29.08.2016.	2.926.617,56	292.661,76		292.661,76
	Rekonstrukcija puta Ilino brdo-Vilusi	26.12.2016.	2.492.229,12	249.222,19		249.222,19
	Rekonstrukcija puta ulaz u Petnjicu II faza (Podvade-Petnjica)	19.09.2016.	3.442.593,40	810.768,39		810.768,39
767	Sanac.klizišta Debeli brijeg	22.10.2015.	491.837,52	49.183,75		49.183,75
	Rekonstrukcija 8 mostova (Slijepač most-Pavino polje)	26.01.2016.	999.757,39	414.721,74		414.721,74
	Sanacija klizišta Besnik I Zeleni	15.11.2016.	342.274,24	34.227,24		34.227,24
771	Rekonstrukcija puta Petrovac-Podgorica,obil. Golubovci, II faza	18.11.2016.	4.696.396,33			
	Direkcija za saobraćaj		3.600.993,23	360.099,32		360.099,32
	Glavni grad		1.095.403,10			
	UKUPNO:		**83.639.971,57**	**14.331.211,50**	**1.431.484,47**	**12.489.911,40**

Uvidom u dokumentaciju projekata finansiranih iz sredstava Kapitalnog budžeta u 2016. godini, ugovore, privremene i okončane situacije, analitičke kartice izvođača radova i ostalu prateću dokumentaciju, utvrđeno je sljedeće:

Program 761: Rekonstrukcija magistralnih i regionalnih puteva u Crnoj Gori - Kapitalnim budžetom za 2016. godinu za rekonstrukciju magistralnih i regionalnih puteva u Crnoj Gori planirana su sredstva u iznosu od 19.683.000,00 €. Realizacija ovog Programa iznosila je 18.977.352,97 € ili 96,41% i odnosila se na tekuće izdatke u iznosu od 708.228,74 € i kapitalne izdatke u iznosu od 18.269.124,23 €. Kapitalni izdaci navedenog programa su finansirani iz budžeta u iznosu od 15.507.872,53 € i iz kreditnih sredstava u iznosu od 3.469.480,44 €. U Obrazloženju Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2016. godinu u dijelu planiranih projekata nije navedena rekonstrukcija dionice puta Tuzi-Pljoče, na putnom pravcu Tuzi-Božaj. Naime, poziv za izvođenje radova na rekonstrukciji dionice puta Tuzi-Pljoče, na putnom pravcu Tuzi-Božaj objavljen je 30.12.2013. godine. Poziv je poništen nakon procedure koja je trajala skoro godinu dana, pa je ponovo raspisan krajem 2014. godine, koji je takođe poništen. Nakon trećeg poziva u drugoj polovini 2015. godine izabran je izvođač radova firma ,,Bemax“ DOO, Podgorica, sa kojom je 08.02.2016. godine zaključen Ugovor za izvođenje radova broj 01-1045/1 na iznos od 876.529,47 €, a koji je realizovan u iznosu 875.072,53 €. Preporučuje se izvršavanje Kapitalnog budžeta u skladu s članom 9 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, kojim je utvrđeno da je zabranjena isplata izdataka sa Konsolidovanog računa trezora, ako nijesu odobrena zakonom o budžetu za fiskalnu godinu.

Na ime izvođenja radova rekonstrukcije magistralnog puta Cetinje-Budva, dionica Ugnji – Obzovica zaključen je Ugovor o građenju broj 01-4703/1 od 12.05.2016. godine na iznos od 1.346.296,79 €. Nakon toga zaključen je Anex I (broj 406/17-01-2278/2 od 12.04.2017. godine) na ime produženja roka za izvođenje radova do 31.05.2017. godine zbog kašnjenja u realizaciji aktivnosti na izmještanju transportnog cjevovoda. U 2016. godini realizovani su radovi u iznosu od 367.641,31 €.

Preporučuje se da se prilikom izrade projekata zahtijeva detaljna razrada kako bi se smanjila mogućnost dodatnih radova, koji nisu predviđeni planskom dokumentacijom, prekoračenja ugovorenih rokova i uvećanje troškova.

Program 766: Rekonstrukcije raskrsnica - Sredstva za rekonstrukciju raskrsnica, Kapitalnim budžetom za 2016. godinu, planirana su u iznosu od 576.000,00 €, a realizovana u iznosu od 431.322,01 €, ili 74,88%.

U Obrazloženju Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2016. godinu navedeno je da je Vlada Crne Gore, na predlog Ministarstva saobraćaja i pomorstva, usvojila Program rekonstrukcije više raskrsnica na regionalnim i magistralnim putevima u Crnoj Gori u cilju otklanjanja uskih grla i da će planirana sredstva biti utrošena za završetak radova na raskrsnici u Sutomoru. Planirani iznos za realizaciju ovog projekta iznosio je 200.000,00 €, te su nedostajuća sredstva obezbijeđena preusmjeravanjem sredstava sa drugih programa. Ugovorena vrijednost za rekonstrukciju raskrsnice u Sutomoru iznosi 916.854,36 €, a realizovana sredstva u 2016. godini iznose 370.443,98 €.

Sa programa 766 - Rekonstrukcije raskrsnica vršena su plaćanja za projekte ugovorene u 2015. godini, a čija je realizacija okončana u 2016. godini i to:

- Rekonstrukcija raskrsnice na magistralnom putu M-2.1 u Bijelom Polju po zaključenom Ugovoru broj 01-6807/1 od 09.07.2015. godine, sa rokom od 60 dana od dana uvođenja izvođača u posao.
- Rekonstrukcija raskrsnice magistralnog putu M-2 i ulici Serdara Janka Vukotića-ulaz u Mojkovac po Ugovoru broj 01-6806/1 od 09.07.2015. godine, sa rokom od 80 dana od dana uvođenja izvođača u posao.

Sredstva za navedene projekte, za koje su ugovori zaključeni u 2015. godini, nijesu planirana i navedena u Obrazloženju Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2016. godinu, odnosno samo su planirana sredstva za završetak radova na raskrsnici u Sutomoru. Ovakav način planiranja Kapitalnog budžeta dovodi do kršenja člana 9 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

Preporučuje se izvršavanje Kapitalnog budžeta u skladu s članom 9 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, kojim je utvrđeno da je zabranjena isplata izdataka sa Konsolidovanog računa trezora, ako nijesu odobrena zakonom o budžetu države za fiskalnu godinu.

Program 767: Sanacija mostova, klizišta i kosina na magistralnim i regionalnim putevima - Sredstva za realizaciju ovog programa, Kapitalnim budžetom za 2016. godinu, planirana su u iznosu od 1.000.000,00 €, a realizovana u iznosu od 815.240,43€ ili 81,52%.

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je sa pozicije 4411-Izdaci za infrastrukturu od opšteg značaja, vršena isplata dobavljačima po osnovu zaključenih ugovora i dostavljenih privremenih i okončanih situacija u iznosu 791.197,60 € ili 87,91%. Program je obuhvatio sledeće projekte:

- Rekonstrukcija magistralnog puta dionica Debeli brijeg-Kamenari sa sanacijom klizišta na lokalitetu Debeli Brijeg po Ugovoru broj 01-1055/1 od 22.10.2015. godine. U 2016. godini izvršena je uplata avansa u iznosu od 49.183,75 €, dok će radovi otpočeti u 2017. godini.
- Rekonstrukcija magistralnog puta Nikšić-Daniliovgrad sa sanacijom klizišta na lokalitetu Frutak po Ugovoru broj 01-10547/1 od 22.10.2015. godine u iznosu od 69.060,21 €, koji je realizovan u 2016. godini.
- Rekonstrukcija magistralnog puta dionica Herceg Novi-Kamenari sa sanacijom klizišta na lokalitetu Baošići po Ugovoru broj 01-10548/1 od 22.10.2015. godine u iznosu od 224.004,66 €, koji je realizovan u 2016. godini.
- Rekonstrukcija i sanacija magistralnog puta Rožaje-Špiljani, sanacija klizišta Besnik i sanacija zida i kosine na lokalitetu Zeleni po Ugovoru broj 01-11074/1 od 15.11.2016. godine. U 2016. godini izvršena je uplata avansa u iznosu od 34.227,24 €, dok će radovi otpočeti u 2017. godini.
- Rekonstrukcija osam mostova na regionalnom putu Slijepač most-Pavino Polje, po Ugovoru broj 01-568/1 od 27.01.2016. godine u iznosu od 414.721,74 €, a radovi se nastavljaju u 2017. godini.

U Obrazloženju Predloga Zakona o budžetu Crne Gore za 2016. godinu navedeno je da će sredstva planirana ovim projektom biti utrošena za rekonstrukciju osam mostova na regionalnom putu Slijepač most-Pavino Polje-Pljevlja i rekonstrukciju klizišta Besnik. Po osnovu navedenog zaključeni su ugovori u 2016. godini. Projekti navedeni pod tačkama 1, 2 i 3 odnose se na ugovore iz 2015. godine i isti nijesu planirani i navedeni u Obrazloženju Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2016. godinu.

Preporučuje se izvršavanje Kapitalnog budžeta u skladu s članom 9 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, kojim je utvrđeno da je zabranjena isplata izdataka sa Konsolidovanog računa trezora, ako nijesu odobrena zakonom o budžetu države za fiskalnu godinu.

Program 771: Rješavanje uskih grla na saobraćajnoj mreži Crne Gore - Kapitalnim budžetom za 2016. godinu planirana su sredstva za rješavanje uskih grla na saobraćajnoj mreži Crne Gore u iznosu od 2.350.000,00 €, a realizacija ovog Programa iznosila je 3.708.421,85 €. Iznos od 927.705,36 € realizovan je iz budžetskih sredstava, dok iznos od 2.780.716,49 € iz sredstava kredita Evropske investicione banke (EIB).

U okviru Programa 771-Rješavanje uskih grla na saobraćajnoj mreži Crne Gore kapitalni izdaci, evidentirani u okviru grupe računa 4411 - Izdaci za infrastrukturu opšteg značaja, planirani su u iznosu od 1.990.000,00 €, a ostvareni su u iznosu od 3.669.151,95 € i to za sljedeće projekte:

- Rekonstrukcija dijela magistralnog puta M-2, spajanje dva bulevara od Budve do Bečića sa rekonstrukcijom raskrsnice Cetinje-Budva-Bečići po Ugovoru broj 4220/1 od 04.05.2015. godine u iznosu 3.309.052,63 € i to iz kreditnih sredstava EIB isplaćen je iznos od 2.780.716,49 €, a iz sredstava budžeta iznos od 460.574,92 €. Sredstvima iz budžeta plaćena je faktura izvođaču radova u iznosu od 353.543,82 €, PDV u iznosu od 67.761,22 € i usluge vršenja stručnog nadzora u iznosu od 39.269,90 €.

- Rekonstrukcija dionice puta Petrovac – Podgorica, obilaznica Golubovci II faza po Ugovoru broj 239/1 od 18.01.2016. godine u iznosu od 4.696.396,33 €, i Anexu broj 01-4255/1 od 28.04.2016. godine u iznosu 3.600.993,23 €. Od ugovorenog iznosa, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-1016 od 25.04.2016. godine, Glavni grad je u obavezi da finansira radove u iznosu od 1.095.403,10 €. U 2016. godini uplaćen je avans u iznosu od 360.099,32 €.
- Obilaznica Rožaje, II faza po Ugovoru broj 01-5154/1 od 29.09.2014. godine u iznosu 179.095,00€. U 2016. godini na ime izvedenih radova uplaćen je iznos od 143.960,25 € i to po privremenoj situaciji u iznosu od 65.430,00 € i okončanoj situaciji 78.510,25 €.

Revizijom je utvrđeno da je iznos od 143.960,25 € plaćen sa programa 773 - Investiciono održavanje magistralnih i regionalnih puteva, nadzor, projektovanje, eksproprijacija i revizija, sa grupe računa 4147 - Konsultanske usluge, projekti i studije, iako je finansiranje ove dionice bilo planirano programom 771 - Rješavanje uskih grla na saobraćajnoj mreži Crne Gore.

U Obrazloženju Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2016. godinu navedeno da će sredstva planirana ovim projektom biti utrošena za finansiranje treće dionice (a ne i prethodne dvije) u okviru ovog programa - za Obilaznicu Rožaje, II faza (finansiranje dijelom iz kredita). Projekat je bio planiran i u prethodnoj godini u iznosu od 900.000,00 €, od čega je u 2015. godini realizovano 26.180,00 € na ime izrade Glavnog projekta čija je ugovorena vrijednost iznosila 179.095,00 €.

Preporučuje se Direkciji za saobraćaj da se plaćanje izdataka vrši sa projekata i grupe računa u skladu sa Zakonom o budžetu za 2016. godinu.

Program 773: Investiciono održavanje magistralnih i regionalnih puteva, nadzor, projektovanje, eksproprijacija i revizija - U okviru navedenog programa planirana su sredstva u iznosu od 2.620.000,00 €, od čega je realizovano 2.512.227,71 €, ili 88,77% i to za tekuće izdatke utrošeno je 2.164.402,68 €, a za kapitalne izdatke 347.825,03 €. U Obrazloženju Prijedloga zakona o budžetu Crne Gore za 2016. godinu nije izvršena detaljna razrada projekata koji će se realizovati u okviru Programa Investiciono održavanje magistralnih i regionalnih puteva, nadzor, projektovanje, eksproprijacija i revizija (41001773). Kontrolom tekućih izdataka, na odabranom uzorku, utvrđeno je:

- da je sa grupe računa 4147 - Konsultantske usluge, projekti i studije plaćen iznos od 143.960,25 € za izradu tehničke dokumentacije na Obilaznici Rožaje, II faza, koji su planirani Programom 771 - Rješavanje uskih grla na saobraćajnoj mreži Crne Gore;
- da je sa grupe računa 4149 - Ostale usluge izvršena isplata jednokratne pomoći u iznosu od 1.000,00 €.

Preporučuje se Direkciji za saobraćaj da plaćanje izdataka vrši sa projekata i grupe računa u skladu sa godišnjim Zakonom o budžetu i da na teret Kapitalnog budžeta ne vrši plaćanja koja pripadaju tekućem budžetu i ne odgovaraju namjenama predviđenim Kapitalnim budžetom.

Program 764: Auto put Bar-Boljare, dionica od Smokovca do Mateševa

Ugovor o projektovanju i izgradnji autoputa Bar-Boljare, dionica Smokovac-Uvač-Mateševo[36] broj 01-827/1 od 26.02.2014. godine zaključen je između Vlade Crne Gore, koju predstavlja Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, i kineske kompanije China Road and Bridge Corporation (CRBC). Izvođač radova je dužan da izradi Glavni projekat, izgradi dionicu Smokovac-Uvač-Mateševo autoputa Bar-Boljare približne dužine 41 km, nabavi i ugradi potrebnu opremu i instalacije, u roku od 48 mjeseci počev od datuma početka radova koji je određen za 11.05.2015. godine, a nakon ispunjenja odgovarajućih preduslova u skladu sa Ugovorom i Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata. Prihvaćena vrijednost Ugovora je 809.577.356,14 €. Ugovorom o projektovanju i izgradnji autoputa Bar-Boljare, dionica Smokovac-Uvač-Mateševo je definisano da se ugovorena cijena isplaćuje u eurima/američkim dolarima, po srednjem kursu na dan potpisivanja Ugovora. Kurs po kome se vrši

[36] "Sl. list CG" br. 54/14

isplata Izvođaču radova je fiksan i iznosi 1 € = 1,3718 USD, a koji je naveden u kreditnoj apikaciji Vlade Crne Gore, odnosno Ministarstvo finansija prema kineskoj EXIM banci. Ugovorom je definisano da se avans isplaćuje u dvije rate od po 10% od prihvaćene vrijednosti Ugovora. U narednoj tabeli je dat pregled isplata izvođaču radova (u EUR) do 31.12.2016. godine i to:

Tabela 54: Pregled isplaćenih sredstava izvođaču radova

Broj dokumenta	Datum	Opis	Plaćanja			
			u dolarima	Ukupno u eurima	Iz Budžeta (15%)	Iz kreditnih sredstava (85%)
1	27.02.2015.	I RATA AVANSA	94.399.148,46	80.957.735,61	12.143.660,34	68.814.075,27
2	29.04.2015.	II RATA AVANSA	94.399.148,46	80.957.735,61	12.143.660,34	68.814.075,27
I UKUPNO 2015:			**188.798.296,92**	**161.915.471,22**	**24.287.320,68**	**137.628.150,54**
3	22.09.2016.	FAKTURA BR.3	2.101.380,73	1.802.166,95	270.325,04	1.531.841,91
4	10.11.2016.	FAKTURA BR.4	3.134.882,20	2.688.509,05	403.276,36	2.285.232,69
5	09.12.2016.	FAKTURA BR.5	5.597.537,87	4.800.509,31	720.076,40	4.080.432,91
II UKUPNO 2016:			**10.833.800,80**	**9.291.185,31**	**1.393.677,80**	**7.897.507,51**
UKUPNO (I+II)			**199.632.097,72**	**171.206.656,53**	**25.680.998,48**	**145.525.658,05**

Prva rata avansa je isplaćena nakon što je Izvođač radova dostavio Garanciju matične kompanije (China Communications Construction Company Ltd.), Garanciju za dobro izvršenje posla i Garanciju za prvu ratu avansa. **Druga rata** avansa je isplaćena nakon što je Izvođač radova dostavio Garanciju za drugu ratu avansa. Ugovorom o preferencijalnom zajmu sa kineskom EXIM bankom je, kao jedan od predulosva za svako povlačenje sredstava, definisano da se mora izvršiti prijem ovjerene vjerodostojne dokumenatacije kojima se dokazuje da je krajnji korisnik (Investitor) platio Kineskom dobavljaču (Izvođač radova) 15% svakog plaćanja. Prije svake isplate Izvođaču radova, Vlada Crne Gore vrši isplatu 15% iz Budžeta Crne Gore, nakon čega se šalje zahtjev EXIM banci za povlačenje sredstava, odnosno za isplatu preostalih 85%. Sredstva u iznosu od 15% se prenose sa računa Ministarstva finansija na račun CRBC-ija u Crnoj Gori (koji je naveden u instrukcijama CRBC za plaćanje), a preostalih 85% sa računa zaduženja Vlade Crne Gore kod kineske EXIM banke isplaćuje se na račun CRBC-ija u Kini (koji je naveden u instrukcijama CRBC za plaćanje).

Ugovor o pružanju konsultantskih usluga za nadzor nad izradom projektne dokumentacije i izvođenjem radova na izgradnji autoputa Bar-Boljare, dionica Smokovac-Uvač-Mateševo (na osnovu Ugovora o projektovanju i izgradnji broj 01-4683/2 od 11.09.2014. godine), broj 01-4683/2 od 11.09.2014. godine, zaključen je između Ministarstva saobraćaja i pomorstva, odnosno Vlade Crne Gore, i francusko-italijanskog konzorcijuma "Ingerop Conseil & Ingenierie Geodata Engineering S.p.A." Ugovorena cijena u bruto iznosu je 22.639.988 €, uključujući porez na dodatu vrijednost i obuhvata sve prateće troškove i plaćanja koje Konsultant može imati (putni troškovi, smještaj, naknade i plaćanja ekspertima i osoblju, prevođenje, štampanje i kopiranje dokumentacije i ostali troškovi koji mogu nastati prilikom izvršenja usluga, kao i troškovi pripadajućih poreskih obaveza i doprinosa za minimum 48 eksperata) tokom cijelog perioda trajanja Ugovora. Plaćanje se vrši na mjesečnom nivou, prema stvarnom angažovanju eksperata u posmatranom izvještajnom/ obračunskom periodu. Datum početka pružanja usluga određen je 03.12.2014**.** godine, a period pružanja usluga Nadzornog organa je 73 mjeseca, od datuma početka pružanja usluga.

Ugovor o pružanju konsultanskih usluga je potpisan sa kompanijom "INGEROP" koja istupa ispred konzorcijuma INGEROP CONSEIL & INGENIERIE – GEODATA Engineering S.p.A.", koja je 19.09.2014. godine registrovala svoju kancelariju u Crnoj Gori (Rješenje Poreske uprava broj 5-0706208/001). Na račun otvoren u Crnoj Gori uplaćivan je iznos naknade za izvršene usluge sa obračunatim PDV-om, a plaćanja na računu u Francuskoj vršena su u neto iznosu. Za obračunati iznos PDV-a Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, u svojstvu Investitora, uplaćivalo je na poseban žiro račun broj 820-15112-21 - Porez na dodatu vrijednost za usluge stranih lica.

Državna komisija za reviziju tehničke dokumentacije formirana je, na osnovu člana 9 Zakona o autoputu Bar-Boljare[37] i Odluke Vlade Crne Gore o imenovanju Državne komisije za reviziju tehničke dokumentacije[38], nakon čega je svaki član Komisije zaključio ugovore o pružanju usluga sa Ministarstvom saobraćaja i pomorstva. Nakon zaključivanja ugovora, donešen je interni Pravilnik o raspodjeli finansijskih sredstava za rad Državne komisije za reviziju tehničke dokumentacije za izgradnju autoputa Bar-Boljare, broj 01-2744/1 od 26.06.2015. godine, prioritetna dionica Smokovac-Uvač-Mateševo. Komisija je imenovana na period do kraja realizacije Projekta. Članom 8 Odluke o imenovanju članova Državne komisije za reviziju tehničke dokumentacije je definisano da ukupan iznos sredstava potreban za rad Komisije iznosi 0,35% od ugovorene cijene radova za projektovanje i izgradnju prioritetne dionice Smokovac-Uvač-Mateševo autoputa Bar-Boljare, što na osnovu ugovorene cijene od 809.577.356,14 € iznosi 2.833.520,74 €. Isplatu sredstava članovima Državne komisije za reviziju tehničke dokumentacije vrši Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, na osnovu mjesečnih troškova koje mu dostavlja Predsjednik Državne komisije za reviziju tehničke dokumentacije.

Jedinica za implementaciju Projekta izgradnje autoputa Bar-Boljare formirana je Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-43 od 23.03.2015. godine kojim je data saglasnost Ministarstvu saobraćaja i pomorstva za njeno formiranje. Rješenjem Ministarstva saobraćaja i pomorstva broj 01-1639/1 od 24.04.2015. godine formirana je Jedinica za implementaciju Projkta izgradnje autoputa Bar-Boljare, u sastavu od četiri člana. Vlada Crne Gore je Zaključkom broj 08-88/6 od 10.10.2013. godine dala saglasnost da se na projekat izgradnje autoputa Bar-Boljare, prioritetne dionice Smokovac-Uvač-Mateševo i sve pripadajuće neophodne nabavke za njenu realizaciju ne primjenjuje Zakon o javnim nabavkama. Vlada Crne Gore u svojstvu investitora, nije sprovodila postupak tendera, niti drugog oblika javne nabavke za izbor Izvođača radova na izgradnji i projektovanju autoputa Bar-Boljare, prioritetne dionice Smokovac-Uvač-Mateševo, shodno članu 3 stav 2 Zakona o javnim nabavkama, kojim je predviđeno izuzeće od primjene Zakona u slučaju realizacije projekta na osnovu međudržavnog sporazuma, te nije imala obavezu da raspisuje tender, niti drugi oblik javne nabavke, obzirom da je riječ o projektu koje će strane potpisnice međudržavnog sporazuma zajednički realizovati.

Realizacija Projekta Autoput Bar – Boljare, dionica od Smokovca do Mateševa u 2016. godini
Raspoloživa sredstva, planirana Kapitalnim budžetom za 2016. godinu, za izgradnju autoputa Bar-Boljare, dionica od Smokovca do Mateševa iznose 32.545.345,76 €, a realizovana su u iznosu od 15.808.337,59 € ili 48,57%. Evidentirani izdaci odnose se na tekuće izdatke u iznosu od 6.516.112,59€ ili 41,22% i kapitalne izdatke u iznosu od 9.292.225,00 €, ili 58,78%, kako je dato u nerdnoj tabeli:

Tabela 55: Planirani i izvršeni izdaci iskazani po ekonomskoj klasifikaciji

Ek. klas.	O P I S	Zakon o budžetu za 2016. godinu	Umanjeno rebalansom budžeta	Tekući budžet	Izvršenje
4131	Administrativni materijal	15.000,00	0,00	15.000,00	1.373,48
4144	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	12.000,00	0,00	12.000,00	6.658,68
4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	6.500.000,00	0,00	6.500.000,00	5.309.293,23
4199	Ostalo	1.000.000,00	0,00	1.000.000,00	1.198.787,20
4411	Izdaci za infrastrukturu opšteg značaja	239.000.000,00	213.996.654,24	25.003.345,76	9.291.185,31
4415	Izdaci za opremu	15.000,00	0,00	15.000,00	1.039,69
	Ukupno	246.542.000,00	213.996.654,24	32.545.345,76	15.808.337,59

Ostvareni izdaci u 2016. godini u iznosu od 15.808.337,59 € finansirani su iz kreditnih sredstava u iznosu od 7.897.507,51 € i sredstava budžeta u iznosu od 7.910.830,08 €. Tekući izdaci evidentirani u iznosu od 6.516.12,59 € odnose se na:

Rashodi za materijal evidentirani u okviru grupe računa 413 - Administrativni materijal, planirani su u iznosu od 15.000,00 €, a ostvareni u iznosu od 1.373,48 € ili 9,16%.

[37] "Sl. list CG" br. 52/14
[38] "Sl. list CG" br. 20/15

Rashodi za usluge evidentirani u okviru grupe računa 414, planirani su u iznosu od 6.512.000,00 €, a ostvareni u iznosu od 5.315.951,91 € ili 81,63%. Kontrolom na odabranom uzorku utvrđeno je:

- **Izdaci za bankarske usluge i negativne kursne razlike** ostvareni su u iznosu od 6.658,68 €. Kontrolom izdataka utvrđeno je da se isplata sa ove pozicije odnosi se na troškove bankarskih provizija za međunarodne transakcije, najvećim dijelom bankarska provizija koja se odnosi na plaćanja dijela faktura izabranog nadzornog organa na račun u Francuskoj, a u skladu sa finansijskom ponudom izabranog Nadzornog organa, koja je sastavni dio zaključenog ugovora. Sa ove pozicije vršena je isplata članu Jedinice za implementaciju projekta autoputa Bar-Boljare u iznosu od 1.300,00 €, po ugovoru o pružanju usluga broj 01-1380/1 od 21.03.2016. godine, što nije u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžete Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština. Navedenu isplatu trebalo je izvršiti sa pozicije 4147- Konsultantske usluge, projekti i studije.

- **Izdaci za konsultantske usluge, projekte i studije** ostvareni su u iznosu od 5.309.293,23 € i odnose se na:
  - naknade u iznosu od 4.496.233,30 € (PDV-e u iznosu od 473.543,50 €), po Ugovoru o pružanju konsultanskih usluga za nadzor nad izradom projektne dokumentacije i izvođenjem radova na izgradnji autoputa Bar-Boljare, dionica Smokovac-Uvač-Mateševo potpisan sa konzorcijumom "INGEROP CONSEIL & INGENIERIE – GEODATA Engineering S.p.A.";
  - naknade članovima Jedinice za implementaciju projekta autoputa Bar-Boljare u iznosu od 22.200,00 €, u skladu sa rješenjem o formiranju i rješenjem o visini naknada;
  - naknade u iznosu 16.200,00 € članovima Tima za primopredaju gradilišta izvođaču radova autoputa Bar-Boljare, Tima za definisanje tehničkog rjesenja za privremeno i trajno napajanje autoputa, Tima za sprovodjenje postupka buducih i dodatnih privremenih i trajnih eksproprijacija za potrebe realizacije projekta autoputa, u skladu sa rješenjem o formiranju i rješenjem o visini naknada;
  - naknada u iznosu 50.330,00 € isplaćene članovima Državne komisije za reviziju tehničke dokumentacije, u skladu s Odlukom o imenovanju članova Državne komisije za reviziju tehničke dokumentacije[39] i Pravilnikom o raspodjeli finansijskih sredstava za rad Komisije. Isplata je vršena po osnovu Ugovora o pružanju usluga i dostavljenih troškovnika za svaki mjesec;
  - naknada u iznosu od 8.442,00 € službenicima Uprave za nekretnine angažovanim na izradi geodetske situacije za dionicu Andrijevica - Berane, shodno potpisanom Sporazumu o saradnji broj 01-974/2 od 08.03.2016. godine;
  - isplate u iznosu od 8.089,20 € po osnovu Ugovora o pružanju usluga stalnog sudskog tumača za engleski jezik i usluge pismenog prevoda dokumenata;
  - isplate u iznosu od 10.330,00 € po osnovu Ugovora o pružanju ekspertsko konsultantskih usluga za pitanja iz djelokruga rada Državne komisije za reviziju tehničke dokumentacije;
  - isplate u iznosu od 6.150,00 € predstavnicima MUP-a i Vojske Crne Gore za uništenje neeksplodiranih ubojnih sredstava. Utvrđeno je da je za navedene naknade izvršen obračun i isplata poreza i prireza.

Ostali izdaci evidentirani u okviru grupe računa 419, pozicija 4199, planirani su u iznosu od 1.800.000,00 €, a ostvareni u iznosu od 1.198.787,20 € ili 66,60%. Način i postupak isplate sredstava u 2016. godini na ime naknade ranijim vlasnicima eksproprisane nepokretnosti, na poseban račun Ministarstva finansija - Depozit za eksproprijaciju, vršen je u skladu sa Uputstvom o načinu i postupku isplate sredstava sa računa depozita za eksproprijaciju[40].

Kapitalni izdaci - U okviru Programa 764 - Auto put Bar-Boljare, dionica od Smokovca do Mateševa kapitalni izdaci evidentirani u okviru grupe računa 441, pozicija 4411 i 4415, planirani su u iznosu od 24.218.345,76€, a ostvareni u iznosu od 9.292.225,00 € ili 38,37%.

[39] "Sl. list CG" br. 20/15
[40] "Sl.list RCG", br.78/06

- Izdaci za infrastrukturu opšteg značaja (4411) planirani su u iznosu od 24.203.345,76 €, a realizovani u iznosu od 9.291.185,31 € odnosno 38,39%. Kontrolom izdataka utvrđeno je da se izvršene isplate odnose na radove izvedene od strane izvođača China Road and Bridge Corporation. Isplata je izvršena po osnovu tri dostavljena računa u ukupnom iznosu od 9.291.185,31 €. Plaćanja vršena iz budžetskih sredstva u iznosu od 1.393.677,80 € i iz kreditnih sredstava EXIM Banke (85%) u iznosu od 7.897.507,51 € (10.833.800,80 USD), kako je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 56: Izvršena plaćanja za izvedene radove u 2016. godini izvođaču China Road and Bridge Corporation

Broj dokumenta	Datum	Opis	Plaćanja u eurima			Iznos $
			Ukupno	Iz Budžeta (15%)	Iz kreditnih sredstava (85%)	
3	22.09.2016.	faktura br.3	1.802.166,95	270.325,04	1.531.841,91	2.101.380,73
4	10.11.2016.	faktura br.4	2.688.509,05	403.276,36	2.285.232,69	3.134.882,20
5	09.12.2016.	faktura br.5	4.800.509,31	720.076,40	4.080.432,91	5.597.537,87
UKUPNO			9.291.185,31	1.393.677,80	7.897.507,51	10.833.800,80

U skladu s Ugovorom o preferncijalnom zajmu[41] Investitor je u obavezi da Izvođaču radova prvo isplatiti 15% iz budžetskih sredstava, a zatim preostalih 85% od svake isplate iz preferncijalnih kreditnih sredstava EXIM banke. Podklauzulom 14.15 Ugovora o projektovanju i izgradnji definisano je da se cijena Ugovora isplaćuje u eurima / američkim dolarima, po srednjem kursu (Reuters) na dan potpisivanja Ugovora (26.02.2014. godine). Devizni kurs po kome se vrši isplata Izvođaču radova je fiksan i iznosi 1 € = 1,3718 USD.

Evidentiranje sredstava u Glavnoj knjizi trezora vršeno je u skladu s članom 12 Zakona o budžetu za 2016. godinu kojim je utvrđeno da će se sredstva Kapitalnog budžeta, za izdatke potrošačkih jedinica koji se finansiraju iz kredita, izvršavati u visini njihovog ostvarenja. Ministarstvo finansija je rješenjima (broj 06-5476/1 od 23.11.2016. godine, broj 06-243/1 od 19.01.2017. godine i broj 06-244/1 od 19.01.2017. godine) evidentiralo priliv sredstava po osnovu kredita Kineske EXIM banke - Projekat izgradnje Autoputa Bar-Boljare, dionica Smokovac-Uvač-Mateševo u iznosu od 7.897.507,51 € na budžetskoj poziciji 7512 – Pozajmice i krediti od inostranih izvora i kao odliv sredstava na budžetskoj poziciji 4411 – Izdaci za infrastrukturu od opšteg značaja - Projekat: Autoput Bar-Boljare, dionica Smokovac-Uvač-Mateševo.

7.2. Direkcija javnih radova – Kapitalni budžet

Planiranje Kapitalnog budžeta - U Kapitalnom budžetu za 2016. godinu planirani su projekti koji su započeti u prethodnoj godini (ili godinama), kao i projekti koji će biti realizovani u toku budžetske godine ili u narednim godinama. Planiranje budžetskih sredstava otpočinje u aprilu tekuće za narednu godinu, a konačan predlog prema Ministarstvu finansija prosleđuje se najkasnije u oktobru mjesecu tekuće godine. Od ukupnog iznosa sredstava opredijeljenih Zakonom o budžetu za 2016. godinu sredstva u iznosu od 41.371.800,00 € ili 78,39% planirana su za projekte koji su započeti u prethodnim godinama, a sredstva u iznosu od 11.405.000,00 € ili 21,61% za projekte čiji je početak realizacije planiran u 2016. godini[42].

Realizacija Kapitalnog budžeta u 2016. godini - Kapitalni budžet Direkcije javnih radova planiran je u iznosu od 52.776.800,00 €, koliko iznose i raspoloživa sredstva tekućim budžetom. Ostvareni izdaci u 2016. godini iznose 30.028.661,16 € ili 56,90% od raspoloživih sredstava tekućim budžetom. Kapitalni budžet u iznosu od 30.028.661,16 € Direkcija za javne radove finansirala je iz opštih prihoda u iznosu od 28.022.328,77 €, sredstava kredita u iznosu od 739.094,01 € i iz IPA sredstava u iznosu od 1.267.238,38 €, kako je prikazano u narednoj tabeli:

[41] "Sl.list CG", br.54/14

[42] Izvještaj o realizaciji kapitalnog budžeta DJR

Tabela 57: Kapitalni budžet Direkcije javnih radova

R.br.	Šifra	Naziv projekta	Izvori finansiranja			Izvršenje
			Budžet	Kredit	IPA	
1	804	Izgradnja i rekonstrukcija prostora za rad državnih organa	3.868.188,00			3.868.188,00
2	805	Izgradnja, rekonstrukcija i adaptacija objekata kulture	2.761.931,65			2.761.931,65
3	806	Izgradnja i rekonstrukcija sportskih objekata	1.634.183,80			1.634.183,80
4	810	Izgradnja lokalne infrastrukture	4.289.876,91			4.289.876,91
5	812	Projekti očuvanja životne sredine	1.717.756,58			1.717.756,58
6	818	Izgradnja i rekonstrukcija objekata zdravstva	224.349,88			224.349,88
7	819	Izgradnja i rekonstrukcija objekata socijalnog staranja staranja	951.441,40			951.441,40
8	821	Izgradnja i rekonstrukcija objekata obrazovanja i nauke	6.912.765,71	739.094,01		7.651.859,72
9	826	Unapređenje turističke ponude	4.983.694,45			4.983.694,45
10	829	Projekti koji se finansiraju iz IPA fondova	274.041,83		1.267.238,38	1.541.280,21
11	830	Državna komisija za tehnički pregled autoputa Bar-Boljare	404.098,56			404.098,56
		UKUPNO	**28.022.328,77**	**739.094,01**	**1.267.238,38**	**30.028.661,16**

Od ukupnog iznosa realizovanih sredstava 30.028.661,16 €, na tekuće izdatke odnosi se 2.997.154,88€, a na kapitalne izdatke 27.031.506,28 €. Projekti koji su završeni u 2016. godini dati su u narednoj tabeli i to:

Tabela 58: Završeni projekti u 2016. godini

Program	Završeni projekti u 2016. godini	Ugovor		Realizovano		
		Datum	Vrijednost	Ukupno	2015	2016
804	Kamp na Zlatici	02.08.2011	4.869.549,85	4.869.549,85	973.909,97	973.909,97
	Poslovna zgrada Uprave za nekretnine	08.01.2010	10.223.923,76	10.223.323,76	1.592.749,48	-
	Državno tužilaštvo u Kotoru	18.01.2011	914.790,28	873.276,95	530.273,38	301.956,56
805	Sanacija spomen obilježja palim borcima na Žabljaku	24.06.2016	50.716,56	50.552,55	-	50.552,55
810	Infrastruktura u MZ Bukovica	04.08.2009	4.545.474,76	4.511.987,97	427.822,04	641.442,10
	Elektrifikacija katuna u Rožajama "Dobro Buče" i "Giljevo polje"	12.04.2016	250.000,00	242.760,00	-	242.760,00
818	Sredstva za rješavanje stambenih potreba u zdravstvu	16.02.2012	1.050.000,00	1.050.000,00	350.000,00	50.000,00
	Zavod za transfuzijukrvi u Podgorici	31.12.2012	3.060.121,86	3.060.121,86	493.520,74	10.824,34
819	Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju u Rožajam	16.10.2013	603.591,99	600.718,20	337.771,50	264.889,66
	Rješavanje stambenih pitanja socijalno ugroženih kategorija	02.04.2015	1.598.814,00	1.598.814,00	999.544,00	599.270,00
823	Rekonstrukcija osnovne škole u Kotoru	22.12.2016	40.000,00	40.000,00	-	40.000,00
	Inovaciono preduzetnički centar "Tehnopolis" u Nikšiću	21.06.2014	1.930.607,41	1.930.607,34	908.199,43	1.017.467,91
	Vrtić u Zagoriču - Podgorica	15.10.2014	1.295.572,89	1.295.570,88	403.729,51	885.919,65
	OŠ "Dušan Korać" u Bijelom Polju	19.12.2016	2.219.170,00	2.219.170,00	-	2.219.170,00
826	Solana "Bajo Sekulić" Ulcinj	10.12.2015	270.000,00	270.000,00	70.000,00	200.000,00
			32.922.333,36	**32.836.453,36**	**7.087.520,05**	**7.498.162,74**

Neutrošena sredstva Kapitalnog budžeta - Planirana sredstva u iznosu od 22.748.138,84 € ili 43,10% nijesu realizovana. Do nerealizacije pojedinih projekata i neizvršenja budžeta, prema izjavi odgovornih lica, došlo je iz sljedećih razloga:

- Procedure javnih nabavki su pratili žalbeni procesi koji su prolongirali rokove donošenja odluka i zaključivanje ugovora, tako da su neki postupci javnih nabavki trajali duže od planiranog vremena.
- Na stepen realizacije budžeta reflektovale su se i neblagovremene odluke organa lokalnih uprava, koje se odnose na donošenje planskih dokumenata, kao i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, bez kojih nije bilo moguće započeti realizaciju projekata ili se određeni projekti nijesu mogli realizovati u planiranom obimu.
- U pojedinim slučajevima realizacija projekata se odvijala uz obavezu lokalne uprave ili nadležnog javnog preduzeća da obezbijedi projektnu dokumentaciju, a izrada iste je kasnila ili

se pokazalo da je njen kvalitet takav da zahtijeva dorade ili čak i izradu potpuno nove tehničke dokumentacije, što je neminovno usporavalo realizaciju, a postoje i situacije kada i pored više ponovljenih urgencija lokalna uprava nije dostavila potrebnu dokumentaciju i iz tog razloga nije došlo do realizacije projekta.

Izvještavanje - Finansijski podaci Direkcije javnih radova iskazani su kroz konsolidovani izvještaj Ministarstva održivog razvoja i turizma. Direkcija javnih radova dostavila je Ministarstvu održivog razvoja i turizma i Ministarstvu finansija godišnji izvještaj o radu „Izvještaj o realizaciji Kapitalnog budžeta za period od 01.01. do 31.12.2016. godine. Direkcija javnih radova kroz izještaje o realizaciji kapitalnog budžeta informiše Ministarstvo finansija o stepenu realizacije pojedinih projekata i visini utrošenih sredstava.

Angažovanje lica putem ugovora – Izdaci za naknade po zaključenim ugovorima o obavljanju povremenih i prevremenih poslova iznose 81.295,39 € i isplaćeni su sa pozicije 4191 – Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu. Isplate se odnose na naknade po osnovu ugovora o povremenim i privremenim poslovima licima angažovanim za stručne poslove praćenja realizacije projekta, u okviru pojedinih sektora, koja su predviđena Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Po osnovu navedenih isplata izvršen je obračun i isplata poreza i prireza. Po riječima odgovornog lica popunjavanje slobodnih radnih mjesta predviđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji nije bilo moguće izvršiti zbog nedobijanja saglasnosti od strane MInistarstva finansija.

Preporučuje se Direkciji za javne radove da akt o sisitematizaciji prilagodi realnim potrebama i da za stručne poslove praćenja realizacije projekata koji su predviđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji ne angažuje lica po ugovorima o povremenim i privremenim poslovima.

Donacija Vlade Republike Italije za Projekat Eko efikasne zgrade MORT - Ugovorom između bivšeg Ministarstva turizma i zaštite životne sredine Crne Gore i Ministarstva zaštite životne sredine kopna i mora Italije uspostavljen je poseban crnogorsko–italijanski finansijski instrument za zaštitu životne sredine (EMIF–Environment Montenegrin–Italian Facility), u okviru kojeg se realizuje projekat izgradnje Eko-zgrade Ministarstva održivog razvoja i turizma. Energetski efikasna zgrada je namijenjena za smještaj Ministarstva održivog razvoja i turizma, sa Studijskom jedinicom za ekologiju za potrebe Univerziteta Crne Gore. Potpisnici su saglasni da zajedno finansiraju pomenuti projekat u razmeri 56,19% Italija, 43,81% Crna Gora.

Sporazumom o donatorskim sredstvima potpisanim između MORT i CMSR-a Slovenije definisano je sufinansiranje Republike Slovenije, posredstvom CMSR-a, sa učešćem od po 50% u ukupnoj vrijednosti Ugovora, na način što Direkcija javnih radova svoj dio uplaćuje CMSR, a oni izvođaču. U pitanju su sledeći projekti:

- Projekat izgradnje kanalizacione mreže i PPOV Šavnik, shodno potpisanom donatorskom Ugovoru broj 03-170/17 od 09.09.2015. godine, čija je ugovorena vrijednost 251.400,00 € (odnosno CMSR 125.000,00 € i DJR 126.400,00 €). Nakon toga, potpisan je Anex broj 19/2-01-2179/1 od 12.05.2016. godine, kojim je uvećan ugovoreni iznos za 178.600,00 €, te je obaveza Direkcije uvećana i iznosi 305.000,00 €, a obaveza CMSR-a ostaje ista u iznosu od 125.000,00 €). Ukupan ugovoreni iznos (DJR i CMSR) iznosi 430.000,00 €. Iz opštih prihoda budžeta po osnovu učešća u realizaciji pomenutog projekta u 2016. godini izvršena je uplata u iznosu od 304.300,14 €.
- Projekat sanacije odlagališta komunalnog otpada u Opštini Žabljak, shodno potpisanom donatorskom Ugovoru od 27.11.2015. godine, čija je ugovorena vrijednost 479.460,00 €. Iz opštih prihoda budžeta, po osnovu učešća u realizaciji projekta u 2016. godini izvršena je uplata u iznosu od 189.730,00 €.

- Projekat odlagališta i PPOV Plav, shodno potpisanom donatorskom Ugovoru broj 1103-1196/3 od 12.10.2016. godine, čija je ugovorena vrijednost 250.000,00 €. Iz opštih prihoda budžeta po osnovu učešća u realizaciji projekta u 2016. godini izvršena je uplata u iznosu od 24.700,00 €.
- Projekat odlagališta i PPOV Žabljak, shodno potpisanom donatorskom Ugovoru broj 1103-1196/2 od 12.10.2016. godine, čija je ugovorena vrijednost 250.000,00 €. Iz opštih prihoda budžeta po osnovu učešća u realizaciji projekta u 2016. godini izvršena je uplata u iznosu od 24.500,00 €.

Po osnovu realizacije navedenih projekata u 2016. godini iz opštih prihoda budžeta isplaćeno je sredstava, sa Programa 812 - Projekti očuvanja životne sredine, u iznosu od 543.230,14 €.

Bespovratna sredstva iz predpristupnih IPA fondova u iznosu od 1.267.238,38 € korišćena su za projekte izgradnje postrojenja za prešišćavanje otpadnih voda (PPOV), kanalizacione mreže i vodosnabdijevanja, sanaciju nesanitarnih odlagališta otpada i projekte željezničke infrastrukture, kao i za tehničku pomoć.

Kredit Evropske investicione banke (EIB) korišćen za finansiranje Projekta „Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda, kanalizaciona mreža i vodosnadbijevanje“.

Kredit Evropske razvojne banke (CEB) za projekte: Dječiji vrtić na Starom aerodromu u Podgorici, Dječiji vrtić u Zagoriču u Podgorici, Dječiji vrtić u Bloku VI u Podgorici, Dječiji vrtić u Tuzima, Dječiji vrtić u Baru, Dječiji vrtić u Ulcinju, Dječiji vrtić u Pljevljima, i za rekonstrukcija vrtića.

Uvidom u dokumentaciju projekata finansiranih sredstvima Kapitalnog budžeta za 2016. godinu, ugovore, privremene i okončane situacije, analitičke kartice izvođača radova i ostalu prateću dokumentaciju, utvrđeno je sljedeće:

Program 804: Izgradnja i rekonstrukcija administrativnog prostora za rad državnih organa - Izdaci za građevinske objekte, grupa računa 4413 planirani su u iznosu od 4.268.500,00 €, a realizovani u iznosu od 3.753.927,78€, odnosno 87,94%. Provjerom izdataka, na odabranom uzorku, utvrđeno je da su vršena plaćanja dobavljačima, na osnovu dostavljenih privremenih situacija u skladu sa zaključenim ugovorima i to za:

- izgradnju Administrativnog objekta sa opremanjem u Opštini Petnjica, u skladu sa zaključenim Ugovorom broj 19/2-01-570/1 od 11.02.2016. godine, čiji je ugovoreni iznos 1.364.231,32 €. Po ovom osnovu sa pozicije 4413- Izdaci za građevinske objekte isplaćeno je 1.324.229,47 €. U Obrazloženju Zakona o izmjenama zakona o budžetu za 2016. godinu planirana sredstva za realizaciju ovog projekta iznose 1.205.000,00 €.
- stalnog stručnog nadzora u toku izvođenja radova na izgradnji Administrativnog objekta sa opremanjem u Opštini Petnjica, isplaćen je iznos od 15.704,56 €, shodno zaključenom Ugovoru broj 19/2-01-513/1 od 08.02.2016. godine, čiji je ugovoreni iznos 26.850,00 €. Navedenu isplatu trebalo je izvršiti sa grupe računa 4147 - Konsultantske usluge.

Projekti koji su započeti 2010. i 2012. godine a nijesu završeni i to:

- **Objekat CANU-a u Podgorici -** Direkcija javnih radova je 25.02.2010. godine objavila poziv za otvoreni postupak javne nabavke broj 05-3/10 za izbor najpovoljnije ponude za izvođenje radova na izgradnji poslovnog objekta za potrebe Crnogorske akademije nauka i umjetnosti u Podgorici. Pozivom za javno nadmetanje je propisano da je procijenjena vrijednost nabavke, uključujući i porez na dodatu vrijednost, 7.000.000,00 € i da će se sredstva obezbijediti Kapitalnim budžetom za 2010. godinu u iznosu od 500.000,00 €, dok će se preostali iznos od 6.500.000,00 € obezbijediti Kapitalnim budžetom za 2011. godinu. Nakon sprovedene procedure javne nabvke Direkcija javnih radova je 12.07.2010. godine potpisala Ugovor o građenju sa izabranim izvođačem radova „Kroling“ doo Danilovgrad, kojim su regulisana međusobna prava i obaveze prilikom izvođenja radova na iznos od 6.271.330,44 €. Nakon

potpisivanja Ugovora izvođač radova je uveden u posao i izvodio je ugovorene radove u skladu sa dinamikom obezbjeđenja sredstava. Na osnovu ispostavljenih privremenih situacija Direkcija javnih radova izvršila sve uplate za izvedene radove i da po tom osnovu nema dugovanja prema izvođaču radova.

Nastavak i završetak ugovorenih radova uslovljen je obezbjeđenjem nedostajućih sredstava, koja nijesu planirana Kapitalnim budžetom za 2016. godinu, te se nijesu stekli uslovi za završetak ugovorenih radova na pomenutom objektu.

- **Eko zgrada MORT u Podgorici -** Direkcija javnih radova je 26.06.2012. godine objavila poziv za otvoreni postupak javne nabavke broj 05-59/12 za izbor najpovoljnije ponude za izvođenje radova na izgradnji Eko efikasne zgrade Ministarstva održivog razvoja i turizma u Podgorici. Pozivom za javno nadmetanje je propisano da procijenjena vrijednost nabavke, uključujući i porez na dodatu vrijednost, iznosi 9.360.000,00 € i da će se sredstva obezbjediti putem Kapitalnog budžeta za 2012. godinu iznos od 390.000,00 €, dok će se preostali iznos obezbijediti Kapitalnim budžetom za 2013. godinu. Nakon sprovedene procedure javne nabvke Direkcija javnih radova je 08.10.2012. godine potpisala Ugovor o građenju sa izabranim izvođačem radova konzorcijumom „Kroling“ doo Danilovgrad, „Kostel“ doo Danilovgrad, ”SI-ING” D.O.O. Podgorica, “Bemax” D.O.O. Podgorica, “Geoengineering” D.O.O. Podgorica i “Montenegro projekt” d.o.o. Podgorica, kojim su regulisana međusobna prava i obaveze prilikom izvođenja radova na izgradnji Eko efikasne zgrade Ministarstva održivog razvoja i turizma u Podgorici- I faza. Ugovorena vrijednost radova je 8.286.321,97 €. Nakon potpisivanja Ugovora izvođač radova je uveden u posao i izvodio je ugovorene radove zaključno sa 07.04.2015. godine, kada su radovi obustavljeni, s obzirom da se preostali radovi I faze nijesu mogli izvoditi, jer se tehnološki mogu izvoditi istovremeno ili nakon izvođenja radova II faze koji nijesu obuhvaćeni ugovorenim radovima. Radovi II faze finansiraju se putem donacije Vlade Republike Italije, odnosno Ministarstva životne sredine, kopna i mora Republike Italije. S obzirom da je došlo do zastoja u obezbjeđenju sredstava putem donacija, to se nijesu stvorili uslovi za ugovaranje radova II faze, a samim tim za završetak ugovorenih radova I faze. Na osnovu ispostavljenih privremenih situacija Direkcija javnih radova izvršila je sve uplate za izvedene radove i da po tom osnovu nema dugovanja prema izvođaču radova. Kapitalnim budžetom za 2016. godinu planirana su sredstva u iznosu od 20.000,00 €, na ime realizacije pomenutog projekta, ali ista nisu realizovana.

Preporučuje se izvršavanje Kapitalnog budžeta u skladu s članom 9. stav 4. Zakona o budžetu, kojim je utvrđeno da je zabranjena isplata izdataka sa konsolidovanog računa trezora, ako nijesu odobreni Zakonom o budžetu države za fiskalnu godinu.

U cilju efektivnog i efikasnog obavljanja aktivnosti Direkcije za javne radove neophodno je izvršiti adekvatno planiranje izdataka kako bi se omogućila njihova realizacija sa računa predviđenih Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžete Republike, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

Uzimajuću u obzir otežavajuće okolnosti pri realizaciji projekata kod kojih je predmet izvođenje radova, prilikom planiranja kapitalnih projekata zahtjevati detaljniju razradu projekta, kako bi se odredio realan rok za izvođenje i okončanje radova, te smanjila mogućnost prekoračenja ugovorenih rokova i izvršenja ugovora. Prilikom kandidovanja projekekata kapitalnog budžeta dati prioritet projektima započetim u prethodnim godinama.

Program: 806 Izgradnja i rekonstrukcija sportskih objekata -Izdaci za građevinske objekte grupa računa 4413 - Izdaci za građevinske objekte planirani su u iznosu od 2.224.500,00 €, a ostvareni u iznosu od 1.599.597,20 € ili 71,91%. Provjerom izdataka, na odabranom uzorku, utvrđeno je da je sa grupe računa 4413 - Izdaci za građevinske objekte, vršena isplata dobavljačima po osnovu dostavljenih privremenih situacija na ime izgradnje sportske dvorane u Opštini Berane, u skladu sa

zaključenim Ugovorom broj 19/2-01-1394/1 od 15.04.2014. godine, čiji je ugovoreni iznos 3.589.983,98 €. U 2016. godini realizovano je 1.551.461,51 €. Projekat nije završen, već je planirano da se u 2017. godini raspiše javno nadmetanje za izvođenje preostalih radova. U Obrazloženju Zakona o izmjenama zakona o budžetu za 2016. godinu planirana su sredstva za realizaciju ovog projekta u iznosu od 2.145.000,00 €.

Preporučuje se Direkciji javnih radova da se prilikom kandidovanja projekata izvrši realno planiranje sredstava Kapitalnog budžeta po projektima, kako bi se planirana sredstava po projektima realizovala u približnom iznosu u odnosu na plan i smanjio broj projekata koji se ne realizuju.

Program 810: Izgradnja lokalne infrastrukture - Izdaci za lokalnu infrastrukturu grupa računa 4412, planirani su u iznosu od 4.835.100,00 €, a realizovani u iznosu od 3.472.941,14 €, odnosno 71,83%. Kontrolom izdataka, na odabranom uzorku, utvrđeno je da je sa grupe računa 4412- Izdaci za lokalnu infrastrukturu, vršena plaćanja dobavljačima po osnovu zaključenih ugovora i dostavljenih privremenih situacija i to za:

- radove na modernizaciji saobraćajnica u Prijestonici Cetinje, isplaćen je iznos od 120.000,00 €, shodno Protokolu broj 19/2-01-4028/2 od 08.08.2016. godine, kojim je definisano da Direkcija javnih radova za realizaciju projekata sanacije i asfaltiranja lokalnih saobraćajnica na području Gruda – Donje Polje i drugih gradskih saobraćajnica prenese sredstva na račun odabranog izvođača radova u iznosu od 120.000,00 €;
- radove na modernizaciji lokalnih puteva u Prijestonici Cetinje, isplaćen je iznos od 75.000,00 €, shodno Protokolu broj 19/2-01-4150/2 od 15.08.2016. godine, kojim je definisano da Direkcija javnih radova prenese sredstva na račun odabranog izvođača radova;
- radove na modernizaciji lokalnih puteva u Opštini Nikšić, isplaćen je iznos od 46.445,41 €, shodno Protokolu broj 19/2-01-4150/1 od 15.08.2016. godine, kojim je definisano da Direkcija javnih radova prenese sredstva na račun odabranog izvođača radova.

Izdaci za građevinske objekte planirani su u iznosu od 544.500,00 €, a realizovani u iznosu od 542.293,06 €, odnosno 99,59%. Kontrolom izdataka, na odabranom uzorku, utvrđeno je da su sa navedene grupe računa vršena plaćanja dobavljačima na ime naknade stalnog stručnog nadzora nad izvođenjem radova na rekonstrukciji gradske saobraćajnice u Opštini Šavnik, u skladu s Ugovorom broj 19/2-01-4468/2 od 01.09.2016. godine, čija je ugovorena vrijednost 4.165,00 €. Isplata po ovom osnovu u 2016. godini izvršena je u iznosu od 2.499,00 €, koju je trebalo platiti sa pozicije 4147 - Konsultantske usluge, projekti i studije.

Protokolima o saradnji Direkcije javnih radova i opština definisano je da Direkcija javnih radova, na osnovu ovjerenih situacija, izvrši prenos sredstava na račun odabranog izvođača u cilju realizacije projekata, a da opštine dostavljaju Direkciji javnih radova izvještaje o aktivnostima na realizaciji projketa. U periodu vršenja revizije revizoru nijesu dati na uvid izvještaji opština o izvršenim aktivnostima na realizaciji projekata. Preporučuje se Direkciji javnih radova da, u skaldu s potpisanim protokolima, prati aktivnosti na realizaciji projekata po opštinama i da zahtijeva od opština da mjesečno dostavljaju izvještaje o realizaciji projekta.

U cilju efektivnog i efikasnog obavljanja aktivnosti Direkcije neophodno je izvršiti adekvatno planiranje izdataka kako bi se omogućila njihova realizacija sa računa predviđenih Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžete Republike, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

Program 821: Izgradnja i rekonstrukcija objekata obrazovanja i nauke - Izdaci za građevinske objekte grupa računa 4413 planirani su u iznosu od 6.995.200,00 €, a realizovani u iznosu od 7.480.586,53 €. Iz budžetskih sredstava realizovano je 6.760.260,61 €, dok je iz sredstava kredita realizovano 720.325,92 €. Kontrolom, na odabranom uzorku, utvrđeno je da je sa grupe računa 4413- Izdaci za građevinske objekte izvršena isplata i to:

- Zaključcima Vlade Crne Gore broj 08-2507 od 15.09.2016. godine i broj 08-3041 od 08.12.2016. godine zadužena je Direkcija javnih radova da iz sredstava Kapitalnog budžeta za 2016. godinu, sa programa 821-Izgradnja i rekonstrukcija objekata obrazovanja i nauke i projekta SSŠ u Golubovcima, sa izdatka 4413 - Izdaci za građevinske objekte, izmiri obaveze po osnovu poravnanja u postupku povraćaja oduzetih imovinskih prava bivšim vlasnicima nepokretnosti na kojoj je planirana izgradnja škole. Po ovom osnovu isplaćen je iznos od 252.595,00 €, dok je sa iste pozicije isplaćen iznos od 517.299,51 € na ime izvođenja radova. Ukupno je isplaćen iznos 769.894,51 € na ime realizacije pomenutog projketa.

- Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-3260 od 19.12.2016. godine zadužena je Direkcija javnih radova da iz ušteđenih sredstava sa Programa 821-Izgradnja i rekonstrukcija objekata obrazovanja i nauke sa grupe računa 4413 - Izdaci za građevinske objekte prenese sredstva u iznosu od 2.272.441,82 € Opštini Bijelo Polje, na osnovu zaključenog Ugovora o prenosu prava raspolaganja na ime kupovine poslovnog prostora za potrebe smještaja predstavnika organa državne uprave, organa uprave i drugih institucija čiji osnivač je Vlada Crne Gore.

Preporučuje se izvršavanje Kapitalnog budžeta u skladu s članom 9. stav 4. Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, kojim je utvrđeno da je zabranjena isplata izdataka sa konsolidovanog računa trezora, ako nijesu odobreni zakonom o budžetu države za fiskalnu godinu.

Program 826: Unapređenje turističke ponude - Konsultantske usluge, projekti i studije grupa računa 4147, planirani su u iznosu od 1.292.500,00 €, a realizovani u iznosu od 885.389,69 € ili 68,50%. Kontrolom izdataka, na odabranom uzorku, utvrđeno je da je sa navedenog Programa, sa pozicije 4147- Konsultantske usluge, projekti i studije vršena isplata po osnovu Zaključka Vlade Crne Gore od 23.12.2016. godine, kojim je usvojena Informacija o realizaciji Projekta "Zaštita Plavskog jezera". Zadužena je Direkcija javnih radova da iz sredstava opredeljenih Kapitalnim budžetom za 2016. godinu sa navedenog projekta, prenese sredstva u iznosu od 310.000,00 €, na namjenski žiro račun Opštine Plav – Podrška održivom razvoju i zaštiti okoline u prekograničnom području. Opština Plav je obavezana da sredstva namjenski koristi i da o realizovanim aktivnostima informiše Ministartsvo održivog razvoja i turizma i Direkciju javnih radova.

Izdaci za lokalnu infrastrukturu grupa računa 4412 planirani su u iznosu od 3.090.200,00 €, a realizovani u iznosu od 1.142.405,88 €, ili 36,97%. Kontrolom izdataka, na odabranom uzorku, utvrđeno je da su sa grupe računa 4412 - Izdaci za lokalnu infrastrukturu, vršene isplate po ispostavljenim situacijma, a u skladu sa zaključenim ugovorima i to:

- Uplate avansa u iznosu od 85.615,89 €, u skladu sa zaključenim Ugovorom broj 19/2-01-6327/1 od 01.11.2016. godine i ugovoreni iznos od 428.079,45 €, na ime izgradnje mosta na rijeci Ljubovići sa prilaznim saobraćajnicama i priključkom na magistralnom putu Ravna rijeka - latinska kosa u Opštini Bijelo Polje. Ovi izdaci nijesu navedeni u Obrazloženju Kapitalnog budžeta za 2016. godinu.
- Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-3353 od 28.12.2016. godine, kojim je usvojena Informacija o realizaciji izrade „Lokalne studije lokacije Hajla–Štedim" u Rožajama, u okviru projekta „Ski centar na lokalitetu Hajla, Rožaje" i zadužena je Direkcija javnih radova da sa Programa 826 - Izdaci za lokalnu infrastrukturu prenese sredstva u iznosu od 300.000,00 € na žiro račun Opštine Rožaje. Opština Rožaje je u obavezi da sredstva namjenski koristi i da o realizovanim aktivnostima informiše Direkciju javnih radova.

Izdaci za građevinske objekte, grupa računa 4413, planirani su u iznosu od 3.313.900,00 €, a realizovani u iznosu od 2.925.985,22 €, ili 88,29%. Kontrolom izdataka, na odabranom uzorku, utvrđeno je da su sa pozicije 4413- Izdaci za građevinske objekte, vršene isplate i to:

- Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-2341 od 08.09.2016. godine, usvojena je Informacija o zakupu Solane u Ulcinju, statusu zaštite i planiranim razvojnim aktivnostima sa zahtjevom za

obezbjeđenje finansijskih sredstava za zakupca Javno preduzeće za nacionalne parkove Crne Gore. Zadužena je Direkcija javnih radova da sredstva iz Kapitalnog budžeta, u iznosu od 200.000,00 € uplati na račun depozita Privrednog suda Crne Gore, sa projekta 826 - Unapređenje turističke ponude, i grupe računa 4413 - Izdaci za građevinske objekte, na ime troškova stečajnog postupka, uz obavezu da se nakon prodaje imovine stečajnog dužnika navedeni iznos vrati u Budžet Crne Gore. Projekat nije bio planiran Zakonom o budžetu za 2016. godinu, ali je naveden u Zakonu o izmjenama i dopunama zakona o budžetu za 2016. godinu. Zaključkom Vlade definisano je da Direkcija javnih radova izvrši prenos sredstava na račun Opštine Rožaje, u cilju realizacije projekata, shodno ovjerenim situacijama, a da Opština sredstva namjenski koristi i da o realizovanim aktivnostima informiše Direkciju javnih radova. U periodu vršenja revizije revizoru nijesu dati na uvid izvještaji opština o izvršenim aktivnostima na realizaciji projekata. Preporučuje se Direkciji da prati aktivnosti na realizaciji projekata po opštinama, te da zahtijeva od opština da dostavljaju mjesečne izvještaje o realizaciji projekta, kako je i definisano potpisanim protokolima.

Preporučuje se da se kod planiranja i izvršenja Kapitalnog budžeta obezbijedi poštovanje Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i da se na teret Kapitalnog budžeta ne vrše plaćanja koja ne pripadaju Kapitalnom budžetu i ne odgovaraju planiranim namjenama.

Preporučuje se izvršavanje Kapitalnog budžeta u skladu s članom 9. stav 4. Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, kojim je utvrđeno da je zabranjena isplata izdataka sa konsolidovanog računa trezora, ako nijesu odobreni zakonom o budžetu države za fiskalnu godinu.

Revizijom Kapitalnog budžeta za 2016. godinu utvrđeno je:

- Potrošačke jedinice koje realizuju Kapitalni budžet vršile su isplatu pojedinih izdataka koji nijesu odobreni Zakonom o budžetu države za 2016. godinu, što nije u skladu s članom 9 stav 4 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, kojim je utvrđeno da je zabranjena isplata izdataka sa konsolidovanog računa trezora, ako nijesu odobreni godišnjim zakonom o budžetu.
- Prilikom kandidovanja pojedinih projekata nije izvršeno realno planiranje sredstava kapitalnog budžeta, te izvršena sredstva nijesu realizovana u skladu sa planiranim, dok neki projekti uopšte nijesu realizovani.
- U pojedinim slučajevima prilikom izrade projekata nije izvršena detaljna razrada, kako bi se definisao realan rok izvođenja i okončanja radova i na taj način smanjila mogućnost prekoračenja ugovorenih rokova izvršenja ugovora i dodatnih radova, koji nijesu predviđeni planskom dokumentacijom. Takođe, prilikom kandidovanja projekata kapitalnog budžeta nije dat prioritet projektima započetim u prethodnim godinama.
- U Obrazloženju Prijedloga zakona o budžetu Crne Gore za 2016. godinu nije izvršena detaljna razrada projekata koji će se realizovati u okviru pojedinih programa.
- Isplata pojedinih izdataka vršena je sa računa čija isplata nije predviđena Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.
- Shodno potpisanim protokolima Direkcije javnih radova i opština definisano je da Direkcija prati aktivnosti na realizaciji pojedinih projekata po opštinama, te da zahtijeva od istih dostavu mjesečnih izvještaja o realizaciji projekta. U periodu vršenja revizije utvrđeno je da sve opštine nijesu podnosile izvještaje o izvršenim aktivnostima na realizaciji projekata.

Preporučuje se potrošačkim jedinicama koje izvršavaju Kapitalni budžet da se pridržavaju člana 9 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, da prilikom kandidovanja projekata realno planiraju sredstva kapitalnog budžeta po projektima, da pri izradi projekatne dokumentacije izvrše detaljnu razradu kako bi se definisao realan rok za izvođenje i okončanje radova i da kod planiranja budžeta daju prioritet projektima započetim u prethodnim godinama.

8. IZVJEŠTAJ O JAVNOM DUGU

Pozajmice i krediti iz domaćih izvora u 2016. godini iznose 317.784.300,00 €, kako je prikazano u narednoj tabeli i to:

Tabela 59: Uzete pozajmice i kerditi iz domaćih izvora

Opis	Povučena sredstva
Ziraat bank Montenegro AD	11.890.000,00
NLBbanka AD Podgorica	20.000.000,00
Prva banka	6.000.000,00
Universal capital banka	5.000.000,00
Hipotekarna banka	10.000.000,00
Ukupno	**52.890.000,00**
Državni zapisi	184.484.300,00
Domaće obveznice	80.410.000,00
Ukupno	**264.894.300,00**
Ukupno uzete pozajmice i krediti	**317.784.300,00**

Ukupno uzete pozajmice i krediti iz domaćih izvora u 2016. godini iznose 317.784.300,00 €, koliko je i povučenih sredstava po osnovu sklopljenih ugovora u iznosu od 52.890.000,00 € i po osnovu emisije hartija od vrijednosti na domaćem tržištu u iznosu od 264.894.300,00 €.

Pozajmice i krediti iz inostranih izvora u 2016. godini iznose 347.455.629,04 € kako je prikazano u narednoj tabeli i to:

Tabela 60: Uzete pozajmice i krediti iz inostranih izvora

Inostrani kreditori	Valuta po ugovoru	Kurs na 31.12.2016. godine	Povlačenja u valuti po ugovoru	Povlačenja iskazano u eurima
Međunarodna banka za obnovu i razvoj (IBRD)	euro		5.941.438,99	5.941.438,99
Razvojna banka Savjeta Evrope (CEB)	euro		5.150.000,00	5.150.000,00
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	euro		3.719.480,44	3.719.480,44
Evropska investiciona banka(EIB)	euro		7.000.000,00	7.000.000,00
Kreditna banka za obnovu - Njemačka (KWF)	euro		15.366.936,34	15.366.936,34
Exim China-Autoput	dolar	0,9486766	10.833.800,80	10.277.773,27
Ukupno				**47.455.629,04**
Eurobond obveznice u 2016. godini	euro		300.000.000,00	300.000.000,00
Krediti i pozajmice iz inostranstva				**347.455.629,04**

Ukupno uzete pozajmice i krediti iz inostranih izvora u 2016. godini iznose 47.455.629,04 €, i to po osnovu 14 ugovora 37.177.855,77 € i 10.833.800,80 USD, ili 10.277.773,27 €, po kursu Centralne banke Crne Gore na dan 31.12.2016. godine. Izvršena je jedna emisija obveznica na međunarodnom finansijskom tržištu u iznosu od 300.000.000,00 €.

Međunarodna banka za obnovu i razvoj (IBRD) u iznosu od 5.941.438,99 € i to:

- Po Ugovoru IBRD Loan 76470 ME, za Projekat P106906–Land Administrations and Management Project izvršeno povlačenje sredstava (ukupno četiri povlačenja) u iznosu od 878.486,32 €.
- Po Ugovoru IBRD Loan 77160 ME, za Projekat-P107473–Montenegro Institutional Development and Agriculture Strengthening izvršeno povlačenje sredstava (ukupno tri povlačenja) u iznosu od 928.833,69 €.
- Po Ugovoru IBRD Loan 86430, Projekat - P107473 ME–Montenegro Institutional Development and Agriculture Strengthening, izvršeno povlačenje sredstava (ukupno jedno povlačenje) u iznosu od 7.500,00 €. Navedeni kredit potpisan u 2016. godini, zaveden u Ministarstvu

finansija pod brojem 06-5266/1 od 11.11.2016. godine na ukupno ugovoreni iznos kredita od 3.000.000,00 €.

- Po Ugovoru IBRD Loan 83420 ME, Projekat - P107992- Energy Efficiency, izvršeno povlačenje sredstava (ukupno četiri povlačenja) u iznosu od 1.041.748,53 €.
- Po Ugovoru IBRD Loan 81180 ME, Projekat - P122785 - Higher Education Research for Innovation and Competitiveness, izvršeno povlačenje sredstava (ukupno četiri povlačenja) u iznosu od 3.084.870,45 €.

Razvojna banka Savjeta Evrope (CEB) u iznosu od 5.150.000,00 € i to: Po Ugovoru LD 1871(2015) - Socijalno stanovanje za osobe sa niskim primanjima, izvršeno povlačenje (ukupno dva povlačenja) Tranše 1 u iznosu od 150.000,00 € i Tranše 2 u iznosu od 5.000.000,00 €.

Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) u iznosu od 3.719.480,44 € i to:

- Po Ugovoru 43060 – Local roads reconstruction & upgrade od 28 juna 2013. godine, izvršeno povlačenje (ukupno dva povlačenja) u iznosu od 3.519.480,44 €.
- Po Ugovoru 48169 – Montenegro local roads reconstruction and upgrade project-loan 2 od 11.12.2015. godine, izvršeno jedno povlačenje u iznosu od 200.000,00 €.

Evropska investiciona banka (EIB) u iznosu od 7.000.000.00 € po Ugovoru 82134 Road rehabilitation and city bypass od 27.06.2014. godine. U 2016. godini, sa ovom bankom, potpisan Ugovor 85813 u iznosu od 25.500.000,00 €,zaveden u Ministarstvu finansija pod brojem 06-6098/1 29.12.2016. godine, ali nije bilo povlačenja sredstava.

Njemačka razvojna banka (KFW) u iznosu od 15.366.936,34 € i to:

- Po Ugovoru 25316-02 Energy Efficiency Program in Public Buildings, izvršeno jedno povlačenje u iznosu 501.475,46 €.
- Po Ugovoru 26985-01 Energy Efficiency Program in Public Buildings, izvršeno povlačenje (ukupno osam povlačenja) u iznosu 5.811.000,01 €.
- Po Ugovoru 24419-01 Water Supply and Sanitation Adriatic Coast, izvršeno povlačenje (ukupno petnaest povlačenja) u iznosu 4.092.113,41 €.
- Po Ugovoru 23084-01 Water Supply and Sanitation Adriatic Coast, izvršeno povlačenje (ukupno tri povlačenja) u iznosu 1.816.235,44 €.
- Po Ugovoru 26575-01 Water Supply and Sanitation Programme Aid, izvršeno povlačenje (ukupno jedanaest povlačenja) u iznosu 3.146.112,02 €.

Kineska Exim banka u iznosu od 10.277.773,27 €, po Ugovoru potpisanom 30.10.2014. godine na iznos od 943.991.500,01 €, oznaka kredita 01-828/1, 827/1 USD. U 2016. godini izvršeno povlačenje (tri povlačenja) u iznosu od 10.833.800,80 USD odnosno 10.277.773,27 €, po kursu Centralne banke Crne Gore na dan 31.12.2016. godine.

Emisije hartija od vrijednosti - Eurobond obveznice – Po osnovu jedne emisije Eurobond obveznica na međunarodnom tržištu povučen je iznos od 300.000.000,00 €, po ugovoru Fiscal Agency Agreement od 10. marta 2016. godine, zaveden u Ministarstvu finansija pod brojem 06-1311/1 bez navedenog datuma zavođenja.

Povučena sredstva - Ukupno povučena sredstva po osnovu pozajmica i kredita u 2016. godini iznose 665.239.929,04 €, odnosno 654.962.155,77 € i 10.833.800,80 USD preračunat po kursu Centralne banke Crne Gore na 31.12.2016. godine. U narednoj tabeli dat je pregled uzetih kredita i pozajmica u 2016. godini iz domaćih i inostranih izvora i to:

Tabela 61: Uzete pozajmice i krediti u 2016. godini

Opis	Iznos
Pozajmice i krediti iz domaćih izvora	52.890.000,00
Emisija hartija od vrijednosti na domaćem tržištu	264.894.300,00
Ukupno pozajmice i krediti iz domaćih izvora	**317.784.300,00**
Pozajmice i krediti iz inostranih izvora	47.455.629,04
Emisija hartija od vrijednosti na inostranom tržištu tržištu	300.000.000,00
Ukupno pozajmice i krediti iz inostranih izvora	**347.455.629,04**
Ukupno	**665.239.929,04**

U skladu s članom 59 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, državnim dugom upravlja i evidenciju o postojećem dugu države, uzetim dugoročnim i kratkoročnim pozajmicama i datim garancijama vodi Ministarstvo finansija. Nadležni organ u opštini vodi evidenciju o postojećem dugu opštine, uzetim dugoročnim i kratkoročnim pozajmicama i datim garancijama i dostavlja kvartalne izvještaje Ministarstvu finansija u roku od 30 dana od isteka kvartala. Ministarstvo finansija objedinjava evidenciju o javnom dugu. Prema članu 71 (tačka 15-17) Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Državni trezor upravlja dugom nastalim po osnovu hartija od vrijednosti koje je emitovala država, upravlja dugom nastalim po osnovu datih garancija i uzetih zajmova, upravlja domaćim i spoljnim dugom. U Glavnoj knjizi trezora nema evidencije obaveza na računima klase „2“ po uzetim kreditima i pozajmicama u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština. Na osnovu člana 50 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti država se može u toku fiskalne godine zaduživati do nivoa utvrđenog godišnjim zakonom o budžetu države. O zaduživanju, u skladu sa godišnjim zakonom o budžetu države, odlučuje Vlada Crne Gore. Vlada Crne Gore je, na osnovu člana 50 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornost i na osnovu člana 10 i 11 Zakona o budžetu za 2016. godinu, donijela Odluku o zaduživanju i davanju garancija za 2016. godinu[43]. U novembru 2016. godine donešen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu Crne Gore za 2016. godinu[44], kojim je izmijenjen član 11 Zakona o budžetu za 2016. godinu i u članu 4 naveden je iznos do kojeg se Vlada može zadužiti u 2016. godini.

Prema članu 10 stav 2 Zakona o budžetu za 2016. godinu (tačke od 1 do 15) planirano je potpisivanje 12 novih kreditnih aranžmana u ukupnom iznosu od 109.320.000,00 €, a potpisana su tri ugovora o kreditu u iznosu od 30.390.000,00 €. Ugovor sa Njemačkom bankom za razvoj (KFW) za projekat Vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda na crnogorskom primorju, faza V–II (planiran tačkom 8 Zakona o budžetu za 2016. godinu) potpisan je 29.12.2015. godine, iz razloga što je mogućnost za zaključenje ugovora do kraja 2015. godine. Istim članom planirana je efektivnost sredstava po osnovu 15 kreditnih aranžmana u iznosu od 91.820.000,00 €, a sredstva su postala efektivna po osnovu 7 ugovora o kreditu u iznosu od 45.890,00 €.

Ukupno uzete pozajmice (kratkoročne i dugoročne) iz domaćih i inostranih izvora, ostvarene kroz emisiju obveznica na inostranom tržištu, izdavanjem domaćih obveznica i državnih zapisa i sklapanjem kreditnih aranžmana sa domaćim i inostranim finansijskim institucijama u 2016. godini iznose 654.962.155,77 € i 10.833.800,80 USD, odnosno 665.239.929,04 €, po kursu Centralne banke Crne Gore na 31.12.2016. godine i to**:**

- Zaduženje u iznosu od 436.687.773,27 €, po osnovu emisije obveznica na domaćem i inostranom tržištu, po osnovu ugovora kod kineske Exim banke i po zaključcima Vlade Crne

[43] „Sl list CG“ br. 010/16
[44] „Sl list CG“ br.73/16)

Gore, za budžetske potrebe, finansiranje kapitalnog budžeta, otplate duga, finansiranje auto puta, finansiranje deficita i stvaranje fiskalne rezerve je u skladu sa Zakonom o budžetu za 2016. godinu kojim je utvrđena granica zaduživanja u iznosu od 550.000.000,00 €.

- Zaduženje u iznosu od 189.484.300,00 € (235.484.300,00 € – 46.000.000,00 €) po osnovu emisije državnih zapisa i kratkoročnih ugovora sa komercijalnim bankama koje posluju na domaćem tržištu namijenjeno je za likvidnost budžeta. Za iznos od 46.000.000,00 € Vlada Crne Gore je, Zaključkom broj 08-189 od 28.12.2016. godine i Zaključkom broj 08-189/2 od 30.12.2016. godine, dala saglasnost da se kratkoročni krediti, koji su zaključeni u cilju održavanja likvidnosti u toku 2016. godine, iskoriste za finansiranje budžeta.
- Iznos od 39.067.855,77 €, namijenjen za realizaciju projekata, odnosi se na dugoročne kreditne aranžmane sklopljene sa međunarodnim finansijskim intitucijama u iznosu od 31.177.855,77 € i dugoročne kreditne aranžmane sa finansijskim institucijama koje posluju na domaćem tržištu u iznosu od 1.890.000,00 €.

U skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti javni dug je dug centralnog i lokalnog nivoa, odnosno opšteg nivoa države i u skladu s tim uključene su obaveze po osnovu:

- **Ino kredita** - glavnica duga po osnovu sklopljenih međunarodnih ugovora- povučena sredstva;
- **Emitovanih hartija od vrijednosti** na međunarodnom tržištu (glavnica dug po osnovu emisija HOV);
- **Kredita kod komercijalnih banak**a koje posluju na domaćem tržištu (glavnica duga);
- **Emitovanih hartija od vrijednosti na** domaćem tržištu (glavnica duga po osnovu emisija HOV);
- **Zakonom propisanih obaveza** po osnovu: Zakona o regulisanju obaveza i potraživanja po osnovu ino duga i devizne štednje građana, Zakona o isplati devizne štednje građana položene kod ovlašćenih banaka van Crne Gore, Zakona o isplati deviznih sredstava građana položenih kod Dafiment banke AD Beograd i banke privatne privrede DD Podgorica položenih preko preduzeća Jugoskandik DD Beograd (devizna štednja), Zakona o obeštećenju korisnika prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja (zaostale penzije) i Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenja (restitucija).
- **Duga pravnih lica i privrednih društava** - Iskazani podaci predstavljaju rezultat obrade dokumenta "Formular za utvrđivanje portfolia dugova " koji su dostavljeni od institucija.
- **Duga lokalne samouprave** - Iskazani podaci predstavljaju rezultat obrade dokumenta "Formular za utvrđivanje portfolia dugova" koji su dostavljeni od strane opština.

Formular za utvrđivanje portfolia dugova sadrži informacije o dugu (domaći dug, ino dug i izdate garancije) sljedećeg sadržaja: naziv kreditne institucije, ugovoreni iznos, ukupno povučeni iznos sredstava, ukupno stanje duga po kreditu na kraju traženog perioda, datum potpisivanja kredita, namjena kredita, način i rokove otplate (vrste anuiteta), ugovoreni uslovi (kamata i druge naknade) i naziv institucije koja je korisnik kredita. U procesu revizije, na osnovu prezentirane dokumentacije, konfimisano je iskazano stanje po osnovu ino kredita, emitovanih hartija od vrijednosti na međunarodnom tržištu, kredita kod komercijalnih banaka koje posluju na domaćem tržištu, emitovanih hartija od vrijednosti na domaćem tržištu, dok je djelimično konfirmisano stanje obaveza po osnovu duga devizne štednje, zaostalih penzija, restitucije, duga pravnih lica i lokalne samouprave.

Javni dug države - Utvrđeno stanje Javnog duga na 31.12.2015. godine i na 31.12.2016. godine po kreditorima dato je u narednoj tabeli:

Tabela 62: Izvještaj o javnom dugu

KREDITOR	Stanje duga na 31.12.2015. godine	Stanje duga na 31.12.2016. godine
Krediti iz inostranih izvora	**998.557.676,49**	**922.763.126,47**
Međunarodna banka za obnovu i razvoj (EBRD)	220.926.762,98	210.983.111,77
Zemlje članice Pariskog kljuba kreditora	98.531.919,75	95.549.695,47
Međunarodna organizacija za razvoj (IDA)	59.969.212,36	54.256.207,54
Evropska investiciona banka (EIB)	105.370.588,57	105.389.782,46
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	12.791.572,07	14.708.665,69
Razvojna banka Savjeta Evrope (CEB)	12.829.159,75	17.676.521,09
Evropska Zajednica/Komisija	3.900.000,00	2.800.000,00
Kreditna banka za obnovu i razvoj - Njemačka (KWF)	33.585.139,31	42.170.741,65
Mađarski kredit	8.017.977,10	6.755.563,56
Poljski kredit	7.632.830,11	6.938.255,48
Francuski kredit - Natixis	6.410.267,44	5.563.163,44
EUROFIMA	15.720.362,49	13.502.188,29
Češki kredit	9.480.195,84	4.357.825,98
Steiermarkische Sparkassen	12.100.940,08	9.898.945,10
Erste Banka	12.000.000,00	6.000.000,00
Credit Suisse	166.000.000,00	128.000.000,00
Exim Kina- autoput	172.797.269,74	189.386.298,95
Instituto del credito oficial (ICO) Španski kredit	4.302.412,29	3.849.526,75
Erste Banka - Fond zdravlja	6.191.066,61	4.976.633,25
Deutsche bank	30.000.000,00	
Emitovane hartije od vrijednosti na međunarodnom tržištu	**957.796.000,00**	**1.080.000.000,00**
EUROBOND 2011	141.796.000,00	280.000.000,00
EUROBOND 2013	36.000.000,00	500.000.000,00
EUROBOND 2014	280.000.000,00	300.000.000,00
EUROMARKET - EUROBOND 2015	500.000.000,00	
I UKUPNO SPOLJNI DUG	**1.956.353.676,49**	**2.002.763.126,47**
Krediti kod komercijalnih banaka	**36.578.787,99**	**60.555.955,27**
Erste banka	21.034.250,10	8.914.641,11
Societe Generale banka	7.817.261,89	3.751.314,16
Crnogorska komercijalna banka	7.727.276,00	
Ziraat bank Montenegro AD		11.890.000,00
NLB Montenegrobanka AD Podgorica		15.000.000,00
Prva banka		6.000.000,00
Universal Capital banka		5.000.000,00
Hipotekarna banka		10.000.000,00
Emitovane hartije od vrijednosti na domaćem tržištu	**108.306.654,74**	**176.667.131,00**
Državni zapisi	77.714.300,00	77.714.300,00
Državne obveznice Fonda rada	2.645.500,66	1.367.480,95
Domaće obveznice (GB 14)	27.946.854,08	17.175.350,05
Domaće obveznice (GB 16)		80.410.000,00
Domaći dug - Obaveze po zakonima	**138.074.291,78**	**122.399.812,89**
Devizna štednja	43.137.292,37	29.449.950,66
Restitucija	93.142.479,41	91.019.639,65
Zaostale penzije	1.794.520,00	1.930.222,58
Domaći dug - Pravna lica i privredna društva	**37.343.416,52**	**40.587.493,70**
Pravna lica i privredna društva	37.343.416,52	40.587.493,70
II UKUPNO DOMAĆI DUG	**320.303.151,03**	**400.210.392,86**
III DRŽAVNI DUG I + II	**2.276.656.827,52**	**2.402.973.519,33**
STANJE DUGA LOKALNE SAMOUPRAVE	**142.189.981,45**	**143.101.322,90**
Stanje duga lokalne samouprave	142.189.981,45	143.101.322,90
IV JAVNI DUG (DRŽAVNI DUG + DUG LOKALNE SAMOUPRAVE)	**2.418.846.808,97**	**2.546.074.842,23**

Javni dug Crne Gore na 31.12.2016. godine, iskazan u eurima po kursu Centralne banke Crne Gore na 31.12.2016. godine, iznosi 2.546.074.842,23 €, koliko je iskazan i u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu. Utvrđeno povećanje duga u 2016. godini odnosi se na:

Inostrani dug i to:

- **Krediti** - Ukupno povećanje duga po osnovu uzetih pozajmica, povlačenja sredstava iz inostranih izvora, po osnovu 14 ugovora kod 5 kreditora u iznosu od 37.177.855,77 € i kod jednog kreditora 10.833.800,00 USD. Ukupno uzete pozajmice/krediti po kursu Centralne banke Crne Gore na dan 31.12.2016. godine iznosi 47.455.629,04 €**.**
- **Emitovane hartije od vrijednosti -** Ukupno povećanje duga po osnovu jedne emisije obveznica na međunarodnom finansijskom tržištu u 2016. godini iznosi 300.000.000,00 €.

Domaći dug i to:

- **Krediti** - Ukupno povećanje po osnovu uzetih pozajmica, povučenog iznosa, po osnovu 10 sklopljenih ugovora sa komercijalnim bankama koje posluju na domaćem tržištu iznosi 52.890.000,00 €.
- **Emitovane hartije od vrijednosti** - Ukupno povećanje po osnovu emisije obveznica na domaćem tržištu i državnih zapisa 264.894.300,00 €. U 2016. godini izvršeno osam emisija državnih zapisa i jedna emisija domaćih obveznica **.**

Obaveze po zakonima - Ukupno povećanje duga po osnovu zakona iznosi 2.496.310,61 € i to:

- **Devizna štednja -** Na osnovu Izvještaja Direkcije za upravljanje dugom na osnovu izvoda iz CDA za deviznu štednju utvrđeno je da je ukupno povećanje u iznosu od 271.534,42 €. Na osnovu priložene dokumentacije, dopis Zastupnika Crne Gore pred Evropskim sudom broj 15-10/11-53-6/2011 od 23.07.2013. godine, zaključeno je da se uvećanje obaveze odnosi na presudu Evropskog suda za ljudska prava (predstavka broj 37571/03) koja je postala pravosnažna 05.06.2013. godine. Po priloženoj dokumentaciji ukupan dug u iznosu od 405.156,88 € predstavlja povećanje duga po pravosnažnoj presudi na dan 23.07.2013. godine. Navedeni iznos nije evidentiran na stanje duga na kraju 2013. godine, 2014. godine i 2015. godine, iako su obaveze izvršavane po presudi u navedenim periodima. Prema izjavi odgovornog lica iznos od 271.534,42 € evidentiran je kroz povećanje duga u toku 2016. godine.
- **Restitucija -** U procesu revizije utvđeno je da uspostavljeni sistem evidencije u Fondu za obeštećenje ne obezbjeđuje analitičku evidenciju obaveza na datum 31.12.2016. godine. Na osnovu izjave lica zaduženih za predmetnu oblast u Fondu za obeštećenje i prezentirane dokumentacije, iskazano stanje predstavlja izvedeni podatak koji se utvrđuje metodom obračuna. Ukupno povećanje iznosi 2.089.073,61 €. Prema prezentiranoj dokumentaciji zaključeno je da podatak predstavlja rezultat promjena nastalih po svim rješenjima u periodu od 01.01.2016. godine do 31.12.2016. godine, na ukidanje izdatih rješenja zbog sudskih sporova, kao i na donošenje novih rješenja po osnovu ostvarenog prava na obeštećenje.
- **Zaostale penzije** - Ukupno povećanje iznosi 135.702,58 €, koje je, prema usmenom saopštenju odgovornog lica, nastalo po osnovu usaglašavanja stanja sa bankama.

Dug pravnih lica i privrednih društava se utvrđuje prikupljanjem i obradom "Formular za utvrđivanje portfolia dugova ". Na osnovu raspoloživih podataka (raspoloživ podatak - krajnja stanja) nije bilo moguće utvrditi povećanje u toku u 2016. godine**.**

Dug lokalne samouprave se utvrđuje prikupljanjem i obradom "Formular za utvrđivanje portfolia dugova". Na osnovu raspoloživih podataka (raspoloživ podatak - krajnja stanja) nije moguće utvrditi povećanje u toku u 2016. godine. Povećanje duga u 2016. godini, osim duga pravnih lica i privrednih društava i duga lokalne samouprave za koje, prema raspoloživim podacima, nije moguće utvrditi povećanje duga u toku godine, iznosi 657.458.466,38 € i 10.833.800,80 USD, odnosno 667.736.239,65 € po kursu Centralne banke Crne Gore na 31.12.2016. godine**.** Stanje duga Crne Gore na 31.12.2015. godine, početno stanje duga, iskazano u originalnoj valuti dato je u narednoj tabeli:

Tabela 63: Stanje javnog duga na 31.12.2016. godine

	KREDITOR	STANJE JAVNOG DUGA NA 31.12.2016. GODINE				
		Euri	USD	NOK	CHF	SDR
	Ino krediti	629.239.024,96	220.653.894,03	324.534,90	18.777.966,90	47.114.862,96
	Emitovane HOV na međunarodnom tržištu	1.047.796.000,00				
I	**Spoljni dug**	**1.677.035.024,96**	**220.653.894,03**	**324.534,90**	**18.777.966,90**	**47.114.862,96**
	Krediti kod komercijalnih banaka	36.578.787,99				
	Emitovane HOV na domaćem tržištu	108.306.654,74				
	Obaveze po zakonima	138.074.291,78				
	Pravna lica i privredna društva	37.343.416,52				
II	**Domaći dug**	**320.303.151,03**				
III=I+II	**DRŽAVNI DUG**	**1.997.338.175,99**	**220.653.894,03**	**324.534,90**	**18.777.966,90**	**47.114.862,96**
	Dug lokalne samouprave	**142.189.981,45**				
IV	**JAVNI DUG**	**2.139.528.157,44**	**220.653.894,03**	**324.534,90**	**18.777.966,90**	**47.114.862,96**

Stanje duga na 31.12.2015. godine iznosi i to:

- Inostrani dug 1.677.035.024,96 €, 220.653.894,03 USD, 324.534,90 NOK, 18.777.966,90 CHF i 47.114.862,96 SDR
- Domaći dug 320.303.151,03 €;
- Državni dug iznosi 1.997.338.176,03 €, 220.653.894,03 USD, 334.534,90 NOK, 18.777.966,90 CHF i 47.114.862,96 SDR
- Javni dug 2.139.528.157,48 €, 220.653.894,03 USD, 334.594,90 NOK; 18.777.966,90 CHF i 47.114.862,96 SDR.

Dug lokalne samouprave, prema raspoloživim informacijama, iznosi 177.524.808,37 €. U Izvještaju o javnom dugu dio od 142.189.981,45 € iskazan je kao dug lokalne samouprave, a ostatak u iznosu od 35.334.826,92 € uključen u inostrani dug.

Povećanje duga u 2016. godini iskazano u originalnoj valuti dato je u narednoj tabeli:

Tabela 64: Povećanje javnog duga u 2016. godini

	KREDITOR	POVEĆANJE U TOKU 2016. GODINE				
		Euri	USD	NOK	CHF	SDR
	Ino krediti	37.177.855,77	10.833.800,80			
	Emitovane HOV na međunarodnom tržištu	300.000.000,00				
I	**Spoljni dug**	**337.177.855,77**	**10.833.800,80**	**-**	**-**	**-**
	Krediti kod komercijalnih banaka	52.890.000,00				
	Emitovane HOV na domaćem tržištu	264.894.300,00				
	Obaveze po zakonima	2.496.310,61				
	Pravna lica i privredna društva					
II	**Domaći dug**	**320.280.610,61**	**-**	**-**	**-**	**-**
III=I+II	**DRŽAVNI DUG**	**657.458.466,38**	**10.833.800,80**	**-**	**-**	**-**
	Dug lokalne samouprave					
IV	**JAVNI DUG**	**657.458.466,38**	**10.833.800,80**	**-**	**-**	**-**

Povećanje duga u 2016. godini je sljedeće:

- Inostrani dug je povećan za 337.177.855,77 € i 10.833.800,80 USD,
- Domaći dug je povećan za 320.280.610,61 €,
- Državni dug je povećan za 657.458.466,38 € i 10.833.800,80 USD koliko je i
- Javni dug 657.458.466,38 eura i 10.833.800,80 USD.

Smanjenje duga u 2016. godini iskazano u originalnoj valuti dato je u narednoj tabeli:

Tabela 65: Smanjenje javnog duga u 2016. godini

	KREDITOR	SMANJENJE U TOKU 2016. GODINE				
		Euri	USD	NOK	CHF	SDR
	Ino krediti	91.335.504,17	1.329.701,70			
	Emitovane HOV na međunarodnom tržištu	207.796.000,00				
I	**Spoljni dug**	**299.131.504,17**	**1.329.701,70**	-	-	-
	Krediti kod komercijalnih banaka	28.912.832,72				
	Emitovane HOV na domaćem tržištu	196.533.823,74				
	Obaveze po zakonima	18.170.789,50				
	Pravna lica i privredna društva					
II	**Domaći dug**	**243.617.445,96**	-	-	-	-
III=I+II	**DRŽAVNI DUG**	**542.748.950,13**	**1.329.701,70**	-	-	-
	Dug lokalne samouprave					
IV	**JAVNI DUG**	**542.748.950,13**	**1.329.701,70**	-	-	-

Smanjenje duga u 2016. godini je sljedeće:

- Inostrani dug je smanjen za iznos od 299.131.504,17 €, 1.392.701,70 USD, 21.775,79 NOK, 2.619.298,82 CHF i 4.572.320,42 SDR.
- Domaći dug je smanjen za iznos od 243.617.445,96 €.
- Državni dug za iznos od 542.748.950,13 €, 1.392.701,70 USD, 21.775,79 NOk, 2.619.298,82 CHF i 4.572.320,42 SDR.
- Javni dug je smanjen za iznos od 542.748.950,13 €, 1.392.701,70 USD, 21.775,79 NOk, 2.619.298,82 CHF i 4.572.320,42 SDR.

Stanje duga Crne Gore, krajnje stanje duga, iskazano u originalnoj valuti i ukupno stanje Javnog duga iskazano u valuti euro na 31.12.2016. godine dato je u narednoj tabeli:

Tabela 66: Izvještaj o Javnom dugu

	KREDITOR	STANJE JAVNOG DUGA NA 31.12.2016. GODINE					Javni duga na 31.12.2016. u eurima
		Euri	USD	NOK	CHF	SDR	
	Ino krediti	575.081.376,60	230.157.993,13	302.759,11	16.158.668,08	42.542.542,54	862.763.126,47
	Emitovane HOV na međunarodnom tržištu	1.140.000.000,00					1.140.000.000,00
I	**Spoljni dug**	**1.715.081.376,60**	**230.157.993,13**	**302.759,11**	**16.158.668,08**	**42.542.542,54**	**2.002.763.126,47**
	Krediti kod komercijalnih banaka	60.555.955,27					60.555.955,27
	Emitovane HOV na domaćem tržištu	176.667.131,00					176.667.131,00
	Obaveze po zakonima	122.399.812,89					122.399.812,89
	Pravna lica i privredna društva	40.587.493,70					40.587.493,70
II	**Domaći dug**	**400.210.392,86**	-	-	-	-	**400.210.392,86**
III	**DRŽAVNI DUG (I+II)**	**2.115.291.769,46**	**230.157.993,13**	**302.759,11**	**16.158.668,08**	**42.542.542,54**	**2.402.973.519,33**
	Dug lokalne samouprave	**143.101.322,90**					**143.101.322,90**
IV	**JAVNI DUG**	**2.258.393.092,36**	**230.157.993,13**	**302.759,11**	**16.158.668,08**	**42.542.542,54**	**2.546.074.842,23**

Stanje duga na 31.12.2016. godine iznosi i to:

- Inostrani dug 1.715.081.376,60 €, 230.157.993,13 USD, 302.759.11 NOK, 16.158.668,08 CHf i 42.542.542,54 SDR, odnosno 2.002.763.126,47 eura iskazan po kursu na dan 31.12.2016. godine.
- Domaći dug iznosi 400.210.392,86 €.
- Državni dug 2.115.291.769,46 €, 230.157.993,13 USD, 302.759.11 NOK, 16.158.668,08 CHF i 4.542.542,54 SDR, odnosno 402.973.519,33 € po kursu na dan 31.12.2016. godine.
- Javni dug 2.258.393.092,36 €, 230.157.993,13 USD, 302.759.11 NOK, 16.158.668,08 CHf i 42.542.542,54 SDR, odnosno 2.546.074.842,23 € iskazan po kursu na dan 31.12.2016. godine.

Dug lokalne samouprave, prema raspoloživim informacijama, iznosi 175.762.359,76 €. U Izvještaju o javnom dugu dio od 143.101.322,90 € iskazan je kao dug lokalne samouprave, a ostatak u iznosu od 32.661.036,86 € uključen je u inostrani dug. Promjene javnog duga Crne Gore u 2016. godini iskazane u originalnoj valuti i u eurima po kursu na 31.12.2016. godine prikazane su u narednoj tabeli:

Tabela 67: Promjena javnog duga u 2016. godini

	KREDITOR	PROMJENE STANJA JAVNOG DUGA NA 31.12.2016. GODINE					Promjene stanja Javnog duga na 31.12.2016. godine u eurima
		Eur	USD	NOK	CHF	SDR	
	Ino krediti	- 54.157.648,36	9.504.099,10	- 21.775,79	- 2.619.298,82	- 4.572.320,42	- 53.414.044,47
	Emitovane HOV na međunarodnom tržištu	92.204.000,00	-	-	-	-	92.204.000,00
I	**Spoljni dug**	38.046.351,64	9.504.099,10	- 21.775,79	- 2.619.298,82	- 4.572.320,42	**38.789.955,53**
	Krediti kod komercijalnih banaka	23.977.167,28	-	-	-	-	23.977.167,28
	Emitovane HOV na domaćem tržištu	68.360.476,26	-	-	-	-	68.360.476,26
	Obaveze po zakonima	- 15.674.478,89	-	-	-	-	- 15.674.478,89
	Pravna lica i privredna društva	3.244.077,18	-	-	-	-	3.244.077,18
II	**Domaći dug**	**79.907.241,83**	-	-	-	-	**79.907.241,83**
III=I+II	**DRŽAVNI DUG**	**117.953.593,47**	**9.504.099,10**	- **21.775,79**	- **2.619.298,82**	- **4.572.320,42**	**118.697.197,36**
	Dug lokalne samouprave	911.341,45	-	-	-	-	911.341,45
IV	**JAVNI DUG**	**118.864.934,92**	**9.504.099,10**	- **21.775,79**	- **2.619.298,82**	- **4.572.320,42**	**119.608.538,81**

Javni dug Crne Gore iskazan u eurima po kursu Centralne banke Crne Gore na 31.12.2016. godine iznosi 2.546.074.842,23 €, a neto povećanje Javnog duga iznosi 119.608.538,81 € i to:

- Inostrani dug povećan za iznos od 38.789.955,53 €.
- Domaći dug povećan za iznos od 79.907.241,83 €.
- Državni dug povećan za iznos od 118.697.197,36 €.
- Javni dug povećan za iznosu od 119.608.538,81 €.

Na osnovu podataka lokalnih samouprava dostavljenih Ministarstvu finansija utvrđeno je da je dug lokalne samouprave smanjen za iznos od 1.762.448,61 € i iskazan je kroz smanjenje inostranog duga u iznosu 2.637.790,06 € i povećanje domaćeg duga u iznosu od 911.341,45 €.

Ugovorena, a nepovučena sredstava po kreditorima na 31.12.2016. godine iznose 933.577.512,42 €, koliko je iskazano u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu i to od sljedećih kreditnih institucija:

Tabela 68: Ugovorena a nepovučena sredstva

Kreditor	Nepovučena sredstva
Međunarodna banka za obnovu i razvoj (EBRD)	55.626.059,21
Evropska investiciona banka (EIB)	50.914.615,39
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	25.888.574,40
Razvojna banka Savjeta Evrope (CEB)	11.100.000,00
Kreditna banka za obnovu i razvoj - Njemačka (KWF)	83.891.919,35
Exim Kina- autoput	706.156.344,07
Ukupno	**933.577.512,42**

Ugovorena, a nepovučena sredstva po ino kreditorima na dan 31.12.2015. godine iznose 243.099.024,12 € i 755.193.203.08 USD, odnosno 934.288.117,18 € po kursu Centralne banke Crne Gore na 31.12.2015. godine. Ukupan iznos zaključenih ugovora sa ino kreditorima u 2016. godini je 28.500.000,00 €, a povučeno sredstava po ino kreditima 37.177.855,80 € i 10.833.800,80 USD. Ugovorena, a nepovučena sredstva po kreditorima na dan 31.12.2016. godine iznose 227.421.168,35 € i 744.359.402,28 USD, odnosno 933.577.512,42 € po kursu Centralne banke Crne Gore, koliko je iskazano u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu.

9. DUG LOKALNE SAMOUPRAVE

Revizija duga lokalne samouprave vršena je prikupljanjem formulara za utvrđivanje potrfolija dugova opština koji se dostavlja Ministarstvu finansija. Ministarstvo finansija je izvršilo podjelu duga lokalne samouprave na tri cjeline i to:

- Domaći dug koji se sastoji od domaćeg duga lokalne samouprave prema finansijskim i nefinansijskim institucijama za uzete kredite pri čemu su podaci uzeti iz dostavljenih formulara.
- Dug lokalne samouprave koji se sastoji od duga prema Ministarstvu finansija po osnovu transfernih zajmova pri čemu je Ministarstvo prilikom kreiranja Izvještaja o javnom dugu koristilo podatke prema svojim evidencijama.
- Inostrani dug prema kreditorima u inostranstvu za koji su korišćeni podaci dostavljeni u formularu.

Nakon prikupljanja formulara Državna revizorska institucija je uputila dopise svim opštinama (izuzev Opštini Pljevlja kod koje je proces revizije u toku) da dostave izvode iz Kreditnog registra Centralne banke Crne Gore o zaduženju u zemlji, kao i podatke o zaduženjima u inostranstvu u cilju prikupljanja podataka o stanju duga na 31.12.2016. godine. Na dopise Državne revizorske institucije odgovorilo je 14 opština, pri čemu Prijestonica Cetinje nije dostavila izvod iz Kreditnog registra Centralne Banke Crne Gore, a ostale opštine nijesu dostavile tražene podatke, te se ne može utvrditi stanje duga na 31.12.2016. godine kod opština i to: Budva, Bar, Gusinje, Herceg Novi, Kolašin, Petnjica, Rožaje, Žabljak i Cetinje. Konsolidovani dug lokalne samouprave na 31.12.2016. godine je dat u sljedećoj tabeli:

Tabela 69: Konsolidovani dug lokalne samouprave

Opština	Domaći dug	Transferni zajmovi od strane Ministarstva finansija	Ddug prema inostarnstvu	Ukupan dug lokalne samouprave
Nikšić	5.008.642,51	13.558.111,22	-	18.566.753,73
Podgorica	273.455,82	-	19.091.272,82	19.364.728,64
Tivat	-	7.639.778,11	-	7.639.778,11
Budva	2.209.261,88	14.956,66	64.521.038,96	66.745.257,50
Andrijevica	-	16.283,98		16.283,98
Bar	-	974.617,30		974.617,30
Berane	4.801.384,34	525.730,85		5.327.115,19
Bijelo Polje	13.097.894,32	524.740,77		13.622.635,09
Cetinje	9.364.478,00	750.862,00		10.115.340,00
Danilovgrad	2.703.121,16	497.285,90		3.200.407,06
Gusinje				-
Herceg Novi	1.025.179,10	2.062.832,87		3.088.011,97
Kolašin	5.943.819,24		357.957,00	6.301.776,24
Kotor		2.588.717,47		2.588.717,47
Mojkovac	571.005,85			571.005,85
Petnjica	-	-	-	-
Plav	1.372.162,00	-		1.372.162,00
Plužine	69.837,61	-		69.837,61
Pljevlja	2.852.077,37	1.375.108,09		4.227.185,46
Rožaje	5.115.159,56	1.258.554,13		6.373.713,69
Šavnik	303.226,67	-		303.226,67
Ulcinj	4.385.962,07	873.457,50		5.259.419,57
Žabljak	34.386,62	-		34.386,62
Ukupno	**59.131.054,12**	**32.661.036,85**	**83.970.268,78**	**175.762.359,75**

Ministarstvo finansija sačinilo je Izvještaj o javnom dugu u koji je uključen dug lokalne samouprave u iznosu od 32.661.036,85 € po ugovorima za koje je Ministarstvo finansija zaključilo ugovore sa ino kreditorima, a sa opštinama podkreditne ugovore, kao državni dug iz razloga što se Ministarstvo finansija pojavljuje kao direktni zajmoprimac, tako da je dug lokalne samouprave iskazan u iznosu od 143.101.322,90 €. Lokalne samouprave, koje su dostavile tražene podatke, u „Formularu za utvrđivanje portfolija dugova jedinice lokalne samouprave“ navele su da dug po osnovu zajmova prema nefinansijskim institucijama iznosi od 133.933,02 €, koji nije naveden u Kreditnom registru

Centralne banke, a dug po osnovu zajmova prema finansijskim institucijama (krediti, lizing i izdate hartije od vrijednosti) u iznosu od 58.997,121,10 € što ukupno čini domaći dug lokalne samouprave u iznosu od 59.131.054,12 €.

Domaći dug lokalne samouprave - Revizijom iskazanih podataka o stanju domaćeg duga lokalne samouprave, za 13 opština koje su dostavile tražene podatke, utvrđena su odstupanja u iznosu 289.243,85 € od podataka navedenih u Kreditnom registru Centralne banke Crne Gore na 31.12.2016. godine, kako je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 70: Domaći dug opština kod kojih je utvrđeno odstupanje (koje su dostavile tražene podatke)

Opština	Kreditor	Ugovor		Stanje duga po Kreditnom registru CBCG	Prikazani iznos duga prema finansijskim institucijama	Razlika	Ukupna razlika
		Broj	Datum				
Glavni grad Podgorica	Addiko banka AD	HB01239	30.4.2015	8.309,45	8.320,56	11,11	148.567,11
	Investiciono razvojni fond	-	9.7.2009		148.556,00	148.556,00	
Tivat	-	'editna kartica		597,71	-	597,71	597,71
Berane	Societe generale banka Montenegro AD	42101028725	16.11.2015	4.799.384,34	4.801.384,34	2.000,00	2.000,00
Danilovgrad	Investiciono razvojni fond	41102003134	24.1.2012	375.153,95	382.028,28	6.874,33	24.932,58
	Societe generale banka Montenegro AD	42101029438	21.12.2015	2.285.680,87	2.303.739,12	18.058,25	
Mojkovac	Societe generale banka Montenegro AD	-	10.11.2015	534.149,97	571.005,85	36.855,88	36.855,88
Opština Plav	Investiciono razvojni fond	41102003401	22.2.2012	131.584,10	105.833,90	25.750,20	52.408,52
	CKB	964-94-3	13.6.2012	91.050,39	78.310,32	12.740,07	
	Atlas banka	5,05801E+11	19.6.2012	50.672,57	42.386,05	8.286,52	
	Hipotekarna banka	52055665395	13.12.2012	-	5.631,73	5.631,73	
	Ziraat banka	41006000027	29.6.2016	1.140.000,00	1.140.000,00	-	
Plužine	Investiciono razvojni fond	41102002936	28.12.2011	2.303,41		2.303,41	2.411,48
	Erste banka AD	D1220700002	25.7.2012	69.945,68	69.837,61	108,07	
Šavnik	Investiciono razvojni fond	41102004386	12.10.2012	173.949,86	173.949,86	-	1.617,94
	Societe generale banka Montenegro AD	42131008966	1.12.2015	130.894,75	129.276,81	1.617,94	
Ulcinj	Investiciono razvojni fond	41102005781	5.2.2014	516.641,89	496.789,26	19.852,63	19.852,63
	Erste banka AD	5100424527	28.12.2015	3.889.172,81	3.889.172,81	-	
Ukupno				**14.199.491,75**	**14.346.222,50**	**289.243,85**	**289.243,85**

Dug po osnovu transfernih zajmova - Revizijom iskazanih podataka po osnovu transfernih zajmova jedinica lokalne samouprave prema Ministarstvu finansija utvrđena su neslaganja (kod jedinica lokalne samouprave koje su dostavile tražene podatke) u iznosu od od 17.334.969,40 €, kako je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 71: Dug lokalne samouprave po osnovu transfernih zajmova na 31.12.2016. godine

Opština	Prikazani dug za transferne zajmove u formularu za utvrđivanje dugova	Prikazani dug za transferne zajmove od strane Ministarstva finansija	Razlika +	Razlika -
Nikšić	14.753.636,10	13.558.111,22	1.195.524,88	
Podgorica	0,00	0,00		0,00
Tivat	2.833.685,47	7.639.778,11		-4.806.092,64
Budva	531.154,20	14.956,66	516.197,54	
Andrijevica	0,00	16.283,98		-16.283,98
Bar	6.254.159,00	974.617,30	5.279.541,70	
Berane	0,00	525.730,85		-525.730,85
Bijelo Polje	0,00	524.740,77		-524.740,77
Cetinje	989.785,00	750.862,00	238.923,00	
Danilovgrad	0,00	497.285,90		-497.285,90
Gusinje				0,00
Herceg Novi	676.708,10	2.062.832,87		-1.386.124,77
Kolašin				0,00
Kotor	1.944.657,00	2.588.717,47		-644.060,47
Mojkovac	0,00			0,00
Petnjica	0,00	0,00		0,00
Plav	0,00	0,00		0,00
Plužine	0,00	0,00		0,00
Pljevlja	370.180,00	1.375.108,09		-1.004.928,09
Rožaje	1.258.554,13	1.258.554,13		0,00
Šavnik	0,00	0,00		0,00
Ulcinj	173.922,69	873.457,50		-699.534,81
Žabljak	0,00	0,00		0,00
Ukupno	**29.786.441,69**	**32.661.036,85**	**7.230.187,12**	**-10.104.782,28**

Tokom obrade podataka o javnom dugu lokalne samouprave, nastalog po osnovu transfernih zajmova, uočena su neslaganja podataka:

- Dug lokalne samouprave po osnovu transfernih zajmova prezentiran u formularima za utvrđivanje portfolija dugova iskazan je u iznosu od 29.786.441,69 €, dok je po evidenciji Ministarstva finansija dug po osnovu transfernih zajmova lokalne samouprave iskazan u iznosu od 32.661.036,85 €. Utvrđena razlika u iznosu od 7.230.187,12 € predstavlja dug jedinica lokalne samouprave prikazanog u većem iznosu u odnosu na stanje duga prikazanog od strane Ministrsatva finansija, dok razlika od 10.104.782,28 € predstavlja dug jedinica lokalne samouprave prikazanog u manjem iznosu u odnosu na stanje duga prikazanog od strane Ministarstva finansija.
- Pojedine opštine tretiraju dug za transferne zajmove kao domaći dug, a Ministarstvo finansija kao ino dug lokalne samouprave. Opštine koje su pribavile „konfirmacije“[45] od strane Ministarstva finansija ne odgovaraju podacima prezentiranim Državnoj revizorskoj instituciji od strane Ministarstva finansija, te se iste ne mogu uzeti kao pouzdani.

Stanje konsolidovanog duga lokalne samouprave ne može se potvrditi zbog neslaganja u prikazivanju, odnosno u priznavanju duga po osnovu transfernih zajmova.

Dug lokalne samouprave po osnovu inostranih zajmova na 31.12.2016. godine - Inostrani dug lokalne samouprave je prikazan kod 3 opštine u ukupnom iznosu od 83.970.268,78 €. Opštine nijesu dostavile konfirmacije o stanju duga po ino kreditima, osim Glavnog grada Podgorica kome je potvrđen iskazani iznos.

10. IZVJEŠTAJ O DATIM GARANCIJAMA

Zakonom o budžetu za 2016. godinu i Odlukom o zaduživanju i davanju garancija Crne Gore za 2016. godinu planirano je da Vlada Crne Gore u 2016. godini izda garancije u iznosu do 26.000.000,00 € uz obavezu obezbjeđivanja kolaterala državi Crnoj Gori i to:

- Za kreditni aranžman između Crnogorskog elektroprenosnog sistema (CGES) i Njemačke banke za razvoj (KfW), za projekat izgradnje elektroenergetske infrastrukture na poluostrvu Luštica, u iznosu do 20.000.000,00 €.
- Za kreditni aranžman između Željezničke infrastrukture i Evropske investicione banke, za projekte koji se odnose na rekonstrukciju i unapređenje željezničke infrastrukture, u iznosu do 6.000.000,00 €.

U 2016. godini nije bilo izdatih garancija od strane Vlade Crne Gore. U Izvještaju o javnom dugu Crne Gore na 31.12.2016. godine koji je objavljen na sajtu Ministarstva finansija navedeno je da stanje duga na kraju 2016. godine, po garancijama izdatim domaćim i ino kreditorima iznosi 344,90 mil. eura i odnosi se na garancije koje su izdate u ranijem periodu.

11. DRŽAVNA IMOVINA

Zakonom o državnoj imovini[46] i podzakonskim aktima uređuje se korišćenje, upravljanje i raspolaganje stvarima i drugim dobrima koja pripadaju Crnoj Gori i lokalnoj samoupravi. U narednoj tabeli dat je pregled imovine potrošačkih jedinica obuhvaćenih revizijom i to:

[45] Prezentirane konfirmacije u excel tabelama bez potpisa nadležnih kod Ministarstva finansija i opština.

[46] „Sl.list CG” br. 21/09 i 40/11

Tabela 72: Pregled osnovnih sredstava

Vrsta osnovnih sredstava	Nabavna vrijednost	Otpisana vrijednost	Sadašnja vrijednost
Ministarstsvo nauke			
Kancelarijski namještaj i oprema	48.634,63	32.869,75	15.764,89
Transportna sredstva	49.420,00	49.420,00	0
UKUPNO	**98.054,63**	**82.289,75**	**15.764,88**
Ministarstvo za ljudska i manjinska prava			
Umjetnički predmet	164,7	0	164,7
Transportna sredstva	62.990,00	62.990,00	0
Računarska oprema	38.533,29	16.512,19	22.021,10
Kancelarijski namještaj i oprema	62.024,00	44.454,33	17.569,67
Telekomunikaciona oprema	1.968,11	1.817,48	150,63
UKUPNO	**165.680,10**	**125.773,99**	**39.906,11**
Ministarstvo za kulture			
Kancelarijska oprema	288.618,55	173.311,74	115.306,81
Transportna sredstava	159.674,00	152.101,47	7.572,53
Telefonske centrale	2.671,55	2.080,60	590,95
Kompjuterska oprema	77.504,46	41.787,07	35.717,37
UKUPNO	**528.468,56**	**369.280,88**	**159.197,68**
Ministarstvo za ekonomije			
Kompjuterska oprema	181.593,68	122.866,37	58.727,31
Kancelarijska oprema	98.538,99	86.483,12	12.055,87
Transportna sredstva	169.135,02	163.713,09	5.421,93
Telefonske centrale	8.763,43	7.193,44	1.569,99
Ostalo	5.218,20	2.208,25	3.009,95
UKUPNO	**463.249,32**	**382.464,25**	**80.785,05**
Ministarstvo rada i socijalnog staranja			
Zemljište	295.078,00	0	295.078,00
Umjetničke slike	23.000,00	0	23.000,00
Kompjuterska oprema	73.384,48	29.149,68	44.234,80
Kancelarijska oprema	66.263,52	38.958,59	27.304,93
Telekomunikaciona oprema	4.908,43	4.204,86	703,57
Ostala oprema	16.049,71	11.844,68	4.205,03
Sredstva transporta	109.949,00	44.208,50	65.740,50
UKUPNO	**588.633,14**	**128.366,31**	**460.266,83**
Ministarstvo pravde			
Transportna sredstva	58.144,88	12.051,46	46.093,42
Računarska oprema	200.321,74	52.859,01	147.462,72
Kancelarijski namještaj i oprema	85.029,02	34.318,06	50.710,96
Telekomunikaciona oprema	15.027,96	3.359,02	11.668,94
Ostala oprema	33.542,36	13.623,46	19.918,91
UKUPNO	**392.065,96**	**116.211,01**	**275.854,95**
Uprava za imovinu			
Stanovi	943.262,60	85.903,98	857.358,62
Građevinski objekti	27.413.862,78	2.735.079,05	24.678.783,73
Građevinsko zemljište	1.763.181,00		1.763.181,00
Kancelarijski nam. i oprema	2.278.512,88	1.949.046,52	329.466,36
Transportna sredstva	242.914,61	214.526,49	28.388,12
Telefonske centrale	32.913,15	32.547,20	365,95
UKUPNO	**32.674.647,02**	**5.017.103,24**	**27.657.543,78**
Ministarstvo održivog razvoja i turizma			
Kancelarijski namještaj i oprema	340.901,60	169.979,10	170.922,50
Transportna sredstva	389.191,00	309.411,00	79.780,00
Telefonske centrale	24.199,31	19.388,19	4.811,12
Informaciona tehnologija	373.254,70	168.531,96	204.722,74
Ostalo	24.881,59		24.881,59
UKUPNO	**1.152.428,20**	**667.310,25**	**485.117,95**
Ministarstvo prosvjete			
Kancelarijski namještaj i oprema	170.056,28	102.560,68	67.495,60
Informaciona tehnologija	110.231,29	49.641,96	60.589,33
Fotokopir mašine, oprema za štampanje	8.207,82	5.808,78	2.399,04
Transportna sredstva	99.390,00	82.497,00	16.893,00
Ostala materijalna imovina	6.359,72	6.359,72	0
Sitan inventar	11.196,04	11.196,04	0
UKUPNO	**405.441,15**	**258.064,18**	**147.376,97**
Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja			
Kompjuterska oprema	311.765,01	84.312,48	227.452,53
Kancelarijska oprema	1.386.849,24	681.632,46	705.216,78
Transportna sredstva	1.765.050,00	832.339,72	932.710,28
Telefonske centrale	20.322,13	4.949,21	15.372,92
Ostalo	1.165.814,53	386.556,96	779.257,57
UKUPNO	**4.649.800,91**	**1.989.790,83**	**2.660.010,08**

Kontrolom upravljanja državnom imovinom, izvršenom kod potrošačkih jedinica budžeta koje su obuhvaćene revizijom, utvrđeno je da:

1. Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja - Podaci o pokretnim i nepokretnim stvarima za 2016. godinu nijesu blagovremeno poslati Upravi za imovinu.

Podaci o pokretnim i nepokretnim stvarima trebaju biti dostavljeni Upravi za imovinu do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu u skladu s članom 50 Zakona o državnoj imovini[47].

2. Ministarstvo nauke, Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava – dio službenih vozila nije imao sadašnju vrijednost u 2016. godini. Procjena njihove vrijednosti nije vršena.

Ukoliko službeni automobili nemaju vrijednosti treba vršiti procjenu njihove vrijednosti saglasno članu 11 Uputstva o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini.

3. **Ministarstvo nauke** - Popis osnovnih sredstava nije vršen na obrascu PL. U popisnim listama nedostaju sljedeći podaci: mjesto gdje se stvar nalazi, stanje u knjigovodstvenoj evidenciji, količinske i vrednosne razlike knjigovodstvenog stanja i stanja po popisu.

Komisija za popis imovine je obavezna da vrši popis osnovnih sradstava na obrascu PL kako je propisano Uputstvom o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini.

12. JAVNE NABAVKE

Revizijom javnih nabavki vršena je kontrola usklađenosti sprovedenih postupaka u procesu javnih nabavki u odnosu na Zakon o javnim nabavkama[48]. Predmet revizije javnih nabavki je plan javnih nabavki, sprovedeni postupci javnih nabavki i izvještaji o dodijeljenim javnim nabavkama u 2016. godini. Revizijom potrošačkih jedinica koje su bile predmet revizije utvrđeno je:

Direkcija za saobraćaj, kao dio Ministarstva saobraćaja i pomorstva, je ovlašćena da sprovodi sve potrebne procedure i postupke javnih nabavki, donosi odluke o pokretanju postupaka, rješenja o formiranju komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda, a direktor kao starješina organa potpisuje ugovore u ime naručioca.

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, dopisom broj 03-776/1 od 25.01.2016. godine, zatražilo je od Ministarstva finansija saglasnost na Plan javnih nabavki za 2016. godinu. Ministarstvo finansija je dopisom broj 01-84/1 od 03.02.2016. godine dalo saglasnost na Plan javnih nabavki za 2016. godinu, koji je objavljen na Portalu Uprave za javne nabavke. Izmjene Plana javnih nabavki za 2016. godinu vršene su i to:

- Amandmanom I broj 01-1588/2 od 23.02.2016. godine, uz datu saglasnost Ministarstva finansija dopis broj 03-1657/1 od 22.02.2016. godine.
- Amandmanom II broj 406-13/2016-1 od 30.05.2016. godine, uz datu saglasnost Ministarstva finansija broj 03-8315/1 od 24.05.2016. godine.
- Amandmanom III broj 406-33/2016/3 od 05.08.2016. godine.
- Amandmanom IV broj 406-16-08-2299/2 od 03.10.2016. godine, uz datu saglasnost Ministarstva finansija broj 03-14527 od 22.09.2016. godine.

U tabeli je dat pregled Plana javnih nabavki[49] Ministarstva saobraćaja i pomorstva (nakon podnešenih amandmana) po vrsti predmeta javne nabavke i to:

[47] „Sl list CG" br 40/11)
[48] "Sl.list CG" br. 42/11, 57/14 i 28/15
[49] Ukupan Plan javnih nabavki MSP

Tabela 73: Plan javnih nabavki Ministarstva saobraćaja i pomorstva

R.br.	Vrsta predmeta javne nabavke	Konačan plan javnih nabavki
1	ROBE	155.627,00
2	USLUGE	4.575.114,00
3	RADOVI	175.292.998,00
	Ukupno:	**180.023.739,00**

Godišnji izvještaj o dodijeljenim javnim nabavkama u 2016. godini Direkcije za saobraćaj objavljen je dana 20.02.2017. godine, na obrascu A - za podnošenje podataka o dodijeljenim javnim nabavkama i obrascu C - za podnošenje podataka o dodijeljenim javnim nabavkama primjenom neposrednog sporazuma. Ukupna vrijednost dodijeljenih javnih nabavki u 2016. godini prikazanih u Izvještaju o dodijeljenim javnim nabavkama (Obrazac A 36.360.441,66 € i Obrazac C 174.433,61 €) iznosi 36.534.875,27 €.

Kontrolom postupaka javnih nabavki i primjene Zakona o javnim nabavkama utvrđeno je:

- da je sa donošenjem Odluke o pokretanju postupka donijeto i Rješenje o obrazovanju komisije;
- da su rokovi za podnošenje ponuda u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama;
- da su donošenju Rješenja o izboru najpovoljnije ponude prethodile potrebne procedure (Zapisnik o javnom otvaranju ponuda, Zapisnik o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda, Izvještaj o postupku javne nabavke);
- da je uz zaključeni ugovor dostavljena i činidbena garancija, tražena tenderskom dokumentacijom.

Kontrolom, na odabranom uzorku, su obuhvaćeni postupci javnih nabavki sprovedeni u 2015. i 2016. godini za koje je ugovor zaključen u 2016. godini i to:

- **Otvoreni postupak**

  - Rekonstrukcija magistralnog puta dionica Tuzi-Pljoče - Nakon sprovedenog postupka utvrđeno je da je ponuda ponuđača “BEMAX” najpovoljnija i zaključen je Ugovor o građenju broj 01-1045/1 od 08.02.2016. godine.
  - Rekonstrukcija magistralnog puta Cetinje-Budva, dionica Brajići – Lapčići - Nakon sprovedenog postupka utvrđeno je da je ponuda ponuđača “TEHNOPUT-MNE” najpovoljnija i zaključen je Ugovor o građenju broj 01-5457/1 od 29.12.2016. godine.
  - Rekonstrukcija magistralnog puta Cetinje-Budva, dionica Ugnji-Obzovica - Nakon sprovedenog postupka utvrđeno je da je ponuda ponuđača “BEMAX” DOO najpovoljnija i zaključen je Ugovor o građenju broj 01-4703/1 od 12.05.2016. godine.
  - Rekonstrukcija magistralnog puta Podgorica-Budva, lokalitet Ulići-kružni tok Cetinje-Ugnji - Nakon sprovedenog postupka utvrđeno je da je ponuda ponuđača “BEMAX” DOO najpovoljnija i zaključen je Ugovor o građenju broj 01-8617/1 od 29.08.2016. godine.
  - Rekonstrukcija regionalnog puta Berane-Trpezi-Kalače, dionica Berane-Petnjica. Nakon pokretanja postupka, izvršena je izmjena tenderske dokumentacije, nakon čega je izjavljena žalba na sadržaj i uslove iz tenderske dokumentacije. Državna komisija za kontrolu postupka javnih nabavki je, nakon razmatranja, donijela rješenje kojim se pomenuta žalba odbija. Nakon sprovedenog postupka utvrđeno je da je ponuda ponuđača “BEMAX” DOO najpovoljnija, na šta je izjavljena žalba ponuđača ”Crnagoraput” AD Podgorica, kao i žalba ponuđača “Toškovićl” DOO. Naručilac je bio dužan da, u roku od osam dana od prijema žalbe, Državnoj komisiji dostavi: žalbu i odgovor na žalbu i druge dokaze od značaja za odlučivanje po žalbi, shodno članu 128 Zakona o javnim nabavkama, što je Direkcija i uradila. Državna komisija za kontrolu postupka javnih nabavki je, nakon razmatranja, donijela rješenja kojima su pomenute žalbe odbijene. Zaključen je Ugovor o građenju broj 01-9311/1 od 19.09.2016. godine sa ponuđačem “BEMAX” DOO Podgorica.
  - Rekonstrukcija i sanacija magistralnog puta Rožaje-Špiljani, sanacija klizišta Besnik i sanacija zida i kosine na lokalitetu Zeleni - Nakon pokretanja postupka, izvršena je izmjena tenderske

dokumentacije, nakon čega je izjavljena žalba na sadržaj i uslove iz tenderske dokumentacije. Državna komisija za kontrolu postupka javnih nabavki nakon razmatranja donijela je rješenje kojim se pomenuta žalba odbija. Nakon sprovedenog postupka utvrđeno je da je ponuda ponuđača "GRAĐEVINARSTVO I SAVJETOVANJE" AD Podgorica najpovoljnija, na šta je izjavljena žalba ponuđača. Naručilac je dužan da, u roku od osam dana od prijema žalbe, Državnoj komisiji dostavi: žalbu i odgovor na žalbu i druge dokaze od značaja za odlučivanje po žalbi, shodno čl.128 ZJN, što je Direkcija i uradila. Državna komisija za kontrolu postupka javnih nabavki nakon razmatranja donijela je rješenje kojima je pomenuta žalba prihvaćena. Zaključen Ugovor o građenju br.01-11074/1 od 15.11.2016. godine sa ponuđačem Konzorcijum "BI-KOD" DOO i "CIVIL ENGINEER" DOO.

- Rekonstrukcija magistralnog puta Podgorica-Cetinje, lokalitet Tunel Mekavac - Nakon sprovedenog postupka utvrđeno je da je ponuda ponuđača "TEHNOPUT-MNE" DOO najpovoljnija, na šta je izjavljena žalba ponuđača Konzorcijum "BI-KOD" DOO . Naručilac je dužan da, u roku od osam dana od prijema žalbe, Državnoj komisiji dostavi: žalbu i odgovor na žalbu i druge dokaze od značaja za odlučivanje po žalbi, shodno čl.128 ZJN, što je Direkcija i uradila. Državna komisija za kontrolu postupka javnih nabavki nakon razmatranja donijela je rješenje kojim se pomenuta žalba odbija. Zaključen Ugovor br.01-567/1 od 27.01.2016. godine sa "TEHNOPUT-MNE" DOO.
- Izrada tehničke dokumentacije za rekonstrukciju magistralnog puta dionica Berane-Tunel Lokve - Nakon sprovedenog postupka utvrđeno je da je ponuda ponuđača Konzorcijum "GEOTEHNICS, PROJECTS &CONSULTUNG" DOO najpovoljnija, na šta je izjavljena žalba ponuđača Konzorcijum "DB Inženjering" doo Beograd, "Eco Aqua Consulting" doo Podgorica, "Lavian Inženjering" doo Tivat, "Geotehnika plus" doo Nikšić, "Tekton group" doo Podgorica, "Geopromet" doo Podgorica i " Red Flame Montenegro" doo Podgorica, br.02-8069/1 od 18.08.2015. godine. Naručilac je dužan da, u roku od osam dana od prijema žalbe, Državnoj komisiji dostavi: žalbu i odgovor na žalbu i druge dokaze od značaja za odlučivanje po žalbi, shodno čl.128 ZJN, što je Direkcija i uradila. Državna komisija za kontrolu postupka javnih nabavki nakon razmatranja donijela je rješenje kojim se pomenuta žalba odbija. Zaključen Ugovor br.01-257/1 od 18.01.2016. godine sa Konzorcijum "GEOTEHNICS, PROJECTS &CONSULTUNG" DOO.
- Izrada tehničke dokumentacije za rekonstrukciju magistralnog puta Kolašin – Mojkovac - Nakon sprovedenog postupka utvrđeno je da je ponuda ponuđača "INSTITUT ZA GRAĐEVINARSTVO" DOO najpovoljnija, sa kojim je zaključen Ugovor broj 01-10846/1 od 08.11.2016. godine.

Obrazac C za podnošenje podataka o dodijeljenim javnim nabavkama primjenom neposrednog sporazuma - U Izvještaju o sprovedenim postupcima javnih nabavki za 2016. godinu u Obrascu C za podnošenje podataka o dodijeljenim javnim nabavkama primjenom neposrednog sporazuma, prikazane su i nabavke koje u ukupnom iznosu prelaze dozvoljeni iznos nabavki sprovedenih putem neposrednog sporazuma. Naime, vršena je nabavka putem neposrednog sporazuma za robe/usluge za koje je trebalo sprovesti određeni postupak čime je izvršeno dijeljenje predmeta javnih nabavki i to:

Tabela 74: Javne nabavke neposrednim sporazumom

R.br.	Naziv dobavljača	Opis	Iznos
1	T-COM	Usluge mobilne i fixsne telefonije	24.180,74
2	JUGOPETROL	Gorivo	24.089,48
3	AD LOVĆEN OSIGURANJE	Usluge osiguranja	18.833,40
4	AE STUDIO	Izrada tehničke dokumentacije	13.209,00
5	MAZDA	Usluge održavanja auta	7.696,48
6	REMARK	Usluge fotokopiranja	6.913,66
7	KASTEX	Kancelarijski materijal	5.660,73
8	POBJEDA	Usluge oglašavanja	5.330,70
9	ABG TEST	Revizija tehničke dokumentacije	5.117,00
Ukupne nabavke neposrednim sporazumom			**111.031,19**
Ukupne nabavke neposrednim sporazumom kod kojih je prekoračen dozvoljeni iznos			**105.700,49**

Direkcija za saobraćaj je nabavke, navedene u tabeli, sprovela primjenom neposrednog sporazuma iako je vrijednost nabavki iznosila preko 5.000,00 €, što nije u skladu s članom 21 Zakona o javnim nabavkama, kojim je propisano da se postupak neposrednog sporazuma sprovodi za javnu nabavku čija procijenjena vrijednost iznosi do 5.000,00 € i članom 44 kojim je propisano da naručilac ne smije tokom fiskalne ili finansijske godine da podijeli predmet javne nabavke koja predstavlja jedinstvenu cjelinu, sa namjerom izbjegavanja primjene ovog zakona i propisanog postupka javne nabavke. Od izvršenih nabavki navedenih u tabeli „nabavka usluge oglašavanja" (pod rednim brojem 8) izuzete su članom 3 od primjene Zakona o javnim nabavkama.

Članom 30 Zakona o javnim nabavkama definisano je da postupak javne nabavke neposrednim sporazumom uređuje naručilac posebnim aktom. Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, sa organima uprave u sastavu ministarstva, je donijelo interno uputstvo za sprovođenje javnih nabavki neposrednim sporazumom broj 01-3762/1 od 18.04.2017. godine, koji će se primjenjivati u narednom periodu. Članom 153a Zakona o javnim nabavkama definisano[50] je da će se podzakonski akti u skladu sa ovim zakonom, donijeti u roku od 120 dana, od dana stupanja na snagu ovog zakona. Ministarstvo saobraćaja nije ispoštovalo navedeni rok**.**

Direkcija za saobraćaj je trebala da se prilikom sprovođenja javnih nabavki pridržava člana 21 važećeg Zakona o javnim nabavkama, kojim je propisano da se postupak neposrednog sporazuma sprovodi za javnu nabavku čija procijenjena vrijednost iznosi do 5.000,00 € i člana 44 kojim je propisano da naručilac ne smije tokom fiskalne ili finansijske godine da podijeli predmet javne nabavke koja predstavlja jedinstvenu cjelinu, sa namjerom izbjegavanja primjene ovog zakona i propisanog postupka javne nabavke.

Direkcija javnih radova aktivnosti vezane za javne nabavke vrši samostalno, od donošenja Odluke o pokretanju postupaka javnih nabavki do zaključenja ugovora sa odabranim ponuđačima, na osnovu Ovlašćenja ministra održivog razvoja i turizma broj 101-684/2 od 28.03.2016. godine i Ovlašćenja broj 101-2386/1 od 30.11.2016. godine, kojim je ministar prenio ovlašćenja za obavljanje ovih poslova na Direkciju javnih radova, odnosno direktora Direkcije za javne radove. U Direkciji javnih radova, u skladu s članom 58 Zakona o javnim nabavkama, imenovan je službenik za javne nabavke Rješenjem broj 101-1566/1 od 29.06.2016. godine.

U narednoj tabeli dat je pregled plana javnih nabavki Ministarstva održivog razvoja i turizma po vrsti predmeta javne nabavke:

Tabela 75: Plan javnih nabavki Ministarstva odživog razvoja i turizma

R.br.	Vrsta predmeta javne nabavke	Konačan plan javnih nabavki
1	ROBE	1.502.322,99
2	USLUGE	7.825.021,92
3	RADOVI	63.125.000,00
	Ukupno:	**72.452.344,91**

Plan javnih nabavki za 2016. godinu donešen od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma i Direkcije javnih radova, uz prethodnu saglasnost Ministarstva finansija, objavljen je na Portalu Uprave za javne nabavke. Godišnji izvještaj o dodijeljenim javnim nabavkama u 2016. godini dostavljen je Upravi za javne nabavke na obrascu A - za podnošenje podataka o dodijeljenim javnim nabavkama, obrascu B - za podnošenje podataka o dodijeljenim javnim nabavkama male vrijednosti i obrascu C - za podnošenje podataka o dodijeljenim javnim nabavkama primjenom neposrednog sporazuma.

Ukupna vrijednost dodijeljenih javnih nabavki u 2016. godini Direkcije javnih radova prikazanih u Izvještaju o dodijeljenim javnim nabavkama (Obrazac A u iznosu od 30.419.026,58 €, Obrazac B u iznosu od 40.729,11 € i Obrazac C u iznosu od 387.785,34 €) iznosi 30.847.541,03 €.

[50] "Sl.list CG", br. 028/15

Kontrolom postupaka javnih nabavki i primjene Zakona o javnim nabavkama utvrđeno je:

- da je sa donošenjem Odluke o pokretanju postupka javne nabavke donošeno i Rješenje o imenovanju Komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda;
- da su rokovi za podnošenje ponuda u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama;
- da su donošenju Odluke o izboru najpovoljnije ponude prethodile propisane procedure, Zapisnik o javnom otvaranju ponuda i Zapisnik o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda;
- da je uz zaključene ugovore dostavljena i činidbena garancija, tražena javnim pozivom, odnosno tenderskom dokumentacijom.

Članom 30 Zakona o javnim nabavkama definisano je da postupak javne nabavke neposrednim sporazumom uređuje naručilac posebnim aktom. Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Direkcija javnih radova su donijele interno uputstvo za sprovođenje javnih nabavki neposrednim sporazumom broj 101-2064/1 od 12.10.2016. godine.

Kontrolom, na odabranom uzorku, obuhvaćeni su sljedeći postupci javnih nabavki sprovedeni u 2015. i 2016. godini za koje je ugovor zaključen u 2016. godini i to:

- **Otvoreni postupak**

  - Usluge projektovanja i izvođenje radova na izgradnji isklopive šestosjedne žičare: Nakon sprovedenog postupka utvrđeno je da je ponuda Konzorcijuma“Eminent” najpovoljnija. Po ovom postupku izjavljena je žalba protiv Odluke broj 19/2-01-3766/1 od 26.07.2016. godine i ista je odbačena Rješenjem Državne komisije za kontrolu postupka javnih nabavki broj UP 0904-710/7-2016 od 26.09.2016. godine kao neosnovana i zaključen je Ugovor o građenju broj 19/02-01-5740/1 od 07.10.2016. godine.
  - Rekonstrukcija gradske saobraćajnice „13. Jul“ Opština Nikšić: Nakon sprovedenog postupka utvrđeno je da je ponuda ponuđača “Mehanizacija i programat” AD Nikšić najpovoljnija i zaključen je Ugovor o građenju broj 19/2-01-5534/1 od 30.09.2016. godine.
  - Radovi na izgradnji SSŠ u Golubovcima*:* Nakon sprovedenog postupka utvrđeno je da je ponuda ponuđača “MET&ALU PLAST” DOO Danilovgrad najpovoljnija. Po ovom postupku izjavljena je žalba protiv Odluke broj 19/2-01-184/1 od 20.01.2016. godine i ista je odbačena Rješenjem Državne komisije za kontrolu postupka javnih nabavki broj UP 0902-66/1-2016 od 11.03.2016. godine kao neuredna, a sa navedenim ponuđačem zaključen je Ugovor o građenju broj 19/2-01-5649/1 od 04.10.2016. godine.
  - Radovi na izgradnji Administrativnog objekta u Opštini Petnjica: Nakon sprovedenog postupka utvrđeno je da je ponuda ponuđača “Tehno gradnja” DOO Pljevlja najpovoljnija i zaključen je Ugovor o građenju broj 19/2-01-570/1 od 11.02.2016. godine.
  - Radovi na izmještanju Ikone Bogorodice Filermose u prostor Cetinjske pećine I faza*:* Nakon sprovedenih postupaka utvrđeno je da je ponuda ponuđača „Neimar Inžinjering“ DOO Podgorica najpovoljnija i zaključen je Ugovor o građenju broj 19/2-01-7297/1 od 08.12.2016. godine.

Ministarstvo nauke - Plan javnih nabavki broj 01-108 od 22.01.2016. godine donešen je u zakonskom roku i objavljen je na portalu Uprave za javne nabavke. Procijenjena vrijednost za realizaciju plana je 73.525,38 € i to: Robe 28.025,38 € i Usluge 45.500,00 €. Prema izvještaju o sprovedenim postupcima javnih nabavki broj 01-356 od 28.02.2017. godine (obrasci A, B i C) dodijeljene su javne nabavke u vrijednosti od 62.759,45 €.

- **Otvoreni postupak -** Usluge putničkih agencija za nabavku avionskih karata - Tenderska dokumentacija broj 01-823/2 od 14.04.2016. godine. Predmet javne nabavke su bile CPV 63510000-7 - Usluge putničkih agencija i slične usluge. Procijenjena vrijednost iznosila je 25.000,00 €. Kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je bio najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 01-823/8 od 26.05.2016. godine navedeno je da je pristiglo 9 ponuda sa istim ponuđenim jediničnim cijenama od 190,00 €. Nakon pregleda i vrednovanja 4 ponude su

proglašene neispravnim. Nakon obavljenog žrijebanja za najpovoljnijeg ponuđača određen je Marco Polo Travel Agency d.o.o i zaključen Ugovor o poslovnoj saradnji broj 01-2841 od 06.10.2016. godine.

- **Šoping metode:**

  - **Usluge osiguranja motornih vozila -** Tenderska dokumentacija broj 01-2552/2 od 06.10.2016. godine. Predmet javne nabavke su CPV 665141100 - Usluge osiguranja motornih vozila i procijenjena vrijednost predmeta nabavke 3.300,00 €. Partija 1: usluge tehničkog pregleda, registracije i obavezno auto osiguranje vozila procijenjene vrijednosti 1.300,00 € i Partija 2: usluge kasko osiguranja procijenjene vrijednosti 2.000,00 €. Kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je bio najniža ponuđena cijena. Sa najpovoljnijim ponuđačima su zaključeni ugovori i to: Ugovor o pružanju usluga osiguranja i registracije motornih vozila broj 01-2552/13 od 14.11.2016. godine u iznosu od 721,13 € zaključen je sa Sava Osiguranjem AD i Sava Car d.o.o. i Ugovor o pružanju osiguranja kasko vozila je zaključen sa Lovćen osiguranjem AD čija je ugovorena vrijednost 738,28€.
  - **Kancelarijske potrebe -** Tenderska dokumentacija broj 01-459/2 od 14.03.2016. godine. Predmet javne nabavke su CPV 30192000 – Kancelarijske potrebe, procijenjena vrijednost predmeta nabavke 3.500,00 €. Kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je bio najniža ponuđena cijena. Ponude su dostavili Kastex d.o o sa ponuđenom cijenom 1.279,89 € i Ljetopis d.o.o sa ponuđenom cijenom 1.673,71 €. Ugovor za nabavku kancelarijskog materijala broj 01-1216 od 24.09.2016. godine zaključen je sa dobavljačem Kastex d.o.o. čija je ugovorena vrijednost 1.279,89 €.

- **Neposredni sporazum -** Prema izvještaju na Obrascu C, izvršeno je 58 postupaka nabavki putem neposrednog sporazuma čija je ukupna vrijednost 14.415,79 € ili 22,97% u odnosu na ukupni izvršeni godišnji budžet za javne nabavke sa PDV-om koji je iznosio 62.759,45 €. U skladu s članom 30 Zakona o javnim nabavkama[51] donijet je Pravilnik za postupanje Ministarstva nauke Crne Gore prilikom sprovođenja postupka javne nabavke neposrednim sporazumom broj 01-3473 od 28.12.2016. godine.

Utvrđeno je da je ukupna godišnja vrijednost javnih nabavki primjenom neposrednog sporazuma bila veća u odnosu na zakonom utvrđen limit, što nije u skladu s članom 30 Zakona o javnim nabavkama.

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava - Plan javnih nabavki broj 07-406-100/16-1 od 27.01.2016. godine donešen je u zakonskom roku i objavljen je na portalu Uprave za javne nabavke. Procijenjena vrijednost za realizaciju plana iznosi 159.505,43 € i to za robe u iznosu od 48.745,43 € i za usluge u iznosu od 110.760,00 €. Prema izvještaju o sprovedenim postupcima javnih nabavki broj 07-406-138/17-4 od 06.02.2017. godine (obrasci A, B i C) dodijeljene su javne nabavke u vrijednosti od 84.045,43 €.

- **Šoping postupak:**

  - **Nabavka kompjuterske opreme** - Tenderska dokumentacija broj 07-406-848/16-2 od 24.05.2016. godine. Predmet javne nabavke je CPV 30236000-2 - Razna kompjuterska oprema, 30213300-8 - Desktop kompjuteri, 30232110-8 - Laserski štampači i 30200000-1 - Kompjuterska oprema i pribor. Procijenjena vrijednost je iznosila 8.200,00 €. Kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je bio najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 01-823/8 od 26.05.2016. godine navedeno je da su pristigle ponude od 4 ponuđača. Nakon pregleda i vrednovanja ponuda za najpovoljnijeg ponuđača odabran je dobavljač “MAF

[51] “Sl. list CG” br. 57/14 i 28/15

NK" d.o.o sa ponuđenom cijenom 5.043,26 €, sa kojim je zaključen Ugovor o javnoj nabavci broj 07-406-848/16-13 od 01.07.2016. godine.

- **Usluge medijske kampanje o zabrani diskriminacije, toleranciji i poštovanja različitosti -** Tenderska dokumentacija broj 07-406-996/16-2 od 23.06.2016. godine. Predmet javne nabavke CPV 92200000-3(2)- Usluge radija i televizije i 9340000-9 - Usluge oglašavanja i marketinga. Procijenjena vrijednost utvrđena je na iznos od 20.000,00 €. Kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je bio najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 07-406-996/16-11 od 12.07.2016. godine navedeno je da su pristigle ponude od 2 ponuđača. Nakon pregleda i vrednovanja ponuda za najpovoljnijeg ponuđača odabran je "DPC" d.o.o sa ponuđenom cijenom od 19.299,42 € , sa kim je zaključen Ugovor o javnoj nabavci broj 07-406-996/16-14 od 30.08.2016. godine.
- **Usluge štampanja -** Tenderska dokumentacija broj 07-406-594/16-2 od 06.04.2016. godine. Predmet javne nabavke je bio CPV 22000000-0 - Štampane stvari i srodni proizvodi i 22100000-1 - štampanje knjige, brošura i letci. Procijenjena vrijednost utvrđena je na 16.000,00 €. Kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 07-406-594/16-10 od 21.04.2016. godine navedeno je da su pristigle ponude od 3 ponuđača. Nakon pregleda i vrednovanja ponuda izvršeno je rangiranje ponuđača i to: "IVPE" d.o.o čija je ponuđena cijena 6.199,90 € i dodijeljeno mu je 100 bodova; "Art-Grafika" d.o.o, čija je ponuđena cijena 14.922,60 € i dodijeljeno mu je 41,54 bodova i "Merkator International" d.o.o, čija je ponuđena cijena 15.499,75 € i dodijeljeno mu je 40 bodova. Ugovor o javnoj nabavci broj 07-406-594/16-13 od 30.05.2016. godine zaključen je sa dobavljačem "IVPE" d.o.o.

U postupku javne nabavke šopingom za nabavku usluga štampanja po tenderskoj dokumentaciji broj 07-406-594/16-2 od 06.04.2016. godine, cijena najpovoljnije ponude je niža više od 30% u odnosu na prosječno ponuđenu cijenu svih ispravnih ponuda. Obrazloženje za neuobičajeno nisku cijenu od ponuđača nije dostavljeno.

Naručilac je bio u obavezi da od ponuđača zahtijeva obrazloženje za neuobičajeno nisku cijenu i da po dobijanju obrazloženja provjeri mjerodavne sastavne elemente ponude od uticaja na ponuđenu cijenu i ocijeni da li su opravdani u skladu s članom 85 Zakona o javnim nabavkama.

- **Neposredni sporazum -** Prema izvještaju na Obrascu C, izvršeno je 114 postupaka nabavki putem neposrednog sporazuma čija je ukupna vrijednost 17.420,15 € ili 20,73% u odnosu na ukupni izvršeni godišnji budžet za javne nabavke sa PDV-om koji je iznosio 84.045,43 €.

Ukupna godišnja vrijednost javnih nabavki primjenom neposrednog sporazuma je bila veća u odnosu na zakonski limit. Nabavke neposrednim sporazumom su trebale biti realizovane u iznosima kako je propisano članom 30 Zakona o javnim nabavkama.

Ministarstvo kulture - Plan javnih nabavki broj 01-276 od 29.01.2016. godine je donešen je u zakonom utvrđenom roku i objavljen je na portalu Uprave za javne nabavke. Na Portalu Uprave za javne nabavke je objavljen izmijenjeni Plan javnih nabavki broj 01-2799 od 13.09.2016. godine. Procijenjena vrijednost za realizaciju plana je 342.860,00 € i to za: robe u vrijednosti 89.650,00 €, za usluge u vrijednosti 208.210,00 € i za radove u vrijednosti 45.000,00 €. Prema izvještaju o sprovedenim postupcima javnih nabavki broj 07-406-138/17-4 od 06.02.2017. godine (obrasci A,B i C) dodijeljene su javne nabavke u vrijednosti od 376.086,01 €.

- **Otvoreni postupak -** Pružanje usluga organizovanja kulturnih događaja - Tenderska dokumentacija broj UPI 02-3/6 od 23.03.2016. godine. Predmet javne nabavke su CPV 98341000-5 - Usluge smještaja, 79952100-3 - Usluge organizovanja kulturnih događaja, 63510000-7 - Usluge putničkih agencija i slične usluge i 63000000 - Prateće i pomoćne usluge u prevozu; i usluge putničkih agencija. Procijenjena vrijednost je iznosila 25.000,00 €, a kriterijum za izbor

najpovoljnije ponude je najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj UPI 02-3/11 od 15.04.2016. godine navedeno je da su pristigle 4 ponude sa istim ponuđenim jediničnim cijenama od 190,00 €. Nakon obavljenog žrijebanja za prvorangiranog ponuđača je određen Miross d.o.o. sa kim je zaključen Ugovor o javnoj nabavci organizovanja kulturnih sadržaja broj UPI 02-3/23 od 09.06.2016. godine.

- **Šoping metoda**
  - **Nabavka sredstava higijene** za potrebe Ministarstva kulture i Uprave za zaštitu kulturnih dobara, organa u sastavu - Tenderska dokumentacija broj UPI 02-19/5. Predmet javne nabavke su sredstva za higijenu. Procijenjena vrijednost predmeta nabavke je iznosila 4.100,00 €, kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je najniža ponuđena cijena. Nakon pregleda, ocjene i vrednovanja ponude prvorangiran je ponuđač "Veletex" d.o.o sa ponuđenom cijenom 3.712,97 €, sa kim je zaključen Ugovor o isporuci robe br. 02-3724 od 28.11.2016. godine.
  - **Nabavka zimskih guma za putnička vozila -** Tenderska dokumentacija broj UPI 02-19/5. Predmet javne nabavke su CPV 34351100-3 – gume za motorna vozila čija je procijenjena vrijednost 4.000,00 €, a kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je najniža ponuđena cijena. Blagovremeno su dostavljene ponude od 3 ponuđača. Nakon pregleda i vrednovanja ponuda izvršeno je rangiranje ponuđača. Ponuđaču "Vujačić Company" d.o.o dodijeljeno je najviše bodova i sa njim je zaključen Ugovor o javnoj nabavci broj 02-3461 od 02.11.2016. godine.

- **Neposredni sporazum -** Prema izvještaju na Obrascu C, izvršeno je 415 postupaka nabavki putem neposrednog sporazuma čija ukupna vrijednost iznosi 84.708,39 € ili 22,52% u odnosu na ukupni izvršeni godišnji budžet za javne nabavke sa PDV-om koji je iznosio 376.086,01 €. U skladu s članom 30 Zakona o javnim nabavkama donijet je Pravilnik za postupanje Ministarstva kulture prilikom sprovođenja postupka javne nabavke neposrednim sporazumom broj 02-634 od 01.02.2017. godine.

Ukupna godišnja vrijednost javnih nabavki primjenom neposrednog sporazuma je bila veća u odnosu na zakonski limit i nabavke neposrednim sporazumom su trebale biti realizovane u iznosima kako je propisano članom 30 Zakona o javnim nabavkama.

Ministarstvo ekonomije - Plan javnih nabavki broj 01-216/4 od 22.02.2016. godine objavljen je na portalu Uprave za javne nabavke. Na Portalu Uprave za javne nabavke objavljen je i izmijenjeni Plan javnih nabavki broj 01-216/5 od 28.04.2016. godine. Procijenjena vrijednost za realizaciju plana je 479.587,67€ i to za robe u iznosu od 77.893,43 € i usluge u iznosu od 401.694,24 €. Prema izvještaju o sprovedenim postupcima javnih nabavki broj 406-3/2017 od 23.02.2017. godine (obracsi A,B i C) dodijeljene su javne nabavke u vrijednosti od 325.765,55 €.

- **Otvoreni postupak**

  - **Kontrola kvaliteta tečnih naftnih derivata -** Tenderska dokumentacija broj UPI 02-3/6 od 23.03.2016. godine, predmet javne nabavke su CPV 71700000-5 - Usluge praćenja i kontrole. Procijenjena vrijednost je iznosila 65.000,00 €, a kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 01-1005/9 od 18.05.2016. godine konstatovano je da je blagovremeno pristigla jedna ponuda od ponuđača "Institut za transport" d.o.o. sa ponuđenom cijenom od 64.974,00 €, dok je neblagovremeno pristigla ponuda od ponuđača "Jugoinspekt Control" d.o.o. Ugovor o pružanju usluga kontrole kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla broj 01-1005/9 od 27.06.2016. godine je zaključen sa "Institut za transport" d.o.o.
  - **Izbor agencije za snadbijevanje kartama u avio saobraćaju -**Tenderska dokumentacija broj 01-2368/6 od 02.11.2015. godine. Predmet javne nabavke su CPV 60400000-2 - usluge vazdušnog prevoza i 60410000-5 - usluge vazdušnog prevoza po redu letenja. Procijenjena

vrijednost iznosila je 25.000,00 €, a kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 01-2368/15 od 25.11.2015. godine konstatovano je da su pristigle ponude od 8 ponuđača. Svi su ponudili jediničnu cijenu u iznosu od 190,00 €. Nakon izvršenog žrijebanja određen je prvorangirani ponuđač "Marla Travel" d.o.o.sa kim je zaključen Ugovor za pružanje usluga nabavke i prodaje avio karata za potrebe Ministarstva ekonomije broj 01-2368/16 od 12.01.2016. godine.

- **Šoping metoda - Nabavka računara i računarske opreme -** Tenderska dokumentacija broj 01-862/5 od 04.04.2016. godine. Predmet javne nabavke je: CPV 30000000-9-kancelarijski uređaji i kompjuterski uređaji, oprema i potrepštine, osim namještaja i softverskih paketa; 30213000-5-personalni kompjuteri; 30213100-6-prenosivi kompjuteri; 30213200-7-tablet kompjuteri; 30213300-8-desktop kompjuteri; 30232110-8- Laserski štampači; 30232120-Matrični štampači; 30200000-1-kompjuterska oprema i pribor; 30216110-0-skeneri za kompjutersku upotrebu; 30237200-1-propratna oprema za kompjutere; 30121200-5-oprema za fotokopiranje; 30121100-4- uređaji za fotokopiranje. Procijenjena vrijednost predmeta nabavke je iznosila 6.300,00 €, a kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 01-862/5 od 18.04.2016. godine konstatovano je da su ponude blagovremeno dostavila 3 ponuđača. Nakon pregleda, ocjene i vrednovanja ponuda određen je prvorangirani ponuđač "Kastex" doo sa ponuđenom cijenom 5.340,61 €, sa kim je zaključen Ugovor za nabavku računara i računarske opreme broj 01-862/12 od 16.05.2016. godine.

- **Neposredni sporazum -** Prema izvještaju na Obrascu C, izvršeno je 113 postupaka nabavki putem neposrednog sporazuma čija je ukupna vrijednost 17.140,58 € ili 5,26% u odnosu na ukupni izvršeni godišnji budžet za javne nabavke sa PDV-om koji je iznosio 325.765,55 €. U 2016. godini nije donešen poseban akt kojim se uređuje postupak javne nabavke neposrednim sporazumom.

U 2016. godini nije donešen poseban akt kojim se uređuje postupak javne nabavke neposrednim sporazumom. Naručilac je bio u obavezi da donese poseban akt kojim se uređuje postupak javne nabavke neposrednim sporazumom u skladu sa članom 30 Zakona o javnim nabavkama.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja - Plan javnih nabavki broj 406-2/16-1 od 03.02.2016. godine je objavljen na portalu Uprave za javne nabavke, kao i izmijenjeni Plan javnih nabavki broj 406-2/16-2 od 14.03.2016. godine. Procijenjena vrijednost za realizaciju plana je 12.312.405,28 € i to za: robe 243.128,38 €, **r**adove 11.398.925,21 € i usluge 650.351,69 €. Prema izvještaju o sprovedenim postupcima javnih nabavki broj 406-3/17-1 od 07.02.2017. godine (obrasci A, B i C) dodijeljene su javne nabavke u vrijednosti od 9.002.038,51 €.

- **Otvoreni postupak**

  - **Nabavka poslovnog prostora -** Vlada Crne Gore je Zaključkom broj 08-263 od 25.03.2016. godine zadužila Upravu za imovinu da obezbijedi prostor za otvaranje dnevnog centra za odrasle sa smetnjama u razvoju u Opštini Nikšić, a Ministarstvo rada i socijalnog staranja da za tu namjenu opredijeli sredstva. Ministarstvo rada i socijalnog staranja je Ovlašćenjem broj 406-16/16-2 od 21.03.2016. godine ovlastilo Upravu za imovinu da u ime Ministarstva rada i socijalnog staranja i za njegov račun sprovede postupak javne nabavke poslovnog prostora. Tenderska dokumentacija broj 24-0201/1657 od 04.04.2016. godine, a predmet javne nabavke je CPV 70120000-8 - Kupovina i prodaja nekretnina. Procijenjena vrijednost iznosila je 90.000,00 €,a kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 24-0201/2207 od 27.04.2016. godine konstatovano je da je blagovremeno pristigla jedna ponuda. Ugovor o kupovini poslovnog prostora broj 406-16/16-3 od 17.05.2016. godine je zaključen sa najpovoljnijim ponuđačem, čija ugovorena cijena je iznosila 85.000,00 €.

- **Nabavka kancelarijskog materijala, potrošnog materijala i tonera -** Tenderska dokumentacija broj 5/16 od 15.06.2016. godine. Predmet javne nabavke je CPV 30199210-5-Dopisnice; 30192121-5- Hemijske olovke; 22800000-8- Registratori, knjigovodstvene knjige, fascicle, obrasci i drugi štampani kancelarijski materijal, od kartona ili papira; 30197110-0-Municija za heftalicu; 30192700-8-Kancelarijski materijal; 30197630-1-Papir za štampanje; 30199230-1-koverte; 30125110-5-Toneri za laserske štampače/faks mašine i 30125100-2-Kasete s tonerom. Procijenjena vrijednost: Partija 1: Nabavka kancelarijskog materijala i potrošnog materijala procijenjene vrijednosti sa uračunatim PDV-om iznosi 10.541,83 € a Partija 2: Nabavka tonera za laserske štampače/faks mašine i kaseta sa tonerom procijenjene vrijednosti sa uračunatim PDV-om iznosi 21.083,67 €, a kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 406-5/16-6 od 22.07.2016. godine konstatovano je da je blagovremeno pristigla jedna ponuda od ponuđača "Kastex" doo. Ponuđena cijena je iznosila 10.503,65 € za Partiju 1 i 20.967,92 € za Partiju 2. Ugovor o isporuci robe broj 406-5/16-10 od 06.09.2016. godine zaključen je sa "Kastex" d.o.o za Partiju 1 i Ugovor o isporuci robe br.oj 406-5/16-11 od 06.09.2016. godine je zaključen sa "Kastex" d.o.o za Partiju 2.

- **Šoping metoda –** Usluge osiguranja od nesreća i zdravstvenog osiguranja-Tenderska dokumentacija broj 13/16 od 31.03.2016. godine. Predmet javne nabavke su CPV66512000-2-Usluge osiguranja od nesreća i zdravstvenog osiguranja i 66510000-8-Usluge osiguranja. Procijenjena vrijednost predmeta nabavke iznosila je 6.300,00 €, a kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 406-7/16-10 od 15.04.2016. godine konstatovano je da su ponude blagovremeno dostavila 4 ponuđača. Nakon pregleda, ocjene i vrednovanja ponuda određen je prvorangirani ponuđač "Sava Montenegro" AD sa ponuđenom cijenom od 4.764,95 €. Ugovor o pružanju usluga kombinovanog kolektivnog osiguranja i dopunskog zdravstvenog osiguranja broj 406-7/16-13 od 10.05.2016. godine zaključen je sa ponuđačem "Sava Montenegro" AD.

- **Neposredni sporazum -** Prema izvještaju na Obrascu C, izvršeno je 19 postupaka nabavki putem neposrednog sporazuma čija je ukupna vrijednost 283.701,47 € ili 3,15% u odnosu na ukupni izvršeni godišnji budžet za javne nabavke sa PDV-om koji je iznosio 9.002.038,51 €. Donešeno je Interno uputstvo za sprovođenje javnih nabavki neposrednim sporazumom u Ministarstvu rada i socijalnog staranja broj 023-11/15-2 od 04.05.2015. godine.

Ministarstvo pravde - Plan javnih nabavki broj 01-663/16 od 01.02.2016. godine objavljen je na portalu Uprave za javne nabavke, kao i izmijenjeni Plan javnih nabavki broj 01-663/16-4 od 22.12.2016. godine. Procijenjena vrijednost za realizaciju plana je 2.253.470,00 € i to za robe 1.706.070,00 € i za usluge 547.400,00 €**.** Prema izvještaju o sprovedenim postupcima javnih nabavki (obrasci A, B i C) dodijeljene su javne nabavke u vrijednosti od 2.002.075,68 €.

- **Otvoreni postupak:**

  - **Nabavka dostavnog vozila -** Tenderska dokumentacija broj 035A-01-9299/16 od 02.09.2016. godine. Predmet javne nabavke je CPV 34130000-7 - Motorna vozila za prevoz robe. Procijenjena vrijednost je 15.000,00 €, a kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 035A-01-9299/16-6 od 27.09.2016. godine konstatovano je da su blagovremeno pristigle dvije ponude. Nakon obavljenog postupka pregleda, ocjene i vrednovanja ponuda određen je prvorangirani ponuđač "Alliance" d.o.o sa ponuđenom cijenom u iznosu od 11.490,00 €, sa kom je zaključen Ugovor o javnoj nabavci broj 01-10949/16 od 20.10.2016. godine.
  - **Nabavka posteljine -** Tenderska dokumentacija broj 11A-01-2803/16 od 21.03.2016. godine. Predmet javne nabavke je: CPV 19212310-1-Proizvodi od platna i 19212300-8-Platno. Procijenjena vrijednost iznosila je 25.000,00 €, a kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je

najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 11A-01-2803/16-9 od 04.05.2016. godine konstatovano je da su blagovremeno pristigle tri ponude. Nakon pregleda, ocjene i vrednovanja ponuda određen je prvorangirani ponuđač "Comexport" d.o.o sa ponuđenom cijenom u iznosu od 23.889,25 €, sa kim je zaključen Ugovor o javnoj nabavci broj 01-13007/16 od 02.12.2016. godine.

- **Šoping metoda – Gume za vozila -** Tenderska dokumentacija broj 14B-01-3500/16-4 od 27.05.2016. godine. Predmet javne nabavke je: CPV 34351100-3-Gume za motorna vozila. Procijenjena vrijednost predmeta nabavke iznosila je 8.000,00 €, a kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 14B-01-3500/16-5 od 08.06.2016. godine konstatovano je da su ponude blagovremeno dostavila 2 ponuđača. Nakon pregleda, ocjene i vrednovanja ponuda određen je prvorangirani ponuđač "Efel Motors" d.o.o sa ponuđenom cijenom 7.907,59 € i sa njim je zaključen Ugovor o javnoj nabavci broj 01-7641/16 od 11.07.2016. godine.

- **Neposredni sporazum -** Prema izvještaju na Obrascu C, izvršeno je 327 postupaka nabavki putem neposrednog sporazuma čija je ukupna vrijednost 91.894,21 € ili 4,58% u odnosu na ukupni izvršeni godišnji budžet za javne nabavke sa PDV-om koji je iznosio 2.002.075,68 €. Donešen je Pravilnik o načinu zaključivanja neposrednog sporazuma kao postupka javne nabavke broj 01-366/16 od 18.01.2016. godine.

Uprava za imovinu - Plan javnih nabavki broj 0201/330 od 29.01.2016. godine objavljen je na portalu Uprave za javne nabavke, kao i izmijenjeni Plan javnih nabavki broj 0201/2871 od 01.06.2016. godine. Procijenjena vrijednost za realizaciju plana je 3.995.220,00 € i to za: robe 1.409.110,00 €, radove 939.110,00 € i usluge 1.647.000,00 €**.** Prema izvještaju o sprovedenim postupcima javnih nabavki (obrasci A, B i C) dodijeljene su javne nabavke u vrijednosti od 3.482.012,17 €.

- **Otvoreni postupak:**

  - **Opremanje enterijera „Vila Gorica" u Podgorici -** Tenderska dokumentacija broj 47-0201/3258 od 23.06.2016. godine. Predmet javne nabavke je: CPV 39515100-6-zavjese, 39513100-2- stoljnjaci, 19000000-6-tkanine od kože i tekstila, materijal od plastike i gume. Procijenjena vrijednost je iznosila 70.000,00 €, a kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 47-0201/4727 od 26.09.2016. godine konstatovano je da je blagovremeno pristigla jedna ponuda. Nakon obavljenog postupka pregleda, ocjene i vrednovanja ponuda određen je prvorangirani ponuđač "Contessa Enterijeri" d.o.o, sa kojim je zaključen Ugovor o nabavci roba broj 0201/4989 od 10.10.2016. godine na iznos od 1.076,47 €.
  - **Nabavka i isporuka bijele tehnike za potrebe bifea i restorana -** Tenderska dokumentacija broj 67-0201/5802 od 01.12.2016. godine. Predmet javne nabavke je: CPV-31000000-6-Električni uređaji,aparati, oprema i potrošna roba. Procijenjena vrijednost iznosila je 10.000,00 €, a kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 67-0201/5802-6339 od 28.12.2016. godine konstatovano je da je blagovremeno pristigla jedna ponuda. Nakon postupka pregleda, ocjene i vrednovanja ponuda određen je prvorangirani ponuđač "Frigoelektro" d.o.o sa ponuđenom cijenom u iznosu od 9.654,47 €. Ugovor o nabavci roba broj 0201/6390 od 30.12.2016. godine zaključen je sa ponuđačem "Frigoelektro" d.o.o.
  - **Ručno taftovani tepisi i zastori, za potrebe državnih organa -** Tenderska dokumentacija broj 19-0201/1407 od 22.03.2016. godine. Predmet javne nabavke je: CPV - 39530000-6-Tepisi, otirači i prostirke. Procijenjena vrijednost iznosi je 40.000,00 €, a kriterijum za izbor najpovoljnije ponude su: najniža ponuđena cijena (70 bodova), rok isporuke roba (20 bodova), kvalitet (10 bodova). U Zapisniku o javnom otvaranju broj 19-0201/2273 od 05.05.2016. godine konstatovano je da je blagovremeno pristigla jedna ponuda. Nakon postupka pregleda,

ocjene i vrednovanja ponuda određen je prvorangirani ponuđač "Credo" d.o.o sa ponuđenom cijenom u iznosu od 39.960,00 €, sa kojim je zaključen Ugovor o nabavci roba broj 0201/2958 od 06.06.2016. godine.

- **Neposredni sporazum -** Prema izvještaju na Obrascu C, izvršeno je 166 postupaka nabavki putem neposrednog sporazuma čija je ukupna vrijednost 175.543,27 €. Donešen je Pravilnik za postupanje Uprave za imovinu prilikom javne nabavke neposrednim sporazumom broj 0201/377/1 od 02.02.2016. godine.

Ministarstvo turizma i održivog razvoja - Plan javnih nabavki broj 114-123/3 08.03.2016. godine objavljen je na portalu Uprave za javne nabavke, kao i izmijenjeni Plan javnih nabavki broj 114-123/3 od 28.12.2016. godine. Procijenjena vrijednost za realizaciju plana je 74.045.544,91 € i to za robe 1.502.322,99 €, **r**adove 64.538.000,00 € i usluge 8.005.221,92 €. Prema izvještaju o sprovedenim postupcima javnih nabavki (obrasci A, B i C) dodijeljene su javne nabavke u vrijednosti od 30.847.541,03 €.

- **Otvoreni postupak – Priprema i produkcija TV spota -** Tenderska dokumentacija broj 114-1751/6 od 29.07.2016. godine. Predmet javne nabavke je: CPV 79342200-5-Usluge promocije. Procijenjena vrijednost iznosi je 60.000,00 €, a kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je ekonomski najpovoljnija ponuda sa sljedećim podkriterijumima: najniža ponuđena cijena 50 bodova i kvalitet 50 bodova. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 114-1751/9 od 07.09.2016. godine konstatovano je da su blagovremeno pristigle dvije ponude. Nakon postupka pregleda, ocjene i vrednovanja ponuda određen je prvorangirani ponuđač "Balkan media tim" doo Beograd (93,13 bodova) sa ponuđenom cijenom u iznosu od 54.480,00 €, sa kojim je zaključen Ugovor o javnoj nabavci broj 114-1751/12 od 06.10.2016. godine.

- **Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje -** Rješenjem broj 01-2548/3 od 28.03.2016. godine Uprava za javne nabavke je dala saglasnost za pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje za nabavku usluga–realizacija međunarodnih aktivnosti čija procijenjena vrijednost iznosi 22.000,00 €. Tenderska dokumentacija broj 114-681/11 od 04.04.2016. godine, a predmet javne nabavke je: CPV 92331100-1- Usluge povezane sa sajmovima čija procijenjena vrijednost iznosila 22.000,00 €. Zapisnikom o javnom otvaranju ponuda broj 114-681/13 od 22.04.2016. godine konstatovano je da je blagovremenu i ispravnu ponudu dostavio jedan ponuđač, "Biznis link" doo Beograd. Zapisnikom o pregovaranju broj 114-681/15 od 20.04.2016. godine utvrđena je cijena u iznosu od 21.983,00 € i zaključen Ugovor za pružanje usluga broj 114-681/18 od 09.05.2016. godine.

- **Šoping metoda – Nabavka paketića za djecu zaposlenih u Ministarstvu održivog razvoja i turizma -** Tenderska dokumentacija broj 114-2308/5 od 21.11.2016. godine. Procijenjena vrijednost predmeta nabavke iznosila je 5.000,00 €, a kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 114-2308/9 od 06.12.2016. godine konstatovano je da su ponude blagovremeno dostavila 3 ponuđača. Nakon pregleda, ocjene i vrednovanja ponuda određen je prvorangirani ponuđač "Maf Nk" d.o.o sa ponuđenom cijenom u iznosu od 4.279,23 €, sa kojim je zaključen Ugovor o javnoj nabavci broj 114-2308/12 od 23.12.2016. godine.

- **Neposredni sporazum -** Prema izvještaju na Obrascu C, izvršeno je 494 postupaka nabavki putem neposrednog sporazuma čija je ukupna vrijednost 387.785,34 € ili 1,25% u odnosu na ukupni izvršeni godišnji budžet za javne nabavke sa PDV-om koji je iznosio 30.847.541,03 €. Donešeno je je interno uputstvo za sprovođenje javnih nabavki u Ministarstvu održivog razvoja i turizma i Direkciji javnih radova broj 101-2064/1 od 12.10.2016. godine.

Ministarstvo prosvjete - Plan javnih nabavki broj 023-81/2016-1 od 28.01.2016. godine objavljen je na portalu Uprave za javne nabavke, kao i izmijenjeni Plan javnih nabavki broj 023-81/2016-10 od 27.10.2016. godine. Procijenjena vrijednost za realizaciju plana iznosi 4.246.333,00 € i to za robe 3.331.583,00 €, radove 446.000,00 € i usluge 468.750,00 €. Prema izvještaju o sprovedenim postupcima javnih nabavki (obrasci A, B i C) dodijeljene su javne nabavke u vrijednosti od 3.311.128,01 €.

- **Otvoreni postupak – Nabavka i isporuka robe: pelet za grijanje objekata obrazovno-vaspitnih ustanova u Crnoj Gori tokom školske 2016/2017. godine -** Tenderska dokumentacija broj 406-28/2016-6 od 25.08.2016. godine. Predmet javne nabavke je: CPV - 09111400-4 - Gorivo na bazi drveta. Procijenjena vrijednost iznosila je 110.000,00 €, a kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je ekonomski najpovoljnija ponuda sa sljedećim podkriterijumima: najniža ponuđena cijena (90 bodova), rok isporuke roba (10 bodova). U Zapisniku o javnom otvaranju broj 406-28/2016-6 od 16.09.2016. godine konstatovano je da je blagovremeno pristigla jedna ponuda. Nakon postupka pregleda, ocjene i vrednovanja ponuda određen je prvorangirani ponuđač "Kips" d.o.o (100 bodova) sa ponuđenom cijenom u iznosu od 105.488,99 €, sa kojim je zaključen Ugovor o javnoj nabavci broj 406-28/2016-11 od 03.10.2016. godine.

- **Šoping postupak – Nabavka i isporuka robe: đačke uniforme za potrebe JU OŠ "Savo Pejanović" Podgorica -** Tenderska dokumentacija broj 406-25/2016-5 od 28.07.2016. godine. Predmet javne nabavke je: CPV 18235300-8-Majice. Procijenjena vrijednost iznosila je 25.000,00 €. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 406-25/2016-8 od 09.08.2016. godine konstatovano je da su blagovremeno pristigle dvije ponude. Ponuda ponuđača "Comexport" d.o.o. je odbačena kao neispravna jer nije povezana na način koji je propisan članom 76 stav 3 Zakona o javnim nabavkama. Nakon postupka pregleda, ocjene i vrednovanja ponuda određen je prvorangirani ponuđač "Pro - File" d.o.o sa ponuđenom cijenom u iznosu od 24.017,17 €, sa kojim je zaključen Ugovor o javnoj nabavci broj 406-25/2016-16 od 28.09.2016. godine.

- **Neposredni sporazum -** Prema izvještaju na Obrascu C, izvršeno je 165 postupaka nabavki putem neposrednog sporazuma čija je ukupna vrijednost 96.054,75 € ili 2,9% u odnosu na ukupni izvršeni godišnji budžet za javne nabavke sa PDV-om koji je iznosio 3.311.128,01 €.

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja - Plan javnih nabavki broj 406-2/2016-1 od 05.02.2016. godine objavljen je na portalu Uprave za javne nabavke, kao i izmijenjeni Plan javnih nabavki broj 406-2/2016-1 od 10.10.2016. godine. Procijenjena vrijednost za realizaciju plana je 2.220.705,87 € i to za robe 1.177.860,73 €, radove 43.000,00 € i usluge 999.845,14 €. Prema izvještaju o sprovedenim postupcima javnih nabavki broj 406-5/17-2 od 27.02.2017. godine (obrasci A, B i C) dodijeljene su javne nabavke u vrijednosti od 1.889.551,80 €.

- **Šoping postupak – izrada projekta katastra izvorišta za javno vodosnadbijevanje -** Tenderska dokumentacija broj 916 od 22.11.2016. godine. Predmet javne nabavke je: CPV 72224000-1-Savjetodavne usluge za upravljanje projektima. Procijenjena vrijednost iznosila je 1.600,00 €, a kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 406-40/16-4 od 05.12.2016. godine konstatovano je da je blagovremeno pristigla jedna ponuda od ponuđača "Indel Inženjering" d.o.o. sa kojim je zaključen Ugovor o pružanju konsultantskih usluga broj 406-40/16-7 od 22.12.2016. godine na iznos od 1.500,00 €.

- **Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje – Nabavka steonih junica -** Rješenjem broj 01-6611/2 od 14.10.2016. godine Uprava za javne nabavke je dala saglasnost za pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje za nabavku 120 steonih junica čija procijenjena vrijednost iznosi 300.000,00 €. Tenderska dokumentacija broj 18/16 od 02.11.2016. godine, a predmet javne nabavke je: CPV 0332100-5-stoka. Procijenjena vrijednost iznosi 300.000,00 €. Zapisnikom o javnom otvaranju ponuda od 14.11.2016. godine konstatovano je da je blagovremenu i ispravnu ponudu dostavio jedan

ponuđač, "Genostar Rinderbesamung GmbH" Österreich. Zapisnikom o pregovaranju broj 406-38/16-4 od 15.11.2016. godine utvrđena je cijena u iznosu od 224.700,00 €. Ugovor za pružanje usluga broj 403-38/16-8 od 07.12.2016. godine zaključen je sa "Genostar Rinderbesamung GmbH" Österreich.

- **Otvoreni postupak – Nabavka računarske opreme -** Tenderska dokumentacija broj 10.08.2016. godine. Predmet javne nabavke je: CPV 30213100-6-Prenosivi kompjuteri, 30213300-8-Desktop kompjuteri i 30232110-8-Laserski štampači. Procijenjena vrijednost iznosila je 35.000,00 €, a kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 406-28/2016-6 od 16.09.2016. godine konstatovano je da je blagovremeno pristiglo devet ponuda. Nakon obavljenog postupka pregleda, ocjene i vrednovanja ponuda određen je prvorangirani ponuđač "Čikom" d.o.o (100 bodova) sa ponuđenom cijenom u iznosu od 25.699,71 €, sa kojim je zaključen Ugovor o javnoj nabavci računara i računarske opreme broj 406-23/16-6 od 08.11.2016. godine.

- **Neposredni sporazum -** Prema izvještaju na Obrascu C, izvršeno je 324 postupaka nabavki putem neposrednog sporazuma čija je ukupna vrijednost 119.034,71€ ili 6,3% u odnosu na ukupni izvršeni godišnji budžet za javne nabavke sa PDV-om koji je iznosio 1.889.551,80 €. Donešena je Interna procedura nabavke male vrijednosti broj 406-17/16-1 od 24.05.2016. godine.

Revizijom sistema javnih nabavki i usklađenosti sprovedenih postupaka javnih nabavki sa Zakonom o javnim nabavkama utvrđene su nepravilnosti koje se ponavljaju i u prethodnim godinama, a to su:

- Ministarstvo nauke, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, Ministarstvo kulture - Ukupna godišnja vrijednost javnih nabavki primjenom neposrednog sporazuma je bila veća u odnosu na zakonom utvrđeni limit.

Nabavke neposrednim sporazumom su trebale biti realizovane u iznosima kako je propisano članom 30 Zakona o javnim nabavkama.

- Ministarstvo za ljudska i manjinska prava - U postupku javne nabavke šoping metodom za nabavku usluga štampanja po tenderskoj dokumentaciji broj 07-406-594/16-2 od 06.04.2016. godine, cijena najpovoljnije ponude je niža više od 30% u odnosu na prosječno ponuđenu cijenu svih ispravnih ponuda. Obrazloženje za neuobičajeno nisku cijenu od ponuđača nije dostavljeno.

Naručilac je bio u obavezi da, u skladu s članom 85 Zakona o javnim nabavkama, od ponuđača zahtijeva obrazloženje za neuobičajeno nisku cijenu i da po dobijanju obrazloženja provjeri mjerodavne sastavne elemente ponude od uticaja na ponuđenu cijenu i ocjeni da li su opravdani.

Ministarstvo ekonomije nije u 2016. godini donijelo poseban akt kojim se uređuje postupak javne nabavke neposrednim sporazumom.

Naručilac je bio u obavezi da donese poseban akt kojim se uređuje postupak javne nabavke neposrednim sporazumom u skladu s članom 30 Zakona o javnim nabavkama.

- Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja je u obrascu C evidentiralo nabavke ušnih markica za životinje u ukupnom iznosu od 8.700,00 €.

Naručilac je bio dužan da pravilno izvrši procjenu vrijednosti javne nabavke i sprovede odgovarajući postupak javne nabavke prema utvrđenim vrednosnim razredima u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Državna revizorska institucija preporučuje da potrošačke jedinice obezbijede punu primjenu Zakona o javnim nabavkama koji reguliše postupak nabavke roba, usluga i izvođenje radova u cilju zakonitog trošenja budžetskih sredstava.

13. SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA

Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola predstavlja politike i procedure usvojene od rukovodstva korisnika budžetskih sredstava radi postizanja utvrđenih ciljeva, osiguranja efikasnosti i uspješnosti poslovanja i pouzdanosti finansijskog izvještavanja. Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola čine finansijsko upravljanje i kontrola i unutrašnja revizija.

Revizijom sistema unutrašnjih finansijskih kontrola, kod potrošačkih jedinica Ministarstvo nauke, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, Ministarstvo kulture, Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo pravde, Uprava za imovinu, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Ministarstvo prosvjete i Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja utvrđeno je da su:

1. Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola uspostavile i to:

- donošenjem knjige internih procedura, na osnovu Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola, i na taj način usvojili propise u cilju uspostavljanja unutrašnjih finansijskih kontrola (FMC-okvir);
- odredile lica zadužena za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrola;
- dostavile Godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti u uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrola (Obrazac GI-FMC).

2. Unutrašnja revizija

Ministarstvo nauke - je zaključilo Sporazum o povjeravanju poslova unutrašnje revizije sa Ministarstvom finansija. Sačinjen je godišnji izvještaj o radu unutrašnje revizije za 2016. godinu (Obrazac GI-UR). U izvještajnom periodu su obavljene dvije unutrašnje revizije.

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je zaključilo Sporazum o povjeravanju poslova unutrašnje revizije broj 01-107/13 od 22.01.2013. godine, sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja. Sačinjen je godišnji izvještaj o radu unutrašnje revizije za 2016. godinu (Obrazac GI-UR). U izvještajnom periodu nijesu vršene unutrašnje revizije.

Ministarstvo za kulture je unutrašnju reviziju uspostavilo kao posebnu organizacionu jedinicu. U 2016. godini izvršene su revizije i to: Proces plaćanja faktura, Sufinansiranje projekata od strane Ministarstva kulture i Javne nabavke neposrednim sporazumom. Dostavljen je Godišnji izvještaj o radu unutrašnje revizije (Obrazac GI-UR). U Odjeljenju za unutrašnju reviziju sistematizovana su radna mjesta za 3 izvršioca od čega je kadrovski popunjeno 2 radna mjesta.

Ministarstvo ekonomije je unutrašnju reviziju uspostavilo kao posebnu organizacionu jedinicu. Dostavljen je Godišnji izvještaj o radu unutrašnje revizije (Obrazac GI-UR). U Odjeljenju za unutrašnju reviziju sistematizovana su radna mjesta za 3 izvršioca od čega je kadrovski popunjeno 1 radno mjesto.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja je unutrašnju reviziju uspostavilo kao posebnu organizacionu jedinicu. Dostavljen je Godišnji izvještaj o radu unutrašnje revizije (Obrazac GI-UR). U Odjeljenju za unutrašnju reviziju sistematizovana su radna mjesta za 3 izvršioca od čega je kadrovski popunjeno 2 radna mjesta.

Ministarstvo pravde je unutrašnju reviziju uspostavilo kao posebnu organizacionu jedinicu. U Odjeljenju za unutrašnju reviziju sistematizovana su radna mjesta za 3 izvršioca koja nisu kadrovski popunjena. U 2017. godini objavljena su dva interna oglasa između državnih organa za radno mjesto stariji unutrašnji revizor.

Preporučuje se Ministarstvu pravde da kadrovski popuni sitematizovana radna mjesta u Odjeljenju za unutrašnju reviziju, kako bi unaprijedilo poslovanje.

Uprava za imovinu nije organizaciono uspostavila unutrašnju reviziju niti je zaključen sporazum o obavljanju poslova unutrašnje revizije od strane jedinice unutrašnje revizije drugog subjekta.

Preporučuje se Upravi za imovinu da uspostavi unutrašnju reviziju organizovanjem posebne organizacione jedinice za unutrašnju reviziju ili obavljanjem unutrašnje revizije od strane jedinice unutrašnje revizije drugog subjekta na osnovu sporazuma, uz prethodnu saglasnost Ministarstva finansija, a u skladu s članom 4 Uredbe o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru[52].

Ministarstvo održivog razvoja i turizma je unutrašnju reviziju uspostavilo kao posebnu organizacionu jedinicu. Dostavljen je Godišnji izvještaj o radu unutrašnje revizije (Obrazac GI-UR). U Odjeljenju za unutrašnju reviziju sistematizovana su radna mjesta za 4 izvršioca od čega je kadrovski popunjeno 3.

Ministarstvo prosvjete je unutrašnju reviziju uspostavilo kao posebnu organizacionu jedinicu. Dostavljen je Godišnji izvještaj o radu unutrašnje revizije (Obrazac GI-UR). U Odjeljenju za unutrašnju reviziju sistematizovana su radna mjesta za 4 izvršioca od čega je kadrovski popunjeno 3. Ministarstvo prosvjete je zaključilo sporazume sa sljedećim potrošačkim jedinicama:

- Sporazum o povjeravanju poslova unutrašnje revizije broj 01-184/4 od 17.02.2012. godine kojim je Zavod za školstvo povjerio poslove unutrašnje revizije Odjeljenju za unutrašnju reviziju Ministarstva prosvjete.
- Sporazum o povjeravanju poslova unutrašnje revizije broj 01-608/2 od 07.02.2013. godine kojim je JU Ispitni centar povjerio poslove unutrašnje revizije Odjeljenju za unutrašnju reviziju Ministarstva prosvjete.

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja je unutrašnju reviziju organizaciono uspostavilo aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Državna revizorska institucija smatra da treba i dalje sprovoditi aktivnosti na uspostavljanju funkcije finansijske kontrole i unutrašnje revizije u potrošačkim jedinicama u skladu sa Zakonom o unutrašnjoj finansijskoj kontroli u javnom sektoru i standardima interne revizije.

[52] „Sl.list CG“ 50/12 i 07/17

14. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNOG IZVJEŠTAJA

Skupština Crne Gore, povodom razmatranja Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2015. godinu i Godišnjeg izvještaja o izvršenim revizijama i aktivnostima Državne revizorske institucije Crne Gore za period oktobar 2015. - oktobar 2016. godine, dana 29. decembra 2016. godine usvojila je Zaključak broj 33/16-6/7 - EPA 62XX VI od 29. decembra 2016. godine i objavila u Službenom listu pod nazivom „Zaključci o vršenju korekcije podataka iskazanih u Izvještaju o neizmirenim obavezama ("Sl.list CG" br.02/17 od 10.01.2017. godine).

Državna revizorska institucija je, na osnovu nalaza utvrđenih revizijom Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu i Informacije o realizaciji Akcionog plana za implementaciju preporuka Državne revizorske institucije na kraju I kvartala 2017. godine (dopis broj 06-3622/1 od 18.07.2017. godine), koja je usvojena na sjednici Vlade Crne Gore dana 30.07.2017. godine, utvrdila sljedeće:

a. Izvještaj o neizmirenim obavezama

Potrebno je da Ministarstvo finansija izvrši korekciju podataka iskazanih u Izvještaju o neizmirenim obavezama za iznos od 1.021.777,33 €. Ministarstvo finansija je Konsolidovane neizmirene obaveze za 2016. godinu korigovalo za navedeni iznos. Preporuka je realizovana.

Potrebno je da potrošačke jedinice u godišnjem zakonu o budžetu prioritetno obezbijede sredstva za izmirenje zakonom ustanovljenih obaveza i obaveza proisteklih iz zaključenih višegodišnjih ugovora. Preporuka nije realizovana.

Potrebno je da se potrošačke jedinice, prilikom ugovaranja obaveza, pridržavaju člana 40 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i obaveze ugovaraju do iznosa odobrenih godišnjim zakonom o budžetu države. Preporuka nije realizovana.

b. Prekoračenje budžetske potrošnje

Potrebno je da se sredstva od otplate kredita, datih od strane Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća, namijenjena kupovini hartija od vrijednosti Investiciono razvojnog fonda planiraju godišnjim zakonom o budžetu države. Preporuka nije realizovana.

Revizijom je utvrđeno da Zakonom o budžetu za 2016. godinu nijesu planirana sredstva u iznosu od 907.910,46 €, koja se odnose na izdatke za kupovinu hartija od vrijednosti od Investiciono razvojnog fonda Crne Gore.

c. Preusmjeravanje sredstava

Potrebno je da se Vlada, odnosno Ministarstvo finansija, prilikom preusmjeravanja odobrenih sredstava između potrošačkih jedinica, pridržava limita predviđenog članom 45 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti. Preporuka je realizovana.

d. Obuhvat javne potrošnje

Preporučuje se Ministarstvu finansija da prihode od obavljanja sopstvene djelatnosti i izdatke, koji se finansiraju iz navedenih prihoda, a koje ostvari javna ustanova – direktni korisnik budžeta, iskaže u Glavnoj knjizi trezora.

Potrošačke jedinice koje ostvaruju prihode od sopstvene djelatnosti, u skladu s članom 4 Zakona o budžetu za 2015. godinu bile su dužne da ih evidentiraju kroz Konsolidovani račun trezora i da o tome izvjeste Ministarstvo finansija prije podnošenja zahtjeva za mjesečno otpuštanje sredstava. Međutim, Zakon o budžetu za 2016. godinu ne obavezuje potrošačke jedinice, koje imaju status javnih ustanova i ostvaruju sopstvene prihode, da se pridržavaju ograničenja potrošnje prihoda ostvarenih sopstvenom djelatnošću, već u skladu s članom 6 Zakona o budžetu za 2016. godinu da ih koriste za finansiranje sopstvenih izdataka.

e. Poreski završni račun

Preporučuje se Ministarstvu finansija, odnosno Poreskoj upravi da obezbijedi knjigovodstvenu evidenciju usaglašenu s Pravilnikom o poreskom knjigovodstvu. Realizacija preporuke je u toku.

Kako je navedeno u Informaciji o realizaciji Akcionog plana za implementaciju preporuka Državne revizorske institucije na kraju I kvartala 2017. godine rok za realizaciju navedene preporuke je III kvartal.

f. Izvještaj o odloženim poreskim i neporeskim potraživanjima

Preporučuje se Ministarstvu finansija, odnosno Poreskoj upravi da se pridržava Uredbe o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja. Realizacija preporuke je u toku.

Kao što je navedeno u tekstu Izvještaja o reviziji Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. gdoinu na strani 34 i u Informaciji o realizaciji Akcionog plana za implementaciju preporuka Državne revizorske institucije na kraju I kvartala 2017. godine, Zakonom o reprogramu poreskog potraživanja prestala je da važi Uredba o uslovima za odlaganje poreskih i neporeskih potraživanja.

g. Izdaci budžeta

Preporučuje se da se na grupi računa 463 – Otplata obaveza iz prethodnog perioda evidentiraju izdaci za otplatu neizmirenih obaveza koji nijesu planirani budžetom potrošačkih jedinica, kao i da se račun ne tereti po osnovu izdataka čija obaveza plaćanja dospijeva u tekućoj fiskalnoj godini. Preporuka nije realizovana.

Revizijom izdataka iskazanih u Predlogu zakona o završnom računu budžeta za 2016. godinu, evidentiranih na grupi računa 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda utvrđeno je da se plaćeni izdaci u iznosu od 23.120.775,94 € odnose na obaveze koje dospijevaju u 2016. godini i ne predstavljaju neizmirene obaveze iz prethodnog perioda, već vanredne izdatke koji nijesu planirani godišnjim zakonom o budžetu, što nije u skladu s članom 2 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, kojim su definisane neizmirene obaveze iz prethodnog perioda kao budžetske obaveze koje nijesu plaćene na dan dospjeća i čija obaveza je nastala na osnovu zakona i u skladu sa zakonom i ugovorom. Članom 48 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti definisano je da neplaćene ugovorene obaveze u tekućoj fiskalnoj godini se realizuju iz sredstva odobrenih za narednu fiskalnu godinu i da neplaćene ugovorene obaveze iz prethodne fiskalne godine imaju prioritet u plaćanju obaveza potrošačke jedinice.

h. Izvještaj o izdacima budžetskih rezervi

Preporučuje se da se sredstva rezervi koriste u skladu s Pravilnikom o bližim kriterijumima za korišćenje sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve. Preporuka nije realizovana.

i. Imovina

Preporučuje se svim potrošačkim jedinicama da intenziviraju aktivnosti na implementaciji Zakona o imovini i podzakonskih akata. Preporuka je djelimično realizovana.

j. Javne nabavke

Preporučuje se da potrošačke jedinice proces javnih nabavki učine transparentnim i da obezbijede punu primjenu Zakona o javnim nabavkama koji reguliše postupak nabavke roba, usluga i izvođenje radova, u cilju zakonitog trošenja budžetskih sredstava. Preporuka nije realizovana.

k. Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola

Potrebno je da potrošačke jedinice koje to nijesu uradile, izvrše kadrovsko popunjavanje mjesta rukovodioca jedinice za unutrašnju reviziju i da u skladu s Uredbom o zvanjima unutrašnjih revizora u javnom sektoru izmijene akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta,

tako što će u okviru Odjeljenja za unutrašnju reviziju biti sistematizovano radno mjesto „Rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju“. Potrebno je i dalje sprovoditi aktivnosti na uspostavljanju funkcije finansijske kontrole i unutrašnje revizije u potrošačkim jedinicama u skladu sa Zakonom o unutrašnjoj finansijskoj kontroli u javnom sektoru i standardima interne revizije.

15. PREGLED NEPRAVILNOSTI UTVRĐENIH FINANSIJSKOM REVIZIJOM

Revizija Završnog računa budžeta Crne Gore pokazuje da je, tokom posljednje tri godine, u dijelu finansijske revizije značajno povećan nivo fiskalne discipline, kao i objektivnost i tačnost iskazivanja podataka. Isto tako jedan dio nepravilnosti se periodično ponavlja u istoj formi, sa oscilacijom njihovog kvantifikovanja, što je opredjeljivalo pozitivno mišljenje sa skretanjem pažnje. Kod revizije pravilnosti (usklađenost poslovnih aktivnosti sa zakonom i podzakonskim aktima) preovlađuje uslovno mišljenje i kršenje zakonskih odredbi koje uređuju funkcionisanje fiskalnog sistema i imaju imperativnu obaveznost. Pregled odstupanja i grešaka otkrivenih revizijom u prethodnom trogodišnjem periodu prikazan je u narednoj tabeli:

Tabela 76: Pregled utvrđenih nepravilnosti

redni broj	OPIS	2014	2015	2016
		Korekcija	Korekcija	Korekcija
1.	**Gotovinski prilivi**	**3.51**	**1.00**	**-0.41**
1.1	Porezi	0.00	0.00	0.00
1.2	Doprinosi za socijalnu zaštitu	0.00	0.00	0.00
1.3	Donacije	0.00	0.06	0.00
1.4	Ostali prilivi	3.51	0.94	-0.55
1.5	Prilivi od povraćaja kredita	0.00	0.00	0.14
2.	**Gotovinska plaćanja**	**3.45**	**1.98**	**0.00**
2.1	Zarade zaposlenih	0.38	0.00	0.54
2.2	Ostala lična primanja	0.22	0.26	0.07
2.3	Upotreba roba i usluga	1.82	0.39	0.98
2.4	Tekuće održavanje	0.20	0.12	0.03
2.5	Kamate	0.14	0.06	-0.73
2.6	Renta	0.01	-0.03	0.00
2.7	Subvencije	0.11	-0.01	0.00
2.8	Transferi pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	0.00	0.22	18.89
2.9	Transferi za socijalnu zaštitu	0.00	0.00	2.78
2.10	Ostali izdaci i rezerve	0.36	0.52	0.50
2.11	Date pozajmice	0.00	0.00	-0.10
2.12	Isplata garancija	0.00	0.00	0.00
2.13	Kapitalni izdaci, kupovina hartija od vrijednosti	2.57	0.45	0.17
2.14	Otplata neizmirenih obaveza	-2.36	0.00	-23.12
3.	**Gotovinski deficit (1-2)**	**0.06**	**-0.98**	**-0.41**
4.	**Izvori finansiranja gotovinskog deficita (5+6+7+8)**	**-0.06**	**0.98**	**0.41**
5.	Neto pozajmljivanje	0.14	0.00	0.00
6.	Prodaja imovine	0.27	1.02	0.41
7.	Donacije	0.00	0.00	0.00
8.	Neto promjena gotovine	-0.47	-0.04	0.00
9.	Neto povećanje / smanjenje obaveza (9.1-9.2)	0.00	0.00	-0.40
9.1	Stanje obaveza na kraju godine	0.00	0.00	-0.40
9.2	Stanje obaveza na početku godine	0.00	0.00	0.00
10.	Korigovani podaci (2.+9.)	3.45	1.98	-0.40
11.	Gotovinski prilivi (1.)	3.51	1.00	-0.41
12.	**Modifikovani gotovinski deficit (11.-10.)**	**0.06**	**-0.98**	**-0.01**
13.	**Izvori finansiranja deficita (14.+15.+16.+17.+18.)**	**-0.06**	**0.98**	**0.01**
14.	Neto pozajmljivanje	0.14	0.00	0.00
15.	Promjena imovine	0.27	1.02	0.41
16.	Donacije	0.00	0.00	0.00
17.	Obaveze prema dobavljačima	0.00	0.00	-0.40
18.	Neto promjena imovine	-0.47	-0.04	0.00

15.1. Nepravilnosti konstatovane revizijom za 2014. godinu

Revizijom je utvrđeno da nijesu planirani i evidentirani primici i izdaci javnih ustanova koje čine direktne korisnike budžeta u skladu sa članom 7 stav 1 Zakona o budžetu Crne Gore za 2014. godinu. To su javne ustanove kulture, Policijska akademija, JU Regionalni centar za obuku ronilaca, Nacionalna turistička organizicija, JU Ispitni centar i Crnogorska akademija nauka i umjetnosti. Navedene potrošačke jedinice ostvarile su prihode u iznosu 3.508.595,70 € i izdatke u iznosu od 3.320.319,70 € i ostvarile suficit u iznosu od 50.732,03 €. Po tom osnovu treba smanjiti nivo iskazanog gotovinskog deficita na iznos od 102.972.795,56 € odnosno korigovani gotovinski deficit na iznos od 107.138.248,73 €.

Revizijom su korigovani izvori finansiranja, tako što se uvećava iznos neto pozajmica za 137.544,00 € i primici od prodaje imovine 269.043,71 €, pa je to sabrano sa iznosom suficita od 50.732,03 € uticalo na povećanje depozita za iznos 457.319,74 € i stanje gotovine na kraju fiskalnog perioda koji nakon korekcije iznosi 5.813.535,43 €.

Kontrolom finansijskih izvještaja, dostavljenih Ministarstvu finansija od strane potrošačkih jedinica, utvrđeno je da je 95 potrošačkih jedinica, koje se finansiraju iz budžeta, u propisanom roku dostavilo godišnje finansijske izvještaje, 11 potrošačkih jedinica čiji se izdaci odnose na transfere i 4 potrošačke jedinice čiji se izdaci odnose na "ostale izdatke" nijesu dostavile finansijske izvještaje Ministarstvu finansija.

15.2. Nepravilnosti konstatovane revizijom za 2015. godinu

Predlogom zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu iskazan deficit na gotovinskoj osnovi u iznosu od 291.247.264,32 € i povećanje depozita u iznosu od 7.643.234,49 € što ukupno iznosi 298.890.498,81 €. Finansiranje deficita i gotovinskih depozita obezbijedjeno je kroz neto pozajmice u iznosu 291.047.354,46 € i prodajom imovine u iznosu 7.843.144,35 €. Nakon izvršene revizije utvrđeno je da gotovinski deficit budžeta treba uvećati za 974.079,58 €, depozite za 41.329,80 € i prilive od prodaje državne imovine za 1.015.409,38 €, tako da gotovinski deficit iznosi 292.221.343,90 €, neto promjena gotovine 7.684.564,29 €, prilivi od prodaje imovine 8.858.553,73 €, stanje gotovine na dan 31.12.2015. godine 19.885.043,61 €.

Predlogom zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu korigovani gotovinski deficit, iskazan u iznosu 276.113.318,20 €. Nakon izvršene revizije, umanjene su neizmirene obaveze od Zavoda za zapošljavanje za iznos 1.021.777,33 € tako da neto promjene neizmirenih obaveza iznose 16.155.723,45 €.

15.3. Nepravilnosti konstatovane revizijom za 2016. godinu

Predlogom zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu iskazan je **deficit na gotovinskoj osnovi** u iznosu od 134.976.030,04 €. Finansiranje deficita obezbjeđeno je kroz neto pozajmice u iznosu 116.444.389,75 €, prodajom imovine u iznosu 4.219.567,51 € i iz gotovinskih depozita u iznosu od 14.312.072,78 €. Revizijom je utvrđeno da gotovinski deficit budžeta i prilive od prodaje državne imovine treba uvećati za 409.661,22 €, tako da gotovinski deficit iznosi 135.385.691,26 €, prilivi od prodaje imovine 4.629.228,73 € i stanje gotovine na dan 31.12.2016. godine 5.531.640,95 €.

Predlogom zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu **korigovani gotovinski deficit** iskazan je u iznosu 122.289.773,81 €, tako što je gotovinski deficit korigovan za neto promjene neizmirenih obaveza u iznosu 12.686.256,23 €. Revizijom je utvrđeno da treba umanjiti neizmirene obaveze za iznos od 400.408,81 €, tako da stanje neizmirenih obaveza na 31.12.2016.

godine iznosi 63.011.860,51 €, neto promjene neizmirenih obaveza 13.086.665,04 €, dok korigovani gotovinski deficit budžeta iznosi 122.299.026,22 €.

Revizijom Izvještaja o neizmirenim obavezama utvrđeno je da su pogrešno prikazane neizmirene obaveze u Konsolidovanom izvještaju o neizmirenim obavezama u iznosu od 400.408,00 €, da obaveze koje proističu iz zakonskih propisa i zaključenih ugovora nastale u 2016. godini, nijesu planirane Zakonom o budžetu za 2016. godinu. Na dan 31.12.2016. godine navedene obaveze iskazane su kao neizmirene u iznosu od 2.184.293,32 € i neizmirene obaveze, koje se odnose na ugovaranje obaveza iznad nivoa sredstava definisanih Zakonom o budžetu Crne Gore za 2016. godinu, iznose 1.874.079,54 €.

PREDSJEDNIK SENATA

dr Milan Dabović, rukovodilac Kolegijuma